

Torsdag den 10. februar 2011 (D)

1

54. møde

Torsdag den 10. februar 2011 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 24:

Forespørgsel til finansministeren om EU-styring af økonomien. Af Per Clausen (EL) m.fl. (Anmeldelse 08.02.2011).

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 18 [afstemning]:

Forespørgsel til finansministeren og undervisningsministeren om besparelser på uddannelsesområdet.

Af Carsten Hansen (S), Ole Sohn (SF), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 25.01.2011. Fremme 27.01.2011. Forhandling 08.02.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 22 af Christine Antorini (S), Nanna Westerby (SF), Marianne Jelved (RV) og Frank Aaen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 23 af Anne-Mette Winther Christiansen (V), Marlene Harpsøe (DF), Charlotte Dyremose (KF) og Anders Samuelsen (LA)).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Forlængelse af revisionsfrist).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 18.01.2011. Betænkning 02.02.2011. 2. behandling 08.02.2011).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om forbrugeraftaler om brugsret til logi på timesharebasis, længerevarende ferieprodukter m.v.

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 30.11.2010. 1. behandling 07.12.2010. Betænkning 03.02.2011. 2. behandling 08.02.2011).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Ændring af reglerne om udledning af ammoniak og om beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, inddragelse af offentligheden m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 06.10.2010. 1. behandling 12.10.2010. Betænkning 03.02.2011. 2. behandling 08.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Autorisation som optometrist m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 09.12.2010. 1. behandling 14.01.2011. Betænkning 02.02.2011. Ændringsforslag nr. 1 af 04.02.2011 uden for betænkningen af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder)).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse. (Aflæggelse af halvårsregnskaber).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 16.12.2010. 1. behandling 14.01.2011. Betænkning 08.02.2011).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 18.01.2011. Betænkning 03.02.2011).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 121:

Forslag til lov om ændring af lov om indskud på etableringskonto og iværksætterkonto, dødsboskatteloven og kursgevinstloven. (Forbedring af etablerings- og iværksætterkontoordningerne m.v.). Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 26.01.2011).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 123:

Forslag til lov om ændring af tinglysningsafgiftsloven. (Tilpasning til det digitale tinglysningssystem, forenkling af reglerne for beregning og overførsel af afgift, godtgørelse af afgift i forbindelse med nedsættelse af ejendomsværdi m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 26.01.2011).

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 27:

Forslag til folketingsbeslutning om forenkling af punktafgiftssystemet.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl. (Fremsættelse 23.11.2010).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om ændring af avu-loven, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne. (Ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende individuel kompetencevurdering).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard). (Fremsættelse 03.02.2011).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af lov om vandløb. (Nedklassifikation af vandløb).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 16.12.2010).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Revision af detailhandelsbestemmelser, lokal fleksibilitet i kystnærhedszonen og landzone for kommuner i yderområder og ikkebrofaste øer m.v.). Af miljøministeren (Karen Ellemann). (Fremsættelse 03.02.2011).

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til fritstående internetmedier, digital distribution og kritisk, undersøgende journalistik.
Af Mogens Jensen (S), Holger K. Nielsen (SF), Jørgen Poulsen (RV) og Per Clausen (EL).
(Fremsættelse 17.12.2010).

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om krav til overholdelse af dansk lovgivning og reklamefrie udsendelser for at opnå støtte fra public service-puljen.

Af Mogens Jensen (S), Holger K. Nielsen (SF), Jørgen Poulsen (RV) og Per Clausen (EL).

(Fremsættelse 17.12.2010).

Kl. 10:00

Formanden:

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 24: Forespørgsel til finansministeren om EU-styring af økonomien.

Af Per Clausen (EL) m.fl. (Anmeldelse 08.02.2011).

Kl. 10:00

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er sket.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 18 [afstemning]: Forespørgsel til finansministeren og undervisningsministeren om besparelser på uddannelsesområdet.

Af Carsten Hansen (S), Ole Sohn (SF), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 25.01.2011. Fremme 27.01.2011. Forhandling 08.02.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 22 af Christine Antorini (S), Nanna Westerby (SF), Marianne Jelved (RV) og Frank Aaen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 23 af Anne-Mette Winther Christiansen

(V), Marlene Harpsøe (DF), Charlotte Dyremose (KF) og Anders Samuelsen (LA)).

K1. 10:00

Afstemning

Formanden :

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 23 af Anne-Mette Winther Christiansen (V), Marlene Harpsøe (DF), Charlotte Dyremose (KF) og Anders Samuelsen (LA), og der kan stemmes. Afstemningen slutter.

For stemte 56 (V, DF, KF og LA), imod stemte 48 (S, SF, RV, EL og Christian H. Hansen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 23 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 22 af Christine Antorini (S), Nanna Westerby (SF), Marianne Jelved (RV) og Frank Aaen (EL) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Forlængelse af revisionsfrist).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 18.01.2011. Betænkning 02.02.2011. 2. behandling 08.02.2011).

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 108 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

___

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om forbrugeraftaler om brugsret til logi på timesharebasis, længerevarende ferieprodukter m.v.

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 30.11.2010. 1. behandling 07.12.2010. Betænkning 03.02.2011. 2. behandling 08.02.2011).

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Ændring af reglerne om udledning af ammoniak og om beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, inddragelse af offentligheden m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 06.10.2010. 1. behandling 12.10.2010. Betænkning 03.02.2011. 2. behandling 08.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling 08.02.2011).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Hr. Simon Emil Ammitzbøll beder om ordet som ordfører.

Kl. 10:04

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det kan man vel godt sige. Da vores miljøordfører desværre ikke er til stede, har jeg fået den utvivlsomme ære at meddele noget om lovforslag nr. L 12.

Der står i betænkningen, at Liberal Alliance hverken stemmer for eller imod. Vi har dog, efter der er afgivet betænkning, været i dialog med landbruget og er af den opfattelse, at der ikke er grund til at vedtage lovforslag nr. L 12, fordi vi er bange for, at for mange landbrug vil blive lukningstruede, og fordi der ikke er lavet gode nok konsekvensberegninger i forhold til det her forslag. Og så er vi be-

kymrede for, at spørgsmålet om ammoniak bliver så restriktivt, at der kan være problemer med hensyn til placeringen af nye, store staldanlæg forskellige steder i Danmark.

Med baggrund i de bekymringer kan vi ikke undlade at stemme, således som der står i betænkningsbidraget, men bliver nødt til at stemme imod lovforslaget.

Kl. 10:05

Formanden:

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 63 (V, DF, KF, RV og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte 1 (LA), hverken for eller imod stemte 45 (S, SF og EL).

Lovforslaget er vedtaget og vil blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Autorisation som optometrist m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 09.12.2010. 1. behandling 14.01.2011. Betænkning 02.02.2011. Ændringsforslag nr. 1 af 04.02.2011 uden for betænkningen af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder)).

Kl. 10:06

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Formanden:

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1 uden for betænkningen af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder) som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Jeg kan oplyse Folketinget om, at vi går videre i dagsordenen, når der er ro i salen – og hvis der ikke bliver det inden frokostpausen, bliver det efter frokostpausen.

(*Formanden ringer med klokken*). Altså, ro betyder, at man ikke samtaler. Vi kan godt afbryde mødet og genoptage det en anden dag, men det er ikke formålstjenligt. Det må være lettere, at man afstår fra at tale *i* salen og venter, til man er kommet *ud* af salen.

Så vidt jeg kan høre, hjalp det.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse. (Aflæggelse af halvårsregnskaber).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 16.12.2010. 1. behandling 14.01.2011. Betænkning 08.02.2011).

Kl. 10:08

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 18.01.2011. Betænkning 03.02.2011).

Kl. 10:08

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:08

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 121:

Forslag til lov om ændring af lov om indskud på etableringskonto og iværksætterkonto, dødsboskatteloven og kursgevinstloven. (Forbedring af etablerings- og iværksætterkontoordningerne m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 26.01.2011).

Kl. 10:09

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Torsten Schack Pedersen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

I Venstre synes vi, at det er et fremragende lovforslag, som skatteministeren har fremsat, og som vi nu skal behandle. Forslaget drejer sig om at forbedre vilkårene for etablerings- og iværksætterkontoordningerne. For Venstre er det afgørende, at vi gør det attraktivt for lønmodtagere at kunne springe ud som selvstændige. Gennem opsparingsordninger med skattefordele kan man lægge til side, så man har en god startkapital i ryggen. For Venstre er det afgørende, at det *er* attraktivt at starte selvstændig virksomhed i Danmark, for det er jo fra iværksætterne, at frøene til kommende virksomheder, der skaber vækst og beskæftigelse, kommer.

Konkret betyder forslaget her, at grænsen for, hvor meget der kan indskydes på etablerings- og iværksætterkontoordningerne, hæves fra 100.000 kr. til 250.000 kr., og procentgrænsen for, hvor stor en del af ens løn man kan indbetale, øges fra 40 pct. til 60 pct. For at kunne aktivere de opsparede penge med skattefordel, hvad ordningerne jo indeholder, er der i dag krav om, at mindsteinvesteringen skal udgøre 113.900 kr. Med forslaget foreslås det nedsat til 80.000 kr. Ligeledes vil forslaget sikre, at de opsparede penge kan anvendes lidt bredere, end tilfældet er i dag. Det betyder helt konkret, at udgifter til eksempelvis leasing af driftsmidler nu også omfattes.

Med skattereformen, forårspakke 2.0, fra 2009, nedsættes værdien af de ligningsmæssige fradrag, og for at fastholde skatteværdien af etableringskontoordningerne, øges afskrivningsprocenten på de opsparede midler – altså skatteværdien – fra 42 pct. til 50 pct. Og for iværksætterkontoordningen nedsættes en eventuel efterbeskatning fra 60 pct. til 52,5 pct. Der foretages også ændringer i fraflytterbeskatningen og mulighed for at vælge, hvilke obligationer de opsparede midler kan placeres i.

Forslaget er en udmøntning af en del af finanslovaftalen for 2010 mellem regeringen og Dansk Folkeparti. I Venstre er vi som sagt meget optaget af, at vi fremmer iværksætteri. Det skal være let at tage springet fra en tilværelse som lønmodtager til at blive selvstændig. Det skal vi som samfund påskønne, for fremtidens vækst og velstand forudsætter jo arbejdspladser i den private sektor.

Her i Folketinget går diskussionen meget ofte på, hvordan vi skal fordele samfundskagen, mens de vilkår, der sikrer, at kagen vokser, desværre ikke fylder nær så meget. En forudsætning for et velfærdssamfund er nu engang, at der eksisterer en privat sektor, der skaber vækst og velstand. I Venstre mener vi faktisk, at iværksætterne fortjener en større opmærksomhed og anerkendelse, for de er netop med til at skabe de arbejdspladser i fremtiden, som er forudsætningen for, at vi kan være og vedblive med at være et rigt og velstående samfund.

Som sagt gør vi det med dette forslag mere attraktivt at spare op til en tilværelse som iværksætter. Det kan vi som sagt i Venstre kun give vores varmeste anbefaling, og vi ser frem til, at vi får vedtaget lovforslaget, ikke kun for de kommende iværksætteres skyld, men faktisk for vores alles skyld.

Kl. 10:13

Formanden:

Tak til hr. Torsten Schack Pedersen. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Nick Hækkerup som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Nick Hækkerup (S):

Der er vist ikke nogen, der er i tvivl om, at det, Danmark har brug for nu for at overkomme den krise, som vi står i, er vækst. Og der findes ikke nogen snuptagsløsning, hvor vi er igennem krisen, hvis vi bare lige gør dét. Det kræver, tror jeg, at vi kan blive enige om en lang række forskellige initiativer på en lang række forskellige fronter, eksempelvis fremrykning af investering i infrastruktur, og at vi igen får satset på forskning og på uddannelse. Det kræver effektivisering af vores offentlige sektor, det kræver et bedre samarbejde mellem den offentlige og den private sektor, og så kræver det en mere progressiv og ny erhvervspolitik.

Så kræver det naturligvis også, at skattesystemet forbedres, så væksten hjælpes på vej, og også her på skatteområdet vil der være en række forskellige elementer, som vil kunne bringes i spil. Det forslag, som vi har til behandling nu, handler om et enkelt af de her elementer, nemlig mulighederne for at etablere sig som iværksætter her i landet. Det er et lille område, men en sten, som skal lægges i den samlede mosaik, for at det bliver effektfuldt.

Etablerings- og iværksætterkontoordningerne kan godt virke noget besværlige og uoverskuelige, når man sådan lige får præsenteret titlen, men i bund og grund handler det om, at man, hvis man er fuldt skattepligtig i Danmark, kan få fradrag for indskud på en af de to kontoformer, og at der så til gengæld sker en skattemæssig udligning, når pengene på kontoen anvendes. Eller med andre ord: Forslaget giver danskerne bedre mulighed for at spare op til at starte egen virksomhed mod til gengæld at miste retten til afskrivning på aktiver og miste retten til fradrag for driftsudgifter, som der så investeres i for de penge, der er sparet op.

Socialdemokratiet støtter den her ordning, ligesom vi støttede etableringen af iværksætterordningen i 2008, og det gør vi, fordi målet er at skabe flere nye virksomheder i Danmark. Forslaget er jo ikke sådan en revolution, hvor man siger: Hold da op, det var dog håret tilbage-imponerende. Men det er en række små ændringer og forbedringer af etablerings- og iværksætterkontoordningerne, og det er meget godt alt sammen.

Det ville navnlig være godt, hvis vi befandt os i en verden, som var god og rar og venlig, og hvor alle klædte sig varmt på og var gode mod dyr. Men erfaringen viser, at verden ikke altid er så god, og at der er mennesker, som hele tiden spekulerer i muligheden for at unddrage sig at bidrage til fællesskabet, mennesker, som vil platte, snyde og fifle sig til lavere skat. Vi ved, at hver eneste gang vi laver ændringer og der måtte opstå en mulighed for et skattehul, vil det blive grebet af dem, der er skattekreative på den ufede måde. Skatteministeren og navnlig den forrige skatteminister har gang på gang understreget, at den såkaldt aggressive skattetænkning er i stigning, og at vi bliver nødt til at være meget, meget opmærksomme på, hvad det er for nogle ændringer, vi laver.

Den grundlæggende forudsætning for at imødegå et misbrug er, at vi grundigt følger, hvordan de her ordninger bliver anvendt. Sidst, da vi lavede lovgivningen om iværksætterkontoordningerne, tilkendegav regeringen utvetydigt i forbindelse med sagens behandling, at en sådan overvågning skal finde sted, og at Folketinget i efteråret 2011, altså i indeværende år, vil få en redegørelse for, hvordan ord-

ningen så er blevet anvendt, hvor mange der anvender den, hvad der kommer ud af det osv.

Vores holdning er, at det her forslag skal vi støtte, men det er også, at vi skal sikre en effektiv opgørelse af, hvad det er for provenutab, der opstår, ligesom man havde det for etableringskonti frem til 2006, så vi kan se, om ordningen benyttes i det forventede omfang, og om det faktisk giver levedygtige virksomheder, eller om ordningen misbruges til skattetænkning.

Jeg er sikker på, at vi i Folketinget og under udvalgsbehandlingen kan blive enige om at lave den her type forpligtelser, for jeg tror, at hele Folketinget fra den ene side til den anden er enige om, at ideen om at skabe iværksættervirksomheder i Danmark er rigtig god, og at mulighederne for at snyde og fifle selvfølgelig skal begrænses mest muligt.

Socialdemokratiet støtter forslaget og glæder sig til udvalgsarbejdet.

Kl. 10:18

Formanden:

Tak til hr. Nick Hækkerup. Den næste ordfører er fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Allerførst vil jeg rose skatteministeren for at have lyttet til, at vi skulle se at få lavet nogle små nøk, nogle ekstra gode tiltag for etableringskontoordningerne, og at det faktisk er gået så stærkt, som det er gået. Det vil jeg gerne sige tak for og tak for nogle rigtig gode og konstruktive forhandlinger. Det er en rigtig god dag i dag, hvor vi netop gør noget for iværksætterne, dem, vi taler så meget om, dem, som vi alle sammen så gerne vil hjælpe. Så det er en glædens dag i dag – lad os få det lidt mere frem. Det er så negativt en gang imellem, og nu har vi endelig noget at glæde os over.

Vi har løbende forbedret opsparingsmulighederne for iværksættere, og det gør vi så også denne gang. Vi har i efteråret 2009 i forbindelse med forhandlingerne om globaliseringsreserven 2010-2012 endnu en gang fået afsat midler til at forbedre ordningerne. Det fik vi også i de forrige forhandlinger. Så vi får nøk for nøk en bedre og bedre ordning, og det er netop det, hr. Nick Hækkerup fra Socialdemokratiet efterlyste – nøk for nøk, men den rigtige vej.

Vi synes, det er vigtigt, at kommende iværksættere har gode opsparingsmuligheder. Det giver et godt og solidt grundlag, når man skal starte en virksomhed. Jo mere man har i egen lomme, jo lettere er det også at få kapital fra banker og andre investorer, herunder fra venturefonde. Så det er godt givet ud, at vi forbedrer opsparingsmulighederne i etablerings- og iværksætterkontoordningerne. Talrige undersøgelser viser, at iværksættere har langt, langt større succes og større overlevelsesevne, hvis de er polstret med en rigtig god egenkapital. Nu er det ikke sådan, at det her er ren godgørenhed, for nok kan en kommende iværksætter få gode opsparingsmuligheder ved fradrag i skatten, men til gengæld er der ingen eller kun få muligheder for at afskrive aktiver, når der etableres en virksomhed. Så der er altså balance i tingene. Hvis der ikke etableres virksomhed, bliver de opsparede midler beskattet med tilbagevirkende kraft. Det er sund fornuft.

Med lovforslaget lægges der op til, at kommende iværksættere kan indskyde en større del af lønnen til opsparing i forbindelse med senere etablering af virksomhed. Samtidig bliver der mulighed for at sætte opsparingen i obligationer frem for på en fastlåst konto i banken, hvilket vil give en bedre forrentning. Der er jo ikke meget ved at spare penge op og få 1 pct. Og når virksomheden etableres, bliver der også mulighed for at bruge de opsparede midler til at lease f.eks. maskiner og inventar. Hvis vi tager eksemplet med en lille restaurant – hvorfor skal man ud at købe alt servicet, og hvorfor skal man købe

de hvide duge? Man kan lige så godt leje hele gøgemøget og få det ind ad døren og skifte det ud efter nogle år – en rigtig god idé.

Når virksomheden etableres, bliver der også mulighed for at bruge de opsparede midler til at lease, som jeg sagde, og samtidig bliver grænsen for frigivelse af midler nedsat. Og endelig er der en række justeringer som følge af skatteomlægningen for 2 år siden.

Det eneste, vi mangler at forbedre, er likviditetsvilkårene for de iværksættere, som ønsker at drive virksomhed i selskabsform. Og det gør flere og flere. Her sker der i dag en efterbeskatning de første 10 år af virksomhedens liv, og skatten skal betales, uanset at der ikke tjenes en klejne. Vi ser gerne, at det næste lille nøk, den næste lille forbedring af ordningen sker til gunst for de iværksættere, som ønsker at drive virksomhed i selskabsform. Selvfølgelig skal fradragene i opsparingsfasen modsvares af en senere beskatning, men der er fornuftig samfundsøkonomi i at vente med beskatningen, til der f.eks. kommer overskud i virksomheden. Så får virksomheden lov at vokse, og det giver i sig selv også mere skat til staten.

Alt i alt synes vi, det er et rigtig godt forslag, og selvfølgelig støtter Dansk Folkeparti det.

Kl. 10:21

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Så er det hr. Jesper Petersen som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:22

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Der er absolut grund til at se på, hvordan vi også inden for skattelovgivningen kan understøtte ny vækst, nye job, hvilket SF arbejder meget på. Vi har fremhævet behovet for at øge investeringsniveauet i den offentlige sektor og også for at skabe private arbejdspladser. Vi har fremlagt en ambitiøs vækstplan, der skal skabe 75.000 nye arbejdspladser i den private sektor. Vi støtter også, at der bliver bedre vilkår for iværksættere, hvilket er formålet med det her lovforslag.

Det, der virkelig skal gøres for at gøre mulighederne for at klare sig som iværksætter bedre, handler også om, om der overhovedet er efterspørgsel efter, hvad der måtte blive produceret og sat i værk. Og det er også noget af det, der ligger i vores vækstplan.

Fokus på iværksætteri under uddannelse af unge synes vi også er positivt. Og det at tage fat på at kunne mindske det bureaukrati, man møder, og gøre det nemt at være iværksætter, er også ting, som vi støtter.

Vi kan støtte lovforslaget her, men vi skal lige have afklaret nogle ting først, altså f.eks. hvordan ordningen er blevet brugt indtil nu, og hvad resultatet er af de ændringer, der blev lavet i 2008. Som der blev peget på, er der er en risiko for, at der kan være en skattetænkning i det. Og man kan selvfølgelig sagtens leve med, at der måtte være enkelte fisk, der slap igennem, hvis det var sådan, at der virkelig var store positive effekter af forslaget. Det er min forventning, at det er sådan, men vi vil gerne have boret lidt mere i det under udvalgsbehandlingen, altså hvilket positivt udbytte der har været af ordningen indtil nu.

Der er sagt mange gode ting om det konkrete indhold i det, og det er en smidiggørelse, som må forventes at være god for iværksætterne. Provenutabet, der er lagt op til, altså det, som det ender med at give i skattelempelse, er ret lille, så det er ikke nogen større omkostning for staten, men med de forventede lettere muligheder for at starte selv i kraft af lovforslaget vil SF gerne støtte det, og vi ser frem til at få afklaret de spørgsmål, der er rejst, under udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:24

Formanden:

Tak til hr. Jesper Petersen. Så er det hr. Tage Leegaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:24

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. Vores skatteordfører, hr. Mike Legarth, kan ikke være til stede i dag, og derfor skal jeg på hans vegne tilkendegive følgende: I forbindelse med finansloven fik vi Konservative vores ønske om at forbedre vilkårene for iværksættere opfyldt. Vi glæder os i den forbindelse over, at vi i dag udmønter ekstra 20 mio. kr. årligt til styrkelse af etablerings- og iværksætterkontoordningen. Vi hæver minimumgrænsen fra 40 pct. til 60 pct., i forhold til hvor stor en del af nettolønindtægten som maksimalt kan indskydes på ordningen. Der har dog hidtil frit kunnet indskydes op til 100.000 kr. om året, men det beløb hæves nu til 250.000 kr. Når man anvender etableringsordningen, skulle man tidligere hæve mindst 113.900 kr., men det beløb sænkes til 80.000 kr. for at give større valgfrihed. Ordningen udvides samtidig til, at pengene fra ordningen kan bruges til at afholde alle driftsomkostninger, også leasing. Afskrivningsreglerne og beskatningsreglerne forbedres.

Det er alt i alt en væsentlig forbedring af etableringsordningen for iværksættere. Det bliver med dette lovforslag nemmere at spare til sin egen virksomhed, at blive herre i eget hus. Det er en konservativ mærkesag, som selvfølgelig får fuld støtte fra os.

Kl. 10:25

Formanden:

Tak til hr. Tage Leegaard. Så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører for Det Radikale Venstre – nogle måneder endnu i hvert fald, forventer jeg.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Tak. Det Radikale Venstre kan støtte forslaget. Det er et nyttigt og godt lille forslag. For 20 mio. kr. om året forbedrer man vilkårene for iværksættere og nystartere, og det kan vi kun støtte. Som det er sagt, er det jo ikke nogen revolution, der her indledes, men en videreudvikling af en bestående ordning, og den peger i den rigtige retning. Hr. Nick Hækkerup efterlyste, at vi i udvalgsarbejdet skulle se på en evaluering af arbejdet, og jeg deltager gerne i en diskussion om, hvorledes det bedst kan foretages.

Kl. 10:26

Formanden :

Tak til hr. Niels Helveg Petersen. Så er det skatteministeren.

Kl. 10:26

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Det lovforslag, vi nu diskuterer, er et vigtigt lovforslag, også for at styrke muligheden for, at man som enkeltperson kan få de bedst mulige vilkår til at skabe vækst, nytænkning og dynamik i dansk erhvervsliv.

Det er jo en aftale, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti, og jeg vil også gerne herfra kvittere for det samarbejde, der har været med Dansk Folkepartis ordfører, fru Colette L. Brix, som jo har stået bag meget af det, som er en del af lovforslaget, og det er der grund til at kvittere for. Dansk Folkeparti har jo igennem mange år haft fokus på, hvad man kan gøre for at styrke muligheden for at etablere sig og også gøre det nemmere at lave sin egen virksomhed. I en situation, hvor det er helt afgørende, at vi styrker det danske samfund og også gør endnu mere for at opmuntre folk til at starte egen virksomhed og styrke den danske vækst, er det her et rigtig fint forslag.

Der er nogle, der har sagt, at det er et lille forslag, og det kan da godt være, at det i kroner og øre ikke er de store milliardbeløb, vi vælter ud – det er jeg sådan set enig i – men jeg tror, der er rigtig, rigtig meget psykologi i det, og at der også er et meget vigtigt politisk signal fra Christiansborg i, at vi gerne vil gøre det nemmere for folk at blive herre i eget hus og starte sin egen virksomhed. Derfor glæder jeg mig også til udvalgsbehandlingen og vil gerne takke for et fint samarbejde, ikke mindst med Dansk Folkeparti med hensyn til at få forslaget fremsat.

Kl. 10:28

Formanden:

Tak til skatteministeren. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 123:

Forslag til lov om ændring af tinglysningsafgiftsloven. (Tilpasning til det digitale tinglysningssystem, forenkling af reglerne for beregning og overførsel af afgift, godtgørelse af afgift i forbindelse med nedsættelse af ejendomsværdi m.v.).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 26.01.2011).

Kl. 10:28

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Mads Rørvig som ordfører for Venstre.

Kl. 10:28

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Dette forslag vil næppe trække de store overskrifter og det, til trods for at det indeholder ændringer, der vil glæde både boligejere og medarbejdere i såvel den offentlige som den finansielle sektor. Dette forslag indeholder nemlig en række forenklinger af tinglysningsafgiftsloven. Det er forenklinger, der vil gøre livet både nemmere og billigere for danskere med fast ejendom og lettere for de ansatte i bankerne og på tinglysningskontorerne – forenklinger, altså i flertal, fordi der her er tale om en hel stribe tilpasninger, der sikrer et tidssvarende system.

Lovforslaget indeholder bl.a. ændringer, der vil gøre det nemmere at overføre tinglysningsafgiften fra ét pantebrev til et andet. Det er allerede i dag muligt at overføre afgiften, fordi der ikke skal betales fuld tinglysningsafgift, når ét pantebrev afløser et andet. Men med nærværende lovændring forenkles denne proces, idet boligejeren fremover ikke behøver at konvertere ejerpantebrevet først. Denne ændring er måske en teknikalitet, men ikke desto mindre en teknikalitet, der vil få betydning for mange mennesker. Det gør den, fordi der hver måned er op mod 3.000 ekspeditioner af denne slags.

Samtidig forenkles beregningsmetoden, når der overføres afgift. Det betyder, at der for fremtiden kun skal anvendes én form frem for som i dag to forskellige metoder. Desuden lægges der i lovforslaget op til, at det fremover skal være købesummen, der anvendes, når tinglysningsafgiften beregnes. Endelig vil det være muligt at tilbagebetale afgift, hvis det samme dokument ved en fejl tinglyses flere gan-

ge. Og visse tinglysninger, der var afgiftsfri, før vi indførte den digitale tinglysning, vil atter opnå afgiftsfrihed.

Dette er blot i overordnede træk indholdet i det lovforslag, vi behandler i dag. I Venstre er vi store tilhængere af ændringer, der gør det lettere at være dansker. Boligejerne lader til at gå en hård tid i møde, hvis flertallet skifter efter næste valg. I Venstre ser vi ingen grund til at gøre livet sværere for boligejerne og hilser derfor ændringerne velkommen.

Jeg kan således oplyse, at Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 10:31

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Thomas Jensen.

Thomas Jensen (S):

Tak til Venstres ordfører. Nu lyder det jo flot at sige, at Venstre ikke vil gøre livet sværere for boligejerne, men spørgsmålet er, om Venstre i den periode, der er gået, fra den digitale tinglysning blev indført i sontember 2000 og from til, et den her leveklel trøde i kroft.

ført i september 2009 og frem til, at den her lov skal træde i kraft den 1. maj 2011, har bidraget til at gøre livet lettere eller sværere for boligejerne.

Det er jo sådan, at der direkte står i lovforslaget, at man faktisk har opkrævet tinglysningsafgift forkert i den her periode som følge af indførelsen af det nye it-system med tinglysningsafgiften. Der er mit spørgsmål til Venstres ordfører så: Synes Venstres ordfører ikke,

mit spørgsmål til Venstres ordfører så: Synes Venstres ordfører ikke, det er betænkeligt, at man ikke har opkrævet afgifter efter loven, altså at man med andre ord har opkrævet afgifter, som der ikke er lovhjemmel til? Er det ikke betænkeligt, også over for boligejerne?

Kl. 10:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:32

Mads Rørvig (V):

Jeg mener ikke, der er opkrævet afgifter, som der ikke er hjemmel til. Med den nye digitale tinglysning er der blevet indført en ny måde at behandle tinglysning på, og der har været nogle uhensigtsmæssigheder med afgiftsdelen, og det er jo så det, der lægges op til en ændring af her. Der skal foretages nogle teknikalitetsændringer, og man har været i god dialog både med tinglysningskontorerne og de finansielle institutter om at få en fornuftig løsning på det her, og det er jo det, vi ser resultatet af i dag, hvor der med dette lovforslag bliver foretaget en ændring fremadrettet. Så jeg mener ikke, at der er opkrævet afgifter, der ikke er hjemmel til.

Kl. 10:32

Formanden :

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:32

Thomas Jensen (S):

Så tror jeg desværre ikke, at Venstres ordfører har læst forslaget grundigt nok, for det fremgår jo direkte af bemærkningerne til lovforslaget, at man er gået ind og har brugt den kontante købesum på en slutseddel til at vurdere, hvor meget der skulle betales i tinglysningsafgift, mens der i loven står, at det skal være den nominelle købesum, man anvender. Man har altså med andre ord brugt den forkerte købesum, og der står også i lovforslaget, at det har medført, at der er nogle, der har betalt for meget i afgift.

Derudover er der fire punkter, hvor der direkte står, at der, før den digitale tinglysning blev indført, ikke var afgifter på de her områder, men at der på grund af den digitale tinglysning er kommet afgifter, og det er så dem, man med det her lovforslag prøver at afskaf-

Kl. 10:36

fe. Med andre ord: Der er opkrævet nogle afgifter, som der ikke er lovhjemmel til. Synes Venstres ordfører ikke, at det er meget betænkeligt?

Kl. 10:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:33

Mads Rørvig (V):

Den digitale tinglysning har jo betydet, at der er blevet indført en proces, således at der er opstået nogle uhensigtsmæssigheder med afgiftsopkrævningen. Det har jo bl.a. betydet, at der er nogle, der er blevet opkrævet en afgift, som ikke skulle opkræves. Det er jo så det, man retter op på fremadrettet med det her lovforslag, og det håber jeg da også at Socialdemokraterne vil bakke op om.

Kl. 10:34

Formanden:

Så er det hr. Jesper Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:34

Jesper Petersen (SF):

Det er jo muligt, at der har været hjemmel til at opkræve nogle afgifter, men det, man gør med lovforslaget, er jo at indrømme, at det sådan set ikke var meningen, at de afgifter skulle opkræves, og derfor fjerner man dem nu med det her lovforslag. Jeg synes da ikke, at det er at være venlig ved boligejerne, at der skal gå så længe, fra man opdager den fejl ved det digitale tinglysningssystem, der nu har kørt noget tid, til man retter den. Samtidig var det regeringens løfte før sidste valg, at man ikke ville ændre på boligbeskatningen. Det, regeringen så gør straks efter valget, er, at den nedsætter en skattekommission og et år efter laver en skatterform, der indebærer, at man beskærer rentefradraget for de boligejere, man har sagt man ikke ville røre ved.

Så jeg tror nok, at dem, der i den her sag har en dårlig track record, som det hedder på moderne dansk, er regeringen. Den der skræmmekampagne om boligejerne efter valget burde hr. Mads Rørvig også holde sig for god til at føre, når det nu er regeringen, der har skeletter i skabet. Hvorfor skulle der gå så længe, fra den digitale tinglysning blev sat i værk, til man får rettet op på problemerne med bl.a. den her afgift?

Kl. 10:35

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:35

Mads Rørvig (V):

Apropos skeletter i skabet og boligafgifter har jeg jo haft fornøjelsen af at have adgang til internettet og også hr. Jesper Petersens hjemmeside, hvor der jo, hvis man kigger på, hvad hr. Jesper Petersen skrev i 2008, står, at der ikke er nogen vej uden om at sætte skatten på boliger op. Så hvem der har en dagsorden om at sætte boligskatterne op, synes jeg er en spændende diskussion at gå ind i. Det er ikke så relevant i forhold til lovforslaget her, men hvis man på hr. Jesper Petersens hjemmeside læser et indlæg, der er skrevet i 2008, kan man da i hvert fald finde hr. Jesper Petersens holdning til den sag, og det er ikke engang blevet sagt på et lukket møde.

Kl. 10:36

Formanden:

Hr. Jesper Petersen.

Jesper Petersen (SF):

På trods af hr. Mads Rørvigs relativt korte tid på Tinge – min er heller ikke så lang, men dog en kende længere end hr. Mads Rørvigs – så mestrer han jo kunsten at tale komplet udenom. Det, jeg spurgte om, var, om ikke det var sådan, at regeringen før sidste valg lovede, at den ikke ville røre ved boligbeskatningen, men ender med at barbere rentefradraget i forbindelse med skattereformen. Jeg behøver jo sådan set ikke at spørge, for det er et faktum. Jeg ville bare gerne høre det fra hr. Mads Rørvigs egen mund.

Der bliver spurgt, om det er relevant for debatten her. Det var jo sådan set hr. Mads Rørvig, der begyndte på at tale om, hvordan det vil gå boligejerne, hvis der kom en ny regering efter næste valg. Så jeg følger sådan set bare op på det, hr. Mads Rørvig siger. Men jeg vil gerne give en ny chance for, at der blev svaret på følgende: Kan hr. Mads Rørvig ikke bekræfte, at det var regeringspartierne, der faktisk ændrede rentefradraget, selv om den havde lovet ikke at gøre det i breve til flere hundrede tusind boligejere? Og er det at være sød ved boligejerne at indføre et tinglysningssystem, der overhovedet ikke virker og giver for store problemer med at få lavet den digitale tinglysning, og vente så længe med at komme med de rettelser af systemet, der skal til, så man ikke opkræver en afgift, der aldrig var påtænkt skulle opkræves?

Kl. 10:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:37

Mads Rørvig (V):

Nu kan jeg så forstå, at SF's ambition er at gå tilbage og tinglyse på den gode gammeldags måde og ikke gøre det digitalt. Det synes jeg er lidt ærgerligt, for jeg synes, at vi skal benytte de muligheder, vi har, også rent digitalt. Det er klart, at der har været nogle vanskeligheder, men man ser jo en bedring nu i tinglysningsprocessen, og den skal vi også herinde fra Folketingets side hjælpe til med sker, således at vi får den mest smidige offentlige behandling og tinglysning.

Med hensyn til rentefradraget sker der en nedjustering af rentefradraget, og det bliver jo netop brugt som finansiering til at sætte indkomstskatten ned, og i den øvelse med rentefradrag og indkomstskat er der jo et samspil, så derfor ser jeg slet, slet ikke nogen spekulation i det. Det er netop blevet brugt til at finansiere skattelettelser i indkomsten, og derfor giver det jo det samme. Man bruger rentefradraget til at finansiere skattelettelser i indkomsten.

Kl. 10:38

Formanden:

Tak til hr. Mads Rørvig. Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:38

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Dette lovforslag skal rydde op på skatte- og afgiftsområdet efter Justitsministeriets skandaløse indførelse af den digitale tinglysning. Selve ideen med indførelse af digital tinglysning er ikke skandaløs, men fornuftig nok. Men den måde, hvorpå Justitsministeriet har gennemført indførelsen, udviklede sig jo helt fra planlægningsfasen til en af de største it-skandaler, vi har set i Danmark. Det er en skandale, som Justitsministeriet har ansvaret for, og der er også efter hårdt pres fra oppositionen givet fri proces til de ramte borgere. Det er vi glade for, men vi havde dog helst set, at der var blevet fundet en politisk løsning – men det ville justitsministeren ikke.

Det her lovforslag har til formål at tilpasse tinglysningsafgiftsloven som følge af overgangen til digital tinglysning, og set i lyset af skandalen bør man læse det her lovforslag ekstra grundigt for at være sikker på, at der ikke er et ekstra kapitel, eller et nyt kapitel, til skandalehistorien. Desværre ser det ud til, at der er flere problemer, og de afsløres direkte i bemærkningerne til lovforslaget.

Her fremgår det – og jeg citerer – at det er den nominelle købesum, som efter de gældende bestemmelser skal anvendes ved afgiftsberegningen. Samtidig fremgår det – og jeg citerer – at det digitale tinglysningssystem er systemteknisk indrettet, sådan at afgiftsberegningen tager udgangspunkt i den kontante købesum, som denne fremgår af slutseddelen, købsaftalen.

Altså, med andre ord siger loven i dag, at det er den nominelle købesum, som afgiftsberegningen skal foretages ud fra, men med indførelsen af det digitale tinglysningssystem i september 2009 har man systemteknisk anvendt den *kontante* købesum uden at omberegne denne til den nominelle købesum. I bemærkningerne fejes det så ind under gulvtæppet med en bemærkning om, at reguleringen fra kontant købesum til nominel købesum i praksis ikke er noget, der medfører nævneværdige ændringer i det samlede afgiftsgrundlag.

Sagt på jævnt dansk mener skatteministeren, at det ikke gør noget, at man ikke opkræver tinglysningsafgift efter loven, fordi borgeren ikke kommer til at betale så meget ekstra i afgift, at det betyder noget. Her skal vi huske på, at grundlovens § 43 siger, at ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov, men det er desværre sket ved indførelsen af den digitale tinglysning. Og det er ikke kun vedrørende opgørelsen af købesummen, at der bliver opkrævet afgift uden lovhjemmel – det er også tilfældet på fire andre områder, og det nævnes direkte her i lovforslaget. Noget, der var afgiftsfrit inden indførelsen af den digitale tinglysning, er med digitaliseringen blevet pålagt en afgift på 1.400 kr.

Det ser ud til, at regeringen gang på gang, når der skal indføres de her it-systemer på skatte- og afgiftsområdet, begynder at opkræve skatter og afgifter uden lovhjemmel. Denne gang ser det ud til, at det er Justitsministeriet, der har lavet en fejl, med konsekvenser for Skatteministeriets område. I 2010 blev det afsløret, at det var Skatteministeriet, der tilbage i 2015 lavede fejl, som har kostet grundejere helt op til 1 mia. kr. i for meget opkrævet ejendomsskat.

I udvalgsbehandlingen synes jeg at vi skal følge op på de her sager, for det går simpelt hen ikke, at grundloven overtrædes gang på gang, når der opkræves skatter og afgifter uden lovhjemmel. Vi skal have et overblik over, om de borgere, der fejlagtigt at blevet opkrævet en for høj afgift, skal have deres penge tilbage. Det bør være skatteministerens ansvar – og ikke borgerens eget ansvar – at det sker.

Når det så er sagt om fortidens synder, kan Socialdemokraterne støtte, at man med vedtagelsen af det her lovforslag for fremtiden vil beregne tinglysningsafgiften på grundlag af den kontante købesum.

Herudover rummer lovforslaget en lang række enkeltaspekter, som jeg lige kort vil komme ind på.

Jeg synes, at det er positivt, at der indføres et afgiftspantebrev, og det er også godt, at det bliver muligt at tilbagebetale tinglysningsafgift, hvis et dokument ved en teknisk fejl er blevet tinglyst mere end en gang. Her kan det dog undre, at det er borgeren selv, der skal sørge for, at der sker en tilbagebetaling; her burde ministeriet indføre en teknik i systemet, sådan at det sker automatisk. Derudover er det også positivt, at det gøres muligt at overføre afgift direkte fra ejerpantebrev til realkredit- eller pengeinstitutpantebrev, ligesom det, at fjernelsen af 1-års-kravet indskrænkes til kun at gælde for matrikulære ændringer i form af udstykninger, også er positivt.

Så er det også positivt, at det gøres muligt, at ejeren af fast ejendom kan få den afgift tilbage, der er betalt for meget, i den situation, hvor ejeren, *inden* skødets tinglysning, har påklaget ejendomsværdien, men først *efter* skødets tinglysning får meddelelse fra vurderings-

myndighederne om den ændrede og nedsatte vurdering. Det er positivt, at reglerne for registrering af fly ændres, og det er også positivt, at der sker en forlængelse af afgiftsnedsættelsen ved kommuners overdragelse af fast ejendom til vandselskaber. Her er spørgsmålet, der blafrer i vinden, bare, hvordan de selskaber, der er blevet udskilt fra den 1. januar 2011 til og med lovens ikrafttræden den 1. maj 2011, skal behandles afgiftsmæssigt.

Ud fra en samlet vurdering kan Socialdemokraterne støtte forslaget, men vi skal have klarhed over, hvad det er, der er sket, når der er blev opkrævet for mange afgifter, og vi skal have placeret et ansvar herfor.

Kl. 10:43

Formanden:

Tak til hr. Thomas Jensen. Så er det hr. Mikkel Dencker som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:44

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Der er vist ingen, der kan være i tvivl om, at lovforslaget her vedrører tinglysningsafgift. Det er vist fremgået klart af de foregående talere. Emnet for lovforslaget her er jo netop bl.a. de faktiske erfaringer, man har gjort sig det sidste 1½ år, efter den digitale tinglysning trådte i kraft. Det har så givet anledning til, at der bliver foretaget nogle justeringer af lovgivningen på området, bl.a. med beregningsmetoder for tinglysningsafgift, men der er også sådan en helt basal ting, at man kan få tilbagebetalt tinglysningsafgift i de tilfælde, hvor man ved en fejl er kommet til at tinglyse det samme dokument flere gange. Det er meget logisk og sympatisk, at der bliver adgang til at få betalt afgift tilbage.

Desuden bliver der så også indført det, at i en række situationer, hvor der ikke tidligere blev betalt tinglysningsafgift, men hvor det med det nye system er blevet afgiftsbelagt, bliver retstilstanden ført tilbage til den tidligere, nemlig, at man i de her spidssituationer ikke er omfattet af tinglysningsafgift.

Lovforslaget indeholder en lang, lang række af tekniske ændringer. Det skal jeg ikke trætte Tinget med. Jeg vil bare sige, at det er ganske sympatisk, og det er udmærket, at man får rettet de her ting til, nu hvor man har gjort sig de praktiske erfaringer med den digitale tinglysning, som man vel kan sige ikke har fungeret tilfredsstillende, men forhåbentlig kommer til det snart.

Desuden indeholder lovforslaget også nogle andre mindre elementer, bl.a. afgift ved omregistrering af flyvemaskiner. Det er nok ikke noget, som der er ret mange mennesker der beskæftiger sig med eller er berørt af, men det er alligevel – synes jeg og Dansk Folkeparti – ganske logisk, at man kun kommer til at betale afgift en gang, når man lejer en flyvemaskine ud.

Desuden er der også en midlertidig afgiftsnedsættelse for kommuner, som udskiller deres vandværker, som de jo skal, til aktieselskaber. Der er nogle kommuner, der ikke nåede at komme med i den hidtidige særordning, som udløb her ved årsskiftet, og der indføres så en ny midlertidig særordning, sådan at de sidste kommuner også kan nå at komme med i den omgang.

Men da jeg som sagt på vegne af Dansk Folkeparti mener, at det er et udmærket lovforslag med nogle udmærkede tilretninger, skal jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 10:46

Formanden:

Tak. Der er ønske om kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:46

Thomas Jensen (S):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Nu var det jo sådan, at dengang skandalen omkring den digitale tinglysning begyndte at rulle, kom der jo sådan forskellige meldinger fra Dansk Folkeparti, og der synes jeg jo selvfølgelig, at man skal lytte til og se på, hvilke konsekvenser sådan en skandale har for borgerne. Vi ved jo, at der er mange borgere, som simpelt hen har tabt mange, mange penge på den digitale tinglysningsskandale, og det bliver så afgjort senere. Nu er det jo muligt at anlægge sag, og der er fri proces til det, og der får vi det så afgjort ved retten. Men nu har vi nogle helt konkrete sager, der vil opstå som følge af – som det også er kommet frem her – at man har opkrævet afgifter, uden der er lovhjemmel.

Så vil jeg bare høre, om Dansk Folkepartis ordfører ikke synes, at det er meget, meget beklageligt, at der simpelt hen er blevet opkrævet skat, uden der er lovhjemmel til det, og om Dansk Folkepartis ordfører ikke mener, at de borgere, som har fået opkrævet sådan en afgift, skal have deres penge tilbage.

Kl. 10:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:47

Mikkel Dencker (DF):

Jeg vil indlede med at sige, at jeg er enig med hr. Thomas Jensen i, at den digitale tinglysning ikke har fungeret tilfredsstillende fra begyndelsen, og det har vi i Dansk Folkeparti været meget utilfredse med, men vi forventer også, at det kommer til at fungere efter hensigten. Det er jo desværre sådan, at ikke alt nyt fungerer efter planen til at begynde med, men det kommer det forhåbentlig til. Derfor skal de borgere, der er kommet i klemme i forbindelse med den digitale tinglysning, selvfølgelig også bringes i en situation, så de ikke har lidt nogen skade ved det.

Så må jeg jo så sige til det, hr. Thomas Jensen også spørger til, om der er opkrævet afgift og dermed er grundlovsbrud, som der rettes op på med det her lovforslag, at det ikke er noget, jeg har fået ud af læsningen af lovforslaget her, altså at der skulle være noget grundlovsbrud, som hr. Thomas Jensen var inde på i sit eget ordførerindlæg og også i de korte bemærkninger til hr. Mads Rørvig. Så det er ikke den konklusion, som jeg drog, da jeg læste lovforslaget her igennem. Så der ser vi nok forskelligt på det.

Kl. 10:48

Formanden:

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:48

Thomas Jensen (S):

Det kan vi så tage i den efterfølgende debat. Der er jo to behandlinger tilbage, og der er også et langt udvalgsarbejde foran os. Jeg vil bare spørge Dansk Folkepartis ordfører, om det er korrekt, at ifølge grundlovens § 43 er det ikke tilladt at opkræve skatter, medmindre man har lovhjemmel herfor. Er det korrekt?

Kl. 10:49

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:49

Mikkel Dencker (DF):

Både hr. Thomas Jensen og jeg selv har jo skrevet under på, at vi vil overholde grundloven. Det har så også gjort, at vi har læst den, tror jeg, begge to, inden vi skrev under på den. Jeg kan bekræfte, at det forholder sig sådan, at der ikke må opkræves skatter eller afgifter uden ved lov. Sådan er det.

K1 10:49

Formanden:

Tak til hr. Mikkel Dencker. Så er det hr. Jesper Petersen.

Kl. 10:49

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

I SF er vi jo glade for, at der er kommet en digital tinglysning, og at det bliver gjort nemmere at få tinglyst sin ejendom.

Man må sige, at det her er et forslag, der – for at blive inden for boligsproget – skal rette op på en del fejl og mangler, det er en oprydning i nogle af de uhensigtsmæssige ting, der var kommet ind i loven. Det drejer sig om en række forenklinger. Nogle steder er der bl.a. blevet opkrævet en afgift, der egentlig ikke skulle være blevet det, og det støtter vi selvfølgelig at få ændret.

Man må sige, at det rod, der har været med den digitale tinglysning, har været utrolig ærgerligt, utrolig frustrerende og meget dyrt for mange mennesker. Folk har ventet i meget lange tider på at få deres sager igennem, og siden hen har det krævet stor kamp overhovedet at få ret til at diskutere, om der skulle gives en erstatning. Derfor synes jeg da også, at det er en smule ærgerligt, at der skal gå halvandet år fra, at loven ikke bare træder i kraft, men også den digitale tinglysning starter i 2009, og til vi får rettelserne her. Men vi støtter at få dem lavet.

Mange af de konkrete ting er blevet gennemgået, f.eks. at det er helt rimeligt, at der, hvis en ejer klager over den offentlige ejendomsvurdering, inden skødets tinglysning, bliver åbnet mulighed for, at en ny vurdering kan ligge til grund for tinglysningsafgiften, selv om sagsbehandlingen trækker ud. Der har været eksempler fremme om nogle meget urimelige sager i den sammenhæng, også i dagspressen. Det er fornuftigt at få det ændret, så det bliver mere tåleligt at have med det her digitale tinglysningssystem at gøre.

Kl. 10:51

Formanden :

Tak til hr. Jesper Petersen. Så er det hr. Tage Leegaard.

Kl. 10:51

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Vores skatteordfører, hr. Mike Legarth, kan ikke være til stede i dag. Derfor tilkendegiver jeg på hans vegne følgende ganske kort:

Det Konservative Folkeparti bakker op om lovforslaget, og det gør vi af fem grunde: 1) Der gives mulighed for tilbagebetaling af tinglysningsafgift, 2) visse ekspeditioner gøres betalingsfri, ligesom de var i det tidligere system, 3) der indføres en forenklet procedure, 4) kravet om 1 års pant for at kunne overføre den betalte afgift til et nyt pantebrev fjernes, og 5) der ændres nogle regler om registrering af fly, og en midlertidig aftale om afgiftsnedsættelse på vandselskaber forlænges.

Lovforslaget forventes ikke at have nogen nævneværdig økonomisk betydning for staten, og derfor støtter vi det. Tak.

Kl. 10:52

Formanden:

Tak til hr. Tage Leegaard. Så er det hr. Niels Helveg Petersen.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg vil gerne udtrykke håb om, at hele forløbet med indførelse af digital tinglysning bliver et lærestykke – et lærestykke, der fortæller os

som lovgivere og administratorer, at man ikke skal iværksætte store, nye digitale systemer uden meget grundig forberedelse.

Hele ideen med digital tinglysning er indlysende rigtig. Der er uden tvivl store praktiske fordele vundet for alle parter, for myndigheder og for kunder, ved at indføre digital tinglysning, men det skal ikke forceres igennem. Man skal passe på med, at disse store, nye systemer indkøres fornuftigt og ikke forceret. Jeg kan ikke lade være med at nå til det resultat, at fejlen her var en forceret indkøring og sådan set ikke en forkert idé. Det har ført til forsinkelser og ærgrelser og tab for nogle. Det er domstolene jo inde over, så der kommer et efterspil.

Med en af tilpasningerne i lovforslaget her foreslås det, at der skal være mulighed for at tilbagebetale tinglysningsafgift, hvis samme dokument ved en fejl er tinglyst flere gange. Jeg må sige, at det forekommer absolut nødvendigt, og man fatter jo ikke helt, at en sådan adgang til at tilbagebetale for meget betalt afgift ikke eksisterer allerede, men det er så på tide at få det gjort.

De rettelser og tilpasninger til lovgivningen, som her er foreslået, forekommer at være aldeles rimelige, og Det Radikale Venstre kan støtte dem.

Kl. 10:54

Formanden:

Tak til hr. Niels Helveg Petersen. Så er det skatteministeren.

Kl. 10:54

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for bemærkningerne til lovforslaget, som vi førstebehandler, og som jo tager afsæt i at rette op på og gøre en lang række regler mere klare, og det er sådan set meget påkrævet i forhold til den diskussion, der har været. Der er heller ikke nogen tvivl om, at der har været ting, der kan gøres mere enkle, og som vi nu prøver at gøre mere tydelige. Det har de fleste ordførere jo også været inde på, og derfor vil jeg ikke gå ind i en lang diskussion om det.

Men jeg vil sige, at der selvfølgelig er blevet rejst nogle spørgsmål her, som jeg glæder mig til også at besvare under udvalgsbehandlingen. Det her er jo et mere teknisk lovforslag, og derfor håber jeg på en god diskussion.

Kl. 10:55

Formanden:

Hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 10:55

Thomas Jensen (S):

Tak. Jeg skal kvittere for, at der bliver rettet op på de skavanker, der er opstået nu her med tinglysningsafgiftsloven; det synes vi at vi fra Socialdemokraternes side jo også er godt. Men som jeg også har fremført over for nogle af partiernes ordførere, er der også nogle komplikationer ved det her forslag, når vi ser tilbage i tiden.

Det er jo sådan, at da den digitale tinglysning blev indført i september 2009 – det står der jo direkte i det her lovforslag – begyndte man faktisk at opkræve tinglysningsafgifter på en måde, der ikke var lovhjemmel for. Vi har tidligere i dag diskuteret det, at man er begyndt at bruge den kontante købesum i stedet for den nominelle købesum, og der er oplistet fire andre områder, hvor der før i tiden, før den digitale tinglysning, ikke var afgifter på tinglysning, men hvor der med indførelsen af den digitale tinglysning lige pludselig er kommet afgifter for de borgere, som skal have tinglyst noget.

Der er mit spørgsmål til skatteministeren: Hvordan kan det her ske? Hvordan kan det være, at der bliver opkrævet afgifter, der ikke er lovhjemmel for?

Kl. 10:56

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:56

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Nu har jeg sådan set ikke tænkt mig gå ind i en lang diskussion om, hvorvidt der bliver opkrævet afgifter, uden at der er lovhjemmel, for det er jo lige præcis et af de spørgsmål, som hr. Thomas Jensen rejser i bemærkningerne, og det vil jeg selvfølgelig drøfte med udvalget under udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:57

Formanden:

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:57

Thomas Jensen (S):

Ja, jeg ser også frem til, at vi under udvalgsbehandlingen skal komme godt ind omkring, hvad der er sket i fortiden. Men er skatteministeren ikke enig med mig i, at der rent faktisk er blevet opkrævet tinglysningsafgifter, uden at der er lovhjemmel herfor?

Kl. 10:57

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:57

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Uden at gå ind i en lang diskussion om, hvordan og hvorledes der opkræves afgifter, er der jo det, som man definerer som værende kontanthandler, og det er lige præcis det, som hr. Thomas Jensen gerne vil diskutere, og det kan jeg love hr. Thomas Jensen at vi gør under udvalgsbehandlingen. Det er klart, at der ikke skal opkræves afgift af noget, der ikke er hjemmel til; det siger sig selv, og det har vi rig lejlighed til at diskutere under udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:57

Formanden:

Tak til skatteministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 27:

Forslag til folketingsbeslutning om forenkling af punktafgiftssystemet.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl. (Fremsættelse 23.11.2010).

Kl. 10:58

Forhandling

Formanden:

Er der en, der ligner hr. Simon Emil Ammitzbøll? Det er der her – en, der ligner og også er – som forslagsstiller.

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er skatteministeren.

KL 10:58

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Der er i hvert fald grund til at kvittere for, at ordføreren for forslagsstillerne er til stede i salen, så er vi da kommet et stykke ad vejen.

Hele det her spørgsmål om en forenkling af punktafgiftssystemet er jo en diskussion, der har været tidligere, og en sag, som, tror jeg, har givet anledning til svære diskussioner også under den tidligere regering. Det, der er baggrunden, er jo, at man ønsker at beskatte forbrug af varer og ressourcer, som skader miljø, klima og sundhed, og derfor har man en lang række punktafgifter. Vi har i størrelsesordenen omkring 40 punktafgifter, og nogle af dem er velkendte. Det er afgift på spiritus, tobak, vin, øl, chokolade, kaffe, is og sodavand, og så diskuterer vi netop nu introduktionen af afgift på mættet fedt.

I 2009 var provenuet ca. 85 mia. kr., og hvis vi forestiller os, at vi skal afskaffe alle punktafgifter, tror jeg, man også skal komme med et forslag til en alternativ finansiering af det, for når vi afskaffer en indtægt på 85 mia. kr. om året, er det jo trods alt en vis indtægt, der forsvinder, og jeg har ikke rigtig set nogen forslag, i hvert fald ikke i beslutningsforslaget, til, hvordan man har tænkt sig at kompensere for det.

Hele diskussionen her har taget sit afsæt i, at Magasinet PENGE i efteråret 2010 viste en lang række eksempler på punktafgifter, som ikke nødvendigvis var helt fornuftige. Jeg tror godt, man må indrømme, at der er plads til forbedring, og jeg vil sådan set også gerne i dag slå fast, at det her område helt sikkert kan forenkles. Det kan nok også gøres mere klart, og det har jeg sådan set også tænkt mig at gøre.

Men at tro, at man på baggrund af en enkelt udsendelse skal lave hele punktafgiftssystemet om, synes jeg først og fremmest er forkert, men jeg vil også sige, at det heller ikke er særlig fornuftigt. Derfor har jeg jo signaleret og vil også gerne signalere i dag, at jeg er villig til at se på et serviceeftersyn af, hvordan punktafgiftsområdet ser ud. Der kan være nogle ting, der skal forenkles, det kan være, der er nogle ting, der skal moderniseres, og det arbejde er sådan set allerede sat i gang. Det blev det i efteråret 2010 i Skatteministeriet.

Det er også vigtigt at sige, at det jo ikke er noget, man gør fra den ene dag til den anden. Det er meget komplekst, det har en lang række forskellige virkninger, og derfor er det jo først muligt at komme med nogle forslag til, hvordan det her område kan se ud på en anden måde, når vi kommer frem til den næste folketingssamling, altså folketingssamlingen 2011-12. Derfor har jeg sådan set tænkt mig, at vi kan tage en diskussion i den næste samling, og jeg lægger op til, at der dér kan drøftes, om der er nogle af de her punktafgifter, der skal udformes på en anderledes måde. Det vil jeg så glæde mig til at diskutere med Folketingets partier.

Men på baggrund af det, jeg har sagt, kan regeringen ikke støtte det forslag, som er præsenteret af Liberal Alliance.

Kl. 11:01

Formanden:

Tak til skatteministeren, der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Mads Rørvig.

Kl. 11:02

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

For nylig kunne vi på DR-tv se, hvordan en isfabrikant bøvler med indviklede punktafgifter. Jeg kan godt forstå, at danskerne tager sig til hovedet, når de hører om den slags. Erhvervsdrivende skal drive virksomhed og ikke rode for meget med love og regler, og det glæder mig, at skatteministeren har iværksat en analyse af punktafgiftsområdet. Det vil skabe klarhed over, hvad der er behov for, og om

der er regler, der kan forenkles. Derfor er det her beslutningsforslag på en måde blevet overhalet af virkeligheden.

Derudover vil jeg gerne understrege, at Venstre generelt set er tilfreds med vores punktafgiftssystem – bortset fra eksempler af den slags, som jeg indledte med at tale om, dem skal der naturligvis tages hånd om. Punktafgifter er nemlig en rigtig fornuftig måde at beskatte på, især når alternativet er højere indkomstskatter, der ødelægger danskernes lyst til at arbejde.

Når vi i stedet lægger skatten på forbrug, får vi muligheden for at gøre nogle former for forbrug mindre attraktivt. Det kan være ting, der er dårlige for vores helbred, som f.eks. cigaretter, eller adfærd, der skader miljøet. Begge områder er en del af vores skattereform fra 2009. Her lempede vi netop indkomstskatten for alle danskere, så det blev markant mere attraktivt at yde en ekstra indsats, og finansierede lempelserne ved at hæve afgiften på en række produkter, der skader vores miljø eller vores helbred.

Dette aspekt er vi nødt til inddrage, når vi taler forenkling af vores punktafgiftssystem, for selv om det ville være meget mere enkelt at være det foruden, sikrer punktafgifterne et væsentligt provenu til statskassen. De bidrager til et bedre miljø, ligesom de er med til at styrke forebyggelsen af en række livstruende sygdomme, hvis behandling i høj grad betales af os alle sammen over skatten. Derfor vil vi i Venstre meget nødig se et totalt opgør med vores hjemlige afgiftsstruktur, men vi er omvendt meget opsatte på, at systemet skal være til at have med at gøre ude i erhvervslivet. Derfor er vi glade for, at skatteministeren har taget initiativ til at se på det.

Så vil jeg sige om det beslutningsforslag, som Liberal Alliance har fremsat, at det virker en smule useriøst at kræve på tre linjer, at regeringen i denne folketingssamling skal lave en ny afgiftsstruktur for 10 pct. af statens skatteindtægter. Det virker en kende useriøst, og jeg håber, vi i stedet kan få en grundig behandling af punktafgifterne, som skatteministeren også lægger op til.

Kl. 11:04

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:04

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg skal ikke kommentere den seriøsitet og nidkærhed, der er i forhold til at inddrage penge fra ganske almindelige mennesker på en lang række produkter, men sådan set bare kvittere for hr. Mads Rørvigs tale. Jeg forstår den sådan, at den egentlige begrundelse for punktafgiftssystemet er penge til statskassen. Så finder man på en masse sådan lidt smartere synspunkter og påstande om, at det hjælper lidt på folkesundheden, og hvad ved jeg, uden at der måske nødvendigvis er et dybere belæg for det.

Men jeg vil spørge hr. Mads Rørvig, om ikke sandheden er, at punktafgifter som oftest er noget, man finder på, og især stigningen af dem, når man lige skal have lidt ekstra penge i statskassen, som det også var tilfældet ved den seneste skatteomlægning, som VK-regeringen stod bag.

K1. 11:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:05

Mads Rørvig (V):

Der er nogle punktafgifter, der har et sundhedsaspekt; det gælder cigaretafgiften og fedtafgiften, som vi er ved at indføre. Men så er der også nogle punktafgifter, hvor man ikke kan begrunde dem i sundhed eller miljø, og det er en indtægt til statskassen. Det er ca. 10 pct. af de skatteindtægter, vi får. Hvis hr. Simon Emil Ammitzbølls alter-

nativ er bare at fjerne dem, mangler jeg også et finansieringsforslag, men det kunne desværre ikke stå på de her tre linjer.

Kl. 11:06

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:06

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er ret glad for, at vi ikke skrev mere end tre linjer, da hr. Mads Rørvig åbenbart ikke engang kan læse de tre, der er. Der står intet om, at man skal afskaffe alle punktafgifterne. I modsætning til andre partier har Liberal Alliance ikke fremsat forslag om skattelettelser, som man ikke kender indtægtsgrundlaget på. Men bare rolig, vi foreslår altid besparelser, når vi kommer med forslag til skattelettelser – også når vi vil afskaffe topskatten.

Men tilbage til punktafgifterne. Det eneste, jeg siger, er, at man selvfølgelig kan lave regnestykker og stille dem op, så det passer med, at det er lidt sundhedsfremmende osv., men man kan for flere af dem ganske givet også lave lige så sandsynlige regnestykker for, at det ikke fremmer sundheden, men mest fremmer sundheden ét sted, nemlig på skatteindtægternes størrelse. Det behøver ikke nødvendigvis være sådan, at alle punktafgifter skal afskaffes, jeg synes bare, man skal indrømme, at man gør det for at få penge i kassen og ikke i forhold til en masse gode formål, hvilket man postulerer over for borgerne.

Kl. 11:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:07

Mads Rørvig (V):

Nu udelukker det ene heldigvis ikke det andet, og det var også den øvelse, vi lavede med skattereformen i 2009, hvor vi som et finansieringsgrundlag, men samtidig som et sundhedsfremmende formål lavede en fedtafgift. Det ene udelukker ikke det andet. Man kan godt lave en afgift for at få penge i kassen – i det tilfælde lempede vi så indkomstskatten – og samtidig have det formål at øge folkesundheden. Så det er to ting, der godt kan gå hånd i hånd, og det ene udelukker som sagt ikke det andet.

Kl. 11:07

Formanden:

Tak til hr. Mads Rørvig. Så er det hr. Nick Hækkerup.

Kl. 11:08

(Ordfører)

Nick Hækkerup (S):

Siden 2001 har antallet af regler og love været støt stigende. I løbet af det sidste år blev borgerne og virksomhederne i Danmark præsenteret for 1.643 nye love og reguleringer. Det svarer til mere end 4 regler hver eneste dag, inklusive weekender, ferier osv. – regler, som virksomheder og privatpersoner skal sætte sig ind i og selvfølgelig skal indrette sig efter. Hver eneste gang tager det selvfølgelig noget tid, energi og arbejdskraft fra den, som skal indrette sig efter reglerne, og hver eneste gang bliver den tid selvfølgelig taget fra andre opgaver. Det er et politisk ansvar at være opmærksom på den balance, når vi gennemfører nye love.

Samtidig er det også vores opgave at sikre, at vi evaluerer de love, som faktisk er sat i kraft og finder anvendelse, forholde os kritisk til, om de nu understøtter de formål, som i tidernes morgen var årsag til, at man gerne ville indføre dem. Vi lever jo i et dynamisk samfund, og skal vores samlede lovgivningspakke følge med, kræver det, at vi indimellem får ryddet op i gemmerne, at vi gennemgår re-

guleringen, og at vi afskaffer unødvendigt bøvl og bureaukrati. Socialdemokratiet har været forundret over, at VKO nedstemte vores beslutningsforslag om hvert år at offentliggøre og opgøre skatteudgifterne, så vi kunne se, hvordan de samfundsmæssige ressourcer blev anvendt, om det nu var fornuftigt, ligesom vi er forundret over, at vi bruger 23 mia. kr. om året i Danmark til erhvervsstøtte uden at stille os selv spørgsmålet: Virker det nu, eller virker det ikke?

Jeg tror, det er de færreste små eller mellemstore erhvervsdrivende, der har åbnet deres egen butik eller startet deres egen virksomhed, fordi de holder af skrivebordsarbejde og tallotteri. En slagter har næppe åbnet sin egen butik for at sidde med en lommeregner og alenlange dokumenter i hånden, men har givetvis gjort det for at betjene kunder og udøve den gerning, som han kan lide. En købmand har ikke åbnet sin butik for at beskæftige sig indgående med reglerne om diverse former for punktafgifter på nødder osv., men givetvis for at betjene de kunder, som frekventerer hans butik. Nye tal fra Håndværksrådet viser, at den allerstørste byrde for små og mellemstore virksomheder er den store mængde af tid, der bruges på administration.

Mens det kun er hver tiende virksomhed, der først og fremmest har ønske om en lavere selskabsskat, er det mere end hver fjerde virksomhed, der fremover allerhelst vil have færre regler, færre indberetninger, mindre administrativt bøvl. Det budskab har vi i Socialdemokratiet taget til efterretning, og punktafgifterne er jo et af de områder, som det er oplagt at se på i den sammenhæng. Vi vil, som det også er blevet nævnt af såvel skatteministeren som Venstres ordfører, jo også i fremtiden have behov for punktafgifter, men der kan være nogle af afgifterne, som måske har overlevet deres historiske begrundelse. Det ved vi først, når vi har undersøgt det. Det kan være, at hensyn til folkesundhed, miljø, bæredygtighed, penge i kassen, vækst, eller hvad der nu var begrundelsen for at indføre en punktafgift, kan nås på andre måder, eller at arbejdet kan intensiveres på en eller anden måde. Også det ved vi først, når vi har undersøgt det. På den måde er det her forslag, som Liberal Alliance har fremsat, fornuftigt. Lad os dog undersøge det.

Jeg og Socialdemokratiet tror imidlertid, at det er urealistisk at forestille sig, at man kan få en brugbar undersøgelse tilendebragt samt få fremsat og behandlet relevante forslag her i salen inden udgangen af den her samling.

Grundlæggende støtter vi den tanke om at kigge på punktafgiftssystemet, lad os løbe det igennem, lad os se, hvordan det virker. Uden at jeg skal stå og være forligsmægler for blå stue, hører jeg, at skatteministeren også positivt har taget det op og sagt, at det her bestemt kan være relevant at kigge på.

Kl. 11:12

Formanden:

Tak til hr. Nick Hækkerup. Der er ikke ønske om korte bemærkninger, og så er det hr. Mikkel Dencker som ordfører.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Liberal Alliances beslutningsforslag her om en analyse af punktafgiftssystemet med henblik på at lave en forenkling af systemet er et formål, som Dansk Folkeparti sagtens kan se det fornuftige i, og derfor er vi da også principielt enige i, at det punktafgiftssystem, man har i dag, er for kompliceret, for indviklet, for uforståeligt og ulogisk, ikke kun for de brugere, der er af systemet, nemlig dem, der skal sidde og regne ud, hvor meget de skal betale i afgift, men også for den almindelige borger, som jo også gerne skulle kunne forstå, hvorfor de betaler de afgifter, som de nu gør. Behovet for en analyse af det her område blev jo meget tydeliggjort af Magasinet PENGE på Danmarks Radio, som havde interviewet en række skatteordførere og vist nogle konkrete eksempler, bl.a. på nogle glas til opbeva-

ring af fødevarer, altså emballage. Det samme glas var, afhængigt af om det indeholdt marmelade eller sennep, afgiftsbelagt vidt forskelligt, og det kan det jo være ganske svært at forklare logikken i for den enkelte borger.

Der er ingen tvivl om, at det er fornuftigt, at vi har punktafgifter her i landet, nemlig, som andre ordførere allerede har været inde på, af hensyn til både sundhed og miljøfremme. Men hvis vi skal have et sådant system, kræver det også, at der er en naturlig opbakning til systemet, og en sådan opbakning til punktafgiftssystemet kræver bl.a., at der er en logik i den måde, som afgifterne opkræves på, at der er en gennemsigtighed, forstået på den måde at folk skal kunne se og forstå, hvorfor de betaler, som de gør, og hvor meget de skal betale, og at der er en enkelhed, nemlig at det skal være til at have med at gøre for almindelige mennesker.

Der må vi nok sige, at det system, man har nu, er *for* kompliceret, og vi håber også, at det vil kunne gøres enklere. Derfor er vi også glade for, at skatteministeren allerede har tilkendegivet, at han tager hånd om det her og har iværksat en analyse af området med henblik på at skabe en forenkling, sådan som vi fornemmer at et bredt spektrum her i Folketinget godt kunne tænke sig det.

Derfor vil jeg også sige, at vi i Dansk Folkeparti ikke kan støtte beslutningsforslaget her, ikke fordi der er noget galt med det overordnede formål, men simpelt hen fordi der er tilkendegivet en tidsfrist for, hvornår regeringen skal være færdig med arbejdet, som er ganske kort, og det kan vi ikke bakke op om. Vi synes, det er vigtigere, at det bliver gjort grundigt og ordentligt, og derfor vil vi ikke have, at der skal være nogen tidsfrist for det arbejde, som skatteministeren har sat i gang.

Så vil jeg da også sige, at jeg nu allerede har brugt meget længere tid på at holde mit ordførerindlæg, end Liberal Alliance har brugt på at skrive beslutningsforslaget her. Det fylder tre halve linjer, og mine stikord til min ordførertale fylder mere på siden end selve forslaget. Så jeg synes allerede, vi har brugt den tid på forslaget her, som det fortjener, i og med at jeg mere tror det tjener til en promovering af Liberal Alliance end til, at vi får løst den problematik, som jo er ganske reel, og som der allerede er tilkendegivelser fra både regeringen og fra næsten alle partier i Folketinget om at man tager hånd om. Så derfor skal jeg sige, at vi ikke støtter beslutningsforslaget.

Kl. 11:15

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:15

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg skal bare oplyse hr. Mikkel Dencker om, at det altid er nemmere at forenkle end at bureaukratisere. Det er bare en kommentar til det sidste. Ellers vil jeg takke for den indholdsmæssige opbakning.

Kl. 11:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:16

Mikkel Dencker (DF):

Jeg kvitterer for, at vi da på et enkelt punkt i hvert fald er enige om noget skattepolitisk, så det er jo positivt nok for det fremtidige samarbejde.

Kl. 11:16

Formanden:

Tak til hr. Mikkel Dencker. Så er det hr. Jesper Petersen som ordfører.

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Det er ikke så tit, det sker, at SF sådan principielt støtter noget, der kommer fra Liberal Alliance, og derfor synes jeg også, det er værd at bemærke, når det faktisk sker. Og det synes jeg at det gør i den her sag, for det er da værd at tage op til overvejelse, hvordan i dette tilfælde punktafgifterne er indrettet. Der har været mange eksempler fremme på nogle underlige punktafgifter.

Ligeså med forskellige andre regler, ordninger, skatter og støtteordninger: Man bør tage dem op til overvejelse med mellemrum – og punktafgifterne er naturligvis et andet godt eksempel.

I forhold til nogle af de andre indlæg, der har været, vil jeg sige, at vi har en anden, efterhånden sjælden enighed med partiet Venstre om, at det er fornuftigt med selve ideen om punktafgifter, der kan påvirke forskellige former for adfærd, kan påvirke sundheden, kan påvirke miljøet. Og det er bedre at have den form for skatter end skatter på indkomst.

Men det er absolut berettiget med et serviceeftersyn. Punktafgifterne er helt klart ikke indrettet hensigtsmæssigt. Der er mange historiske grunde til, at afgifterne er, som de er. I forbindelse med skattereformen havde vi også nogle eksempler fremme, hvor det f.eks. for forskellige forbrugsvarers vedkommende er klassifikationen af varen og ikke f.eks. indholdet af sukker, man regulerer efter. Køber man chokoladeis, er der afgift på den is; køber man chokolademousse, er der ingen afgift, for det er jo ikke is. Køber man en sodavandsis, er der afgifter; det er der ikke på slushice; der er det på softice, men ikke på milkshake – altså varer, der ligner hinanden i meget stor grad, men hvor afgiftsberegningen er helt forskellig. Der er det klart en god idé at få afgifter, der er mere indrettet på indholdet af sukker, fordi det er det, vi vil regulere forbruget af af sundhedsmæssige årsager. Så der er ingen tvivl om, at det er nødvendigt at gennemgå punktafgifterne.

Nærmest alle skatteordførerne har vel også sagt det for åben skærm i DR's program, og derfor støtter vi principielt formålet med forslaget. Men den del af forslaget, der sådan handler om, at det skal foregå i indeværende samling, er dog en smule urealistisk, vil jeg godt tillade mig at sige. Det er der jo meget af Liberal Alliances politik der er, men her synes jeg bare vi skal sige: Fint, flaget er hejst, Skatteministeriet er gået i gang med en redegørelse, og vi bidrager meget gerne til at se på, om man kan gøre det mere fornuftigt, i forhold til hvordan det er nu. Men jeg tror ikke på, at vi på en seriøs måde når at få omlagt omkring 10 pct. af skatteindtægterne, inden den nuværende folketingssamling er overstået. Det er fint med ambitioner, men lad os så også holde realitetssansen på plads. Bare diskussionerne om fedtskatten har taget mange måneder, og det vil det selvfølgelig også gøre, hvis man skal lave sådan en grundig omlægning.

Så vi vil ikke kunne stemme for det, som det ligger nu, hvis det bliver bragt til afstemning, men det rent principielle i at forenkle og evaluere punktafgiftssystemet er SF sådan set tilhænger af.

Kl. 11:19

Formanden:

Tak til hr. Jesper Petersen. Så er det hr. Tage Leegaard som ordfører. Kl. 11:19

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. Vores skatteordfører, hr. Mike Legarth, kan ikke være til stede i dag, derfor skal jeg på hans vegne tilkendegive følgende:

Punktafgifterne bidrager med et væsentligt beløb til finansiering af statens udgifter. Vi Konservative er enige i, at det er et kompliceret lovområde, der har udviklet sig igennem mange år på grund af forskellige forudsætninger, og det er vores opfattelse, at afgifterne i dag ikke opleves sammenhængende og logisk opbyggede. Det er på sin plads med en forenkling og modernisering, og det kan kun ske på basis af en velovervejet analyse af de enkelte punktafgifter, så statens fremtidige indtægter sikres og vi undgår utilsigtede konsekvenser af ny lovgivning. Hastværk kan nemt blive lastværk.

Det betyder, at den forenkling og modernisering ikke kan ske på en gang, men må gennemføres over en periode. Og Liberal Alliance er også i denne sammenhæng bagud i forhold til De Konservative og regeringen, som allerede er i gang med det forberedende arbejde med en forenkling af loven. Skatteministeren vil ved begyndelsen af næste folketingssamling fremsætte forslag til ændring af øl- og vinafgiftsloven, chokoladeafgiftsloven og stempelafgiftloven.

Punktafgiftssystemet bidrager med 85 mia. kr. om året. Samtidig er systemet adfærdsregulerende, da det overvejende beskatter forbrug af varer og ressourcer, som skader miljø, klima og sundhed. De forhold, som blev påpeget i tv-udsendelsen, og som Liberal Alliance henviser til, knytter sig til ganske få love, og Konservative og regeringen mener ikke, at disse forhold generelt er kendetegnende for hele punktafgiftområdet. Afgiftssystemet fungerer generelt fornuftigt, og det administreres uden uforholdsmæssigt store byrder for de berørte virksomheder, derfor kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 11:22

Formanden:

Tak til hr. Tage Leegaard. Så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører.

Kl. 11:22

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre er som en selvfølge tilhænger af, at der løbende skal ske en vurdering af de mange elementer i vores skattesystem, herunder også punktafgifterne, og jeg opfatter det som en fuldstændig central og vigtig del af den til enhver tid siddende skatteministers arbejde at sørge for, at punktafgiftssystemet fungerer så godt som muligt i forhold til det formål, der er sat op.

Jeg vil tillade mig at citere forslaget til folketingsbeslutning, det tager ikke ret lang tid:

»Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingssamling at gennemanalysere punktafgiftssystemet og fremsætte lovforslag til forenkling af samme.«

Jeg må sige helt ærligt, at det forekommer mig – og jeg har rodet i min hukommelse – at det er det tyndeste beslutningsforslag, jeg har været ordfører på. Der er ingen antydning af, hvad det er, der skal analyseres. Skal man have flere penge ind, færre penge ind? Eller hvordan skal det ske? Hvad er det, der er formålet med revisionen af punktafgiftssystemet? Ingen antydning af et politisk standpunkt her andet end at man skal gennemanalysere og så komme med nogle lovforslag, men hvad de skal gå ud på, har man ikke gjort sig ulejlighed med at antyde.

Når jeg kommer til at tænke på det, er det, fordi jeg her i den forløbne uge deltog i Ungdomsparlamentet. Jeg var formand for Skatte-udvalget her i Folketinget, som behandlede de forslag vedrørende skatter og afgifter, som de unge mennesker i 8. klasse landet over har siddet og fremsat, er blevet enige om i deres klasser og så har udformet og sendt ind. Jeg kan rolig sige, at der ikke var et af de forslag, vi behandlede, som var så tyndbenet som det her. Det, der sker i Ungdomsparlamentet, er, at først forbereder 8. klasserne nogle forslag, så bliver nogle af dem udvalgt til at blive fremsendt til Ungdomsparlamentet, hvor de unge mennesker sidder i udvalg og bestemmer, hvilke af de forslag vi nu behandler, f.eks. på skatteområdet, der skal gå videre ned til behandling i plenum. Jeg kan garantere for, at dette beslutningsforslag aldrig var kommet igennem første

sortering eller anden eller tredje sortering i Ungdomsparlamentet, for de unge mennesker gjorde sig umage med at analysere og gennemtænke og argumentere, og det er der jo ikke antydning af i det her beslutningsforslag.

Det giver mig derfor også anledning til at sige, at Det Radikale Venstre ikke kan støtte forslaget. Det er simpelt hen for tyndt. Vi forventer til gengæld selvfølgelig, at skatteministeren gør sit arbejde og hele tiden arbejder med at forbedre, gennemgå og gennemtænke de enkelte punktafgifter.

Kl. 11:25

Formanden:

Der er ønske om korte bemærkninger. Det er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:25

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det var en flot tale. Det kan godt være, at hr. Niels Helveg Petersen stadig tror, han er i Ungdomsparlamentet, når han ser ud over forsamlingen, men jeg er nødt til at sige, at jeg er utrolig skuffet over, at Det Radikale Venstre, som i gamle dage var et parti, som var interesseret i forholdene for små selvstændige erhvervsdrivende, nu kun kan præstere en ordførertale, som dybest set handler om sådan lidt politisk fnidderfnadder, og i virkeligheden ikke forholder sig til den generelle problematik, som vi prøver at tage op, nemlig at der er et utrolig stort bureaukrati, som mange selvstændige må kæmpe med, og som gør, at nogle knækker halsen på at være selvstændige og derfor giver op. Vi har brug for, at flere har lyst til at have egen virksomhed og ikke færre. Det er faktisk en sag, som ligger os i Liberal Alliance meget på sinde. Jeg havde forventet, at det lå Det Radikale Venstre lidt mere på sinde, end at man bare sådan slog over i den almindelige politiske polemik. Men det var der åbenbart ikke plads til, når man kun havde 5 minutter.

Kl. 11:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:26

Niels Helveg Petersen (RV):

Det var ikke tid, jeg manglede, det var, at forslaget ikke inspirerede til det.

Kl. 11:27

Formanden :

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:27

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Så kunne man jo også have læst bemærkningerne og set, at der bl.a. er nogle henvisninger, så man kan gå ind og følge det via internettet og den slags; der kan man også finde noget omkring baggrunden, for der er henvist til i en konkret tv-udsendelse, som de fleste partiers skatteordførere medvirkede i – måske ikke Det Radikale Venstres ordfører, det skal jeg ikke kunne sige; jeg beklager på DR's vegne, hvis det er tilfældet.

Men så prøver jeg at spørge igen. Nu har jeg, om ikke andet mundtligt, gjort rede for, hvad der er hensigten med det forslag, som vi har fremsat, og derfor håbede jeg sådan set på at få et svar fra hr. Niels Helveg Petersen i stedet for bare en fortsat opfølgning på det polemiske plan. Har Det Radikale Venstre en indholdsmæssig bekymring for små selvstændige erhvervsdrivende, som *bliver* overbebyrdet med et unødigt bureaukrati, fordi man har et meget, meget kompliceret punktafgiftssystem? Er det nu en sag, der optager Det

Radikale Venstre, eller er det *ikke* en sag, der optager Det Radikale Venstre?

Kl. 11:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:28

Niels Helveg Petersen (RV):

Det var det allerførste, jeg sagde. For Det Radikale Venstre er det en selvfølge, at man hele tiden løbende skal vurdere de enkelte punktafgifter med henblik på at gøre dem så fornuftige som muligt, så meget i overensstemmelse med deres formål som muligt. Det er da en selvfølge, det er skatteministerens arbejde, og det er Skatteudvalget her i Folketinget, der skal arbejde med sådan noget.

Men jeg kan altså ikke begejstres over eller tilslutte mig et forslag, der bare ud i det blå siger, at nu skal vi gennemanalysere tingene og så komme med nogle forslag i den her samling. Det er opgaven for stor til.

Kl. 11:28

Formanden:

Tak til hr. Niels Helveg Petersen.

For god ordens skyld vil jeg lige for eftertiden præcisere, at når hr. Niels Helveg Petersen siger, at han deltog i Ungdomsparlamentet, så er sandheden den, at vi er taknemlige for, at hr. Niels Helveg Petersen bistod som nuværende medlem i afviklingen af Ungdomsparlamentet, for ellers ville man ikke efterfølgende kunne forstå aldersspredningen for 8.-9.-klasserne i Danmark.

Men det er så hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 11:29

(Ordfører for forslagstillerne)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg takker for det, jeg på trods af de mange nejer vil kalde Folketingets velvillige behandling af Liberal Alliances beslutningsforslag. Hvis det, vi primært kan blive uenige om, er hastigheden, synes jeg sådan set ikke, at det skal skille os ad.

Det er sjældent, at det er tilfældet, men det er jo lige før, jeg vil takke Socialdemokraterne og SF mest for deres ordførertaler, fordi de forholdt sig mest til det indholdsmæssige. Dog synes jeg også, at skatteministerens indlæg var meget på sin plads. Andre går mere op i det formmæssige end i det indholdsmæssige. Det synes jeg er synd, for jeg synes, det er en vigtig sag.

Jeg synes, det er en vigtig sag at nedbringe bureaukratiet for små selvstændige erhvervsdrivende. Det er en erhvervsgruppe, som ligger os meget på sinde i Liberal Alliance, og som vi gerne vil hjælpe med at komme ud af noget af det bureaukratiske virvar, som Folketinget gennem årene har ladet dem omslutte af, i virkeligheden gennem knopskydning, som hr. Nick Hækkerup var lidt inde på, altså det her med, at man indfører nogle afgifter hist og her og så på et senere tidspunkt glemmer, hvorfor det egentlig var, at man indførte dem

Men i virkeligheden ser jeg det, som om der overordnet set var positive tilkendegivelser – også med hensyn til hvordan vi måske skal gå videre med det i det endelige udvalgsarbejde – fra både regeringspartierne, Dansk Folkeparti, S og SF, mens Det Radikale Venstre foretrak polemikken og nogle erindringer fra i mandags.

Liberal Alliance har fremsat dette forslag, fordi vi er bekymrede for, at primært de små selvstændige erhvervsdrivende, men også virksomheder i øvrigt bliver udsat for det her unødige bureaukrati.

Punktafgifterne bliver oftest fremsat på baggrund af miljømæssige årsager, sundhedsmæssige årsager, og nogle gange mere søgte end andre. Især når det drejer sig om sundhedsmæssige forhold, er

det ofte en meget søgt argumentation, som man kommer med, for at indføre de her afgifter. Sandheden er jo, at punktafgifterne er en meget, meget stor andel af de indtægter, som staten har, og derfor indføres de som oftest jo også af den simple grund, at staten skal have indtægterne. Vi så det så sent som ved den seneste skattereform, der blev vedtaget af regeringen og Dansk Folkeparti, at man satte afgifterne op for en lang række forskellige varer; der mener man så åbenbart, at det påvirker folkesundheden, at en københavnerstang stiger med 12 øre eller noget i den stil. Jeg tror mest, det påvirker statskassens indtægter.

Der er også en række af tingene, som, når man går ind og kigger på dem i dag, virker meget tossede, i forhold til hvad de sikkert har gjort dengang. F.eks. er vin med bobler tillagt en særlig luksusafgift, fordi det åbenbart engang var mere luksuriøst at drikke mousserende vin end almindelig hvidvin og rødvin. I dag er det måske lidt svært at forestille sig, at det skulle forholde sig på den måde, så det er alene en ting, som hjælper statskassen. Der er også visse basisvarer, der er belagt med afgifter, f.eks. te og kaffe – ganske almindelige varer, som ganske almindelige mennesker må have.

Den seneste afgift, som er ved at blive vedtaget her i Folketinget, er den noget forkætrede fedtafgift, som forskerne jo i øjeblikket skændes om hvorvidt vil have en sundhedsmæssigt positiv effekt eller en sundhedsmæssigt negativ effekt, sådan som flere forskere har været fremme med. Vi ved det ikke, men den skal nok rulle igennem Folketinget her, for når man skal vedtage afgifterne, er alt det her med det seriøse og gennemarbejdede nemlig ikke nær så vigtigt et argument, som når man skal afskaffe dem. Når man skal vedtage dem, skal det gå stærkt; så er det nemlig vigtigt at sikre staten indtægterne.

Der var en enkelt ordfører – måske flere, og jeg skal beklage, hvis jeg har glemt det – som mente, at vi ville afskaffe alle punktafgifterne og ikke havde finansieret det. Det kan jeg afvise. Det kan godt være, at vi på et senere tidspunkt vil kunne finde de besparelser på statsbudgettet, der gør, at man også kan afskaffe punktafgifterne. Men i Liberal Alliance har vi det helt faste princip, at når vi kommer med forslag til at afskaffe konkrete skatter eller afgifter, så har vi selvfølgelig fundet besparelser på de offentlige budgetter. Vi er ikke dem, der kommer med forslag om skattelettelser i milliardklassen uden at have finansieringen på plads.

Kl. 11:34

Så er der jo også det sociale element i det her. Man skal jo huske på, at folk med små indtægter bliver ramt hårdere af punktafgifterne end folk med høje indtægter. Vi bliver ofte beskyldt for i Liberal Alliance at være nogle, der tager sig særligt af dem med de høje indtægter, men intet kunne være mere forkert. Vi har bare prøvet generelt at fremlægge nogle vækstplaner, der kan sikre, at der bliver mere vækst i det danske samfund, og at borgerne dermed vil opleve en velstandsstigning.

Men vi er også bekymrede for de skatteforhold, der er for de laveste indkomstgrupper. Bl.a. derfor er det en del af vores generelle reformprogram at nedsætte bundskatten, og det er også en del af vores program at nedsætte og fjerne en række forskellige punktafgifter, for de rammer netop ganske almindelige mennesker, især dem med lave indtægter, på deres indkøb af basisvarer, deres ganske almindelige dagligvarekøb, hvor det måske er nemt for os, der står her, at sige, at det er ligegyldigt, om der er fedtafgift, chokoladeafgift, teafgift, og hvad ved jeg, men det betyder måske noget for dem, som ikke har så høj en indtægt. Så der er bestemt også et socialt element i at ville se nærmere på punktafgifterne.

Man kan, som hr. Mikkel Dencker fra Dansk Folkeparti også var inde på, komme med et utal af groteske eksempler på den her knopskydning af punktafgifterne. Jeg tror, at hr. Mikkel Dencker nævnte det klassiske eksempel med, at alt efter hvad man putter i de forskel-

lige glas, kan det være forskellige afgifter, hvilket jo virker åbenlyst mærkeligt.

Der var også det, at hvis man f.eks. tager kiks med chokoladefyld – man kender dem nok – er det sådan, at der er en grænse for kakaoindholdet, som jeg ikke lige kan huske om er på 7 eller 7½ pct., for at sikre sig, at man ikke bliver ramt af chokoladeafgiften; hvis det er på under de her 7-7½ pct., er der ingen chokoladeafgift. Det vil sige, at jo mere fedt i kiks med chokoladefyld, jo bedre med hensyn til at slippe for chokoladeafgiften, samtidig med at man med den anden hånd i øjeblikket er ved at indføre en fedtafgift, fordi det søreme også er forfærdeligt, at der er fedt i. Det viser jo til fulde, at det her dybest set handler om en indtægtsmaskine for staten.

Vi har en lang række forslag om at afskaffe udvalgte punktafgifter, bl.a. fedtskatten, som vi vist som det eneste parti i Folketinget er imod – korreks mig, hvis jeg tager fejl, men jeg husker det, som om vi var det eneste parti, der talte imod fedtskatten ved førstebehandlingen.

Det her forslag handler ikke om, at vi generelt vil afskaffe punktafgifter. Det handler om en forenkling af punktafgifterne. Det handler om at skabe bedre forhold for virksomhederne, at sørge for at lette dagligdagen for den administration, der er i virksomhederne, i de store og mellemstore virksomheder, men selvfølgelig især i de små virksomheder, hvor det rammer særlig hårdt og risikerer at medføre, at en del mennesker ikke tør give sig i kast med at drive egen virksomhed eller fortsætte med at drive egen virksomhed.

Det her er en lille del af det, der handler om, at vi skal afbureaukratisere og forenkle forholdene for folk, der gerne vil have virksomhed. Og Danmark har brug for flere virksomheder, flere iværksættere, flere, der tør tage et initiativ, hvis Danmark også skal kunne være et rigt samfund i fremtiden.

Vi har i den ene debat efter den anden diskuteret, at Danmark er røget ned på OECD's liste over verdens rigeste lande – fra en 6. plads til en 12. plads i løbet af de seneste 15 år og med en udsigt til i de kommende 15 år ifølge samme OECD at ligge med den næstlaveste vækstrate. Og så nytter det ikke noget, at vi bare gør det til morsomheder og lyder, som om det sådan er lidt ligegyldigt at afbureaukratisere, men i stedet burde man tage det alvorligt.

Derfor vil jeg gerne ende der, hvor jeg lagde ud, nemlig med at takke dem, som har givet det en seriøs behandling – hvor svært det end kan være at se, at det er enklere at forenkle end at besværliggøre – og især skatteministeren, som jeg i virkeligheden opfattede gav et klart positivt signal til Liberal Alliance. Så tak for debatten, og jeg håber, at det på trods af det udenomsmæssige ender med, at vi får skabt nogle bedre forhold for de selvstændige og for virksomhederne her i landet.

Kl. 11:38

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning. Det er hr. Nick Hækkerup.

Kl. 11:38

Nick Hækkerup (S):

Ønsket om at lette hverdagen for de små selvstændigt erhvervsdrivende og gøre mulighederne for at drive virksomhed i Danmark bedre deler vi jo til fulde.

Der er ingen tvivl om, at punktafgifterne er et af de elementer, som har betydning her. Et af de andre elementer, som har betydning, er de såkaldte skatteudgifter. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordførerens holdning til at se på omfanget af skatteudgifterne og effekten af dem; altså at man i forbindelse med finansloven f.eks. lavede en årlig opgørelse af, hvad det egentlig er for nogle skatteudgifter vi har, og om de samfundsmæssige ressourcer kunne anvendes bedre.

Kl. 11:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:39

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg tror faktisk, at ordføreren, dvs. mig, på et tidspunkt har udtalt sig positivt over for ideen til Morgenavisen Jyllands-Posten. Og de udtalelser har vi selvfølgelig tænkt os at stå ved. Det vil sige, at hvis der er et konkret forslag, har vi selvfølgelig tænkt os at indgå i en dialog om et sådant.

Kl. 11:39

Formanden:

Hr. Nick Hækkerup.

Kl. 11:39

Nick Hækkerup (S):

Det glæder mig meget, at det bliver taget så positivt imod, for vi havde den lidt underlige oplevelse for en enkelt samling eller to siden, at et forslag fra Socialdemokratiet og SF om at kigge på skatteudgifterne blev pure afvist af Venstre og De Konservative og Dansk Folkeparti.

Her kunne der måske tegne sig et flertal uden om regeringen, hvis det er sådan, at vi kunne mødes her. Vi synes jo, at det er underligt, at man har en samfundssituation, hvor midlerne er små og man så ikke foretager en opgørelse af, hvad det er for nogle udgifter, man har, og hvordan pengene anvendes osv. Så jeg kvitterer for den positive modtagelse og kan love ordføreren, at det vil vi bestemt følge op på.

Kl. 11:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:40

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Så er det jo spændende at se, hvordan den politiske situation i øvrigt er. Den kan være lidt kaotisk i Folketinget i øjeblikket med de mange grupper og enkeltpersoner, som skal samles, men lad os se på det.

Jeg håber selvfølgelig så, at Socialdemokratiet vil følge op på den flotte linje, som der både er fra hr. Nick Hækkerups side, og som også var i ordførertalen, så vi også begynder at kunne diskutere nedsættelse af selskabsskatten, nedsættelse af marginalskatterne og at kunne droppe al snak om kvindekvoter, for det vil være tre gode ting for erhvervslivet i Danmark. Så hvis man også kan fortsætte det i den retning, er det da kun positivt.

Kl. 11:41

Formanden:

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det er vedtaget.

Kl. 11:41

Meddelelser fra formanden

Formanden:

For at overholde Folketingets ordensforskrifter skal jeg her oplyse, at jeg nu har modtaget følgende anmeldelser:

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Lovforslag nr. L 143 (Forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om teknologioverførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner og lov om almene boliger m.v.).

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 69 (Forslag til folketingsbeslutning om skærpet straf i forbindelse med medvirken ved straffelovsovertrædelser).

Line Barfod (EL), Mogens Lykketoft (S), Holger K. Nielsen (SF), Margrethe Vestager (RV), Høgni Hoydal (TF), Juliane Henningsen (IA) og Christian H. Hansen (UFG):

Beslutningsforslag nr. B 70 (Forslag til folketingsbeslutning om god lovkvalitet).

Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 25 (Om angreb på ytringsfriheden).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Og det var altså anmeldelser.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om ændring af avu-loven, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne. (Ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende individuel kompetencevurdering).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard). (Fremsættelse 03.02.2011).

Kl. 11:41

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er fru Ulla Tørnæs som ordfører for Venstre.

Kl. 11:42

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

I 2007 indførte Folketinget ved lov en mulighed for på voksen- og efteruddannelsesområdet at få adgang til anerkendelse af realkompetencer. Det skete bl.a. på baggrund af en redegørelse om realkompetence, som den daværende undervisningsminister afgav til Folketinget tilbage i 2004.

Realkompetence er betegnelsen for en persons samlede kvalifikationer, viden, færdigheder og kompetencer, uanset hvordan disse kompetencer er erhvervet. Med andre ord handler det om kompetencer ud over dem, der står på egentlige eksamensbeviser.

I Venstre er vi varme tilhængere af realkompetencevurderinger, og i særdeleshed er vi varme tilhængere af muligheden for at få anerkendt realkompetence. Det kan efter vores opfattelse have en uvurderlig betydning for den enkelte netop at få anerkendt de reelle kompetencer.

Derfor er vi også glade for den undersøgelse, som Evalueringsinstituttet lavede i foråret, hvor man netop gennemgik lovændringen fra 2007. På baggrund af EVA's undersøgelse og den efterfølgende høring, som fandt sted, finder Undervisningsministeriet ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for at ændre lovgivningen på området. Med andre ord kan vi glæde os over, at den lovgivning, som blev vedtaget i Folketinget i 2007, altså tilsyneladende virker efter hensigten.

Derfor lægges der med det lovforslag, som er til behandling i Folketinget i dag, op til, at vi hæver de revisionsbestemmelser, som ellers var en del af lovgivningen tilbage i 2007. Det støtter Venstre naturligvis.

Men når det så er sagt, er vi meget glade for, at undervisningsministeren i løbet af 2011, sådan som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, som er til behandling her, vil tage forskellige initiativer med henblik på at sikre bl.a. kvaliteten i realkompetencevurderingerne og sidst, men ikke mindst, også på at udvide og fremme kendskabet til og mulighederne for at få lavet en realkompetencevurdering.

I Venstre kan vi varmt støtte det foreliggende lovforslag.

Kl. 11:44

Formanden:

Tak til fru Ulla Tørnæs. Så er det hr. Nick Hækkerup som ordfører. Kl. 11:45

(Ordfører)

Nick Hækkerup (S):

Da vores sædvanlige ordfører på området ikke kan være til stede i salen, har jeg fået lov til at fremlægge Socialdemokratiets indstillinger her. Jeg vil prøve at gøre det med det engagement og den indlevelse, som det fortjener.

Med det her lovforslag foreslås der en ophævelse af revisionsbestemmelserne i forbindelse med realkompetencevurderinger. Undervisningsministeren finder, at der ikke er grundlag for at foretage indholdsmæssige ændringer i lovene på nuværende tidspunkt. De gældende regler om individuel kompetencevurdering bevares således uændret. Undervisningsministeriet vil i løbet af 2011 iværksatte initiativer for at støtte en bredere implementering af ordningerne om realkompetencevurdering på uddannelsesinstitutionerne.

Socialdemokratiet støtter, at bestemmelserne om lovrevisionen bliver ophævet.

Kl. 11:46

Formanden :

Tak til hr. Nick Hækkerup. Så er det fru Marlene Harpsøe som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Det er jo dejligt, at vi her i Folketinget – det er i hvert fald sådan det lyder – efterhånden kan samle os om, hvor god ordningen med real-kompetencevurderingerne er. Det synes vi sådan set også i Dansk Folkeparti. Vi synes, det er en rigtig, rigtig god ordning, at man net-op kan få anerkendt bl.a. sine praktiske erfaringer, uanset om man så

har erfaringer fra erhvervslivet eller fra foreningsarbejde i en fodboldklub, eller hvad det nu kan være.

Der kunne f.eks. ske det, at en mand arbejder 15 år på en smedefabrik. Han vil egentlig rigtig gerne have papir på sine kvalifikationer og henvender sig altså til en uddannelsesinstitution, der kan udarbejde de her realkompetencevurderinger. Her vurderes det så, hvilke af de her praktiske erhvervserfaringer den her mand så kan få anerkendt, f.eks. som led i, at netop han ønsker at få papir på at være faglært smed. Måske vil man komme frem til, at det kun er teorien, altså skoleopholdet, og så selvfølgelig fagprøven, som vedkommende mangler i den her situation for at blive faglært.

Muligheden for de her realkompetencevurderinger kom i 2007 og skulle så revideres i det her folketingsår, som tæller 2010 og 2011. Danmarks Evalueringsinstitut, det, som vi herinde i fagsprog kalder EVA, har undersøgt lovens virkning, og undersøgelsen viser, at der ikke er decideret behov for lovgivningsændringer. Og det er jo lovgivningsændringer, vi skal se på herinde i Folketinget, så derfor kan vi selvfølgelig også i Dansk Folkeparti trygt give til kende, at vi synes, det er fint, at man nu ophæver bestemmelsen om revision af lovgivningen.

Dog mener vi stadig væk, at der skal være fortsat fokus på at udbrede kendskabet til realkompetencevurderingerne. Derfor vil jeg også igen her fra talerstolen reklamere for den rigtig gode ordning, som det med realkompetencevurderingerne er. Og hvis man ikke har fået anerkendt sine praktiske erfaringer og fået overført dem til et eksamensbevis eller svendebrev, kan man altså få det.

Så vi støtter lovforslaget fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 11:48

Formanden:

Tak til fru Marlene Harpsøe. Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører – i rækken af tilstedeværende ordførere. Det er det, der kan overraske.

Kl. 11:48

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Det var en lille overraskelse.

Vi Konservative støtter forslaget. Vi er rigtig glade for, at det er lykkedes at lave de her realkompetencevurderinger. Vi mener, det er utrolig vigtigt at have dette redskab for en lang række mennesker, for her er der jo tale om ildsjælen, der bare er virkelig dygtig til sit arbejde, men aldrig har fået papir på det. Det er en rigtig god måde at anerkende de kvalifikationer, som man jo netop kan få ved til daglig at beskæftige sig med noget og blive rigtig dygtig til det. Det er en anerkendelse af, at læring og kundskaber er rigtig, rigtig mange ting, og det er vigtigt, at vi fastholder det og sørger for, at der er rigtig mange veje til uddannelse.

Når en realkompetencevurdering også kan være med til for manges vedkommende at afkorte uddannelsesforløbet, kan det også betyde, at det bliver mere overskueligt for den enkelte at få taget en uddannelse og få papirer på de kvalifikationer, man har – en uddannelse, som man i virkeligheden er dygtig nok til at få, men som man, måske fordi man har det bedre ude i den praktiske virkelighed end på en skolebænk, har haft lidt svært ved at få sig taget sammen til at tage. Det er gavnligt for den enkelte, og det er gavnligt for samfundet. Derfor er vi glade for, at muligheden eksisterer.

Vi mener også, det er fuldt berettiget at fjerne revisionsbestemmelsen, fordi det ser ud til, at redskaberne virker. Men der er ingen tvivl om, at der er behov for, at vi udbreder redskabet mere i de kommende år og sørger for, at alle har kendskab til muligheden for også at få vurderet de kompetencer, de har tilegnet sig gennem arbejde. Så vi ser frem til – selv om vi fjerner revisionsbestemmelsen – fortsat at arbejde med realkompetencevurderingerne og fortsat at arbejde med at udbrede kendskabet til dem og brugen af dem.

Kl. 11:50

Formanden:

Tak til fru Charlotte Dyremose. Så er det hr. Johs. Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 11:50

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Vores ordfører, fru Marianne Jelved, har desværre ikke mulighed for at være til stede i dag, og jeg skal derfor kort på hendes og Radikale Venstres vegne meddele, at vi ikke har mange indholdsmæssige bemærkninger til forslaget, som det ligger her. Det, jeg har kunnet nå at høre af debatten, er synspunkter, som vi langt hen ad vejen også kan tilslutte os. Og vi er af den opfattelse, at vi jo så med forhåbning må se frem til de initiativer, ministeren vil tage her i løbet af 2011 for at iværksætte det forløb, der her er beskrevet.

Vi har altså ikke mange yderligere bemærkninger til forslaget, men forventer at støtte det.

Kl. 11:51

Formanden:

Tak til hr. Johs. Poulsen. Og så er det undervisningsministeren.

Kl. 11:51

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak. Jeg vil gerne sige tak til Folketinget for den velvillige behandling af dette lille lovforslag.

En af grundene til, at vi ikke har fundet behov for at lave en egentlig lovrevision nu, er, at den lov, der blev gennemført i 2004 under den daværende undervisningsminister, jo netop har taget højde for de udfordringer, der var, og de problemer, der helt tydeligt også var omkring realkompetence forud for denne regerings overtagelse af området. Det var sådan tidligere, at rigtig mange måtte gå forgæves, selv om de havde fine realkompetencer og praktiske kundskaber, fordi de ikke kunne få anerkendelse for dem ved uddannelsesinstitutionerne eller få formel kompetence til at komme ind på uddannelsesinstitutionerne. Men det blev der altså taget højde for i 2004, og vi må sige, at resultatet har været særdeles tilfredsstillende. Vi kan se, at det går godt med, at man imødekommer ansøgninger også om at få merit, og for nogle er det endda stærkt tidsbesparende. Derudover kan vi også se, at mange med praktisk erfaring ude fra virksomhederne, ufaglærte, der har taget kurser undervejs, faktisk når op på det faglærte niveau. Så det går rigtig godt på området.

Det ændrer dog ikke på, at vi hele tiden skal være opmærksomme på, at der kan være nye behov i uddannelserne og på arbejdsmarkedet, og at vi derfor hele tiden skal udvikle vores kvalitetsredskaber til at sikre en reel vurdering af den enkeltes kompetencer, og den fornyelse skal jo ske fortløbende. Og det vil vi tage initiativ til at der fortsættes med. Men det viser altså styrken i det lovkompleks, der blev vedtaget tilbage i 2004, at der ikke er noget behov for her mange år efter at revidere selve lovgrundlaget.

Kl. 11:53

Formanden:

Tak til undervisningsministeren. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Uddannelsesudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Kl. 13:07

Mødet er udsat. (Kl. 11:53).

Kl. 13:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Det var min agt at åbne mødet, men miljøministeren er ikke ankommet, så mødet er udsat i 5 minutter.

:

Mødet er udsat. (Kl. 13:00).

Kl. 13:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Jeg skal her genoptage mødet og beklage, at vi var nødt til at lave en 5-minutters-udsættelse, fordi miljøministeren ikke var nået frem. Det er vigtigt, at vi prøver at sørge for, at de nødvendige forudsætninger for at gennemføre dagsordenen er til stede – også ministrenes tilstedeværelse.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af lov om vandløb. (Nedklassifikation af vandløb).

Af miljøministeren (Karen Ellemann). (Fremsættelse 16.12.2010).

Kl. 13:05

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Det er fru Birgitte Josefsen, der har ordet som ordfører for Venstre.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Birgitte Josefsen (V):

Da vores ordfører på området ikke havde mulighed for at være til stede lige nu, vil jeg give det her lovforslag de ord med på vejen, der skal gives fra Venstres side.

Lovforslaget kan sammenlignes med det lovforslag, som transportministeren fremsatte for nogle måneder siden, og hvormed ministeren satte en effektiv stopper for, at nogle kommuner overdrog veje til borgerne i bestemte områder. Dette lovforslag drejer sig så ikke om veje, men om vandløb. Der har i den sidste tid været en tendens til, at kommunerne i stigende grad privatiserer vedligeholdelsen af vandløb. Begrundelsen er, at man på den måde kan spare penge. Det er efter vores mening ikke en god måde at spare penge på. Derfor er vi i Venstre tilfredse med, at der nu kommer nogle klare regler for, hvornår kommunerne kan overlade vedligeholdelsen af vandløb til private lodsejere.

Udgangspunktet for lovgivningen er, at det drejer sig om vandløb, der har offentlig interesse. Disse vandløb skal ikke længere kunne nedklassificeres. Hvis det derimod drejer sig om små vandløb, hvor omkostningerne til vedligeholdelse ikke er store, skal det stadig kunne lade sig gøre at overdrage dem til private lodsejere.

Vi synes, det er et godt forslag, som er med til at sikre, at den enkelte lodsejer ikke får pålagt økonomiske byrder, som kommunen har en forpligtelse til at bære. Derfor støtter vi forslaget.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 13:07

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, hvordan ordføreren forholder sig til den kritik, som er fremført af Kommunernes Landsforening i deres høringssvar. Kommunernes Landsforening synes i høj grad, at deres kommunale selvstyre står over for en indskrænkning. Jeg vil gerne citere fra høringssvaret fra Kommunernes Landsforening, og citatet lyder sådan her:

»Lovforslaget er en uhensigtsmæssig indskrænkelse af kommunernes råderum i en tid hvor de står overfor en lang række krav i forbindelse med de kommende vandplaner.«

Kl. 13:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Birgitte Josefsen (V):

Jeg vil sige, at det for Venstre er vigtigt, at vi har nogle faste regler, der sikrer borgernes retssikkerhed. Så det er det, der er det vigtigste for mig i det her lovforslag.

Kl. 13:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 13:07

Flemming Møller Mortensen (S):

Så det drejer sig altså om en tilsidesættelse af kommunernes egen ret og faglige bestemmelser på området. Det er det, Venstre går frem med her, til trods for at Venstre er et stort kommunalpolitisk parti. Jeg vil gerne komme med yderligere et citat fra Kommunernes Landsforenings høringssvar:

»Loven er dermed overflødig og udtryk for en beslutning, der ikke er gennemtænkt.«

Ordføreren siger i sin ordførertale, at det her drejer sig om, at kommunerne skal spare penge. Altså, gør de faglige argumenter, som fra ende til anden fylder Kommunernes Landsforenings høringssvar, overhovedet ikke indtryk på Venstre?

Kl. 13:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:08

Birgitte Josefsen (V):

Nu er det jo sådan, at det er kommunerne, der har kommunalt selvstyre, og de bestemmer selv, hvordan de vil tilrettelægge deres økonomi. Men de skal ikke have lov til at bestemme, at de så flytter udgiften over på sagesløse borgere, og det er jo det, der sker. Det her handler om, at man går ind og kigger på, hvordan man vedligeholder vandløb, og hvis man så synes, at nu er der en vedligeholdelse af et vandløb, man lige sådan kan skyde over til lodsejerne, så gør man det. Det er kommunen, der i de her vandløbssager, der drejer sig om de store vandløb, har forpligtelsen til at vedligeholde vandløbene. Det er ikke en borgerforpligtelse. Derfor handler det her om borgernes retssikkerhed.

Kl. 13:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Johs. Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:09 Kl. 13:11

Johs. Poulsen (RV):

Jeg må indrømme, at det er svært at finde ord for de svar til hr. Flemming Møller Mortensen, som jeg hører her, i forhold til diskussionen om, hvad kommuner kan og ikke kan. Ordføreren står og siger, at kommunerne jo har kommunalt selvstyre, og bagefter siger ordføreren, at de i øvrigt ikke skal bestemme noget som helst af det her.

Hele grundlaget for det, man fremsætter, både fra Kommunernes Landsforenings side og fra de kommuners side, der aktuelt er inde i det her, er en harmonisering mellem forskellige kommuners praksis. Efter at de så er blevet slået sammen til nye større kommuner, ønsker man at harmonisere på området. Det er det, Venstre nu står og siger til kommunerne, Venstre, der historisk set har en tilgang til det kommunale selvstyre om, at den type spørgsmål tæt ved borgerne er de nok de bedste til at finde ud af. Men det er Venstre, der nu står og siger, at det skal de ikke selv forholde sig til ude i den enkelte kommune, for der kommer vi og overruler dem helt ned i detaljen på spørgsmål, som helt evident indholdsmæssigt er lokalt baseret.

Kl. 13:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:10

Birgitte Josefsen (V):

Jeg synes, det er dejligt her at høre, at der er en række partier, der er enige med Venstre i, at vi har et kommunalt selvstyre, og at det skal vi værne om. Men jeg går da også ud fra, at vi er interesseret i, at man ikke som kommune bare kan sidde og losse samtlige udgifter over på borgerne. Betyder det, jeg hører her fra Det Radikale Venstre, så også, at kommunen kan sætte sig ned og bestemme, at det nu er borgerne, der skal til at betale for plejen af deres ældre, når de ikke selv kan løse opgaven?

Kl. 13:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 13:11

Johs. Poulsen (RV):

Jeg håber virkelig, at ordføreren taler mod bedre vidende. Jeg håber virkelig, at ordføreren gennemfører et skuespil oppe fra talerstolen, for det, der siges her, ved hun jo godt ikke passer. Sagen er den, at det her er et lovreguleret område, hvor der er høringsprocedurer og samtaleprocedurer om, hvordan og hvorledes tingene skal ske. Det har været sådan i masser af år, at nogle vandløb er private, og at andre er kommunale og offentlige, og der er en diskussion om, hvilke der skal være hvad.

Sagen er den, at man i den her fase, hvor man harmoniserer i nogle kommuner, som er blevet slået sammen af flere kommuner, jo også går den modsatte vej. Der er også en lang række vandløb, som er gået fra at være private til at være offentlige. Hvad er situationen så i forhold til det, ifølge ordføreren?

Kl. 13:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Birgitte Josefsen (V):

Jeg vil sige, at jeg da synes, det er meget interessant, at Det Radikale Venstre mener, at borgerne skal overtage vedligeholdelsen af vandløbene og betale for det.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Vi siger tak til ordføreren, og så er det hr. Flemming Møller Mortensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Regeringen vil gerne være en regering, som gør noget, og det er der jo i og for sig heller ikke noget i vejen for, hvis det, man gør, er fornuftigt, rigtigt og fagligt begrundet. Jeg må blot sige, at det lovforslag om vandløbene, vi her skal forholde os til, ingen af delene er, hvorfor Socialdemokraterne heller ikke stemmer for det.

Intentionen for regeringen er givetvis, at man vil værne om de private lodsejere, som vi også lige har hørt fra fru Birgitte Josefsen her fra talerstolen: Det er urimeligt at lægge udgifter over på de private. Ja, det kan man sige, men vi skal jo kigge bag om det, der er funktionen for vandløbene i den her sammenhæng. Jeg vil heller ikke undlade at sige her fra talerstolen, at de lodsejere, som fru Birgitte Josefsen her taler om, jo altså langt, langt overvejende er landmænd.

Der er ikke lavet nogen konsekvensvurderinger af det her lovforslag. Det bygger som så meget andet fra regeringens side sådan på fornemmelser, hvilken vej vinden blæser, og så gør man et eller andet for bare at gøre noget.

Fra socialdemokratisk side ønsker vi at vide meget mere om det her område. Det er nemlig sådan, at vandløbene udgør en stor værdi. Der er meget funktion forbundet med dem, og der er også rigtig meget alvor forbundet med vandløbene og de miljøer, der er omkring dem. Vandløbene skal aflede vand, ja, men de udgør også et meget væsentligt element i de arealer, som er tæt forbundet med vandløbene. Der er rigtig meget biodiversitet, biologisk mangfoldighed, forbundet med områderne omkring dem.

I forbindelse med vandplanerne, som vi arbejder rigtig meget med i øjeblikket, og som især kommunerne arbejder meget med, er det også helt afgørende, at vandløbene både i kvalitet og i funktionalitet er på plads. Vi arbejder hen mod en god økologisk tilstand i vandløbene, og det ved vi er et problem. Vi ved også, at klimatilpasning er et tiltagende stort problem, hvorfor vandløbene skal have kvalitet også for at modstå det.

Alt i alt er der behov for en overordnet og langsigtet planlægning på det her område. Vi skal vide noget mere, vi ved ikke nok i dag, hvorfor vi også her fra talerstolen i dag fra socialdemokratisk side vil foreslå, at vi får afholdt en eksperthøring på området, så vi bliver klogere samlet set.

Mit eksempel derhjemmefra, fra den kommune, jeg forlod, da jeg blev valgt til Folketinget for 3 år siden, er, at vi har gennemgået en kommunalreform, hvor tre små himmerlandske kommuner blev slået sammen. Hver kommune havde sin egen praksis på vandløbsområdet. Det er dog fornuftigt nu, hvor vi står over for vandplanerne, at kommunerne får mulighed for at lave en harmonisering, så de ikke skal forvalte efter tre forskellige principper, men det synes Venstre ikke, fordi der er risiko for, at det kommer til at koste landbruget noget.

Der er et stort paradoks forbundet med det her. Regeringen har vel forhåbentlig vedkendt sig, at kommunerne har ringe økonomi. Jeg har også godt set, at der har været tilfælde, hvor nogle kommuner har sagt, at de måske også har lavet en nedklassificering fra offentlig til privat for at spare nogle penge, men der er altså også megen anden alvor forbundet med det, og det er det, vi bl.a. ser i KL's høringssvar.

I forhold til den høring, jeg omtaler, mener jeg det er helt afgørende, at vi tager os tiden til at få bragt eksperterne sammen, så vi får hørt, hvad det er, vi skal gøre, hvordan vi skal have snittet lovgivningen til, hvis noget skal ændres, men ikke noget med at lave en hovs-

aløsning, som binder kommunerne på hænder og fødder og umuliggør den driftsopgave, som vi har pålagt dem, en meget, meget vanskelig driftsopgave, i forhold til at de står over for, at vandplanerne skal besluttes og effektueres ude i kommunerne, hvor kommunerne skal ud at have fat i hver eneste lodsejer, som har arealer, som grænser op til de våde områder og dermed også meget hyppigt vandløbsarealerne.

Hvad angår det kommunale selvstyre, synes jeg, det er særdeles tankevækkende at høre Venstres ordfører, fru Birgitte Josefsen, stå her og fratage kommunerne deres råderet, endda at lave en lov på det her område med tilbagevirkende kraft, i forhold til at de ude i kommunerne frygter, at de qua en dårlig økonomi, som regeringen har sikret dem, og en ringe økonomi fremover med den lovede nulvækst i adskillige år frem fratages en ret til at planlægge fornuftigt og fagligt begrundet.

Socialdemokraterne støtter ikke det her forslag, men vi vil i udvalget rejse ønsket om at få afholdt en eksperthøring.

Kl. 13:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig noteret tre til korte bemærkninger, den første er fru Birgitte Josefsen.

Kl. 13:17

Birgitte Josefsen (V):

Jeg vil gerne høre, om Socialdemokraternes ordfører betragter det kommunale selvstyre på en sådan måde, at enhver opgave, der løses ude i kommunen, i enhver henseende kan overdrages til borgerne, altså forstået på den måde, at hvis kommunalbestyrelsen sidder og beslutter, at nu vil de ikke tage sig af de ældre eller de syge, nu vil de ikke tage sig af skolebørnene, nu vil de ikke tage sig af vandløbene, så kan de bare vælte byrden over på borgerne.

Kl. 13:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:17

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil vende den om og sige til fru Birgitte Josefsen: Den kommunalreform, vi var igennem for få år siden, bød kommunerne inden for de nye kommunegrænser meget forskellige forhold. Jeg sad selv som udvalgsformand for kultur- og fritidsudvalget, og vi blev budt rigtig mange harmoniseringsopgaver for at sikre, at borgerne i den nye kommune fik den samme kvalitet og de samme tilbud.

Det er nøjagtig det samme, der gør sig gældende her, men Venstre griber ind, fordi gruppen, det måske kan gå ud over i forhold til at få nogle – og det er ikke betydelige – udgifter, er landbruget. Vi har også set i de sidste dage, hvordan Venstre og Konservative gør alt, hvad de kan, for at lefle for landbruget. Det her er også en leflen.

Vi værner hos Socialdemokraterne om det kommunale selvstyre, og jeg synes, Kommunernes Landsforenings høringssvar er skarpt og præcist. Det her drejer sig om faglighed, det drejer sig ikke om at slippe af med nogle opgaver og få andre til at betale for dem.

Kl. 13:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Birgitte Josefsen.

Kl. 13:18

Birgitte Josefsen (V):

Nu har jeg 12 års erfaring ude fra byrådet, og derfor har jeg lidt kendskab til, hvad det er for nogle opgaver, kommunerne sidder og varetager, og jeg har i hvert fald ikke siddet i en kommune, hvor vi syntes, at vi skulle vælte byrderne over på borgerne. Og det har ikke noget med kommunalreformen at gøre.

Så jeg fik ikke et svar fra hr. Flemming Møller Mortensen på, om Socialdemokratiet er af den opfattelse, at man i enhver henseende bare kan vælte byrderne over på borgerne, som en kommune nu lyster. Det her drejer sig om borgernes retssikkerhed, og det handler ikke om landmænd, det handler om alle borgere.

Jeg har altså også kendskab til borgere, som ikke er landmænd, og som har deres matrikel grænsende ned til et vandløb. Er det rimeligt, at de, fordi der nu løber et vandløb nede i deres baghave, skal pålægges en økonomisk byrde, som de aldrig nogen sinde har troet de skulle blive pålagt, fordi der eksempelvis sidder et rødt flertal ude i en kommune, der beslutter, at sådan skal være?

Kl. 13:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:19

Flemming Møller Mortensen (S):

Nej. Altså, det, det drejer sig om, når man driver en kommune, er at løse opgaverne ordentligt ud fra det, der er i samfundets interesse. Det står jo meget tydeligt i vandløbsdirektivet, at der er forskel på vandløb, og det, der er tilfældet i mange kommuner i dag, er, at af de vandløb, som måske har en meget samfundsvæsentlig kvalitet, og som man ønsker at værne, er nogle på private hænder og andre på offentlige hænder. Det er her, kommunerne ønsker at lave en harmonisering. Det giver rigtig megen mening for Socialdemokraterne, og det giver rigtig megen mening for Kommunernes Landsforening.

Så det her er ikke et spørgsmål om at skyde tingene fra sig, men det er et spørgsmål om også i fremtiden at få planlagt langsigtet, så opgaverne bliver løst rigtigt og kvalificeret.

Kl. 13:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Tage Leegaard for en kort bemærkning.

Kl. 13:20

$\textbf{Tage Leegaard} \; (KF):$

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren for Socialdemokratiet om, hvordan han definerer udtrykket, at der skal være god økologisk kvalitet i vandløbene.

Kl. 13:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Flemming Møller Mortensen (S):

Nu er jeg jo en meget ydmyg politiker, og jeg er ikke fagperson. Til gengæld ved jeg, at vi har styrelser, som ved rigtig meget om det her, og jeg ved, at vandrammedirektivet fra EU byder os at indfri nogle bestemte kvalitetsmål. Altså, nu ved jeg godt, at der ikke vokser ålegræs i vandløb og bække – det er et målparameter, som har været meget diskuteret – men det er naturligvis et spørgsmål om vandets renhed og dermed også et spørgsmål om, hvilken biodiversitet, altså både planter og dyr, der kan være i og omkring vandmiljøet.

Kl. 13:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 13:21

Tage Leegaard (KF):

Nu synes jeg, at man, hvis man ikke ved så meget et begreb, måske skal være forsigtig med at stå og bruge det fra Folketingets talerstol. Der er vandløb, hvor det er sådan, at det går ud over diversiteten, hvis man vedligeholder for meget, og hvis man vedligeholder for lidt, går det måske ud over diversiteten på land. Er det så ikke måske en god ting, at det stadig væk er kommunerne, som skal stå for den opgave, i stedet for at det er nogle lokale, som kan sige: Vi venter lige til næste år, for ellers vil der være et tab af diversitet på land. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad ordføreren mener om det.

Kl. 13:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Flemming Møller Mortensen (S):

Nu er det jo altså sådan, at opgaven skal løses fuldstændig ens, uanset om det er offentlige vandløb eller private vandløb. Og hvad angår god økologisk vandtilstand, er det jo altså noget, vi er pålagt, det er et rigtig godt og fornuftigt EU-direktiv, som gør, at også vi skal sørge for at løse vores opgaver i forbindelse med vandmiljøet og dermed også sikre, at arternes mangfoldighed har det godt i Danmark.

Kl. 13:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jens Kirk for en kort bemærkning.

Kl. 13:22

Jens Kirk (V):

Det, der sådan set kaldte mig herned i Folketingssalen oppe fra mit kontor, mens jeg sad og lavede noget meget fornuftigt, var hr. Flemming Møller Mortensens udtalelser om, at det kun er landmændene, der rammes af det her. Det er kun landmændene, og de er utrygge. Så vil jeg sige, at det selvfølgelig er fint, når vi også ved, at man har en »Fair Forandring«, der også kun rammer landmændene med 1,1 mia. kr. ekstra plus nogle jordskatter, der skal rulles tilbage. Det er fint det hele. Men så kom vi også ind på biodiversitet, og så vil jeg sige, at hvis der ved sådan en grøft eller bæk skal være syv forskellige lodsejere, der skal til at rense den grøft, tror hr. Flemming Møller Mortensen så, at biodiversiteten er tilbage? Hvem skal ud at kontrollere, at det bliver gjort ordentligt, hvis der er syv bredejere dér i forskellig rækkefølge? Kunne der ikke også blive mange voldgiftssager? Den og den gør det ikke rigtigt, den og den gør det forkert, det er alt for dybt, hundestejlen er væk osv. Der opstår utrolig mange problemer, men det her med, at det kun var landmænd, risler mig sådan koldt ned ad ryggen. Jeg ved godt, at det er fra Socialdemokratiet, det kommer.

Kl. 13:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:23

Flemming Møller Mortensen (S):

Det kunne jo være dejligt at spole tilbage på kameraet, men jeg tror næsten, jeg kan huske mine ord, og jeg tror, at de lød sådan, at det langt, langt overvejende var landmænd. Jamen lad os nu prøve at lytte – sådan ved jeg jo at det er. Jeg bor selv ude på landet, og jeg ved, hvor få meter private lodsejere mange gange har. Jeg tænker på nogle, der ejer et hus, er så heldige at have et hus og en have, som ligger ned til et vandløb.

En anden ting, hr. Jens Kirk jo fuldstændig misforstår, er, at vi har rigtig mange kilometer vandløb i Danmark i dag, som er private vandløb, som er klassificeret som private. Skal de ikke vedligeholdes efter den samme standard i vandløbsdirektivet, senest revideret for ganske få år siden? Det er nøjagtig de samme kriterier og krav, der stilles til de offentlige og til de private, og det er derfor, vi kan sige, at det afgørende, i forhold til hvem det er, der ejer det her, ikke er det helt store problem, og det fremgår også meget tydeligt af KL's høringssvar.

Kl. 13:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jens Kirk.

Kl. 13:24

Jens Kirk (V):

Jamen nu kan man jo sige meget til hr. Flemming Møller Mortensen om Kommunernes Landsforenings høringssvar; der er også så mange andre, der indgiver høringssvar. Jeg tror også, der er en del private, som kan sige, om det kan være rigtigt, at de lige pludselig skal overtage en udgift på måske flere tusind kroner på grund af det, man foreslår, noget, som altid, i en menneskealder, måske i 30, 40, 50 år, har været en ret, og som det har været givet at kommunen har betalt for, fordi det måske også var klassificeret som fiskevand og det skulle være målsat osv. Lige pludselig er der noget af det, der bliver, jeg havde nær sagt nedklassificeret, eller jeg vil hellere sige opklassificeret; de bliver nok rettere lidt dybere, for så følger vi direktivet.

Der står noget med skæringen, grødeskæring, vandløbsskæring osv. Det er helt sikkert, at der vil opstå et utal af problemer, når vi skal have alle de vandløb tilbagereguleret, og derfor må det være rigtigt, at det bliver, som det er.

Kl. 13:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes, hr. Jens Kirk skal fæstne sig ved det konstruktive forslag, Socialdemokraterne kommer med, nemlig at vi skal holde en eksperthøring. For det er jo klart, at der godt kan være nogle problemer forbundet med det, men lad os dog blive klogere frem for bare lige at trække en streg i sandet med tilbagevirkende kraft fra den 15. december 2010, og at det så efterfølgende er ministeren, som skal sætte kriterierne op. Det er en total og fuldstændig tilsidesættelse af det kommunale selvstyre, det, som forvalter vandløbene, offentlige og private, i hverdagen derude. Vi synes, man skal få en eksperthøring på plads.

Vi skal blive klogere på det og også få nogle gode råd, forhåbentlig, til, hvordan man kan lave det her på sigt, sådan at kommunerne kan løse den enorme opgave, de har fået i forhold til vandplanerne, og det, at vi skal få en god økologisk vandtilstand i vores vandløb, som vi alt, alt for mange steder ikke har i dag.

Kl. 13:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jørn Dohrmann for en kort bemærkning.

Kl. 13:26

$\textbf{Jørn Dohrmann} \ (DF):$

Tak. Jeg vil bare spørge hr. Flemming Møller Mortensen, om det ikke er rigtigt, at der med det her lovforslag egentlig stadig væk er mulighed for at nedklassificere nogle af de her offentlige vandløb. Det lyder lidt, som om det nu bliver helt sløjfet. Nu bliver der kun mulighed for at gøre det for små vandløb, som offentligheden ikke har nogen interesse i. Er det ikke rigtigt, at det er det, der ligger i det?

Kl. 13:29

Derfor vil jeg også spørge hr. Flemming Møller Mortensen: Hvorfor er det lige, at Socialdemokraterne nu vælger den laveste fællesnævner for det her? Hvorfor er det lige, at man ikke ønsker at se det fra borgernes side? Hvorfor vil hr. Flemming Møller Mortensen give den borger, der kommer i klemme, ved at vand løber ind over hans have, eller hvor det løber hen, den her er absolut umulige opgave at finde ud af, hvem han skal sagsøge, hvis vandløbet ikke er i den tilstand, som vi alle sammen håber at det er i, og som vi forventer at det er i?

Hvorfor vil man sige til den enkelte borger, at han sammen med alle lodsejere skal prøve at finde ud af det?

Kl. 13:28

$\textbf{F} \\ \textbf{Ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \textbf{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ordføreren.

Kl. 13:28

Flemming Møller Mortensen (S):

Hr. Jørn Dohrmann stiller mig et spørgsmål; jeg stiller også hr. Jørn Dohrmann spørgsmål.

Er det ikke korrekt, at vi har rigtig mange tusind kilometer vandløb i Danmark i dag, som er private vandløb, hvor de private lodsejere har en vedligeholdelsespligt, og at kriterierne for vedligeholdelsen er nøjagtig de samme, som hersker for de offentlige vandløb? Altså, dermed være sagt, at der ikke er forskel for naboer, om vandløbet er offentligt eller privat; men det giver kommunerne en mulighed for at harmonisere, altså lave ensartede regler, og dermed også for at lave en langsigtet, fremadrettet planlægning for vandløbene.

Til spørgsmålet fra hr. Jørn Dohrmann vil jeg sige, at det, der er forskellen, er, hvem der træffer beslutningen om op- og nedklassificering af vandløb. Det, der for mig at se er problemet, er, at det bliver ministeren, der sætter kriterierne, og at det ikke er kommunen, som har detailkendskabet til vandløbet, som er inde over det. Det er et reelt problem. Det er et fagligt problem, og det er et kvalitetsmæssigt problem for mig at se.

Kl. 13:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 13:29

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen jeg er jo bare nødt til at konstatere, at jeg ikke får svar på mine spørgsmål, og at man hellere vil stille spørgsmål til mig. Jeg spørger gerne igen hr. Flemming Møller Mortensen om, hvorfor man vælger den laveste fællesnævner. Hvorfor kan man ikke sætte ambitionsniveauet lidt højere og så få kommunerne til at tage deres ansvar?

Synes hr. Flemming Møller Mortensen virkelig, at det er godt, at kommunen – efter at nogle rør måske er brast sammen i et vandløb, som har været dårligt vedligeholdt de sidste 40 år – nu har sendt det i høring, med henblik på om borgeren skal overtage det her vandløb? Borgeren har sagt nej til det. Han ønsker ikke at overtage det her vandløb, for det er i en dårlig stand. Men så siger kommunen bare alligevel: Du får det, for det koster flere hundrede tusind kroner at lave det.

Derfor må jeg bare spørge hr. Flemming Møller Mortensen: Synes man fra socialdemokratisk side, at det er den rigtige måde at behandle borgerne på?

Kl. 13:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg forstår slet ikke ordvalget om at vælge laveste fællesnævner i det her, for fællesnævneren er givet. Fællesnævneren er den samme. Forskellen ligger i ejerforholdet – der er ingen kvalitetsmæssig forskel i forhold til vedligeholdelsesdelen af det. Så jeg forstår ikke spørgsmålet, det må jeg sige. Jeg synes, at det ikke giver nogen mening, men det gør lovforslaget jo heller ikke, så derfor hænger det måske alligevel sammen.

Om hr. Jørn Dohrmanns eksempel med, at noget ikke er blevet vedligeholdt i 40 år, vil jeg sige, at jeg ved, at hr. Jørn Dohrmann har kommunalpolitisk erfaring, ligesom jeg selv har, og jeg ved, hvordan tilsynet med vandløbene er derude. Der er i hvert fald en åmand, der har sovet i 40 år og har fået sin løn for at udføre et arbejde, som ikke er blevet udført, hvis man har åer, der har ligget sådan hen i 40 år.

Kl. 13:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørn Dohrmann som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for det. Vi må jo sige, at det lovforslag, som er fremsat her, er rigtig godt, altså at man tager hånd om de problemer, der er ude i kommunerne, når de er ude på at spare. Igen ser vi jo – det sker gang på gang – socialdemokratiske kommuner, som ønsker at spare de sidste kroner, og så finder man også de her ting frem og siger: Nu skal vi have nedklassificeret nogle af de her vandløb og lagt de omkostninger over på borgerne; det synes vi er helt rimeligt. Det siger nogle af de her kommunalbestyrelsesfolk for at spare måske et par tusinde kroner. Det synes vi i Dansk Folkeparti ikke er rimeligt. Vi synes, at de her vandløb skal være i god stand, og at borgerne ikke skal kaste sig over og sagsøge en lodsejer, som måske ikke har fået grødeskåret, eller hvad det end kunne være, vedligeholdt sit vandløb. Så er det altså ikke andet end rimeligt, at det er kommunen, der sørger for at vedligeholde de her ting; offentligheden har jo en interesse i, at de her vandløb virker, som de skal.

Så vi ønsker ikke bare at lægge omkostninger over på den private borger eller på landbruget, som det blev nævnt før, som jo selvfølgelig også bliver ramt af de her ting. Men vandløb, der har en offentlig interesse, skal selvfølgelig vedligeholdes på den bedst mulige måde. Og vi ser gerne en harmonisering, en ensartethed ude i kommunerne. Man behøver ikke vælge den laveste fællesnævner, man behøver ikke at sige: Nu er det alle andre, der skal betale for det her; som kommune vil vi gerne ud af den her forpligtelse.

Så vi mener, at der selvfølgelig skal være klare regler for, hvad for en type vandløb der skal nedklassificeres – ingen tvivl om det – men vi mener også, at for at kunne holde hånd i hanke med, hvordan det bliver styret derude, er det vigtigt, at kommunerne kender deres opgave, og at de ikke bare prøver på at smutte udenom. Så derfor må jeg sige, at sådan som jeg ser det, er der stadig væk mulighed for at nedklassificere de her offentlige vandløb til private vandløb, men det er dog begrænset til, at det kun er de små vandløb, som offentligheden ikke har nogen interesse i, som kan blive nedklassificeret. Og det er der, jeg synes vi har fat i humlen ved det her, netop at folk har et vandløb ude i deres baghave, som kommunen nu de sidste 40 år har skullet vedligeholde, men som ikke er blevet vedligeholdt på nogen ordentlig måde, og så er der måske også kommet mere regnvand til, og der er måske blevet lagt for små rør i det her område, og kommunen har så skønnet, at det ville koste en del penge at skulle lægge nye rør ned, og så gælder det om at lægge vandløbet over til den private borger hurtigst muligt, for så slipper de for regningen.

Der har vi sagt, at vi er helt enige med regeringen i, at det skal stoppes hurtigst muligt, og derfor støtter vi selvfølgelig også det her forslag. For os er det ikke nødvendigt at holde en masse eksperthøringer. Jeg tror, der er gået lidt valgkamp i det. Det gælder om ligesom at bremse forslagene mest muligt, og der vil sikkert komme flere forslag om høringer og den slags ting, for at det skal trække ud, og fordi man ikke ønsker, at det skal gennemføres hurtigst muligt for at sikre borgerne. Man ønsker simpelt hen bare, at borgerne skal have en regning, som de overhovedet ikke var tiltænkt, og som de ikke regnede med, dengang de købte deres grund.

Så vi kæmper for borgernes interesser og selvfølgelig også for, at vandløbene har en god økologisk tilstand. Det er svært at forklare, lige nøjagtig hvad den gode økologiske tilstand er, for der skal man nok være biolog eller sådan noget for at kunne forstå det.

Men forslaget er fantastisk godt, og det støtter vi. Tak.

Kl. 13:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Johs. Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:34

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Jeg kunne forstå, at hr. Jørn Dohrmann gerne ville give det billede, at det er nogle særlig slemme socialdemokratiske kommuner, der er ude at genere borgerne her om natten, og så kommer det gode flertal her i Folketinget og sørger for, at det ikke sker. Der er blevet henvist til nogle kommuner fra miljøministerens side i den her sammenhæng: Det er Ikast-Brande Kommune, som jeg kender særdeles godt, med en Venstreborgmester i spidsen – en mangeårig Venstreborgmester, Carsten Kissmeyer – som i øvrigt siger, at det er irriterende, at man ikke lader kommunalpolitikere stå på mål for den slags beslutninger, og at det er en overdrevet indblanding fra Folketingets side. Den anden kommune er også en, hr. Jørn Dohrmann kender ret godt; det er nemlig Kolding Kommune, hvor der også er en Venstreborgmester, og han siger, at det her ikke er en spareøvelse i Kolding, at de bruger de samme penge på vandløb fremover, som de gør i dag, men at der skal ske nogle omlægninger. Hvad er det så egentlig for noget sludder, som hr. Jørn Dohrmann står og siger oppe på talerstolen?

Kl. 13:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen altså, jeg tror altid man både kan finde nogle kommuner med Venstreborgmestre og nogle kommuner med socialdemokratiske borgmestre. Jeg må bare sige, at i Kolding har vi haft en socialdemokratisk borgmester i over 20 år, og der blev der jo også nedklassificeret vandløb. Det er jo helt klart, at når man ligesom ser på historien, mindes jeg, at der bare sidste år var 8-10 sager om nedklassificering, så man kan sagtens finde mange eksempler.

Men fakta er jo – fakta er jo – at det her er penge, som de ikke ønsker at bruge på det her område. De kunne jo også have valgt at harmonisere reglerne ved at opklassificere de andre vandløb. Det kunne man jo have valgt. Det havde så kostet nogle penge. Det er der ingen af de kommuner der har valgt at gøre, for de vil hellere spare pengene.

Jeg tror, at hr. Johs. Poulsen med sin baggrund som kommunalpolitiker godt ved, hvad det er, det går ud på, nemlig selvfølgelig at lægge regningen over til borgerne. Det er jo det, mange af de, kan man sige, røde lejesvende gerne vil. Kl. 13:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 13:36

Johs. Poulsen (RV):

Det er rigtigt nok, at jeg er belastet af viden på området, og jeg må sige, at det er interessant, at hr. Jørn Dohrmann står og siger, at det, borgmesteren i den kommune, han selv kommer fra, offentligt siger, nemlig at de her penge skal flyttes fra nogle vandløb til nogle andre vandløb, fordi man omlægger indsatsen, ikke passer. Jeg kan forstå, at det er det, hr. Jørn Dohrmann står og siger, for han siger, at det udelukkende er kommunalbestyrelsen, der vil spare penge.

Men det kunne jo få mig til at spørge på en anden måde: Er det hr. Jørn Dohrmann, der har bragt den her idé om, at der skal laves et lovforslag på det her område, ind til regeringen, fordi hr. Jørn Dohrmann er kommet i mindretal i Kolding Kommunalbestyrelse? Er det sådan, det hænger sammen?

Kl. 13:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg kan sige til hr. Johs. Poulsens oplysning, at det her ikke har været til afstemning i byrådssalen, så derfor giver det jo sig selv.

Men jeg vil sige, at når man sidder og laver høringer om den her slags ting, hvor man jo selvfølgelig kan spare nogle penge på et område, og hvor man ønsker at bruge pengene på noget andet – sådan er det jo i kommunalpolitik, sådan er det i Folketinget – så mener jeg, at vi repræsenterer befolkningen, og vi prøver på at hjælpe de her borgere, når de kommer med henvendelser til os og siger, at det her er fuldstændig uretfærdigt, og at de skal overtage et nedslidt vandløb

Derfor synes jeg, det er rigtig godt, at regeringen har fremsat det her forslag, fordi man ikke ønsker at pålægge borgerne, kan man sige, flere omkostninger end højst nødvendigt. Og når kommunen altid har haft den her forpligtelse, mener jeg, det er rimeligt, at man selvfølgelig kommer med det her forslag. Så det er et rigtig godt forslag.

Kl. 13:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 13:38

Flemming Møller Mortensen (S):

Hr. Jørn Dohrmann nævner flere gange de her vandløb, der ikke er blevet vedligeholdt gennem de sidste 40 år. Resultatet, sådan som jeg måtte høre det, og som hr. Jørn Dohrmann ønsker at udtrykke det, er, at vandstanden er høj, og at der ikke er grødeskåret, og at det hele ligger hen, sådan at der er sumpede arealer omkring. Hvis det måtte være billedet, tror jeg, rigtig mange landmænd gerne ville have, at det blev private vandløb, hvis de vel at mærke kunne få lov til at dybdegrave det, de ville, og så aflede vandet.

Jeg nævner det her bare for at slå en pæl igennem det, hr. Jørn Dohrmann siger, om, at kvaliteten af vedligeholdelsen er forskellig, alt efter om det er privat eller offentligt. Det er den ikke.

Vil hr. Jørn Dohrmann ikke svare mig på, om ikke det er de samme kriterier, der ligger til grund for vedligeholdelse af vandløb, uanset om de er private eller offentlige?

Kl. 13:39

Jørn Dohrmann (DF):

Vi må jo bare konstatere, at der er vandløb rundtomkring, som bliver nedklassificeret, og som borgerne kommer til at betale fremadrettet for at skulle servicere, f.eks. ved at rette op på de fejl, der måtte være. Måske er røret for lille, fordi man siger, at der nu kommer mere vand, og så skal der være et større rør i. Der kan jeg jo spørge hr. Flemming Møller Mortensen: Er det ikke korrekt, at det er den enkelte lodsejer, der kommer til at eje det her stykke, der kommer til at betale for det?

Det er der, vi siger, at det ikke er rimeligt, at noget, som kommunen egentlig har skullet sørge for i lang tid og har haft forpligtelsen til at sørge for, prøver man at vælte over på den enkelte lodsejer, bare fordi man er kommet i tanker om, at det her er et område, som man ikke har håndteret godt nok. Man har måske ikke vedligeholdt det godt nok. Det synes vi ikke er rimeligt, og derfor kæmper vi borgerens sag på det område og siger, at kommunen stadig væk skal levere en god økologisk tilstand i vandløbene, men det er altså ikke rimeligt, at man, fordi man ikke har løst sin opgave for lang tid siden, så vælter den over på borgerne.

Kl. 13:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 13:40

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg forstår ikke hr. Jørn Dohrmanns billede, i forhold til at opgaven ikke er løst godt nok, men sådan er det åbenbart. Hr. Jørn Dohrmann bliver ved med at nævne borgeren. Vil hr. Jørn Dohrmann ikke godt forklare for mig, hvilken profession de her borgere hyppigst har? Altså, når nu hr. Jørn Dohrmann siger, at man forsvarer borgernes retssikkerhed, så vil jeg godt spørge, hvad de borgere laver.

Der er en anden ting, jeg gerne vil spørge hr. Jørn Dohrmann om. Hr. Jørn Dohrmann siger, at der kan komme mere regnvand. Det er jo lige nøjagtig derfor, vi fra socialdemokratisk side siger, at vi gerne vil have en eksperthøring. Det er for at få en samlet vurdering af, hvordan belastningen på vores vandløb bliver fremover. Hvilke udfordringer har vi? Hvilke udfordringer måtte vi have i forhold til ejerforhold, i forhold til vedligeholdelsesgrad, i forhold til biodiversitet, i forhold til vådområder og i forhold til kvælstof og fosfor og det hele? Kan hr. Jørn Dohrmann ikke godt se, at der kunne være noget fornuft i, at vi fik et større videngrundlag at vurdere ud fra, når nu udfordringen, som hr. Dohrmann selv siger, vokser, eksempelvis på grund af mere regnvejr?

Kl. 13:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:41

Jørn Dohrmann (DF):

Det kan jeg slet ikke se er nødvendigt i den her sag, for det, det drejer sig om, er, hvem der egentlig skal have forpligtelsen til at betale. Det med regnvand kan borgeren jo ikke gøre noget ved. Uanset hvem vi er, er vi ikke herre over, hvor meget regn der kommer i et enkelt område – endnu ikke i hvert fald. Men det, jeg mener er vigtigt her, er at sige, at hvis en kommune godt ved nu – for det er der nogle af dem der godt ved – at man får nogle kæmpe opgaver, fordi der er nogle rør, der ikke er for gode, og som egentlig skal skiftes ud om ganske få år, så er det jo meget belejligt for den pågældende kommune, da det er dyrt at grave de her rør op og lægge nye ned, at sige: Det her vandløb vil vi egentlig gerne forære væk til nogle andre.

Vi så det jo på vejområdet, hvor man gjorde nøjagtig det samme ude i nogle kommuner. Man sagde: Det er en dårlig vej, og den vil vi egentlig gerne give til nogle borgere, for så slipper vi for opgaven. Dem, der tror, at de kan være hellige og sige, at det ikke er sådan, kommunerne tænker for at spare penge, tager grueligt fejl. Kommunerne prøver på at spare penge på alle mulige områder for at bruge dem andre steder, hvor de synes de får mere opmærksomhed for pengene.

K1 13:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Trine Mach som SF's ordfører.

Kl. 13:43

(Ordfører)

Trine Mach (SF):

Med kommunalreformen overtog de nye kommuner jo ansvaret for en række vandløb fra de gamle kommuner, og de nye kommuner har fortsat behov for at kunne ændre på vandløbenes status, så administrationen bliver lidt mere logisk, end den er efter den klassifikation, som de gamle kommuner anvendte.

Det lovforslag, som vi diskuterer, vil gøre det vanskeligere for kommunerne at gennemføre den nødvendige administrative tilpasning efter kommunalreformen – en reform, som ellers har været fyrtårnet i forhold til de projekter, regeringen har gennemført. Og begrundelsen fra regeringens side er tydeligvis, at man ikke har tillid til, at kommunerne gør det her, fordi de finder, der er behov for det, men at man i virkeligheden har en mistanke om, at kommunerne afhænder ansvaret for vandløbene til lodsejere og andre borgere og altså overfører offentlige udgifter til de private jordejere, fordi man ikke selv har lyst til at påtage sig dem.

Nu kan man jo diskutere omfanget af økonomien i det her. Det er faktisk et ret åbent spørgsmål, hvad økonomien vil være. Det er også et ret åbent spørgsmål, hvorfor det offentlige, altså kommunernes budgetter, skal have ansvaret for nogle af de små vandløb, der kun har værdi for en enkelt lodsejer eller en enkelt gruppe af lodsejere. Det virker ikke spor gennemtænkt. Og det ville have været rigtig nyttigt i den her diskussion, at vi havde fået en egentlig analyse af økonomien, der ligger i de ændringer, der er foreslået, specielt fordi præmissen så tydeligt er den, at kommunerne nok er ude på at løbe fra det økonomiske ansvar. Det kan selvfølgelig også være, at det er så simpelt, at det er endnu en hjælpepakke til landbruget fra regeringens side, om end af lidt mere symbolsk karakter.

Men i virkeligheden er der nogle helt andre og mere principielle og alvorlige problemer på spil her.

Fra SF's side mener vi, at forslaget vil gøre det meget sværere for kommunerne at administrere vandløbsloven efter kommunalreformen og derfor også indirekte gøre det mere besværligt at gennemføre de tiltag, som på papiret har mest med Miljøministeriets område at gøre, nemlig hensynet til vandkvalitet, natur, biodiversitet osv.

Der er ikke nogen grund til, at vi her i landet laver mere lovgivning, som ikke er ordentligt gennemarbejdet, og det forekommer os ret svært at se, hvad det substantielle grundlag for det her forslag rent faktisk er.

Det ville også være nyttigt, om man kunne blive beriget med lidt indsigt i, hvor det egentlig er, kommunerne finder et behov for at begrænse kommunernes handlefrihed. Kunne man ikke udvise lidt større tillid til kommunerne?

Grundlæggende må jeg sige, at netop fordi det virker temmelig uigennemtænkt, vil vi gerne støtte Socialdemokraternes forslag om en eksperthøring. Vi skal lytte til de fagfolk, der er, så den lovgivning, vi laver, og de regler, vi laver, bygger på viden og indsigt – det er et princip, jeg i al almindelighed er tilhænger af at man følger, specielt når man laver regler og love for et helt land – frem for på luftige, politiske motiver uden reel bund i noget.

Kl. 13:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren, der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det hr. Tage Leegaard som konservativ ordfører.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. Dette lovforslag er fremsat for at sikre, at lodsejere, som har jord tilfælles med offentlige vandløb, ikke pludselig står med alle forpligtelser for vandløbets vedligeholdelse. Det skal således ikke være muligt for kommuner at gennemføre nedklassificering af disse vandløb, alene af den grund at de af sparehensyn kan lægge ekstra uventede byrder over på lodsejere ved disse vandløb. Fremover bliver det kun muligt at nedklassificere vandløb, som afleder vand fra en enkelt eller meget få parceller og ejendomme.

Endvidere er der grund til at hæfte sig ved, at vandløb, der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, ikke kan nedklassificeres.

Det er alt i alt et godt forslag, som Det Konservative Folkeparti støtter.

Kl. 13:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Johs. Poulsen som radikal ordfører.

Kl. 13:47

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Radikale Venstre afviser det lovforslag, som ligger her, og det gør vi af to grunde. Den ene grund er det helt principielle, nemlig det forhold, at regeringen her endnu en gang i det her forår vælger på et meget detaljeret område at fjerne det kommunale skønsrum og gå ned og sige i detaljer, hvordan kommunalbestyrelsen skal beslutte og ikke beslutte.

Vi har set på en række andre områder, at regeringen kører med fuld fart ud ad den vej, og jeg synes, det er underligt at opleve fra Venstre, der engang, historisk set i hvert fald, har stået for, at kommunalt selvstyre havde en selvstændig værdi, at det havde betydning, at beslutningerne naturligt lå tæt på borgerne, lå tæt mellem de folkevalgte og borgerne, og at det også var der, man tog diskussionerne og efterfølgende besluttede sig.

Men vi har set flere og flere eksempler på, at Venstre flytter beslutninger ind i Folketingssalen på områder, som er kernekommunalpolitik. Det er meget underligt at opleve, men det har formodentlig at gøre med, at man i hvert enkelt tilfælde tror at man rammer en populær sag, som man så vil profilere sig på, men det gør jo ikke forholdene bedre. Det er, synes vi, et meget stort problem og et stigende problem. I det her tilfælde er det muligvis primært initieret af Dansk Folkeparti, men det må vi jo spørge ministeren om lidt senere

Så der er altså den principielle indvending, der gør, at vi afviser lovforslaget.

Men derudover er der naturligvis også en indholdsmæssig begrundelse for at afvise forslaget. Det har historisk set været sådan, at vandløbene stort set har været administreret af kommuner og amter, og man har med det som afsæt arbejdet med, hvordan vandløbenes tilstand skulle være, og hvilken funktion de primært skulle have. Over tid er der flere og flere vandløb, som heldigvis er blevet mere og mere præget af, at de skal spille positivt ind på vores muligheder for at have en mangfoldig natur.

Men der har også været vandløb, og er vandløb, som fortsat betegnes som vandløb, hvor det primære formål er, at de skal afvande og altså sørge for, at vand kommer væk hurtigst muligt. Der er det så sådan, at en række af de vandløb, der har haft det primære formål, at

de skal afvande, har det i en del tilfælde faktisk ikke kun været en privat forpligtelse at vedligeholde. Der er også en række tilfælde, hvor det har været en kommunal forpligtelse. Det har ofte været udtryk for, at man kommunalt det pågældende sted har haft et politisk flertal, der har sagt, at det betaler fællesskabet, og så har man videreført det.

I forbindelse med at vi så har fået kommunalreformen, har forskellig praksis mødt hinanden i nye og større kommuner. Altså, der har været kommuner, hvor praksis har været, at fællesskabet betalte for noget, der klart var private interesser, og der har været eksempler, hvor man har haft en anden snitflade i det spørgsmål.

Der er jo så nogle kommuner, der er gået i gang med at harmonisere. Dem, der har været mest fremme i debatten, har været Kolding Kommune, Ikast Kommune og en fynsk kommune, og alle steder har man ønsket at lave en ensartethed i administrationen af de her vandløb, ud over at man selvfølgelig forholder sig til den indholdsmæssige del af det, nemlig hvad vandløbets funktion er. Det fastsættes jo i regulativer og målsætninger for vandløbet.

Det er det forhold, som et flertal i Folketinget nu tilsyneladende mener man kan gribe ind i detaljeret og på en sådan måde, at man fuldstændig sætter de lokale vurderinger og lokale afvejninger ud af kraft. I virkeligheden er det jo en skandale, at man fører sig frem på den måde i magtfuldkommenhed fra et flertals side.

Man har selv i det samme flertal været med til at skabe den nye kommunale struktur. Man har sagt, at det selvfølgelig betød, at man på en række områder skulle harmonisere. Det her er i virkeligheden et ret lille område, man harmoniserer på, men her vælger man så at gribe ind, fordi der tilsyneladende er kommet en eller flere sager op, som man ud fra en populistisk indgangsvinkel har ment at man kunne profilere sig på.

Det er den anden grund til at afvise det her forslag. Indholdsmæssigt er der overhovedet ingen grund til, at det er noget, Folketinget blander sig i. Det her lovforslag er til gengæld endnu et eksempel på, at man i Folketinget laver lovgivning på alt for mange områder og laver lovgivning på områder, man skulle holde sig langt, langt væk

Her ved førstebehandlingen må man give det forhåbentlig gode råd til regeringspartierne om ikke andet – for jeg tror, Dansk Folkeparti er uden for pædagogisk rækkevidde i den her sag: Træk nu det her lovforslag igen, vi behøver slet ikke anden- og tredjebehandle det. Det er noget miskmask, som hverken på det principielle eller det indholdsmæssige område kan bruges til noget som helst. Så derfor igen: Træk det her lovforslag, så kan regeringspartierne bevare en lille smule af deres hæder.

Kl. 13:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det miljøministeren.

Kl. 13:52

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Lad mig starte med at takke ordførerne for indlæggene – nogle var mere slagfærdige end andre. Der er tydeligvis modstand fra den ene side af Folketingssalen til det her lovforslag, og det skal jeg naturligvis konstatere jeg synes er beklageligt. Men jeg vil da gerne lige bruge et par ord på netop at sige, hvad baggrunden er for overhovedet at fremsætte det her lovforslag.

Det har altså til hensigt at rette op på en tendens, som vi har set en del til i den senere tid, netop den tendens, at kommunerne i stigende grad privatiserer vedligeholdelsen af vandløb, i hvert fald de vandløb, som har offentlig interesse, og det er altså bare ikke i orden, hvis det alene sker med den begrundelse, at man skal spare penge. Derfor er det ganske rigtigt, som Venstres ordfører sagde under sin ordførertale, at det sådan set er et parallelforløb i forhold til det,

vi også så i forbindelse med privatiseringen af vejene i kommunerne, som vi også har stoppet ved at lave lovgivning.

I det her tilfælde må vi bare konstatere, at der altså er behov for nogle klare regler for, hvornår kommunerne kan overlade vedligeholdelsen af vandløb til de private lodsejere. Vi har anset det for at være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at kommunerne i hvert fald indtil nu har haft adgang til mere eller mindre vilkårligt at pålægge private borgere den økonomiske byrde, det alt andet lige er at skulle vedligeholde sit vandløb – altså en økonomisk byrde, som man jo af gode grunde heller ikke tidligere har kalkuleret med.

Samtidig med at lovforslaget blev fremsat i Folketinget, har vi også sendt udkastet til bekendtgørelsen i høring, og det, der er sket i den, er, at vi positivt har fastsat de kriterier, som efter regeringens opfattelse kan berettige nedklassifikation. Som der er redegjort for i bemærkningerne til lovforslaget, har vi taget udgangspunkt i, at vandløb, hvortil der er knyttet offentlige interesser, ikke kan nedklassificeres. Men derimod kan der jo selvfølgelig være rimelighed i, at vedligeholdelsen af vandløb, som er anlagt til særlige private formål, ikke skal finansieres over kommuneskatten. Sådan nogle vandløb har også ofte kun interesse for en meget snæver kreds og i visse tilfælde sågar kun for en enkelt person eller en enkelt husstand.

Så det er blot for at sige, at det her jo ikke er et totalforbud mod nedklassifikation, men en præcisering, som har manglet i forbindelse med den her lov.

Derfor må jeg sige, at vi selvfølgelig er indstillet på under den her lovbehandling at give svar på spørgsmål, hvis der skulle opstå sådan nogle, men ellers ønsker jeg, at det her lovforslag alt andet lige får en god videre behandling i udvalget.

Kl. 13:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er et par korte bemærkninger. Først hr. Johs. Poulsen.

Kl. 13:55

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Det har været diskuteret lidt frem og tilbage sådan bag kulisserne, hvor ideen til lovforslaget egentlig kommer fra. Jeg spurgte hr. Jørn Dohrmann, om det var et forslag, han havde bragt ind til regeringen og miljøministeren, fordi han ligesom ikke kunne få hævdet sit synspunkt i Kolding Kommune. Det kunne jeg ikke rigtig få et klart svar på, så derfor spørger jeg nu miljøministeren, som jeg går ud fra vil fortælle sandheden om den slags ting. Er det sådan, at det her lovforslag er et forslag, der er bragt ind til regeringen af hr. Jørn Dohrmann fra Dansk Folkeparti?

Kl. 13:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:56

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg er fra flere sider blevet gjort opmærksom på, at man har oplevet det som et problem ude i forskellige kommuner, at man altså i stigende grad privatiserer vedligeholdelse af vandløb.

Kl. 13:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 13:56

Johs. Poulsen (RV):

Det er jo ikke så svært at svare på, men jeg kan selvfølgelig også stille spørgsmålet skriftligt gennem udvalget og bede om at få al korrespondance, der har været i den her sag fra dag et. Men er den før-

ste henvendelse i den her sag om at få den bragt op på lovgivningsniveau kommet fra hr. Jørn Dohrmann og Dansk Folkeparti?

Kl. 13:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:56

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Det, der er vigtigt for mig, er sådan set, at jeg reagerer på virkelighedens problemer. Det synes jeg er enhver ministers pligt. Den måde, vi arbejder på som aktive politikere, er, at vi har øjne og ører åbne, i forhold til hvad der foregår i det danske samfund, og når jeg som minister bliver vidende om, at vi i stigende grad ser en tendens til, at kommunerne altså vælger at privatisere vedligeholdelsen af vandløbene der, hvor vi taler om vandløb, som altså har offentlig interesse, og det med et motiv, der handler om at spare penge, så er det, at jeg bliver bevidst om, at der altså her er en mangel i den eksisterende lovgivning. Der er ganske enkelt ikke kriterier for, hvornår man kan foretage den her nedklassificering.

Jeg synes, det er vigtigt at få foretaget den klassificering. Jeg mener, det er rettidig omhu, og jeg mener selvfølgelig, at det her også handler om borgernes retssikkerhed, at der er nogle klare kriterier for, hvornår man kan nedklassificere et vandløb. Og det er baggrunden for, at jeg så går i gang med det lovforberedende arbejde, og baggrunden for, at vi står her i dag til førstebehandlingen af det lovforslag, som netop skal rette op på den problematik.

Kl. 13:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 13:57

Flemming Møller Mortensen (S):

Ministeren paralleliserer til de private og de offentlige veje. Er ministeren af samme opfattelse, som jeg er: at vandløbene måske nok er af en anden væsentlighed, nyttekompleksitet, end veje er?

Jeg nævnte i min ordførertale alle de ting, som kommunerne i øjeblikket overvejer, tænker og reflekterer over i forhold til vandløb. Lad mig blot nævne vandplanerne, som ministeren er helt klar over er en enorm opgave. Er der en anden kompleksitet i vandløbene end i vejene? Og kan ministeren slet ikke forstå kommunernes indsigelser, når de siger, at for dem er det vigtigt at lave en ensartethed i forhold til deres vandløb, og at de føler, at ministerens indblanding i den grad er et spørgsmål om at indskrænke kommunernes egen råderet på det her område?

Kl. 13:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:58

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Lad mig starte med at sige, at jeg er fuldstændig enig i, at der nok er forskel på vedligeholdelsesdiskussionen; der er forskel på, om man vedligeholder et vandløb eller man vedligeholder en vej, og om man privatiserer det ene eller det andet. Vi taler om et helt andet element, når vi taler om vores vandløb.

Det, jeg synes er meget, meget tydeligt her, er jo, at der har manglet en præcisering i lovgivningen; der har manglet den præcisering, som handler om: Hvornår kan man nedklassificere et vandløb? Og det er altså derfor, vi har set en tendens til, at kommunerne i stigende grad privatiserer vedligeholdelsen af vandløbene, altså vælter opgaven over på bredejerne. Og jeg mener, det er et problem, at vi ikke har kriterierne for, hvornår det kan lade sig gøre, for man skal

bide mærke i, at det her jo ikke er en lovgivning, som fuldstændig dropper muligheden for, at der stadig væk vil være noget, der hedder private vandløb. Selvfølgelig vil der stadig væk være noget, der kommer til at hedde private vandløb; det præciserer lovforslaget her jo netop også.

De kriterier har manglet, og det er det, der er baggrunden for overhovedet at komme med det her lovforslag, nemlig at sikre, at der altså er klare regler for, hvornår man kan gøre det, og hvornår man ikke kan gøre det. Det er da et værktøj, som kommunerne alt andet lige vil have brug for i den harmonisering og i det store arbejde, som jeg er fuldstændig enig i at der ligger, når vi taler om vedligeholdelse af vandløb.

Kl. 14:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 14:00

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil gerne oplæse et par enkelte citater, og det er fra kommunerne, som jo i og for sig tordner, vil jeg tillade mig at kalde det, mod ministeren og det forslag, der er fremsat her, og jeg citerer:

»Loven er dermed overflødig og udtryk for en beslutning, der ikke er gennemtænkt.«

Et andet citat lyder:

»KL bidrager gerne med eksempler fra kommuner på, at kriterierne vil vanskeliggøre vandløbsadministration i meget kraftigt omfang.«

Vanskeliggøre i meget kraftigt omfang! Det kan da ikke være en siddende ministers intention at skulle besværliggøre kommunernes administration af vandløbene i meget alvorligt omfang, eller hvad?

Kl. 14:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det miljøministeren.

Kl. 14:01

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Det er da klart, at det ikke er intentionen at vanskeliggøre tingene. Jeg er fuldstændig bevidst om, hvad det er, KL har anført i deres høringssvar. De mener, at det her gør det meget vanskeligt for dem. Det er rigtigt, at det har de sagt. De har også svært ved at se, at kommunerne kan spare penge på den her standardisering af klassifikation af vandløb. Men lad mig bare sige, at jeg ikke i alle henseender behøver at være enig med KL, for her er det så åbenlyst, at der har været et hul i lovgivningen. Der har simpelt hen ikke været klare regler for, hvornår man kan lave den her klassifikation, og der mener vi altså ganske enkelt, at det er retssikkerhedsmæssigt mest betryggende for borgerne, at der er faste, klare regler for, hvornår kommunerne kan overføre pligten og jo dermed altså også udgifterne til at vedligeholde vandløbene. Det er det, som er en væsentlig begrundelse for at lave det her, og det er også derfor, jeg konstaterer, at der er jeg altså bare ikke enig med KL.

Kl. 14:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Steen Gade.

Kl. 14:02

Steen Gade (SF):

Tak. Nu har vi jo hørt fra de borgerlige ordførere og også ministeren, at opgaverne er blevet væltet over på private. Ministeren har jo netop lige sagt, at der var et hul i loven, og at de private dermed kommer til at få en masse udgifter.

Så vil jeg spørge ministeren, hvorfor ministeren har skrevet i lovforslaget, at der ingen økonomiske konsekvenser er for erhvervslivet. Ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet – det er jo det, ministeren har skrevet. Jeg står og læser op af ministerens eget lovforslag. Begge dele passer simpelt hen ikke. Er det, der står i lovforslaget, korrekt, eller er det, som ministeren og de borgerlige ordførere her har sagt, korrekt?

Kl. 14:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:02

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Det, jeg præciserer her og retter op på med det her lovforslag, er, at der er en mangel i den eksisterende lovgivning, i forhold til at der ikke er klare regler for, hvordan man klassificerer. Det, vi får med det her lovforslag, er, at der bliver klare regler for, hvornår kommunerne må sige, at et vandløb skal overgå til nogle private, og dermed vælte vedligeholdelsesomkostningerne over på de private. Og lovforslaget er fuldstændig korrekt – det har jo været igennem alverdens behandlinger, og der går man selvfølgelig ind og vurderer, hvad det har af erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Så det er fuldstændig korrekt, hvad der står i lovforslaget, og jeg ser absolut ikke nogen diskrepans mellem det, jeg siger, og det, der står i lovforslaget. Naturligvis er jeg inde i, hvad der står i lovforslaget, og det er bekræftet, at det ikke har erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Kl. 14:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Steen Gade for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:03

Steen Gade (SF):

Den går bare ud på, at det lykkedes ministeren i samme svar at sige to helt forskellige ting: at det ikke har nogen erhvervsøkonomiske konsekvenser, og at det vælter udgifterne over på private. Jeg ved ikke, om ministeren overhovedet behøver at svare. Det skriger jo til himlen, at der ikke er sammenhæng i det her forslag.

Kl. 14:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:03

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jo, det behøver jeg da så sandelig at svare på, for jeg forstår slet ikke hr. Steen Gades måde at koble tingene sammen på. Der står i lovforslaget, at det ikke har erhvervsøkonomiske konsekvenser. Lovforslaget går ud på at præcisere, hvornår kommunen kan nedklassificere et vandløb, altså hvornår kommunen kan pålægge den enkelte vandløbsejer selv at stå for vedligeholdelsen. Det synes jeg sådan set er meget tydeligt; det er der ikke nogen modsætningsforhold i.

Kl. 14:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 14:04

Eyvind Vesselbo (V):

Tak. Nu stiller jeg jo normalt ikke spørgsmål til miljøministeren, men hr. Johs. Poulsen fik mig til, på baggrund af det spørgsmål, han stillede miljøministeren, at overveje, om ikke det var en god idé.

Jeg vil bare gerne bede miljøministeren bekræfte, at jeg som Venstres ordfører har bakket kraftigt op om, at vi tog det her initiativ. Det gjorde vi, på baggrund af at vi så, hvordan det gik på vejområdet, hvor transportministeren greb ind, og på samme måde griber miljøministeren nu med rettidig omhu ind her.

Kl. 14:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:05

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg takker for spørgsmålet fra Venstres egen ordfører. Jeg synes, det er helt legalt at stille spørgsmål – særlig, når det er relevante spørgsmål, som jo lidt følger op på det spørgsmål, der kom tidligere, hvor man søgte at problematisere, hvor ministeren dog fik denne idé fra.

Det er fuldstændig korrekt, at vi netop har set problematikken på vejområdet, og at vi er blevet gjort opmærksomme på, at der er en tendens til, at samme problematik vil opstå på vandløbsområdet. Det er begrundelsen for at agere med rettidig omhu og derfor sikre, at der nu er klare kriterier for, hvornår man i kommunerne må nedklassificere et vandløb.

Kl. 14:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Den næste, der har en kort bemærkning, er fru Trine Mach.

Kl. 14:05

Trine Mach (SF):

Jeg føler mig fortsat ikke fuldt oplyst om, hvad bevæggrundene for det her lovforslag egentlig er. Kan ministeren ikke prøve at fortælle, hvordan man har identificeret det behov for at gribe ind i kommunernes handlefrihed, som det her forslag bygger på?

Kl. 14:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:06

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Det skal jeg gerne gøre. Helt konkret har der været ca. 15 klagesager om nedklassifikationer tilbage i 2010. Men klagesagerne alene siger jo ikke noget om det eksakte og egentlige omfang, og der er det sådan, at Naturstyrelsens opfattelse ved kontakt med kommunernes vandløbsmedarbejdere er, at det foregår i rimelig vidt omfang. Det er sådan set begrundelsen for at agere, før det er for sent, altså simpelt hen agere med rettidig omhu og sikre, at vi får den her specifikation og præcisering af, hvornår man kan foretage disse nedklassificeringer.

Kl. 14:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning ... nej, der er ikke flere korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet. Tak til miljøministeren.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Revision af detailhandelsbestemmelser, lokal fleksibilitet i kystnærhedszonen og landzone for kommuner i yderområder og ikkebrofaste øer m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann). (Fremsættelse 03.02.2011).

K1 14:07

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 14:07

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Det her lovforslag er et meget vigtigt lovforslag, fordi det er nødvendigt at sikre bedre muligheder for lokal udvikling i Danmarks yderområder. Det skal være nemmere at drive virksomhed og bosætte sig i kommuner, som ligger uden for de store byområder, samtidig med at natur og miljø og det danske landskab selvfølgelig fortsat bevares og beskyttes. Det er derfor nødvendigt at ændre planloven, således at kommunerne i yderområderne får flere udviklingsmuligheder i forhold til detailhandel, erhverv og boliger samt kystnærhedszonen. Flere af initiativerne i denne lovgivning målrettes derfor mod de 29 kommuner, hvor 40 pct. af indbyggerne bor uden for bymæssig bebyggelse, samt alle ikkebrofaste øer. Det er jo vigtigt, at øerne er med som yderområde. Derfor er der følgende forslag i lovforslaget:

Først får kommunerne med henblik på at fremme erhvervslivet og beskæftigelsen uden for hovedstadsområdet pligt til at tillade, at virksomheder etableret i nedlagte landbrugsbygninger uden for særligt udpegede erhvervsområder kan udvides med 500 m², under forudsætning af at ændringen ikke forudsætter udarbejdelse af lokalplan. Det forudsætter selvfølgelig, at man tager hensyn til naturen, landskabet og miljøet, og at planlægningen også er i overensstemmelse med naboernes ønsker. Desuden får kommuner, der ligger i yderområderne, pligt til at tillade etablering af nye boliger i tilknytning til landsbyer, under forudsætning af at der ikke skal udarbejdes lokalplan.

Så er der en vigtig ting, som betyder, at de samme kommuner får lettere adgang til at planlægge i kystnærhedszonen. Der er jo så nogen, der tror, at man, når man planlægger i kystnærhedszonen, så kan bygge store hoteller og varehuse og alt muligt helt nede ved stranden, så man kan gå og bade og soppe, samtidig med at man overnatter på hotellet. Sådan er det ikke. Kystnærhedszonen ligger jo fra 300 m til 3 km inde i landet, og det er svært at se, at der skulle være et problem i at bygge noget ved siden af det, der er der i forvejen, eller udvide bebyggelsen der, hvor der er en landbrugsejendom 3 km inde i et landområde. Det har tidligere været en mulighed, men det har været administreret meget, meget strikt. Nu kommer der med det her lovforslag så nogle lempelser, ved at det nu administrativt også skal sikres, at borgerne får den mulighed, men det skal selvfølgelig være med sikkerhed for, at man ikke skader natur og miljø.

Vedrørende detailhandelsområdet får kommunerne en øget fleksibilitet i deres planlægning, som skaber mulighed for, at eksisterende og lovligt etablerede butikker, der overstiger det nuværende arealkrav, kan flyttes inden for bymidten. Og kommuner på over 40.000 indbyggere får nu mulighed for at vælge, om de tre hidtil tilladte store udvalgsvarebutikker skal ligge i bymidten, eller om de skal ligge i et eksisterende aflastningsområde. Endelig får kommuner med over

3.000 indbyggere mulighed for i en af byerne – der kan jo inden for en kommune være flere byer med 3.000 indbyggere eller derover – at etablere en stor udvalgsvarebutik på over 2.000 m^2 .

Det, der har været diskussionen her – det hotte emne – har jo sådan set ikke været udvalgsvarebutikkerne, men dagligvareområdet. Dagligvareområdet er ikke med i den her planlov; det er sat i et udvalg, Detailhandelsforum, som skal finde ud af, om der skal gøres noget, og hvad der skal gøres på det område. Der kommer et udvalgsarbejde, som vil give resultatet af det.

Men med alt det, som bliver foretaget her, skulle vi jo håbe på, at det får den virkning, at der kommer noget mere dynamik i lokalom-råderne, i yderområderne, sådan at man kan bygge flere boliger og man kan få mere erhverv, og sådan at skolerne kan blive i området og befolkningen kan blive der. Det er jo det, der er meningen med at få Danmark i bedre balance, og derfor kan Venstre støtte det her forslag.

Kl. 14:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to med korte bemærkninger, og først er det hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 14:12

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg bed mærke i hr. Eyvind Vesselbos næstsidste kommentar, nemlig at man nu kan håbe på, at det her lovforslag får effekt. Hr. Eyvind Vesselbo kunne lige så godt have sagt: Ja, vi må nu tro på, eller vi må bede til, at vi får en effekt af det her.

Vil hr. Eyvind Vesselbo fortælle mig, hvilke samfundsøkonomiske analyser man bygger på, hvilke rådgivere man har konsulteret i forhold til at opsætte den her samling af forslag for at rette op på Udkantsdanmark?

Hr. Eyvind Vesselbo starter sin ordførertale med at sige, at natur og miljø skal være i bedre balance med erhverv og bolig. For mig at se er det en fantastisk selvmodsigelse, der ligger i det her. Ordføreren forsøger at få det hele pakket ind i cellofan og få det her til at fremstå, som om det er noget, der vil gavne naturen og miljøet. Der er nogle, der har sagt, at det her lovforslag vil gøre Danmark grimmere. Det vil gøre Danmark grimmere der, hvor Danmark er smukt i dag. Tænk, at man har så ringe et ambitionsniveau i en regering, at man siger, at man *håber* på, at det får effekt.

Kl. 14:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:13

Eyvind Vesselbo (V):

Det er altid sådan, at når man laver en lov, har man nogle intentioner, men det er jo ikke sådan, at jeg går ud i landet og er med til at planlægge. Det gør miljøministeren heller ikke, og det gør alle mine venner i Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti heller ikke. Vi overlader det jo til kommunerne at tage sig af de her ting. Så det, man kan gøre, er jo at håbe på, at det her vil udvikle sig godt og i den retning, man gerne vil have.

Vi er ikke så skråsikre som Socialdemokraterne, altså at alt, hvad man siger, også nyder fremme. Men vi kan jo kun lave nogle rammer og nogle muligheder, som gør, at der er nogle, der kan bruge dem.

Hvad bygger vi det her på? Jeg vil sige, at vi bygger det på en lang række undersøgelser, som er lavet om detailhandelen, dengang der var en stor sag om Bilka i Horsens. Men i øvrigt er det jo sund fornuft, at hvis man bygger nogle forretninger, hvis man giver mulighed for, at folk kan bygge noget og blive boende i de områder, hvor de er, vil det skabe noget dynamik.

Til det der med, at de bliver grimme, vil jeg sige, at det tror jeg nu ikke at de gør. Det er måske kun der, hvor der er socialdemokratiske borgmestre, der ikke kan styre det.

Kl. 14:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 14:15

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg må bare sige til ordføreren, at det her slet, slet ingen mening giver, for ordføreren står jo her og siger, at man overlader det til kommunerne. Det, som det her rigtig dårlige lovforslag bærer præg af, er »skal«-paragraffer. Kommunerne *skal* gøre, kommunerne *skal* gøre – de får ingen mulighed for at lave en faglig kommunal vurdering, som passer ind i deres langtidsplanlægning. Det er jo derfor, kommunerne råber meget højt i forhold til det her, og det er derfor, jeg siger: Hvad bygger I det på?

Regeringen har været ude at spørge, i simple interview i 16 kommuner, hvilket har afdækket, at der er en barriere i planloven. Og så gør regeringen noget, ja, men regeringen gør det fuldstændig forkerte: Det gør Danmark grimmere, og det kan være med til at skabe en endnu større affolkning af landområderne.

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Når der nu skal gives landzonetilladelser, hvilken rolle får Naturklagenævnet så i forhold til de landzonetilladelser, som *skal* gives af kommunerne derude? Får Naturklagenævnet fuldstændig sin samme objektive ret, som det har i dag?

Kl. 14:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:16

Eyvind Vesselbo (V):

Nu kan jeg forstå, at vi er inde i den samme debat, som vi plejer at have om kommunerne og om, hvad kommunerne skal gøre og kan gøre. Jeg ved godt, og vi diskuterer det jo tit her i salen, at Socialdemokraterne mærkeligt nok ikke har særlig stor tillid til det, der sker i kommunerne, og det, som kommunerne foretager sig. Det er pinligt at høre på, at et parti, som har formandsposten i KL og har flest borgmestre, står her og egentlig undsiger alle sine egne borgmestre og siger: Det kan de ikke klare.

De gør Danmark grimmere, sagde hr. Flemming Møller Mortensen, for med denne lov gør man Danmark grimmere. Jamen det er jo noget, borgmestrene bestemmer om de vil. Det er muligt, at hr. Flemming Møller Mortensen har snakket med de socialdemokratiske borgmestre rundtom i landet, og at de har sagt til ham, at det skal de nok gøre: Hr. Flemming Møller Mortensen, vi gør Danmark grimmere; det kan du bare sige til ham der hr. Vesselbo inde i Folketinget.

Men sådan tror jeg nu altså ikke at de har tænkt sig at gøre, og det har Venstreborgmestrene i hvert fald ikke tænkt sig.

Kl. 14:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 14:17

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det. Nu kan jeg ikke på den korte tid, der er til at stille spørgsmål, nævne alle de kritikpunkter, der er i forhold til det her lovforslag, men jeg vil gerne citere Holstebros borgmester, H.C. Østerby, der siger om forslaget, at det er tåbeligt, for forslaget ram-

mer ikke kun Holstebro, men derimod igen hele det nordvestjyske storområde, som det skulle gavne.

Altså, man siger om de steder, hvor man fra regeringens side gerne vil skabe mere vækst, skabe mere udvikling, at det her forslag skader mere, end det gavner.

Jeg ved godt, det ikke er Venstres spidskompetence at hjælpe landdistrikterne og skabe udvikling i yderområderne, men vil Venstres ordfører ikke være med til, at vi under udvalgsarbejdet kigger ikke mindst på de her detailbestemmelser, som dem, der er derude, dem, det vedrører, siger skader deres område og lukker deres butikker?

Kl. 14:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:18

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil sige til hr. Per Ørum Jørgensen, at vi jo meget ofte har været enige om mangt og meget, og så er der sådan et lille lovforslag her, der skal skille os ad. Men jeg vil da godt sige, at det er klart, at nu har vi første behandling af det her forslag, og så har vi udvalgsarbejdet, og det, hr. Per Ørum Jørgensen ønsker at drøfte, bliver selvfølgelig drøftet i udvalgsarbejdet.

Så må jeg sige, at jeg kan forstå, det er helt tilfældigt, at hr. Per Ørum Jørgensen lige nævner Holstebro i den her sammenhæng. Jeg kan godt forstå, der selvfølgelig er problemer deroppe, og det er der så også andre steder, men jeg synes, det er helt fint netop at tage det område op. Vi skal selvfølgelig også lægge mærke til, at der skal ske noget positivt netop omkring Holstebro, når nu hr. Per Ørum Jørgensen fokuserer så voldsomt på det.

Kl. 14:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl 14:19

Per Ørum Jørgensen (KD):

Det var naturligvis tilfældigt, at jeg lige nævnte det. Kritikken kom fra Holstebros borgmester, men jeg kan så gøre opmærksom på, at Viborgs borgmester har protesteret voldsomt over det her forslag, og han er konservativ, og Billunds borgmester har også protesteret. Der er rigtig mange borgmestre, der brokker sig over de her ting. De siger, at det ikke får den positive effekt, som regeringen egentlig håber. Jeg betvivler ikke de gode intentioner. Jeg gør bare opmærksom på, at de mennesker, som vel egentlig har spidskompetencerne, og som for alvor har viden om, hvad det her medfører i praksis, siger: I lukker vores butikker – på trods af at man gerne vil skabe mere vækst.

Jeg er egentlig glad for den konstruktive tilgang, som Venstres ordfører giver udtryk for, med hensyn til at vi under udvalgsarbejdet eventuelt kan se på, om der er flere elementer, der skal puttes i et detailhandelsforum, så vi kan få en bedre vurdering af, hvilke konsekvenser det konkret har.

Kl. 14:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:20

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg kan love hr. Per Ørum Jørgensen, at der vil blive lyttet til både hr. Per Ørum Jørgensens ønsker, forslag og kritik og den kritik, der er fra de borgmestre, som hr. Per Ørum Jørgensen nævner her, og også andre. Deres kritik vil selvfølgelig også blive inddraget i den

diskussion, vi skal have mellem første og anden behandling, så vi når frem til det her lovforslags endelige form. Så jeg vil strække mig langt, for at så mange som muligt skal blive glade og tilfredse, men jeg kan nok ikke love, at alle bliver hundrede procent tilfredse – heller ikke hr. Per Ørum Jørgensen – men det gør vel så heller ikke så meget.

Kl. 14:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Steen Gade.

Kl. 14:21

Steen Gade (SF):

Tak. Det er vel et forslag, som egentlig grundlæggende handler om at slå planlægningen i Danmark i stykker, ved at man tager 29 kommuner ud og så siger, at der skal være nogle regler for dem, mens der altså i fuldstændig ligestillede situationer er nogle andre regler i nabokommunen. Sådan må jeg forstå forslaget, så det er mit udgangspunkt for det næste.

Jeg har forstået, at miljøministeren skal have en særlig beføjelse her. Det er meget langt fra det, der hedder kommunal indflydelse, men jeg læser jo paragrafferne, f.eks. § 5 v, stk. 2, hvor der står, at miljøministeren ved tilladelse efter stk. 1 kan fravige den regionale udviklingsplan. Hvorfor er det, at miljøministeren skal gives en sådan planlægningskompetence i særlige områder af landet?

Kl. 14:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:22

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil give hr. Steen Gade ret i, at man jo altid kan diskutere, om det skal være 29 kommuner, eller om det skal være alle kommuner, og hvorfor der skal være forskel på de 29 kommuner og de andre kommuner, altså nabokommunen til en af de 29. Det synes jeg er en meget, meget relevant diskussion. Den har vi sådan set også taget, da vi vedtog at gøre det på den her måde, for det, der er meningen med det her lovforslag, er at give nogle helt specielle fordele i planlægningen for de 29 kommuner, altså det, vi kalder yderområderne. Det er det, vi gør med det her lovforslag. Det kan man være enig eller uenig i, men det, der er intentionen, er at sige: Vi har nogle områder, som har behov for, at vi gør noget specielt for dem, og en af de måder, vi kan gøre det på – der er jo også andre måder, der supplerer det her – er at ændre planloven, så man kan bygge mere, lave forretninger og forskellige ting, som skaber noget aktivitet i området. Jeg har svært ved at se, at netop det skulle foranledige, at der var noget, der blev skadet på andre måder, miljøet eller de andre forretninger.

Kl. 14:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Steen Gade.

Kl. 14:23

Steen Gade (SF):

Jamen det betyder jo altså, at der oppe omkring Limfjorden ligger en kommune, som har fuldstændig ens vilkår med nabokommunen, bortset fra en eller anden arbitrær grænse, som man har lavet, hvor man siger, at de her regler må gælde for den ene kommune, mens der i nabokommunen, som ligger ud til Limfjorden på en akkurat lignende placering, gælder en anden regel. Det synes jeg er ringe lovgivning – hvis jeg må give udtryk for det helt bramfrit – ringe, ringe lovgivning, og det kan jeg ikke forstå man kan stå og forsvare.

Mekanismen er jo bl.a., at man skal give miljøministeren mere indflydelse, og det er også noget, jeg ikke helt har forstået. Hele loven er jo gennemsyret af, at kommunerne ikke selv kan bestemme. Der, hvor der før stod, at de *kan* give tilladelse, står der nu, at de *skal* give tilladelse, og så har man også givet miljøministeren en særlig bemyndigelse, som han eller hun ikke har haft. Det er da noget sært noget. Jeg kan huske, at hr. Eyvind Vesselbo for nogle år siden sagde, at man skulle væk fra, at hr. Svend Auken sad og bestemte alt muligt, men nu skal det så være en eller anden anden, der får lov at få en særposition.

Kl. 14:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:24

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil sige til hr. Steen Gade, at det er rigtigt nok, at der selvfølgelig er forskel på, hvem der er miljøminister. Men det har så bare ikke noget med den her sag at gøre. Man kan drive miljøpolitik på forskellig måde, men det har så bare ikke lige noget at gøre med den hjemmel, vi giver til miljøministeren til det her.

Så vil jeg sige, at jeg har svært ved at se det, når nu man ganske tydeligt forklarer, hvad intentionen og meningen med den her lov er, nemlig at give nogle fordele til nogle kommuner, som ligger i yderområderne, så de skal kunne udvikle sig. Når man vælger 29 ud, så bliver der jo selvfølgelig en forskel på dem, der ikke får den mulighed, og dem, der får den her mulighed. Men det er jo sådan set også meningen, for det var meningen at give yderkommunerne den mulighed – ud over det, de andre har – til at udvikle sig.

Det ville jo være lidt specielt at give de her fordele, hvis man tager Nordsjælland, altså at man skulle kunne bygge i kystnærhedszonen, eller at man skulle kunne oprette flere forretninger. Dér er udbygget, og det er et udviklingsområde. Der har man jo ikke brug for at gøre de her ting. Det har man i yderområderne.

Kl. 14:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der, tror jeg, den sidste korte bemærkning, og den er fra hr. Johs. Poulsen. Værsgo.

Kl. 14:25

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Jeg må sige, at jeg også med en vis undren har hørt på nogle af de svar, der er givet til tidligere spørgere. Det er alene ud fra den begrundelse, at hr. Eyvind Vesselbo står og siger, at det jo er op til kommunerne, hvad de gør i den her sag, for vi giver dem blot nogle muligheder. Men så må man nogle gange tænke: Har han læst det lovforslag, som man selv har lagt frem? For der sætter man jo netop det kommunale skøn ud af kraft i en lang række tilfælde og siger, at hvor kommunerne før *kunne* sige ja til et eller andet, der *skal* de nu sige ja til forskellige ting.

Hr. Flemming Møller Mortensen har været inde på hele diskussionen om, hvad det kan betyde i forhold til beskyttelsen af kysterne. Jeg vil rejse et andet spørgsmål over for ordføreren: Hvad tror ordføreren at det vil komme til at betyde i forhold til landsbyerne, at man nu siger, at de skal sige ja og give lov til at placere boliger, ikke inden for en normal planlægning af et landsbyområde, men uden for?

Set med mine øjne kan det i en lang række tilfælde betyde, at den, der måske har økonomi til det, kan købe en stor naturgrund i nærheden af landsbyerne og så bygge der, mens man får en endnu mindre efterspørgsel i de landsbyer, som i forvejen er ved at forslumre. Så er hr. Eyvind Vesselbo i virkeligheden ikke ved at sørge for, at landsbyerne forslumrer yderligere, hvilket også en lang række interessenter har sagt i høringssvarene?

Kl. 14:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:27

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil sige til hr. Johs. Poulsen, at det ikke kommer som en bombe for mig, at hr. Johs. Poulsen undrer sig, for det er jo sådan noget, som hr. Johs. Poulsen altid starter med. Hver gang han stiller et spørgsmål, så undrer han sig. Det er næsten ligegyldigt, hvilken sag det er. Det er så også fint. Det skal man jo gøre. Men man skal jo også på et tidspunkt komme med noget konstruktivt. Man kan jo ikke bare blive ved med at undre sig uden at foretage sig noget. Men man må jo så selv om, om man vil gøre det.

Så er det da klart, at vi ikke fremsætter det her forslag for at lukke forretninger, for at folk skal flytte, eller for at vi skal neddrosle aktiviteterne.

Hvis jeg nu skal sige, at jeg undrer mig, så gør jeg det, fordi hr. Johs. Poulsen ikke hører efter, hvad jeg siger. Man kan lige så godt bruge tiden på at høre, hvad der bliver sagt heroppe fra talerstolen og så stille de rigtige spørgsmål. Jeg sagde: Vi gør det her for at skabe aktivitet. Vi gør det her, for at man skal kunne bygge i områderne, kunne skabe nye forretninger, sådan at folk kan blive boende, sådan at børnene kan blive i deres skoler. Det er det, der er meningen.

Så kan hr. Johs. Poulsen have en anden holdning. Men det er vores intentioner.

Kl. 14:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Johs. Poulsen.

Kl. 14:28

Johs. Poulsen (RV):

Når man nødvendigvis må undre sig, er det jo, fordi der hverken er hoved eller hale i den argumentation, som Venstres ordfører lægger frem. Man siger, at man gerne vil noget. Men stort set alle dem på området, der har fingrene nede i mulden og har med de her spørgsmål at gøre, siger, at det får den modsatte virkning. Det får den modsatte virkning!

Det lovforslag, man nu fremsætter, risikerer at forstærke problemerne i en lang række sammenhænge, både for detailhandelen, for kystbeskyttelsen og også for udviklingen af vores landsbyer. Det er jo der, man må synes, at det er meget mærkeligt, at hr. Eyvind Vesselbo slet ikke har blik for nogen som helst af de mange kommentarer, der også er i høringssvarene på det felt.

Kl. 14:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:29

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg tror, at jeg har svaret ganske klart på det spørgsmål, som hr. Johs. Poulsen så indirekte stiller her. Det her skal skabe aktivitet, det skal skabe dynamik, det skal skabe vækst. Det er derfor, vi gør det. Så jeg kan dårlig komme det ret meget nærmere. Hr. Johs. Poulsen kan blive ved at stille de samme spørgsmål og udtrykke den samme undren, men det ændrer jo ikke ved det faktum, at det her nok skal skabe aktiviteter. Det skal nok skabe nye muligheder i områderne. Så kan alle sortemændene rende rundt og se mørke – det hedder vist mørkemænd, men det er nu ligegyldigt, for det er den samme type.

Kl. 14:30

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til Venstres ordfører. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det hr. Flemming Møller Mortensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 14:30

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg tror, der er rigtig mange, som synes, at planloven er noget af Danmarks arvesølv. Jeg tror, at ikke kun folk, der bor inde i byen, men i særdeleshed folk, som bor ude på landet, synes, at de har noget helt særligt at værne om derude. Jeg må blot sige, at det lovforslag, der her er fremsat fra regeringens side, på ingen måde repræsenterer den holdning, som Socialdemokraterne har, som vi har haft, og som vi også fremover vil have til planlovgivning i Danmark.

Jeg vil sige, at det her jo fremstår som et eksempel på regeringens udkantspolitik. Det er en udkantspolitik, som måske ikke rummer så mange elementer, men de elementer, det rummer her, er i hvert fald både forfejlede og for kortsigtede. Vi siger nej til det lovforslag, som ligger her. Det er ødelæggende for mange af de fælles værdier, vi har, de fælles værdier, som vi har nu, som vi har haft i fortiden, og som vi også må passe på ind i fremtiden.

Når jeg læser det her lovforslag igennem, tænker jeg: Hvor er det dog tilfældigt, og hvor bygger det dog i alt, alt for høj grad på antagelser. Derfor spurgte jeg også Venstres ordfører: Hvilke samfundsøkonomiske beregninger bygger det på? Hvordan har man gjort det i forhold til detailhandelen? Hvor dybtliggende undersøgelser er der, og hvor dybtliggende en dialog har man med parterne på det her område? Hvordan er kriterierne sat op i forhold til at udpege, hvad det ydre Danmark, Udkantsdanmark, er?

Med en interviewrunde til 16 kommuner, som bygger på tilfældige spørgsmål – ikke noget med videnskab eller noget andet – får man 29 kommuner og nogle ikkebrofaste øer til at fremstå som det ydre Danmark, som udkanten, som man skal gøre noget særligt for. Det er simpelt hen ikke godt nok, og kigger man på den kritik, som er kommet fra rigtig, rigtig mange sider, kan man, vil jeg sige, se, at det er en ren underkendelse af den politik, regeringen her fremlægger. Man er usikker på, hvilken effekt det vil have, man er skeptisk, i forhold til hvad det vil betyde for fremtiden. Der, hvor der bliver sendt positive signaler, er der alt for mange, som er bange for, at det vil være negative signaler, der efterhånden vil blive sendt rundtomkring.

Man har opdelt lovforslaget i fem punkter.

Der er detailhandelen, som man gerne vil gøre noget for. Som Venstres ordfører også har redegjort for, har man taget dagligvarehandelen ud. Der var et meget stort pres, også på de forligsmøder, som oppositionen var inviteret til i december og januar måned, på, at her skulle man virkelig lave en tilbundsgående undersøgelse, så man ved, hvordan man rykker på så sårbart et område som det med at skabe grundlaget for, at butikker også kan eksistere ude i landområderne. Det arbejder man så lidt på. Men alt det, der handler om udvalgsbutikker, som også har en tæt, tæt kontakt til dagligvarer, tager man ikke med. Igen: Det er utrolig tilfældigt, og det er en lemfældig omgang, hvad angår det at handle politisk, på så sårbart et område.

Så er der det med boliger i landzonerne. Her gør man noget af det samme. Vi har været inde på, at kommunerne *skal* give tilladelse. Det kan godt nok ankes til Naturklagenævnet, men der er nogle helt særlige problemstillinger omkring det. Hvad angår det med boliger i landzonen, siger Kulturarvsstyrelsen, at de frygter, at alt for mange boliger, ud over de mange boliger, der allerede står og forfalder i landsbyerne, vil forfalde, fordi man nu har muligheden for at få tilladelse til at bygge lidt uden for landsbyen. Det betyder, at det attraktive forfalder, at landsbyen lider en krank skæbne – lige nøjagtig det

modsatte af det, som regeringen siger skal være intentionen med lovgivningen.

Med hensyn til erhverv i eksisterende landbrugsbygninger siger man også, at kommunerne *skal* give tilladelse. I det hele taget er der den problemstilling, at den politik, som føres af de kommunalpolitikere, der er valgt rundtomkring i Danmark, som har detailkendskabet til det, som har forstand på det, og som trækker langsigtede politiske linjer for udviklingen i landområderne, tilsidesættes med det, regeringen her fremlægger. Det kommunale selvstyre tilsidesættes. Det er en helt forkert vej at gå.

Hvad angår planlægningen i kystnærhedszonerne, skal ministeren om områder, der går fra 300 m fra kysten og op til 3 km, på foranledning af kommunerne nu kunne sige ja eller nej. Først derefter får borgerne mulighed for at blive hørt i processen. Demokratiet lider under en sådan proces. Det er ikke det, vi har brug for ude i Udkantsdanmark. Vi skal værne om de værdier, vi har, og det skal vi gøre ordentligt.

Så er der også lagt et lille element ind i forhold til antenneforhold. Det er mindre væsentligt.

Det, vi vil gøre fra Socialdemokraternes side, er, at vi vil bede om en eksperthøring. Vi skal vide mere på det her område, vi skal ikke antage. Vi skal handle retmæssigt i forhold til planloven, som er arvesølvet.

Socialdemokraterne går imod forslaget, som det ligger her.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 14:35

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil godt spørge hr. Flemming Møller Mortensen, som jo mener, at de socialdemokratiske borgmestre vil gøre Danmark grimmere med det her forslag, om det er sådan, at det her lovforslag er så slemt, at Socialdemokratiet sammen med den øvrige røde blok vil rulle den her lov tilbage, hvis man om mange år kommer til magten.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.

Kl. 14:36

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg opfattede en vis usikkerhed i ordførerens allersidste sætning. Det var, som om det her med, hvornår der kommer en ny regering, som hr. Eyvind Vesselbo ikke er partimedlem af, lå lidt svært i munden. Ja, kan jeg svare hr. Eyvind Vesselbo, der er elementer her i forhold til landzone og kystnærhedszone, som er fuldstændig uacceptable. Der er elementer, som er fuldstændig uacceptable i forhold til det kommunale selvstyre, hvor regeringen nu pålægger nogle ting. Det er ikke måden, at vi driver et sundt, fornuftigt og fremadrettet Danmark på, og det står slet ikke i forhold til den udkantspolitik, udvikling af alle egne af Danmark, som Socialdemokraterne står for.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 14:37

Eyvind Vesselbo (V):

Jo, vil jeg sige til hr. Flemming Møller Mortensen, grunden til, at jeg trak lidt på det i den sidste sætning, er jo egentlig, at jeg inde i mig selv er ganske klar over, at det nok ikke sker foreløbig. Og så ville jeg gerne være venlig og prøve at sige, at det jo godt kunne være, at

hr. Flemming Møller Mortensen mente, at det skete lidt tidligere, end jeg mente. Så mere skal hr. Flemming Møller Mortensen ikke lægge i det her.

Men jeg kan godt sige, at det jo er et interessant signal fra Socialdemokratiet og rød blok, at man vil rulle det her tilbage. Jeg tror, at der er mange ude omkring i kommunerne, især i udkantsområderne, der vil lægge meget mærke til, at her blokerer Socialdemokratiet og den røde blok for, at vi kan få en udvikling, at der kan komme nye butikker, at der kan komme nye aktiviteter med boliger. Det tror jeg at man vil være meget skuffet over, men det er da en klar melding, som jeg gerne vil takke for. Det er ikke så ofte, at Socialdemokrater svarer helt konkret, når man spørger dem om noget fra talerstolen.

KL 14:37

$\boldsymbol{Tredje\ næstformand\ (Holger\ K.\ Nielsen):}$

Ordføreren.

Kl. 14:38

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg takker ordføreren for den tilkendegivelse. Jeg bed mærke i og anholder også noget af det, hr. Eyvind Vesselbo sagde, da han holdt sin ordførertale, nemlig at ordføreren tror på nytten og effekten af det her lovforslag. Det er jo ikke et spørgsmål om at tro, vil jeg sige til hr. Eyvind Vesselbo, vi skal vide, hvad det er, vi gør.

Planlov er langsigtet planlægning. Langsigtet planlægning i Danmark bygger allerbedst på brede flertal, og her må jeg blot sige til miljøministeren, at det ikke var den intention, miljøministeren havde, da vi havde et forhandlingsforum på det her planlovsområde. Der blev vi nærmest ekskluderet, inden vi kom ind, og derfor må jeg blot sige, at dem, der begår fejl i forhold til planloven og udvikling af Danmark som et helt land, er Venstre og Konservative, fordi man ikke er lydhør. Kommunernes Landsforening og et væld af høringssvar siger nøjagtig det samme.

Det her er et valgoplæg. Man vil noget, og man siger, man gør noget. Jeg må blot sige fra socialdemokratisk side, at det, man gør, i hvert fald er det forkerte.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 14:39

Tage Leegaard (KF):

Tak. Forleden dag var jeg sammen med hr. Flemming Møller Mortensen i Nordvestjylland, nærmere betegnet i Løgstør, og se et pragteksempel på, hvordan man, selv om det er et kystnært område, godt kan lave noget rigtig, rigtig godt og fremadrettet. Det kunne man også lave andre steder. Jeg vil spørge hr. Flemming Møller Mortensen, om ikke han synes, det er en god idé, at man åbner op for, at den slags gode ting også kan ske, selv om der ellers for lang tid siden har været tegnet nogle streger på et kort og der er blevet sagt: Lige der kan vi ikke, for der kan man måle sig til, at der er mindre end 3 km fra kysten. Synes hr. Flemming Møller Mortensen ikke, at det er en god idé, at man nogle steder godt kan bryde det princip og sige, at her laver man altså noget, som peger fremad?

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:39

Flemming Møller Mortensen (S):

Jo. Til det allersidste, hr. Tage Leegaard sagde, vil jeg sige, at vi også er villige til at kigge på visse elementer af det her lovforslag. Det ville vi gerne have haft mulighed for at drøfte med miljøministeren.

Det blev der ikke mulighed for, fordi man ville lave et meget smalt oplæg til valget, som forhåbentlig kommer meget snart. Så svaret er ja. Vi vil gerne være med til at skabe øget fleksibilitet. Eksempelvis hvis der står en stor landbrugsbygning på 800 m² og kommunen synes, at infrastrukturen kan være i orden til det – altså ikke noget med, at man skal belaste tre broer, som er ejet af kommunen, og som de måske skal ud at bekoste millioner på, og det passer ind i kommunens helhedsplanlægning – så kan der godt gøres nogle ting.

I forhold til hr. Tage Leegaards eksempel fra Løgstør må jeg blot sige: Ja, de har rigtig gode intentioner, og det er fantastisk, men de står og mangler kommunal medfinansiering. Der må jeg blot henvende mig til lytterne og seerne og sige, at den kommunale medfinansiering ikke kan gives af Vesthimmerlands Kommune, fordi de er tvunget fuldstændig i knæ økonomisk på grund af regeringens førte politik, og det bliver ikke bedre i årene fremover, hvor der er signaleret nulvækst til kommunerne. Tro mig, Løgstør og Vesthimmerlands Kommune ønsker heller ikke, at det skal bestemmes af ministeren, hvad der skal bygges i deres kystnærhedszone, som er det, de mener trækker turister til. Det vil de gerne selv være med til at bestemme, og det er vi også åbne over for fra socialdemokratisk side.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 14:41

Tage Leegaard (KF):

Jeg forstår alligevel på ordføreren, at hele forslaget skal rulles tilbage, og at man skal tilbage til det gamle stive system fra en tidligere miljøministers tid. Så jeg synes ikke rigtig, det, hr. Flemming Møller Mortensen, siger, hænger sammen. Skal det hele rulles tilbage, eller skal det ikke? Eller er det faktisk en god idé at tænke sig godt om, som regeringen har gjort, og sige: Det kan godt være, at det kan lade sig gøre med lidt mere fleksibilitet?

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil blot sige, at jeg i min levetid i hvert fald husker to konservative miljø- og planlægningsministre, Connie Hedegaard og Per Stig Møller. Jeg tror, at hr. Tage Leegaard har et problem i sit parti, i forhold til hvad det er, Det Konservative Folkeparti tidligere har sagt, ment og troet på var god planlægning af Danmark. Jeg forstår under ingen omstændigheder, at Det Konservative Folkeparti kan gå med til en fremsættelse af et lovforslag som det, der ligger her, som er så ringe, som er så ringe belyst, og som bygger så meget på antagelser. Man ved ikke, hvor meget nytte man får af det, men til gengæld præciserer rigtig mange risikoen for, at det kommer til at gå i den modsatte retning af udvikling, og det er afvikling.

Med hensyn til om der er noget, vi ville kunne være med til, er svaret: Ja, men regeringen gør nøjagtig det samme igen. Miljøministeren har igen pakket så meget sammen, at det er fuldstændig umuligt for os at være med på noget og være imod noget andet. Det er et stort demokratisk problem. Det er vores vilkår som opposition, og jeg håber meget snart, gerne inden sommerferien, at vi får mulighed for at lave lovgivning, der bygger på en helt anden form for saglighed og bredt samarbejde end det, der ligger her.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jørn Dohrmann som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:43

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for det. Jeg tror, at alle, der har overværet den her debat, ligesom har konstateret, at nogle lever i håbet, mens andre handler, og så sker der ting. Jeg tror, at det var i Japan, man havde den samme regering i 50 år, og hvis det også kunne ske i Danmark, så er der ca. 40 år tilbage endnu, så der er måske brug for håbet for hr. Flemming Møller Mortensen. Derfor handler vi også, og jeg synes, det er rigtig godt, at regeringen her har lagt nogle ting frem, som viser, at man gerne vil have mere vækst, at man gerne vil have velfærd, og at man også gerne vil have noget fornyelse. Så set i det perspektiv sker der noget, netop når man lægger de her ting frem.

Vi giver yderområderne et løft. Vi kan så altid diskutere, om det er rigtigt at lægge snittet ved de 29 kommuner. Vi mener ikke i Dansk Folkeparti, at man lige har ramt rigtigt, og derfor skal vi nok også ind at se på, om der er nogle andre steder, hvor man skal justere lidt på nogle af de ting, som man har lagt op til her. Det vil vi i hvert fald være positive over for at gå ind og diskutere. Det, der er vigtigt for os, er i hvert fald, at man har lettere ved at få en tilladelse til at udvide sin mindre erhvervsvirksomhed. Det synes vi er positivt. Vi synes, det er positivt, at man kan bruge nogle overflødiggjorte landbrugsbygninger til noget erhverv. Det gør også, at den lille erhvervsdrivende, som har et ønske om at starte op, kan starte sin lille virksomhed. Hvis altså kommunen også synes, at det er godt i det pågældende område, så kan det lade sig gøre.

Det, der også er vigtigt at sige, er, at det er en skævvridning, der har været i den gamle lovgivning, når det kun var fem byer, som kunne have de helt store butikker, som man også har i Danmark. Det mener vi er en skævvridning i forhold til det, der står i loven, så hvad angår det med de 40.000 indbyggere i byerne og dem, som har et aflastningsområde, er det godt, at man tager det skridt og ligesom sidestiller dem her. Men vi vil i hvert fald give udtryk for, at også det her eksisterende aflastningsområde selvfølgelig kan udvides, i det omfang der er behov for det nogle steder.

Så det, man også skal tænke på i lovgivningen, som vi i Dansk Folkeparti ser det, er jo, at man kan gå ind og se på, om der er nogle særlige områder, som har behov for at få f.eks. nogle dagligvarebutikker, og om der f.eks. er noget grænsehandel, som der skal tages højde for, og som kunne være et område at se på, for vi vil jo hellere end gerne holde handelen i Danmark. Så skal vi selvfølgelig også gøre det og se på, hvordan det kan blive planlagt på en god og ordentlig måde.

Men som sagt er Dansk Folkeparti meget optaget af, at det her er med til at skabe vækst ude i kommunerne. Vi er også meget optaget af, at man får og har en god planlægning af, hvordan butikkerne udvikler sig over tid, og at infrastrukturen er på plads, altså sådan at man ikke får en masse nye butikker, hvortil trafikken så ikke kan afvikles. Det er vi også meget opmærksom på.

Så har vi selvfølgelig nogle ting, som vi gerne vil have – hvad skal man kalde det? – udjævnet lidt. Det er jo det med, at der er nogle, der får nogle særlige forhold. Altså, man siger ligesom, at det er 29 kommuner, som er noget særligt. Vi synes jo i hvert fald i Dansk Folkeparti, at væksten gerne skulle komme over hele Danmark til dem, der har behov for den, og dem, der har lyst til at have den, skal selvfølgelig også kunne få den inden for de spilleregler, der er.

Så vi synes, det er positivt, at vi på den her måde også ser regeringen fremsætte et forslag, som forhåbentlig skaber vækst og forhåbentlig også skaber en ny tro på, at den krise, som har været, snart er forbi. For vi har jo folk, som gerne vil investere i fremtiden, og dem skal vi selvfølgelig prøve at belønne på en god og en saglig måde. Så er der nogle udfordringer, som vi selvfølgelig også skal have tacklet undervejs.

Men i det hele taget er lovforslaget positivt, og vi glæder os til udvalgsbehandlingen. Vi håber, at det kan træde i kraft ret hurtigt. Som vi ser det, er det noget, der er behov for rundtomkring. Tak.

K1. 14:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er lige et par korte bemærkninger, først hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 14:48

Per Ørum Jørgensen (KD):

(Ingen lyd).

(*Tredje næstformand:* (Holger K. Nielsen): Der skal lige lys i lampen. Det er til lydfolkene, hr. Per Ørum Jørgensen har ordet. Den kommer nok om lidt. Vi venter lige. Der skal lyd til hr. Per Ørum Jørgensen, det er nr. 97, hvis ellers det hjælper noget.

Hr. Per Ørum Jørgensen må tale fra talerstolen.)

Kl. 14:49

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det, formand. Der blev stille et øjeblik.

Jeg tror egentlig også, at den her korte pause måske kunne give anledning til lidt eftertænksomhed. Man kan jo lige så godt bruge tiden fornuftigt. Dansk Folkepartis ordfører siger, at det her giver vækst, og derude, hvor man mener det her giver vækst, siger man: I lukker vores butikker, I skaber det modsatte. Gør det ikke indtryk? Det er jo lidt det samme som det, Dansk Folkeparti nu har været med til at bidrage til, nemlig at der er borgere, der har 100 km til et sygehus, til en skadestue. Nu vil man så også lukke butikkerne. Det største problem i landdistrikterne er jo netop affolkning af landdistrikterne, og Dansk Folkeparti bidrager med sin støtte til det her jo netop til at skabe mere affolkning og ikke vækst.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:50

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg er sådan set ikke enig i det, hr. Per Ørum Jørgensen siger, fordi det, der er vigtigt at sige her, er, at det skaber nogle muligheder. Der er jo ikke nogen, der siger, at de enkelte kommuner skal give tilladelse til at opføre de her butikker – hvis det er det. Vi ved også, at der er nogle kommuner, som jo bevidst indfører f.eks. parkeringsafgift i bymidten, og så har man f.eks. et storcenter liggende lige lidt uden for byen. Det er jo i kommunen, man beslutter, at man vil lave den her økonomiske forskel og give den her belastning for de butikker i bymidten.

Så kan man jo spørge hr. Per Ørum Jørgensen: Er det med til at skabe vækst, at man har et byråd, som har mulighed for at sige, at det ikke ønsker, at der skal betales parkeringsafgift f.eks. i bymidten, eller at de vil pålægge parkeringsafgift og så have en skæv konkurrence – man kan vende det om, som man har lyst til? Men det er i hvert fald ikke det, der gør, at man kan sige, at man skaber vækst, altså ved bare at sige, at byerne skal forblive uændrede, og at de har været sådan her i de sidste 20 år, og at man tror på, at det er den rigtige måde.

Jeg tror på, at det er vigtigt for os at sige, at byerne skal have den mulighed, at de kan bestemme, og det tror jeg på er det, som byerne ønsker.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 14:51 Kl. 14:55

Per Ørum Jørgensen (KD):

Nu handler det her jo om noget, som er vigtigere og væsentlig mere centralt end parkeringsafgifter. Jeg vil minde om, at man har afskaffet lukkeloven for ikke ret lang tid siden, vel vidende at det lige præcis er i de små samfund, det slår hårdest igennem. Samtidig kommer der så de her forslag fra regeringen, som forringer detailhandelen, som findes ude i de mindre landsbyer, oven i at lukkeloven er afskaffet. Man tager decentrale beslutninger og hiver herind på Christiansborg. Jeg vil også sætte spørgsmålstegn i forhold til det angreb, man kan forvente med hensyn til naturværdier, og om det ikke er noget, som vil få konsekvenser i forhold til turismen.

Jeg er bare nødt til at spørge Dansk Folkeparti: Når DF siger, at det her giver vækst, men alle, som befinder sig derude, hvor DF siger at det giver vækst, siger, at det nedlægger vores landsbyer, det ødelægger vores natur, gør det så ikke indtryk?

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:52

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen jeg tror bare, der er to vidt forskellige forudsætninger for, om man tror, det her er godt eller skidt. Jeg tror på, at det er godt, fordi man for det første jo netop siger, at i yderområderne skal kommunen give landzonetilladelse til opførelse af nye helårsboliger i umiddelbar tilknytning til landsbyer. Det er landsbyer, vi taler om skal have væksten. Det er det, der står i forslaget her, og derfor tror jeg også, at det er rigtig godt. For det andet er der det med, at man lettere kan udvide mindre erhvervsvirksomheder. Det er også landsbyer, vi taler om. Det er også yderområderne, vi taler om her. Det er to vigtige elementer i det forslag, som jo netop gør, at vi tror på, at det giver mere liv ude i de her landsbyer, flere boliger, som ligger tæt på landsbyer, mere erhvervsliv, den lokale elektriker, den lokale vvs'er har muligheden for at etablere sig billigere i stedet for at skulle tvinges ind til store, dyrere erhvervsområder, som ligger længere væk. Så jeg tror på, at det giver vækst.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning. Jeg tror også, at det bliver nødvendigt at komme op på talerstolen, for der er opstået tekniske problemer i anlægget. Så i hvert fald indtil videre bliver det hele fra talerstolen.

Kl. 14:54

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg bider jo mærke i, at Dansk Folkepartis ordfører, hr. Jørn Dohrmann, siger, at forhåbentlig kaster lovændringen noget positivt af sig. Hr. Eyvind Vesselbo fra Venstre sagde, at han håbede på, at det kastede noget positivt af sig. Det er dog et fantastisk lavt ambitionsniveau at præstere for Folketinget og Danmark på et område, som er så væsentligt. Derfor siger vi: Lad os nu tage den samlede detaildel i et detailforum og lad os indkalde til en eksperthøring.

Jeg vil gerne stille et spørgsmål, men jeg bliver nødt til at have hr. Jørn Dohrmanns lydhørhed, for ellers kan jeg ikke stille spørgsmålet. Der eksisterer kommuneplaner i dag. De kommuneplaner er lige nøjagtig dem, der bygger på det, hr. Jørn Dohrmann siger, nemlig infrastruktur, bosætning, servicetilbud, skoler og butikker. Vil hr. Jørn Dohrmann bekræfte eller afkræfte, at kommunernes kommunale planlægninger bliver tilsidesat og forringet i forhold til lovforslaget her?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 14:55

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg synes ikke, at det bliver forringet af, at en kommune nu får lov til at få sine ønsker opfyldt. Vi har eksempler på, at en kommune egentlig har ønsket at lave huludfyldning ude i landsbyerne. Og der har andre så været inde at sige: Nej, det må I ikke. For det er en skønssituation, vi er i. Her får kommunen altså mere bestemmelse over, hvordan den ønsker at det her skal udvikle sig. Det synes jeg er rigtig godt, og det tror jeg er med til at give vækst netop for den enkelte kommune.

Det, der er vigtigt for os, er jo selvfølgelig, at de her yderområder får muligheden for at vokse. Så var jeg på et tidspunkt inde at sige, at ja, vi havde ønsket, at der var flere kommuner, der kunne nogle flere ting, for jeg tror på det kommunale selvstyre. Jeg tror på, at hvis dem, der sidder ude lokalt, ønsker at gøre brug af det her, så bruger de det, eller også bruger de det ikke. Jeg tror, at det giver vækst, at vi giver muligheden til de lokale, som ved, hvordan området vil reagere.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 14:56

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er jo her, talen bliver rigtig farlig, for hr. Jørn Dohrmann siger, at der skal vækst til. Ja, men vi har valgt kommunalpolitikere, som har lavet langsigtede planer for, hvilke fire landsbyer ud af ti, de ønsker skal have vækst, fordi man vil understøtte butikkerne i de fire landsbyer, og man vil understøtte skolerne i de landsbyer. Og hvis væksten – tilflytningen og de nye huse – bliver spredt på alle landsbyer, har man så ikke skudt en hvid pil efter den planlægning, man egentlig ville have?

Jeg vil gerne stille hr. Jørn Dohrmann et spørgsmål om Naturklagenævnet. Vil hr. Jørn Dohrmann forklare mig, hvilken rolle Naturklagenævnet skal have fremover i forhold til landzonetilladelse og i forhold til kystnærhedszoner? Hvilke forhold skal Naturklagenævnet have? Har de den samme objektive kompetence og indsigt og handlemulighed fremover i forhold til det, de har i dag?

En anden ting, hr. Jørn Dohrmann måske lige kunne svare mig på, er, om han tror, at der vil komme flere klager eller færre klager til Naturklagenævnet.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:57

Jørn Dohrmann (DF):

Til spørgsmålet om, hvorvidt der kommer flere eller færre klager, må jeg sige, at det må tiden jo vise. Jeg tror, at folk vil klage, hvis de føler, at de bliver uretfærdigt behandlet. Det, som jeg også tror vil ske her, er, at Naturklagenævnet finder ud af, at man nogle steder jo netop ønsker, at der skal være noget vækst, også ved landsbyerne. Man siger, at her skal kommunerne så give en tilladelse til, at de kan få en byggetilladelse. Og når Naturklagenævnet kan se, at det skal kommunen gøre, så retter de ind efter det. Så siger de også: O.k., det er fint nok, det skal de gøre. Det er ikke en fortolkningssag. Der er ikke lagt op til tolkning.

Så det tror jeg på er med til at få nogle af de her, man kan kalde dem grimme sager og tidsrøvere ud af systemet, og det kan også være med til at give vækst derude. Det er netop der, hvor den lokale kommunalbestyrelse gerne vil have væksten, at de så får væksten, i stedet for at de bare får at vide, at det må de ikke.

K1 14:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 14:59

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare spørge hr. Jørn Dohrmann, om det ikke er rigtigt, at det tydeligt fremgår af det her lovforslag, at kommunernes mulighed for at planlægge bliver reduceret, fordi man lige præcis ikke i en kommune kan beslutte sig til, at væksten skal være i fire ud af ti landsbyer, men at man får pligt til at give borgerne ret til at bosætte sig der, hvor de måtte have lyst til det, selv om det strider mod den planlægning, man nu skal have i kommunen.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 14:59

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg må sige, at jeg ser det på en anden måde. Jeg ser det sådan, at nu giver det ikke plads til tolkning. Det, der har været problemet mange gange, er jo, at kommunerne kunne tolke det på den ene måde og Naturklagenævnet kunne tolke det på den anden måde, og så siger nogle, at de synes, det skal være sådan, og nogle andre synes noget andet. Den tolkningsmulighed, synes jeg, bliver ligesom reduceret, og det bliver mere klart, hvad det er, kommunen skal gøre.

Jeg tror, at når kommunen får at vide, at de skal gøre de her ting, vil Naturklagenævnet også synes, at det er de nok enige i. Når de ikke har andre muligheder end at sige ja til det her, skal det også være et ja i de her områder, hvor man har været lidt i tvivl, hvor man har tolket på en anden måde. Det er bare min opfattelse af det. Jeg tror, det bliver mere håndterligt på den måde, som det er stillet op her.

Det bliver også lettere at opnå tilladelse til at få en udvidelse af de mindre erhvervsvirksomheder, som vil være med til at skabe væksten ude i kommunerne. Det tror jeg er utrolig vigtigt, nemlig at man ligesom får det ind og ser, at det er væksten, vi går efter, at det er arbejdspladserne, vi gerne vil skabe på det her område.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 15:00

Per Clausen (EL):

Men det, der så er pointen, er, at for at undgå, at der kan blive fortolkningsstridigheder om, hvorvidt planlægningen er i overensstemmelse med reglerne, vil hr. Dohrmann afskaffe planlægningen. Han vil fjerne kommunernes mulighed for at beslutte sig for, hvor man vil sikre at der er plads til, at der kan bo flere mennesker. Han vil fjerne kommunernes mulighed for at tage stilling til, hvor erhverv skal udvikle sig. Alt det vil han overlade fuldstændig til de frie markedskræfter, for så er vi nemlig dejligt fri for, at der kan opstå fortolkningsstrid.

Det har hr. Jørn Dohrmann jo ret i, så opstår der ikke fortolkningsstrid, men hvordan kan det være at styrke kommunernes mulighed for selv at bestemme deres udvikling? Det kan jeg ikke forstå.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.

Kl. 15:01

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen hr. Per Clausen må jo give mig ret i, at en kommune altid kan beslutte sig for, om de synes, at her skal der være et erhvervsområde, at her skal der være et boligområde. Det kan de jo beslutte, eller de kan lade være med at planlægge for det, så den rettighed rører vi overhovedet ikke ved. Det er bare ved nogle af de andre områder, hvor man siger, at her har kommunerne jo mange gange ønsket at de kan få lov til at give en landzonetilladelse til f.eks. noget mindre boligbyggeri. Der er man så blevet bremset af andre instanser.

Jeg tror ikke, man kommer i den situation, hvor man siger: Her er der en masse ønsker fra alle mulige andre, som så kan lade sig gøre, hvis det er, kommunen er imod det. Så jeg tror, det skal være et samspil imellem kommunerne og borgerne netop for at skabe den vækst, for at skabe den lokale forankring, når det er, borgerne ønsker at få en bolig.

Der er måske andre borgere, der ønsker at få en mindre erhvervsvirksomhed til nogle billigere penge, end hvis de skal tvinges ind i nogle erhvervsområder, som jo koster mange penge, fordi kommunerne også skal tjene penge på dem. Så er det, vi giver nogle muligheder – eller regeringen giver nogle muligheder, og vi støtter op om det, og det synes jeg er rigtig godt.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Trine Mach som ordfører for SF.

Kl. 15:03

(Ordfører)

Trine Mach (SF):

Regeringens ændring af planloven sigter på at gennemføre en række initiativer, som angiveligt skulle tilgodese det overordnede formål at sikre bedre muligheder for lokal udvikling af yderområderne. Det er jo i sig selv ganske ærværdigt, at regeringen sætter sig for at styrke yderområderne i Danmark og viser vilje til at bidrage til at sikre deres fremtid. Det mål kan vi som sådan godt tilslutte os i SF. Men det forekommer mig, at lige så præcist, som man er i stand til at identificere den her problemstilling, lige så upræcis er man, når der hives løsningsforslag op.

Misforstå mig ikke: SF er selvfølgelig tilhænger af planlægning, og at man tilsigter planlægning, ikke mindst når det gælder beskyttelse af Danmarks natur og miljø, men det kræver netop solid analyse og politisk prioritering, og med forslaget til ændring af planloven må man sige, at den solide analyse er til at overse, og at planlægningen og prioriteringen retter sig efter helt andre kriterier og giver helt andre problemer.

For det første er jeg grundlæggende i tvivl om, hvad der ligger til grund for den definition af yderområder, som bliver anvendt i forslaget. Den forekommer mig at være ganske tilfældig og ikke i overensstemmelse med den måde, man gør det på i andre sammenhænge. Det vil være interessant at få en forklaring på, hvordan identifikationen er foregået i den her sammenhæng.

For det andet må man sige, at der savnes en mere substantiel begrundelse for de foreslåede ændringer. Hvordan mener man det seriøst vil styrke kommunerne i yderområderne og deres mulighed for at planlægge langsigtet for lokalsamfundets udvikling, at man fratager dem planlægningsmuligheder? Hvordan er det, det vil fremme bæredygtigheden, og hvordan er det, byggeri i stigende grad i kystnærhedszonen skal kunne løse yderområdernes grundlæggende pro-

blemer? Med andre ord mangler der simpelt hen en samfundsmæssig analyse, som både fagligt og sagligt underbygger det forslag, som regeringen har fremsat.

Lad mig hive fire centrale ting frem. For det første er der det her med, at det skal være lettere at få tilladelse til at opføre boliger i landzonen. Sagen er jo, at der er en temmelig begrundet mistanke om, at konsekvenserne af det forslag vil være, at der bliver tomme bymidter, at der bliver mindre åbent land, at der bliver dårlige muligheder for kommunerne til at planlægge lokaludviklingen, at landområderne og landsbyerne nedlægges yderligere, og at kommunerne får sværere ved at levere en bæredygtig og fremtidssikret udvikling der. hvor det nu er.

Det andet, som jeg vil hive frem, er det med de lempeligere regler for planlægning i kystnærhedszonen. Der er det jo sådan, at en kommune nu med begrundelse i positive lokaløkonomiske konsekvenser skal planlægge for erhvervs- og boligbyggeriet i afstanden mellem 300 m og 3.000 m fra kysten på baggrund af en særlig plantilladelse fra miljøministeren. Konsekvenserne af, at kommunerne skal gøre det her, vil snarere være mere byggeri langs kysten, selv om der ikke er nogen funktionel begrundelse for den valgte beliggenhed. Det vil være et grimmere landskab, og det vil være et tab af natur.

Den tredje ting er omkring mindre erhvervsvirksomheders muligheder for lettere at opnå tilladelse til at udvide, når virksomheden er etableret i en nedlagt landbrugsbygning. Der er risikoen jo den, at der vil komme til at ligge erhvervsvirksomheder uden for de planlagte erhvervsområder med dertilhørende øget trafik, indskrænkning af åbne landzoner, og igen vil det potentielt gå fuldstændig på tværs af den måde, som man kommunalt forsøger at planlægge den lokale udvikling på.

Endelig for det fjerde handler det om reglerne for detailhandelen, som skal gælde kommuner. Her kommer vi jo til noget af det, som for alvor har betydning for yderområderne. Det, der er helt sikkert, er, at den foreslåede lovændring i hvert fald vil tilgodese mindre og mellemstore byers konkurrenceevne i forhold til landets største byer. Men når man kigger på høringssvarene, vil man kunne se, at når det gælder yderområderne, er problemerne ikke, hvor det er, der kan tillades nye store udvalgsvarebutikker eller nye store dagligvarebutikker. Problemet for dem er faktisk at kunne bevare de sidste udvalgsvarebutikker i de mindre provinsbyer og den sidste dagligvarebutik i landsbyerne. Så det her med, at man vil ændre på de nuværende detailhandelsbestemmelser, er altså ikke det rette svar, fordi hvis hensigten skal være at gøre noget for at fremme bæredygtig lokaludvikling i yderområderne, skal man give redskaber til kommunerne frem for at fratage dem redskaber.

For at summere op, vil jeg sige, at det altså forekommer mig, at det her forslag til ændring af planloven ikke er en nødvendig håndsrækning til yderområderne i Danmark, som bygger på en egentlig analyse af, hvad det er, der skal fremme løsningerne på de udfordringer, som yderområderne står med. Men hvad værre er, bygger det slet ikke på nogen samfundsmæssigt solid analyse, men snarere på et ideologisk ridt, der skal afsluttes, inden regeringen muligvis mister flertallet ved næste valg. Men er det meningen, at naturen og miljøet og lokalsamfundet skal betale for det?

Hvis ikke det var, fordi jeg hed Mach til efternavn, ville jeg have betegnet det her som noget værre makværk. Så lad mig sige: Det er ikke særlig godt håndværk, og det vil vi i SF faktisk ikke støtte. Vi vil gerne forpligte os på, at det her skal rulles tilbage efter et muligt regeringsskifte, for det første, fordi udfordringen for yderområderne er alt for alvorlig til at skulle spises af med noget politisk makværk, og for det andet, fordi det demokratisk set er et misfoster, og for det tredje, fordi det faktisk går ud over den natur og de lokalområder, som vi er sat til at beskytte frem for at ødelægge.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Jeg tror ikke, at der er korte bemærkninger? Nej, det er der ikke. Tak. Hr. Tage Leegaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:08

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

På trods af det faktum, at Danmark er ret tæt bebygget og afstandene i Danmark ikke er store, er der ganske stor forskel på udviklingen af de forskellige områder af landet.

For Det Konservative Folkeparti er det vigtigt, at der er god balance i udviklingen af et samfund, hvor der er en stigende tendens til, at udviklingen sker hurtigst i nærheden af de større bysamfund.

Der er mange kvaliteter i at bo i de lidt tyndere befolkede områder, men det er dog af afgørende betydning, at der også i disse områder skabes muligheder for vækst og dermed arbejdspladser og bosætning. Det hilses derfor velkomment, at den planlov, som mange steder har været opfattet som en snærende hindring for at skabe denne vækst, med dette lovforslag står foran en revision – generelt, men i særdeleshed for 29 kommuner og 15 øer.

Forslaget lægger op til, at den hidtidige stramme fortolkning af kystnærhedszonen blødes op og erstattes af lempeligere regler. I den forbindelse er det dog af afgørende betydning, at landskabelige og naturmæssige værdier ikke forringes, og jeg hilser det velkomment, at man nu fremadrettet vil arbejde på at få defineret, hvad det er for en natur, vi ønsker, hvor vi vil have den, og hvordan vi opnår det.

Med lovforslaget lempes muligheden for, at erhverv, der er etableret i eksisterende landbrugsbygninger, kan udvikles, så der ad den vej kan etableres mulighed for beskæftigelse. I den forbindelse er der grund til at hæfte sig ved, at landskabelige værdier fortsat skal respekteres og skånes, så disse virksomheder ikke kommer til at skæmme naturen.

Ifølge lovforslaget åbnes der op for, at der skal gives tilladelse til opførelse af helårsboliger i tilknytning til landsbyer. Efter Det Konservative Folkepartis opfattelse er det væsentligt, at der med denne åbning lægges op til, at aktive landsbyer styrkes, så mennesker i større omfang får mulighed for at bosætte sig i rolige, naturnære miljøer med de positive følger, det kan have for familiers trivsel og børns opvækst.

I det oprindelige lovforslag var der lagt op til lempelser i dagligvarehandelen. Jeg er tilfreds med, at disse lempelser nu drøftes i et detailhandelsforum, så de berørte parter kan komme til orde og de mange interesser, der er i netop dette tema, kan tilgodeses.

Endvidere er det afgørende, at adgangen til at etablere udvalgsvarebutikker lempes, så der på den måde kan skabes mulighed for et bredere vareudbud, ikke bare i større byer, men også i en vis udstrækning i byer med over 3.000 indbyggere.

Dette lovforslag vil være med til at sikre yderligere aktivitet i hele landet. Det er nødvendigt, hvis Danmark skal være i balance, og derfor støtter Det Konservative Folkeparti lovforslaget.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning. Vi tager den fra talerstolen igen.

Kl. 15:11

Flemming Møller Mortensen (S):

Her fra Det Konservative Folkeparti får vi jo også en rigtig pæn indpakning i cellofan af, at man får vækst, og at man samtidig passer på naturen og miljøet.

Per Clausen (EL):

forklare over for mig, hvad ordføreren bygger sin fornemmelse, sin antagelse, sin viden, sin sikkerhed på, med hensyn til om vi får vækst eller ej? Altså, hvilke data og hvilke analyser er det, regeringen har lagt til grund for, at den tror, mener eller er sikker på, at det her giver vækst?

Jeg vil også gerne stille hr. Tage Leegaard et andet spørgsmål.

Jeg vil gerne spørge hr. Tage Leegaard: Vil hr. Tage Leegaard

Jeg vil også gerne stille hr. Tage Leegaard et andet spørgsmål. Dagligvarehandelen er lagt ud i Detailhandelsforum til en vurdering. Kan hr. Tage Leegaard forklare mig, hvorfor Det Konservative Folkeparti måske ikke har syntes, at den samlede detailhandel skulle lægges ud til en vurdering i Detailhandelsforum?

Kl. 15:12

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:12

Tage Leegaard (KF):

Der har fra mange kommuners side været ønske om at få løsnet de bånd, der har været, med hensyn til at skabe udvikling i landdistrikterne. Der har fra mange kommuner været ønske om, at man kunne lave noget mere i nedlagte landbrug. Der har fra mange kommuner været ønske om, at man ret nemt kunne komme til at bygge noget mere i kystnærhedszoner og i nærheden af aktive landsbyer. Det vil vi gerne prøve at rette op på. Vi vil samtidig også gerne sikre, at der bliver taget hensyn til landskabet. Det tror jeg også vi kan gøre på en god og fornuftig måde, så begge dele tilgodeses. Så jeg er sikker på, at de kommuner, som har ønsket det her, også har en god fornemmelse af, at det er vigtigt at få disse lempelser.

Hvad angår detailhandlen og udvalgsvarebutikker, er det mange steder et ønske, at man får bredere adgang til udvalgsvarebutikker rundtomkring i landet. Det føler Det Konservative Folkeparti også at vi tilgodeser med dette lovforslag.

Kl. 15:13

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:14

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Tage Leegaard om Kommunernes Landsforenings høringssvar. Da det foregår heroppefra, har jeg desværre ikke høringsnotatet med, så jeg kan citere, men jeg går ud fra, at hr. Tage Leegaard har bidt mærke i den lidt barske, den lidt bidske retorik, Kommunernes Landsforening har. De giver udtryk for, at de på ingen måde kan se sammenhænge eller genkende den retorik, regeringen har med, at planloven er en voldsom barriere for udviklingen i udkantsområderne.

Vil hr. Tage Leegaard bekræfte eller afkræfte, at Kommunernes Landsforening samlet set ikke synes, at planloven er en barriere for udviklingen i landdistrikterne?

Kl. 15:15

Formanden:

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 15:15

$\textbf{Tage Leegaard} \; (KF):$

Til det vil jeg bare sige, at jeg har bemærket, hvordan flertallet af medlemmerne i Kommunernes Landsforeningen er sammensat, og flertallet er fra større byer og fra rød side af det politiske landskab. Det tror jeg nok at det høringssvar giver meget udtryk for.

Kl. 15:15

Formanden:

Så er det hr. Per Clausen med en kort bemærkning til ordføreren.

Nu ved jeg jo, at det er meget magtpålæggende for Det Konservative Folkeparti at basere sin politik på viden og saglighed, og derfor vil jeg spørge hr. Tage Leegaard om en enkelt ting, som jeg har svært ved at forstå. Det er en sag, som har en nordjysk dimension, så derfor ved vi begge to, hvad for nogle områder vi snakker om.

Jeg kan forstå, at Rebild Kommune er blevet til et udkantsområde. Den ligger umiddelbart syd for Aalborg, og fra den største by, Skørping, kan man komme til Aalborg både via motorvej og med tog på 17 min. Altså, hvordan er det endt med at blive udkant? Det forstår jeg simpelt hen ikke, og jeg begriber ikke, hvordan kan man finde på at sige, at Rebild Kommune har de samme udfordringer, som f.eks. Vesthimmerlands Kommune har, og derfor skal have de samme undtagelser. Så hvis det virkelig var sådan, at det her var en målrettet indsats for at hjælpe udkantsområdet, hvorfor giver man det så til områder, der intet har med udkant at gøre?

Kl. 15:16

Kl. 15:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:16

Tage Leegaard (KF):

Jeg kan kun sige, at jeg er tryg ved den udvælgelse af kommuner, som man har analyseret sig frem til. Om det skulle have været 28 eller 31 kommuner, skal jeg ikke kunne sige, men jeg er ret tryg ved den analyse, der ligger til baggrund for udvælgelsen af de her kommuner.

Kl. 15:16

Formanden:

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 15:17

Per Clausen (EL):

Så bliver hr. Tage Leegaard altså nødt til at fortælle, hvad det er for en analyse, der ligger bag, for den kan man ikke rigtig læse ud af lovforslaget. Der er jo ikke nogen analyse af, hvad der er et udkantsområde. Der har man besluttet sig til, at hvis nogle kommuner ligger sådan uden for det østjyske bybånd og hovedstaden, så er det udkant. Dermed har man altså også gjort en kommune, som ligger 17 minutters transporttid fra Aalborg, til udkant, og det er vi ikke ret glade for i Aalborg, skulle jeg hilse at sige.

Kl. 15:17

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:17

Tage Leegaard (KF):

Jeg er ret overbevist om, at tyngden i Rebild Kommune ligger på tyndt befolkede områder, og at det er derfor, den er med. Hvor højt kvalificeret den er i forhold til andre kommuner, må komme an på en vurdering, og som jeg også sagde tidligere, vil jeg ikke stå her og gøre mig til dommer over, om det skulle have været 28 eller 31. Nogle er mere kvalificeret end andre. Rebild Kommune er ligesom mange af de andre kommuner et tyndt befolket område, og derfor synes man også, at der er grund til at tage særlige hensyn til planlægningen i Rebild Kommune.

Kl. 15:18

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Johs. Poulsen. Hr. Per Ørum Jørgensen har ønsket en kort bemærkning først? Så er det hr. Per

Ørum Jørgensen for en kort bemærkning. Når teknikken er nede, skal jeg lige vide, hvad det er, min forgænger har lovet.

Hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning til ordføreren, hr. Tage Leegaard.

Kl. 15:18

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det. Hvis man kigger på forløbet inden for ganske kort tid i Det Konservative Folkeparti, ser man, at de først har sagt ja til at afskaffe lukkeloven og altså liberaliseret der. Nu går de så ind for flere liberaliseringer.

Jeg vil godt læse et høringssvar op fra Landdistrikternes Fællesråd, som jo burde være nogle af dem, der ved allermest om, hvad konsekvenser det her lovforslag får. De siger: »Men omkring detailhandelsbestemmelserne frygter LDF, at lovforslaget vil forringe grundlaget for eksisterende detailhandel i yderområderne og dermed samtidig forringe muligheden for at fastholde detailhandel med vigtige servicefunktioner for lokalsamfundene og landsbyerne.«

Når de siger det med den alvor, er det jo, fordi først blev lukkeloven afskaffet og derefter skete der yderligere liberaliseringer.

Hvordan har den konservative ordfører det med det? Er De Konservative blevet liberale?

Kl. 15:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:19

Tage Leegaard (KF):

Nu har hr. Per Ørum Jørgensen en fortid i partiet, og han ved jo godt, at det er et parti, hvor sund fornuft råder. Det var tilfældet, da vi tog fat om lukkeloven, så man, også når man kommer hjem fra arbejde, kan handle i yderområder i stedet for at være tvunget til det inde i storbyen. Det kunne faktisk bare være ét argument for, at man kunne forlænge åbningstiden i småbutikkerne i landsbyerne.

Jeg er meget tryg ved, at netop detailhandelsdelen er taget ud af lovforslaget og lagt over i et detailhandelsforum, så man kan få en god og en ordentlig snak om, hvad der er op, og hvad der er ned i den her diskussion. Jeg er også ret sikker på, at det også der vil være godt at bruge sund fornuft og sige, hvordan vi gør det bedre at leve i landdistrikterne. Det kan godt være, at nytænkning også vil være på sin plads der.

Kl. 15:20

Formanden:

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 15:20

Per Ørum Jørgensen (KD):

Det er jo ikke hele detailhandelsdelen, der er taget ud af det her lovforslag. Det drejer sig også om udvalgsbutikkerne, og at man giver byer med over 40.000 indbyggere de samme muligheder som de fem største byer. Det får jo nogle konsekvenser. Det har vi hørt Holstebros borgmester sige, det har vi hørt Viborgs borgmester, som i øvrigt er konservativ, sige, vi har hørt Billunds borgmester sige det, vi har hørt, at flere kommuner netop problematiserer den del, altså at det skævvrider konkurrencen.

Skal vi ikke tage den sidste del, der vedrører detailhandelen, ud og så få en samlet vurdering af det hele, altså hvad konsekvenser det får, når netop dem, det vedrører, siger: I lukker vores butikker?

Kl. 15:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:21

Tage Leegaard (KF):

Jeg er nu ikke sikker på, at borgmestrene i Viborg og Holstebro siger, at de ikke vil have det. Jeg tror faktisk gerne, de vil have sådan nogle udvalgsbutikker, jeg tror, det er der, skoen trykker. Men jeg er meget villig til at kigge på, om vi skal sige 30.000 eller 35.000 i stedet for 40.000. Jeg er meget villig til at kigge på det, og det må vi tage en snak om, og den tager vi i udvalget.

Kl. 15:21

Formanden :

Ja. Så er det hr. Johs. Poulsen med en kort bemærkning til ordføreren fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:21

Johs. Poulsen (RV):

Jeg bemærkede før, at den konservative ordfører sagde, at det høringssvar, der lå fra Kommunernes Landsforening, kunne han ikke fæste meget lid til, for der havde man en socialdemokratisk formand, og i øvrigt kom en del af bestyrelsesmedlemmerne fra større byer. Jeg skal bare spørge, om det sådan generelt er en konservativ tilgang til de høringssvar, der ligger fra Kommunernes Landsforening, at dem ønsker man nu ikke længere at lytte til af den simple grund, at man her har en socialdemokratisk formand, og at en række af bestyrelsesmedlemmerne kommer de forkerte steder fra. Det er da i alt fald en nyskabelse.

Kl. 15:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:22

Tage Leegaard (KF):

Jeg kan bare sige, at jeg forholder mig kritisk til alle de høringssvar, der kommer.

Kl. 15:22

Formanden:

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 15:22

Johs. Poulsen (RV):

Ja, nu hørte jeg jo også, at ordføreren før begrundede sin kritiske tilgang med det forhold, at man havde en socialdemokratisk formand i Kommunernes Landsforening, og så kunne man ikke i denne sammenhæng fæste lid til høringssvaret. Det er jo dog en interessant nyskabelse med hensyn til Kommunernes Landsforening. Jeg tror dog, der i hvert fald er nogle stykker i bestyrelsen, eventuelt de konservative medlemmer af bestyrelsen, som afgiver fælles høringssvar, når man giver høringssvar til lovforslagene, som vil undre sig en smule over den tilgang.

Men lad mig så dvæle ved noget andet, som også hr. Per Ørum Jørgensen var en lille smule inde på, nemlig den der lidt underlige definition af, hvornår noget er yderområder, eller hvad man kalder det i den her forbindelse, og hvornår det ikke er. Det er jo et område, hr. Tage Leegaard går kender godt. Hvis man stiller sig midt på Sallingsundbroen – midt på – vil det være sådan, at når man står og kigger over til Mors og på kysten derovre, er der nogle ting, der vil kunne lade sig gøre derovre fremadrettet, men når man kigger over på Sallingsiden og ind på den kyst, der i øvrigt også er lige så smuk som den ovre på Mors, så kan de samme ting ikke lade sig gøre der. Uanset hvad man så mener om forslaget her, synes hr. Tage Leegaard så ikke, at det et eller andet sted planlægningsmæssigt og administrativt er sådan lidt miskmask-agtigt?

Kl. 15:23 Kl. 15:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:23

Tage Leegaard (KF):

Jeg er glad for, at hr. Johs. Poulsen synes, der er smukt i Nordvestjylland. Det er en dejlig egn. Så vil jeg bare sige om det, som jeg også har sagt, at det kan være, at det i stedet for 29 kommuner skal være 31 kommuner, det er jeg da villig til at kigge på. Hvis Sallingsund Kommune eller Skive Kommune er meget nødlidende, vil vi da positivt være med til at kigge på, om der skal foretages lempelser der også. Det er ikke noget problem for mig. Det må vi kigge på. Men igen, hvis de ting skal gøres, skal man da tage hensyn til de naturværdier, som er, det skal de på Mors, og det skal de i Sallingsund.

Så vil jeg sige omkring Kommunernes Landsforening, at man er ekstra kritisk, når tyngden i Kommunernes Landsforening er rød.

Kl. 15:24

Formanden:

Jeg vil bede ordføreren blive stående. Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Trine Mach, og det er sådan, at vi forventer, at teknikken virker igen, så hvis vi nu prøver engang. Det er teknikerne, der ikke tror på, at teknikken virker, men det gør den altså.

Værsgo med en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 15:25

Trine Mach (SF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig, om ordføreren kunne prøve at besvare et af de spørgsmål, som jeg stillede i min ordførertale, nemlig hvordan det er, man seriøst med det her forslag mener, at man faktisk styrker kommunernes evner til at planlægge. Det gælder f.eks. i forhold til, hvilke landsbyer i kommunen det er man ønsker at opprioritere og sætte fokus på, hvordan man i de pågældende landsbyer og i øvrigt i alle landsbyer sikrer, at bymidten ikke lider på bekostning af de nye muligheder, der nu kommer i landzonerne og i de kystnære områder. Vil ordføreren ikke prøve at gøre rede for, hvordan man mener den her fratagen af muligheder for planlægning hos kommunerne styrker kommunernes evne til at planlægge?

Kl. 15:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:25

Tage Leegaard (KF):

Jeg mener ikke, at man med det her forslag fratager kommunerne nogen muligheder for at planlægge. Jeg synes faktisk, at man siger til kommunerne: Hvor er det, I vil styrke udviklingen? Det må også være en form for planlægning. Jeg tror, at man i kommunerne har nogle intentioner om at sige: Her er nogle særligt aktive byer, dem vil vi gerne fremme, og her er nogle, der måske er knap så aktive, dem vil vi måske fremme knap så meget.

Jeg synes, man fra kommunal side kan disponere mere over det åbne land. Man kan med det her forslag få mere erhvervsudvikling i det åbne land og dermed mere dynamik i sin kommune, mere bosætning og dermed også et højere skattegrundlag. Jeg synes da, at man i den grad tilgodeser tyndt befolkede, lidt svagt udviklede kommuner med det her forslag.

Kl. 15:26

Formanden:

Fru Trine Mach, kort bemærkning.

Trine Mach (SF):

Men kan ordføreren ikke bekræfte, at når nu et af ændringsforslagene går på, at det skal være lettere at opføre boliger i landzonen via det faktum, at kommunen nu ikke længere kan give tilladelse, men skal give tilladelse, så fratager man rent faktisk også kommunen det at foretage et skøn i den konkrete sag, og dermed fratager man kommunen rent faktisk at planlægge, om det skal være den pågældende landsby, man ønsker at udvikle i landzonen omkring, eller om det bør være nogle andre landsbyer, som kommunen har prioriteret?

KL 15:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:27

Tage Leegaard (KF):

Jeg synes, man skal lægge mærke til, at der også står i lovforslaget, at man hele tiden skal tage naturmæssige, landskabelige hensyn i de valg, man foretager, så hvis det er sådan, at de ikke taler imod, så skal man give tilladelse. Jeg synes ikke, det er at fratage kommunerne deres råderet. Det er faktisk at øge råderetten at sige, at der nu er større mulighed for at lave noget i det åbne land, man skal bare hele tiden sørge for, at det kommer til at se pænt og ordentligt ud bagefter.

Kl. 15:27

Formanden:

Tak til hr. Tage Leegaard. Der er ikke flere, der ønsker korte bemærkninger. Så er det hr. Johs. Poulsen som ordfører.

Kl. 15:28

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak. Det Radikale Venstre afviser det lovforslag, som ligger her, fra regeringen. Vi gør det, fordi man på en række områder sætter nogle meget væsentlige planlægningsmæssige principper ud af kraft, og vi gør det, fordi man på nogle områder også lægger op til et administrativt planlægningsmæssigt misfoster, som ikke klæder dansk lovgivning. Det er de to hovedgrunde.

Når det ikke er lykkedes at tale sig til rette om et eller andet, som vi måske i en bredere kreds af partier kunne blive enige om på det her felt, så skyldes det jo også det forhold, at miljøministeren meget bastant stillede de andre partier over for et ultimatum, så der overhovedet ikke kunne forhandles. Og det er jo egentlig lidt underligt, når man hører, hvad der bliver sagt i debatten her i dag, for et af de ultimative krav, vi blev mødt med af miljøministeren, var, at den der definition, der ender ud med, at det er 29 kommuner, der får nogle særlige planlægningsmæssige muligheder, eller hvad man nu vil kalde det, kunne der overhovedet ikke røres ved. Samtidig hører vi så den konservative ordfører stå her og sige i sin ordførertale, at det alt sammen er noget, vi skal have kigget på; at det kan være, at der skal laves om på det; og at det kan være, at der er nogle ting, der skal snakkes om der. Det var jo sådan set glædeligt at høre om den åbenhed, der blev vist fra den konservative ordførers side, ikke mindst når vi er blevet mødt fra miljøministerens side på en måde: at der altså ikke kunne flyttes så meget som et komma i en række af de her

Så jeg vil egentlig også her ved førstebehandlingen spørge om, hvad der gælder. Altså, gælder det ultimatum, vi i sin tid blev mødt med af miljøministeren, egentlig, eller gælder det alligevel ikke? Som jeg hørte hr. Tage Leegaard, da han sagde, at her er en række ting, vi skal snakke om, hørte jeg det som en åbning til, at det kunne være, vi skulle åbne de forhandlinger på ny. De kunne jo i øvrigt fint

tage afsæt i det forslag, som også hr. Flemming Møller Mortensen kom med, om, at man holder en eksperthøring om en række af de elementer, der ligger i det her lovforslag – det synes vi også det fortjener – og den kunne eventuelt suppleres med, at en række af de borgmestre og andre, som foreløbig har blandet sig i debatten og er kommet med nogle synspunkter, også ved en sådan høring fik lejlighed til at blive inddraget og få mulighed for at fremføre deres synspunkter. Det kunne i virkeligheden brede paletten ud, kan man sige, og afdække, hvad det egentlig er, der samlet set ligger af konsekvenser i forslaget her.

For vi må sige, at debatten tydeligt har vist, at regeringspartierne – V, K og O, og jeg kalder dem regeringspartierne, for hr. Jørn Dohrmann talte nærmest på regeringens vegne – har én opfattelse af, hvad det her betyder, mens størstedelen af omverdenen har en anden opfattelse af, hvad det betyder, herunder mange af de involverede rundtomkring, som advarer mod lovforslaget. Også set med radikale øjne er der grund til at advare mod lovforslaget, sådan som vi ser det i øjeblikket.

Vi vil da gerne blive klogere igennem en høring, og vi vil da gerne blive klogere gennem det forhold, at vi laver en meget grundig afdækning i det videre arbejde, men som vi ser det på nuværende tidspunkt, må vi afvise forslaget, fordi det som sagt bryder en række principper i vores planlovgivning.

Det ene er, at man sætter det kommunale skøn ud af kraft i en række tilfælde og ændrer et kan til skal, det andet er, at man laver den her definition, der når frem til 29 kommuner, som har nogle helt særlige forhold, og det har vi jo allerede delvis belyst her i debatten, og det tredje er, at forslaget risikerer at svække beskyttelsen af vores mest værdifulde kystområder og dermed sætte både vores kystturisme og i virkeligheden vores landskabelige værdier på spil.

De er alle sammen nogle meget, meget problematiske forhold. Og når det samtidig fra en række indsigeres side i forhold til forslaget fremføres, at det her meget vel kan komme til at medføre, at man forslummer landsbyerne og gør vanskelighederne for landsbyerne endnu større, end de er i dag, ja, så må man sige, at advarslerne i hvert fald er så tydelige på en række områder, at det bedste, man kunne gøre fra regeringspartiernes side, ville være at sige: Skal vi drøfte det her igennem på ny i en bredere kreds? Det ville være rigtig, rigtig klogt, og jeg tror, at man endda måske kunne nå frem til noget, som i en lidt højere grad ville kunne samle tingene, men som stærkere belyst ville betyde, at man så også vidste, hvad man gjorde, for som vi ser det nu, handler man stort set ud af den blå luft og overhører alle de advarsler, som er undervejs.

Medmindre der kan åbnes for en sådan proces – det håber jeg naturligvis der kan – må vi sige, at så afviser vi altså forslaget, og vi tilhører også dem, der helt entydigt vil sige, at en række af de centrale elementer, der ligger i forslaget, må afmonteres efter et valg, hvis der bliver parlamentarisk mulighed for det.

Kl. 15:33

Formanden :

Tak til hr. Johs. Poulsen. Så er det hr. Per Clausen som ordfører. Kl. 15:33

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo ikke, fordi lovforslaget her og den argumentation, der er for det fra VKO's side, ikke er uden en vis form for tiltrækning. Altså, det der med, at man er nået frem til, hvad man tror virker, og så står urokkeligt fast på det, uanset hvad der fremføres af saglig kritik, og uanset hvad der kan siges om det indholdsmæssige, minder mig om noget, som jeg ikke er sikker på lige er det, VKO ønsker at blive identificeret med. Og jeg kan advare imod det, for selv om det lyder charmerende og principfast, er det fyldt med risiko, fordi man fak-

tisk, hvis man ikke lytter til argumenter, risikerer at komme galt af

Problemet med det her er jo, at i stedet for at analysere sig frem til, hvad det er for nogle udfordringer, de står over for i de såkaldte udkantsområder, med at skaffe arbejdspladser; med at sikre, at vi fremover kan have en fødevareproduktion, som er i balance med naturen, og som er fokuseret på at skabe arbejdspladser i det lokalområde, hvor fødevarerne grundlæggende produceres; med at sikre, at de dele af Danmark også kan få en central placering i den industrielle udvikling, som skal ske fremover, bl.a. som et led i at bringe Danmark i en situation, hvor vi kan klare os ved hjælp af vedvarende energikilder; med at sikre, at der er de nødvendige offentlige institutioner, den nødvendige offentlige service, at der er nogle butikker; og ud fra det diskutere, hvad der så skal til, har man valgt noget andet, fordi der intet var af det, der virkelig kunne virke, som man ønsker, og så gør man noget andet.

Så kan man jo sige: Jamen lad os da så tage lovforslaget og se på, om der ikke kunne være noget i det lovforslag, som man alligevel godt kunne sige noget pænt om. Jo, jeg vil gerne sige noget pænt om det, man har fjernet. Altså, det var da klogt, at man tog detailhandelen ud, for her var vi da helt fuldstændig sikre på, at vedtagelse af det, man oprindelig havde foreslået, ville smadre butiksstrukturen i de små byer og i udkantsområderne fuldstændig. Så det var da godt, man trak det ud.

Men lad os alligevel tage det:

Der er en definition af udkantsområder. Ja, jeg må jo indrømme, at jeg er forbløffet over, at den kommune i Nordjylland, som har haft den største vækst – den største vækst – i de sidste 5-6 år, defineres som en udkantskommune, som har særlige behov for hjælp og assistance. Det synes jeg er mærkeligt og lidt ubegribeligt.

Så har man det med, at man vil give kommunerne bedre mulighed for at træffe beslutninger og planlægge, og det gør man så ved at fjerne deres mulighed for at planlægge. Man kan faktisk ikke nu beslutte sig til i en kommune, at man har nogle landsbyer, hvor man vil sikre at der er de fornødne institutioner, butikker osv., og til gengæld må erkende, at der er andre landsbyer, hvor der ikke sker nogen udvikling. Nej, for fremover afhænger udviklingen i de her landsbyer af, hvor der er nogle, der vil sælge noget jord, man kan bygge et hus på, og hvor der er en pæn udsigt, som man gerne vil sidde og kigge på. Det bliver det, der bliver afgørende fremover, ikke en planlægning.

Konsekvensen bliver, at muligheden for at opretholde et ordentligt serviceniveau i nogle af landsbyerne erstattes af, at de ikke får mulighed for at gøre det i én eneste landsby, og så får man for alvor gang i at smadre det liv, der foregår derude.

En anden konsekvens af det vil jo være, at hvis alle får ret til at bygge boliger uden for landsbyerne, er sandsynligheden for, at man kan afsætte de boliger, som i dag er inde i landsbyerne og i forvejen står tomme, blevet endnu mindre. Så man vil altså se en yderligere Låsby-Svendsen-udvikling i landsbyerne, medmindre man får husene revet ned. Så får man sådan nogle hullede landsbyer og så nogle huse udeomkring. Umiddelbart virker det ikke fornuftigt, og jeg tror heller ikke, der er nogen kommune, der vil være med til det frivilligt.

Så siger man, at det heller ikke skal være sådan fremover, at kommunerne kan beslutte sig til, at industri og erhverv skal være i særlige erhvervsområder. Nej, der skal være frie muligheder for, at det kan være overalt. Det er ikke, fordi vi ikke i Enhedslisten såmænd godt kunne diskutere, om man skulle gøre det nemmere i nogle tilfælde at udvide nogle arbejdspladser, som ligger ude i landområderne, hvis det i øvrigt passer ind i en fornuftig planlægning. Men nu siger man i stedet for: Nej, der skal ikke være nogen planlægning, for det skal bare sikres, at der bliver mulighed for at etablere virksomheder der, hvor man har lyst til det.

Hr. Jørn Dohrmann kom til at sige: Så må man også sørge for, at infrastrukturen er i orden. Og det er nemlig rigtigt, kommunerne får virkelig brug for at bygge veje, forstærke broer osv., når man laver fri mulighed for at placere virksomheder overalt.

Man synes, det er meget vigtigt at skaffe plads til, at der kan etableres flere turistmuligheder i de kystnære områder. Man skulle tro, at der ikke var nogen udvidelsesmuligheder mere, at alt var brugt op, og til det vil jeg bare sige, at sådan er det ikke. Langt de fleste af de projekter, man fabler om at man gerne vil igangsætte, og som er miljømæssigt forsvarlige, ville kunne gennemføres med den nuværende lovgivning. Så man har ikke brug for det.

Så man ødelægger altså natur og miljø, man ødelægger kommunernes mulighed for at planlægge, man skaber ikke en eneste arbejdsplads i Udkantsdanmark, og man skaber ikke et eneste bedre tilbud til de mennesker, der bor derude. Det er faktisk ret godt gået at lave noget, der er så ringe.

Kl. 15:38

Formanden:

Tak. Så er det hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 15:38

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det. Hvis vi skal finde noget at være positiv over for i forhold til det her forslag, er det sådan set intentionerne bag det, altså at man ønsker at styrke udkantsområderne og skabe en bedre balance i Danmark. Når man så ser på selve forslaget og også hører reaktionen fra dem, som det her forslag vedrører, hører man det stik modsatte. I landdistrikterne siger man: I lukker vores butikker, I ødelægger vores mulighed for turisme, alle de ting, vi skal leve af.

Som jeg også lagde vægt på i mit spørgsmål før til den konservative ordfører, skal vi jo huske på, at den her liberalisering sker, efter at man har afskaffet lukkeloven, og derfor får den også endnu værre konsekvenser for detailhandelen i yderområderne. Det er, når det gælder dagligvarehandelen, selvfølgelig positivt, at den del er sendt til høring i Detailhandelsudvalget, men i forhold til udvalgsbutikkerne vil det her betyde, at man i de mindre byer lukker udvalgsbutikkerne. De har ikke en jordisk chance for at konkurrere, og det, der er formålet med planloven, er jo netop at sikre, at der er den balance. Man gør det modsatte.

En første behandling er jo en principiel diskussion, og når det netop handler om, at man vil skabe liv og udvikling i landdistrikterne, og man her så gør det modsatte, skal det også ses i sammenhæng med mange andre initiativer fra regeringens side. Man har blåstemplet, at der for nogle borgere er 100 km til et sygehus. Man havde et rejsehold, der skulle lave et 360-graders-eftersyn af vores folkeskoler, og de konkluderede, at alle skoler med under 600 elever skulle lukkes. Vi har set statsministerens forslag om hypermarkeder, mens der samtidig ligger en undersøgelse, der viser, at det vil lukke 800 detailbutikker. Den største udfordring lige nu i forhold til landdistrikterne er centraliseringer, og det er liberaliseringer, som – desværre – kommer fra den nuværende regering, godt støttet af Dansk Folkeparti.

Den største udfordring i landdistrikterne er affolkningen. Det er jo klart, at tendensen til affolkning bare vil stige, hvis man lukker skolerne, hvis man lukker butikkerne, hvis man skaber forhold, så der her i landet ikke er lige adgang til sundhed og velfærd for nogle borgere. Og jeg er nødt til at sige til ministeren og specielt til Venstre, at man ikke løser problemer med det her eller for den sags skyld med at lave større skilte ved gårdbutikkerne eller lade 15-årige køre på knallert. Det er jo nogle helt andre problemstillinger, man skal ind at have fat i. Det handler om at planlægge rigtigt og bruge det her instrument, som planloven jo faktisk er, til at skabe vækst, rig-

tigt, men man gør det ikke ved nye centraliseringer og nye liberaliseringer. Det har den stik modsatte effekt.

Jeg synes, vi har haft et fornuftigt forløb mellem alle partier, indledningsvis, i forhold til den her lov. Jeg synes egentlig, vi i hele kredsen, i alle partier, havde en fornemmelse og en forståelse af, at det, der vedrørte detailhandelen, skulle i et detailhandelsforum og vurderes der, så vi kunne se de samlede konsekvenser af det. Når nu dem, der skal have glæde af de her regler, siger, at man lukker deres butikker, så er det måske klogt at få det vurderet sammen med alle de andre forslag, som regeringen er kommet med af liberaliseringer. Det synes jeg egentlig der var en forståelse af, og jeg er ked af, at ministeren så midt i forløbet bliver ultimativ, så vi ikke kan debattere det her. Der *er* altså, når vi laver planlov i Danmark, tradition for, at vi har konsensus omkring det, og at man har brede flertal. Hvis Kristendemokraterne var ultimative over for regeringen, hver gang vi forhandlede med regeringen, var det ikke nemt at være regering.

Jeg synes, det samarbejdende folkestyre også må træde i kraft her, og jeg vil appellere til, at ministeren indkalder partierne igen, så vi kan få den konsensus omkring planloven. Det her er noget makværk, for at sige det rent ud. Vi havde faktisk en rigtig god planlov, som med den daværende miljøminister, Connie Hedegaard, i 2007 jo kunne samle en bred del af Folketinget, og som havde et princip om, at der skulle være liv i midten af byerne. Nu går man så ind med nye liberaliseringer, nye centraliseringer under påskud af, at man vil skabe vækst og udvikling, mens alle dem, der skulle have gavn af den her vækst og udvikling, siger, at der sker det modsatte.

Jeg vil godt appellere til, at vi lige vender den en gang til i udvalgsarbejdet og så prøver at finde den konsensus om planloven, som vi har tradition for her i Danmark. Tak.

Kl. 15:43

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning, så man er nødt til at vende tilbage til talerstolen. Salen regnes for et yderområde, som vi ikke kan nå, så det hele foregår fra talerstolen indtil videre. Så jeg er nødt til at bede hr. Per Ørum Jørgensen om at bytte plads med hr. Jens Kirk, som har bedt om en kort bemærkning.

Kl. 15:44

Jens Kirk (V):

Når jeg tager ordet her, er det, fordi jeg hørte hr. Per Ørum Jørgensen sige, at det er imod kommunernes ønske. Jeg mener også, at hr. Per Ørum Jørgensen skulle komme i hu, at den forhenværende – beklageligvis nu afdøde – borgmester på Mors sagde, at hvis det skulle fortsætte med den nuværende planlov, kunne man kun have en flagstang på Mors. Det er det, vi kalder kystnærhedszonen; det er jo ikke noget med, at vi går ind i strandbeskyttelse.

Det er i forbindelse med kystnærhedszonen, vi altid gerne vil sige: Vi har nogle muligheder her. Hvorfor skulle alle de 29 kommuner, der nu er snak om her, ikke have den mulighed, hvis de har nogle gode områder, hvor folk gerne vil bygge? Som det er nu, kan de kun bygge bagved, bagved og bagved. Hvorfor skulle de ikke kunne udnytte nogle af de forcer og måske også tiltrække nogle af dem, der gerne vil bo derude?

Med hensyn til forretninger ved hr. Per Ørum Jørgensen lige så godt som undertegnede, at det jo ikke er lukkeloven eller andet, der har ødelagt de små forretninger. Vi kan jo møde vores nabo inde i supermarkedet, og vi kigger lidt skævt til hinanden, for vi skulle i grunden handle derhjemme, men vi gør det jo ikke, Det er jo problemet, og det har ikke noget med lukkeloven at gøre.

K1 15:45

Formanden:

Så er det hr. Per Ørum Jørgensen for at svare.

Kl. 15:45

Per Ørum Jørgensen (KD):

Der er jeg jo så med hensyn til lukkelovens effekt meget uenig med hr. Jens Kirk. Jeg mener faktisk, at lukkeloven netop er med til at sikre, at man kan holde liv i detailhandelen.

Men hvis man ser på detailhandelens reaktion, efter at man afskaffede lukkeloven, for nu at holde fast i det, tog de faktisk rigtig pænt imod det. Det, der så måske ikke var særlig fint over for detailhandelen, var, at man kom med nye liberaliseringer umiddelbart efter og oven i købet også taler om hypermarkeder, som mange undersøgelser viser vil lukke 800 detailhandlere. Det er jo et frontalangreb mod den danske detailhandel, vi ser generelt, og det er, som om det er en skrue uden ende.

Kl. 15:46

Formanden:

Hr. Jens Kirk for en kort bemærkning.

Kl. 15:46

Jens Kirk (V):

Nu har vi jo engang boet i samme valgkreds – det gør vi ikke mere – og vi må sige, at der, hvor vi to kommer fra, er der ønsker om, at man f.eks. gerne vil lægge to byer sammen, Tarm og Skjern; det giver nogle muligheder her. Der er også andre; det har ikke været en mulighed før. Det er ikke sådan, at vi vil ødelægge nogen ting, men det giver det nuværende forslag til planlov altså lov til. Så skal jeg ikke komme ind på butiksdød eller ej, for den ved vi begge to hvorfor fungerer eller ikke fungerer i Staby og Velling. Tak.

Kl. 15:46

Formanden:

Så er det hr. Per Ørum Jørgensen for at svare på den korte bemærkning.

Kl. 15:46

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg udelukker heller ikke, at der er enkelte elementer, som kan have en positiv effekt, men jeg er nødt til også at foreholde hr. Jens Kirk, hvad f.eks. Holstebros borgmester siger, for det er jo specielt også Nordvestjylland, at man gerne vil tilgodese med det her forslag, går jeg ud fra. Han siger, at det er tåbeligt, for forslaget rammer ikke kun Holstebro, men derimod igen, igen, hele det nordvestjyske storområde. Det siger Holstebros borgmester; det er ikke noget, jeg siger.

Kl. 15:47

Formanden:

Tak til hr. Per Ørum Jørgensen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det miljøministeren.

Kl. 15:47

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Lad mig også her starte med at sige tak til ordførerne. Her kan man vel med rette kalde det en blandet landhandel, for der har bestemt været kritiske røster, og hænderne flyver op allerede nu, så jeg glæder mig også til debatten.

Jeg er noget overrasket over, at man ikke deler regeringens syn på, at vi rent faktisk skal gøre noget nu og her, gøre noget aktivt for lige præcis at hjælpe i den svære situation, som yderområderne står i i dag i Danmark. I regeringen har vi i hvert fald stort fokus på den svære situation. Vi har fokus på at give kommunerne i yderområderne nogle særlige muligheder, som kan hjælpe dem til at få vendt en ofte negativ udvikling til en positiv udvikling. Regeringens fokus kom i september sidste år til udtryk i det udspil, som vi kom med, og som hedder »Danmark i balance i en global verden«, og i den publi-

kation lancerede vi en række initiativer, som skal være med til at skabe ny vækst i yderområderne.

Et af dem var jo så en ændring af planloven, som lokalt skal give flere muligheder på planområdet og give bedre vilkår for erhvervslivet der, hvor væksten i dag er gået i stå. Og det er det initiativ, som nu er konkretiseret i det forslag til en ændring af planloven, som vi behandler i dag. Det er et forslag, som jeg naturligvis har indkaldt til forhandlinger om, og hvor jeg har været meget ærlig netop i forbindelse med fokuseringen på de 29 punkter. Jeg kan se, at hr. Flemming Møller Mortensen trækker på smilebåndet, og jeg erkender ærligt, at der var jeg meget fast i mælet og sagde: Jeg har ikke til sinds at lave lange gruppearbejder, i forhold til om det er 29 kommuner, der skal have den her mulighed, eller 31 eller hele landet. Jeg har været meget involveret i det arbejde, som beror på regeringens udspil om Danmark i bedre balance, og de 29 kommuner er blevet til efter en vurdering, ud fra hvilken man så siger, at kriteriet er, at 40 pct. af indbyggerne bor uden for bymæssig bebyggelse. Og det er rigtigt, at det jo giver en linje, hvor man så kan stå på broen og se på én kommune, som har fået mulighederne, og på en anden, som ikke har fået det. Det er det, der ligger i prioriteringen og fokuseringen, i forhold til hvilke kriterier der skal til, for at vi har noget, vi kan karakterisere som yderområder, hvor en stor del af befolkningen bor uden for byerne, og at der er andre kommuner, hvor større dele af befolkningen er koncentreret omkring større byer.

Så har der også været kritik af, hvordan det her lovforslag er blevet til – hvad baggrunden for det her lovforslag egentlig er. Jamen jeg må da sige – som flere heldigvis også har været inde på – at hele kernen i det her lovforslag sådan set er blevet til i tæt samarbejde med 16 kommuner, som ligger uden for de danske vækstcentre, og de kommuner har spillet ind med, hvilke barrierer de ser i planloven for deres egen udvikling. Og de her indspil er jo dem, der er blevet sat fokus på i det her lovforslag – et fokus, som handler om at give kommunerne bedre mulighed for at kunne tilbyde attraktive boliger og gode forhold for virksomhederne på landet. Det handler helt grundlæggende om at give muligheden for at tiltrække mere liv og give kommunerne i yderområderne mulighed for at tilbyde noget, som man ikke kan tilbyde andre steder. Derfor er der en forskel, og derfor er der en fokusering på 29 kommuner.

Så kommunerne i yderområderne får altså med det her lovforslag helt konkret bedre mulighed for at give landzonetilladelse til nye boliger i tilknytning til eksisterende landsbyer. De får samtidig mulighed for at søge en konkret planlægningstilladelse til at planlægge for byudvikling inden for kystnærhedszonen – inden for kystnærhedszonen og selvfølgelig ikke strandbeskyttelseslinjen; de første 300 m er stadig væk helligt område, og det arvesølv er kommunerne i høj grad også selv bevidste om at de har. Så det her handler altså om tilladelsen inden for kystnærhedszonen, som går fra de 300 m helt op til 3 km. Tilladelsen her skal være med til at sikre, at planlægningen både fremmer væksten og også bevarer naturen, for det, at vi vælger væksten til, må jo selvfølgelig ikke betyde, at vi vælger naturen fra. Respekten for naturen, for miljøet og for landskabet skal bestå ganske som i dag.

Lovforslaget indeholder så også nogle ændringer i planlovens detailhandelsbestemmelser. Det er ændringer, som primært skal give alle kommuner mere ligelige konkurrencevilkår. Det handler om bedre muligheder for at planlægge med hensyn til store udvalgsvarebutikker og at flytte eksisterende store butikker, der ellers ville være i vejen for en fornyelse af en bymidte. Samtidig fortsætter drøftelsen af en række af de forslag, som fandtes i høringsudgaven, i det her detailhandelsforum, som er nedsat under Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Kl. 15:52

Så indeholder lovforslaget også en forbedring af mulighederne for at udvide eksisterende virksomheder, som er etableret i tidligere landbrugsbygninger, og det er jo altså en forbedring, som kommer til at gælde for alle kommuner uden for hovedstadsområdet, for på den måde kan kommunerne nemlig fastholde vækstvirksomhederne og sikre arbejdspladser i landdistrikterne i hele landet.

Både under lovforslagets høringsperiode og i den efterfølgende debat med ordførerne har der været rejst spørgsmål om, hvilke konsekvenser det så har nu, at kommunerne *skal* meddele tilladelse, medmindre væsentlige hensyn taler afgørende imod. Det spørgsmål har også været rejst her fra flere ordføreres side. Og der vil jeg præcisere, at den her bestemmelse er udtryk for, at vi ønsker en lempelse, men med mulighed for, at kommunerne kan stille særlige krav om f.eks. afskærmende beplantning eller bygningernes udseende. Omvendt må der ikke herske nogen tvivl om, at vi ikke har frataget kommunerne mulighed for at sige nej, for kommunerne kan altså stadig væk give afslag, når der er væsentlige hensyn, som taler afgørende imod.

Så vil jeg lige ganske kort sige, at den her ændring af planloven også trækker linjer til den mediepolitiske aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti fra maj 2010, fordi lovforslaget fjerner kommunernes mulighed for, at man i lokalplanen kan stille krav om tilslutningspligt til fællesantenneanlæg, og det vil betyde, at den enkelte får mulighed for frit at vælge sin egen leverandør af tv- og radioprogrammer.

Så lad mig runde af her, inden vi skal til debatten, og bare sige, at jeg synes, det her lovforslag altså bringer os et godt stykke hen mod virkeliggørelsen af udspillet om et Danmark i bedre balance. Udspillet er også bragt nærmere sin virkeliggørelse ved udgivelsen af eksempelsamlingen om planlægningen i kystnærhedszonen og også ved nedsættelsen af hele dialogforum om turisme. Så dermed er vi kommet et lille skridt tættere på visionen om et Danmark, som ikke knækker over, altså et Danmark, hvor vi ikke accepterer, at vækst skal være forbeholdt særlige områder. Den mere differentierede planlov, som tegner sig i det her lovforslag, er vejen til at give kommunerne i yderområderne mere plads til initiativ og vækst uden at gå på kompromis med deres særlige naturkvaliteter. Så med disse ord vil jeg lægge op til en spændende debat her og i øvrigt også en god videre behandling af lovforslaget i udvalget.

Kl. 15:54

Formanden:

Tak. Jeg har noteret følgende for korte bemærkninger: Flemming Møller Mortensen, Johs. Poulsen, Trine Mach og Per Ørum Jørgensen.

Teknikken skulle virke midlertidigt, så vi forsøger igen med, at man spørger fra sin plads.

Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:55

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg forstår på ministeren, at ministeren rent faktisk sådan gerne vil være den barmhjertige samaritan. Jeg synes, der er forskel på gerne at ville være det og at have en fornemmelse af, om man magter opgaven. Jeg må blot sige, at det lovforslag, ministeren her har fremsat, tror jeg ikke har effekt på os mennesker, der bor derude i Danmark, eller tager de nødvendige hensyn til naturen.

Vi har fra socialdemokratisk side den samme udfordring. Vi skal skabe noget udvikling derude. Vi siger: Lad os nu gøre det ved hjælp af infrastruktur. Lad os gøre det ved hjælp af job. Lad os gøre det ved hjælp af uddannelse. Og lad os gå sammen om det med noget langsigtet.

Det her bygger altså på antagelser, vil jeg sige til miljøministeren, og det er et problem.

Jeg vil gerne fæstne mig ved en ting, og det er, at ministeren her i sin tale siger, at naturen skal have det ganske som i dag. Jeg vil meget gerne have ministeren til at forholde sig til Natur- og Miljøklagenævnet. Vil Natur- og miljøklagenævnets rolle være den samme fremover, som den er i dag? Vil Natur- og Miljøklagenævnet bygge på det samme grundlag, den samme praksis, den samme objektivitet fremover, når der er givet landzonetilladelser og der bliver klaget i forhold til det?

Kl. 15:56

Formanden :

Så er det ministeren.

Kl. 15:56

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Se, det er jo tydeligt, at Socialdemokraterne ikke er for det her lovforslag. Eller er det nu tydeligt? For det er, som om man alligevel godt kan lide visse elementer af det, men man kan ikke rigtig lide, at vi gerne vil tage det samlet. Man vil gerne plukke lidt og sætte kryds ved lidt, for der er måske lidt af det, man godt kan lide. Man vil egentlig gerne gøre noget for yderområderne i Danmark, men så alligevel ikke, når det kommer til stykket. Det eneste, man siger, er: Vi må have en eksperthøring, og så må vi i øvrigt have et langt gruppearbejde om, hvordan vi målretter det her. Det lyder for mig, som om man måske er enig i, at det godt kan give mening at have en differentieret planlægning, men i øvrigt vil man ikke lige være med til at lave den her differentierede planlægning nu. Det undrer mig noget.

I forhold til diskussionen om, hvad der kommer til at ske med Natur- og Miljøklagenævnet, vil jeg sige, at Natur- og Miljøklagenævnet stadig væk vil eksistere. Selv om vi nu går ind og siger, at der er nogle diskussioner om, at man skal give en planlægningstilladelse, vil der stadig væk være et Natur- og Miljøklagenævn.

Kl. 15:57

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:57

Flemming Møller Mortensen (S):

Ministeren giver mig slet ikke noget svar på det sidste spørgsmål. Der vil stadig væk være et Natur- og Miljøklagenævn. Ja, det vil der, men jeg vil citere fra lovforslaget:

»Dog vil der ved prøvelsen af kommunalbestyrelsens skøn skulle tages hensyn til formålet med den foreslåede bestemmelse.«

Ministeren bliver nødt til at forklare mig i dag, hvad der ligger i det. Ligger der det, at Natur- og Miljøklagenævnets ramme er nøjagtig den samme som i dag, når ministeren står frem og siger: Naturen skal have det ganske, som den har i dag? Er der den samme objektivitet? Forsøger man at skabe en præcedens, eller hvad gør man?

Så må jeg sige, at det er klart, at ministeren igen forsøger at pakke det ind i cellofan, når hun taler om, hvad vi vil, og hvad vi ikke vil. Ministeren er overhovedet ikke i tvivl om, hvor Socialdemokraternes vægtning har været i forhold til planloven. Jeg er sikker på, at de tre forhandlingsmøder, vi havde, gav ministeren et tydeligt billede af, hvor ministeren skulle flytte sig og ikke stå ultimativt, hvis vi skulle have lavet et bredt forlig. Ministeren har ikke ønsket det. Det her er et valgoplæg, og det kommer til at gå ud over det ydre Danmark, naturen og menneskene derude.

Kl. 15:58

Formanden:

Ministeren.

Kl. 15:58

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Til det må jeg bare sige: Her står vi med et forslag til ændring af lov om planloven, en ændring, som lige præcis vil give den fleksibilitet og de muligheder til Udkantsdanmark, som rigtig mange politikere har været ude at mene en masse om.

Her har vi de helt konkrete værktøjer, som skal ud at eksistere i de pågældende kommuner, sådan at man har mulighederne for at få mere liv i området. Vi tror på, at det her kan medvirke til det. Det tror vi på på baggrund af interview med kommunerne, på baggrund af tilbagemeldinger. For hvad er det egentlig, der skal til? Eksempelvis får en slagter, som har etableret sig i en nedlagt landbrugsejendom, som ligger i et landområde, nu mulighed for at udvide, hvis der faktisk er ved at komme lidt gang i butikken. Hvis han skal udvide bare med en anelse over 500 m², jamen så skal han rykke hele balladen ind til et industriområde. Det er en rimelig stor omkostning for en enkelt virksomhed, hvis han lige pludselig skal rykkes væk. Her giver vi muligheden for, hvis der ikke er afgørende ting, der taler imod naturhensynene, at han nu kan udvide. Det er da fleksibilitet og en mulighed for lige præcis at skabe vækst. Derfor undrer det mig såre, at Socialdemokraterne ikke er med på den her.

Kl. 16:00

Formanden:

Så er det hr. Johs. Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:00

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Det giver mig lige anledning til at sige til det sidste eksempel, at det ville man jo også kunne i dag. Der er dispensationsmuligheder inden for den eksisterende lovgivning, som giver mulighed for, at man i de enkelttilfælde, hvor der er rigtig gode begrundelser herfor, også kan fravige hovedbestemmelsen. Men det er nu ikke det, jeg vil spørge om.

Det, jeg vil spørge om, er, om ikke miljøministeren alligevel med sit gode hjerte kunne prøve at lytte en lille smule til det, som oppositionspartierne og Kristendemokraterne siger i dag, også i lyset af den konservative ordførers ordførertale, hvori han sagde, at der måske er en række forhold i det her lovforslag, som vi alligevel skal have lavet om på under udvalgsarbejdet. Kunne ministeren ikke lytte og sige: Skulle vi ikke lige prøve at tage endnu en runde forhandlinger? Måske var det bedre, at man fik lavet noget, som man bredt mente virkede i forhold til det, der er hensigten, og som også holdt efter et valg, i stedet for det, der er lagt op til nu. Vi må jo sige, at en massiv del af omverdenen og en massiv del af partierne herinde også har den opfattelse, at det i hvert fald ikke virker efter hensigten. Kunne det ikke give anledning til, at man tog i den gode parlamentariske tradition ... [Lydudfald].

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det miljøministeren.

Kl. 16:01

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Tak. Jeg hørte afslutningen på spørgsmålet.

Se, nu er der jo tre lovbehandlinger, og jeg står her i dag ved førstebehandlingen, fordi jeg er klar med et lovforslag, som jeg mener er det rigtige, og som jeg mener lige præcis indeholder de ting, der skal til. Under forberedelserne til det her lovforslag har jeg haft lange og mange drøftelser med samtlige partier. Vi har haft tre forhandlingsmøder, og det blev jo meget tydeligt undervejs i forhandlingsmøderne, at vi ikke kunne blive enige, idet jeg var meget, meget fast, hvad angår diskussionen om at lave noget, der er målrettet specifikt til kommuner, som må betegnes udkantskommuner. Det er det, jeg kunne se vi simpelt hen ikke ville blive enige om. Det giver mening at differentiere planloven. Det giver mening at lave nogle muligheder for visse typer af kommuner og ikke for andre. Det er sådan set

det element, jeg har meget vanskeligt ved at forestille mig vi kunne blive enige om.

KL 16:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Johs. Poulsen.

Virker mikrofonen ikke? Er det kun den mikrofon, der ikke har virket hidtil?

Vi laver en ombytning. Hr. Johs. Poulsen kommer herop og overtager miljøministerens, ikke embede, men talerstol et kort øjeblik.

Jeg beder også den næste, der skal have ordet, holde sig klar til at gå herop. Det er fru Mach.

Værsgo.

Kl. 16:03

Johs. Poulsen (RV):

Når der ikke er kommet noget, der bare ligner en fælles løsning ud af det her, er det, fordi vi netop blev mødt med et ultimatum fra miljøministerens side. Det, jeg egentlig spørger til, er jo, om man ikke kunne åbne lidt op for den meget fastlåste situation, som vi synes vi har oplevet hele vejen igennem i forhold til de her ting, og ministeren står også og siger, at hun er meget fast på det her. Kunne man forestille sig, at der blev løsnet en lille smule op på det, eller er der en aftale med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, som er fuldstændig urokkelig? Sådan lød det jo ikke på den konservative ordfører.

Jeg skal i øvrigt i den forbindelse sige, at jeg synes, det er meget, meget underligt, at der laves planlovsændringer i det her land, som har så vidtrækkende karakter, med tilslutning fra Liberal Alliance, uden at de er til stede, således at man kan stille dem til regnskab for det, de laver. Det er en skandale.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det miljøministeren.

Kl. 16:03

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Så blev der vist lige leveret en bredeside.

Ikke desto mindre fastholder jeg stadig væk, at vi er kommet med et rigtig godt lovforslag her, et lovforslag, som målrettet giver nogle muligheder for en række kommuner i Danmark, og som handler om vækstmuligheder, når vi taler udkantsområder. Samtidig er der også en række initiativer, som gælder samtlige kommuner. Så alt i alt er der altså tale om en rigtig god, gennemarbejdet pakke.

Jeg konstaterer bare, at den er der ikke fuldstændig opbakning til. Det er der ikke noget galt i. Det vigtigste for mig er selvfølgelig, at der er mindst 90 mandater bag den, som kan bakke op om det. Det er altså en pakke, der rummer masser af muligheder, muligheder, som er blevet efterspurgt af kommunerne gennem lang, lang tid. Derfor er det ikke tiden til igen og igen at skulle have en lang diskussion, om det skal være det ene eller det skal være det andet. Det her er gennemarbejdet. Det er noget, hele regeringen selvfølgelig står bag, og det er med støtte fra Dansk Folkeparti og med støtte fra Liberal Alliance.

Kl. 16:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak. Der er yderligere en kort bemærkning, og den er fra fru Trine Mach.

Kl. 16:05

Trine Mach (SF):

Tak. Ministeren siger, at det her handler om at gøre noget for de yderzoner og yderområder, som er udfordret, og det er vi jo sådan set fuldstændig enige om. Det, som de fleste fra oppositionen – eller dem fra oppositionen, der har været på talerstolen i dag – har sagt, er: Vi er enige om, at der er nogle udfordringer, men regeringens løsningsforslag rammer forkert. Og det er sådan set det, der er hele essensen i det her. Der er blevet identificeret en problemstilling, men redskaberne findes i den forkerte kasse.

Lad mig bare tage endnu et eksempel i rækken af dem, der har været: Når det gælder det her med opførelse af nybyggeri i landzone, siger Kommunernes Landsforening, at man risikerer med det her forslag, når man lemper mulighederne for det og gør det nemmere, at give medvind til en negativ spiral, altså det, at der opføres lækre boliger i udkanten af landsbyen, men at bymidten får lov at forfalde. Og den risiko er langt større, vurderer Kommunernes Landsforening.

Det samme gælder, når vi taler om det her med kystzonerne. Der siger de det samme, nemlig at der er et stort problem: I løser ikke de problemer, I stiller op og siger at I gerne vil løse, I forværrer rent faktisk problemerne med den her lempelse af reglerne.

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det miljøministeren.

Kl. 16:06

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Se, nu var der lidt sådan en diskussion af, hvad der egentlig står i KL's høringssvar, for KL skal jo rumme svarene fra samtlige 98 kommuner – det skal man ikke glemme. Og der må jeg bare sige, at KL altså roser, at der har været en forudgående dialog med en række kommuner om de her ting, og de er også helt generelt positive over for grundtanken i det her forslag. Så jeg er ikke enig i, at det her ikke giver mulighederne.

Om det decideret løser problemer i udkantskommunerne, er der ingen af os der kan stå og kloge sig på lige nu og her, altså om det bliver løsningen, for det her er mulighederne, det her er værktøjerne i værktøjskassen til, at man netop kan skabe mere liv, få skabt mere vækst i de områder, som vi altså er optaget af at gøre noget for.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Trine Mach for yderligere en kort bemærkning

Kl. 16:07

Trine Mach (SF):

Jeg bliver nødt til at spørge ministeren, om ikke det gør indtryk, at de kommuner, man gerne vil gøre noget for, rent faktisk siger, at det, de har brug for, ikke er det, regeringen stiller med i det her forslag.

De siger: Vi har ikke brug for at få lempet reglerne for at bygge nyt i landzone, for vi er bekymret for vores bykerne. Vi er også bekymret for den måde, som vores detailhandelsudvikling er på, og vi er bekymret som kommune for, at vi ikke selv har redskaberne til at prioritere, hvilke landsbyer det er, vi gerne vil styrke udviklingen i, og hvilke det er, vi ikke ønsker at styrke udviklingen i.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det miljøministeren.

Kl. 16:07

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Igen synes jeg, debatten går i retning af, at fordi vi nu går ind og siger, at man skal give den her landzonetilladelse, så bliver der skabt et billede af, at kommunerne ikke længere får mulighed for at afvise noget som helst, og det vil jeg altså gerne lige have præciseret. For kommunerne vil jo fortsat have ret til at afvise en ansøgning, f.eks. hvis placeringen af boligen strider imod kommunens planlægning

for udvikling af bymiljøer eller for udvikling af tilstødende landbrugserhverv. Så det betyder altså ingen begrænsninger i kommunernes planlægningskompetence efter planloven. Det synes jeg er meget vigtigt at få præciseret, for der har hersket sådan en diskussion i debatten i dag om, at det er det, det kommer til at betyde.

Så jeg er ikke enig i de kritikpunkter, og det er derfor, det er vigtigt at få præciseret, hvad det er, det betyder, når kommunerne nu skal give landzonetilladelse.

K1 16:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 16:08

Per Ørum Jørgensen (KD):

Vi har jo i Danmark i mange år, som ministeren selvfølgelig også er bekendt med, haft tradition for, at man laver brede aftaler, når det gælder planloven, netop fordi det er en vigtig lov, hvor det er vigtigt at have konsensus på kryds og tværs af partiskel. Jeg hører både Venstres ordfører og den konservative ordfører åbne op for, at man i forbindelse med udvalgsarbejdet kan kigge på nogle af de her elementer. Og jeg har ikke hørt nogen rose det her forslag. Hvis bare der var nogen derude – når man gerne vil gøre det godt – der roste det her og sagde, at det lige præcis er det, der er behov for, men jeg hører det stik modsatte.

Derfor vil jeg også gerne appellere til ministeren om at vise den samme vilje i forhold til at forhandle med Folketingets partier om det her og så se, om ikke vi kan finde hinanden. Jeg synes, det er vigtigt at bevare den tradition for, at vi har brede flertal bag planloven.

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:09

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg kan sådan set godt forstå, at hr. Per Ørum Jørgensen ærgrer sig lidt over ikke at have nikket til den her pakke. Alt andet lige er der masser af gode elementer i det her, og jeg er ikke enig i, at der er bred kritik ude i landet af den her pakke, snarere tværtimod. Læg mærke til, hvad det så er for en type kritik, der er. Der er bl.a. kritik fra nogle af de kommuner, som ikke er med blandt de 29, af, hvorfor de så ikke lige er med, og hvorfor vi har lavet snittet sådan i den her diskussion om, at 40 pct. af kommunens borgere bor uden for bymæssig bebyggelse.

Jamen det er jo et politisk valg, at vi siger: Her går snittet, sådan laver vi definitionen, i forhold til hvad vi karakteriserer som et udkantsområde. Det, vi har brugt rigtig meget tid på at diskutere, er jo: Kan man overhovedet gøre det? Burde vi ikke bruge rigtig lang tid på et langt tilbundsgående gruppearbejde om det her? Og der er det, jeg siger: Det her har vi analyseret os frem til, det giver mening at sige: For de kommuner, hvor mere end 40 pct. altså bor uden for bymæssig bebyggelse, er det da oplagt, at det er her, man målretter de her lempelser hen imod.

Kl. 16:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:10

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg synes ikke lige, ministeren svarede på mit spørgsmål, for det, jeg egentlig sådan opfordrede ministeren til, var at lytte til De Konservatives og Venstres ordførere, som jo egentlig siger, at man under ud-

valgsarbejdet kan kigge på nogle af de her elementer af lovforslaget. Og derfor er jeg nødt til at spørge ministeren, om ministeren stadig væk er ultimativ, i forhold til at vi prøver at finde nogle brede løsninger om det her forslag, for jeg synes, jeg hører viljen hos de forskellige partier.

Altså det, vi står med nu, er ikke et godt lovforslag, heller ikke i forhold til dem, man gerne vil gøre det godt for, og derfor synes jeg, det var fornuftigt, at vi fik en konstruktiv dialog og ikke var ultimative i den her sag.

Kl. 16:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:11

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg har noteret mig mange ting under den her førstebehandling, men to ting vil jeg lige nævne specifikt. Det er dels den fremstrakte hånd fra både Kristendemokraterne ved hr. Per Ørum Jørgensen og Radikale Venstre, dels en blank afvisning fra S og SF med deciderede meldinger om, at skulle der en dag komme et regeringsskifte, som ikke giver Venstre og Konservative regeringsmagten, så vil man simpelt hen rulle de her vedtagelser tilbage. Så det er to ting, jeg i hvert fald har noteret mig. Netop når jeg noterer mig en fremstrakt hånd, er det, at jeg også bare stille og roligt konstaterer, at der jo er en anden- og en tredjebehandling, og derfor må man i udvalgsdiskussionen jo finde ud af, om der er ting, man kan blive enige om.

Jeg er bare meget, meget klar i mælet, når vi diskuterer noget, der skal målrettes specifikt til nogle kommuner, som altså må karakteriseres som værende udkantskommuner og dermed kommuner, som skal have nogle særlige muligheder.

Kl. 16:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 16:12

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå, at ministeren er meget glad for det her lovforslag. Det er et godt forslag, som fokuserer på at give særlige muligheder for de kommuner, der har brug for det.

Synes ministeren ikke, at det er mærkeligt, at man så har lavet en opdeling af landets kommuner, som gør, at den kommune i Nordjylland, som har haft den største vækst de sidste 5 år, nu er blevet defineret som en udkantskommune, som har særlige behov for at have nogle særlige muligheder? Det er det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål, jeg gerne vil stille til ministeren, er: Er det sådan, at en kommune, hvis man vedtager det her lovforslag, kan nægte tilladelse til, at der bygges et hus lige uden for en landsby, med henvisning til at der står tomme huse inde i landsbyen? For det er det, der er kernen i, om kommunen kan lave noget planlægning, som virker, eller ikke kan lave noget planlægning.

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:13

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg holder stadig væk fast i, hvad jeg startede med at sige, at ja, jeg synes, at det her er et godt lovforslag, som giver muligheden til lige specifikt de her 29 kommuner – ud over alle de andre elementer, som gives til en række andre kommuner. Men når vi taler kystnærhedszonen, og når vi taler landsbyerne, ja, så taler vi altså om kommuner, der er udvalgt efter et kriterie, hvor man siger, at mere end

40 pct. af kommunens borgere bor uden for bymæssig bebyggelse. At det så viser sig, at en af de kommuner i øvrigt har haft vækst, det ændrer da ikke ved, at der stadig væk er mere end 40 pct., som bor uden for den bymæssige bebyggelse. Det vil dermed være præget af mindre bysamfund. Og dermed giver det jo god mening, at en sådan kommune har de muligheder, som vi diskuterer i forhold til kystnærhedszonen, og som vi også diskuterer i forhold til landsbyudviklingen.

Så blev der igen diskuteret, hvad det nu er, der kommer til at ske, når man giver mulighederne og skal give muligheden for landzone-tilladelse. Der vil jeg bare sige, at efter de gældende regler i planloven kan kommunen jo give en landzonetilladelse, hvis den konkret skønner, at der er grundlag for det. Nu skal jeg gøre det ganske hurtigt: Og med det her lovforslag ønsker vi netop en praksisændring for yderkommunerne, sådan at vi får udformet det her ord skal til at betyde, at de ikke bare kan sige nej, hvis der ikke er et væsentligt modhensyn.

Kl. 16:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 16:15

Per Clausen (EL):

Det er jo rigtigt, som ministeren siger, at når man har valgt den definition af udkant, som man har valgt, så kommer man til det resultat, som man gør. Spørgsmålet er så, om man rammer det, det var hensigten at ramme, nemlig de dele af landet, som har nogle særlige udfordringer, fordi man ligesom kan sige, at de regnes med til det, vi så i mangel af bedre kalder Udkantsdanmark. Det synes jeg måske ikke er ramt ret præcist, men lad det ligge i den her omgang.

Så er der spørgsmålet om planlægningen. Det, der er afgørende her, er jo, om kommunerne får større frihed til at planlægge og sikre en udvikling, som også sikrer, at der sker noget i landdistrikterne, eller om de får mindre mulighed for at gøre det. Der vil jeg bare sige, at hvis det er sådan, at man ikke kan afvise, at der sker en vækst udadtil i en landsby, med henvisning til at vi sådan set foretrækker, at der sker en forbedring inde i landsbyen, og hvis det er sådan, at man ikke kan afvise, at der sker en større bebyggelse i områder, hvor man ligesom kan sige, at der prioriterer vi, at der ikke skal ske en udvikling, fordi den skal ske i nogle andre landsbyer, så har man da begrænset kommunernes mulighed for at sikre en fornuftig udvikling i landdistrikterne.

Kl. 16:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:16

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg skal gerne prøve at komme det endnu nærmere, når vi har den her diskussion om »skal«-bestemmelsen og landsbyerne. For det letteste er her at tage et konkret eksempel. Man har en populær blomstrende landsby, en attraktiv landsby, hvor rigtig mange mennesker gerne vil bo, for den er god, der er liv og glade dage i landsbyen, og nu vil man gerne bygge et hus lige i udkanten. Men der gives i udgangspunktet et nej, for man kan ikke komme uden for landsbyens rammer. Der er det, vi siger, at den planlægningstilladelse altså skal være mulig nu. Man skal ikke bare kunne sige nej. Man skal give tilladelsen, selvfølgelig medmindre der er væsentlige hensyn til landskab, til natur og til miljø, som skulle tale afgørende imod.

Derfor er det altså muligt for kommunen at sige nej, såfremt den skønner, at andre hensyn vejer tungere. Jeg vil bare sige, at der skal kommunen altså allerede foretage en afvejning af de hensyn, som netop er nævnt i de to bestemmelser. Så det vil ikke være fremmed for kommunen at skulle gøre det her.

Jeg vil sige, at det er kommunen, som jo altså både før og efter vedtagelsen af det her lovforslag har plankompetencen i den enkelte kommune.

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til miljøministeren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til fritstående internetmedier, digital distribution og kritisk, undersøgende journalistik.

Af Mogens Jensen (S), Holger K. Nielsen (SF), Jørgen Poulsen (RV) og Per Clausen (EL).

(Fremsættelse 17.12.2010).

Kl. 16:18

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Inden jeg åbner forhandlingerne, vil jeg lige sige, at teknikken ikke kommer i orden i dag, så eventuelle korte bemærkninger under de sidste to forslag sker heroppefra. Den lille firkant, der normalt er mellem de to højttalere, hvor man kan se, hvor lang tid man bruger, virker heller ikke, men der sidder altså et ur her til højre, som med store røde bogstaver tæller opad. Så når den har passeret de 60 sekunder og der begynder at stå 1 minut og nogle sekunder, så er man altså forbi sin taletid. Uret sidder til højre for taleren.

Så åbner vi forhandlingerne, og den første, der får ordet, er kulturministeren.

Kl. 16:19

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Vi kan konstatere, at mediemarkedet er under hastig forandring som følge af den teknologiske udvikling: udvikling af nye medier, øget sammensmeltning af medier, udvikling af medievirksomheder med publicistisk indhold på flere medieplatforme, aviser, radio, tv, internet m.v. Der er ændringer i brugeradfærd samt skærpet national og international konkurrence, og der er øgede koncentrationstendenser. Derfor nedsatte jeg i november i fjor et lille hurtigtarbejdende udvalg, der har til opgave at udarbejde et grundlag for regeringens stillingtagen til den offentlige mediestøtte. Udvalget består ud over formanden af to forskere samt otte repræsentanter for de trykte og elektroniske medier.

Udvalget skal afdække, hvilke centrale parametre der bør indgå i overvejelserne om en eventuel justering af mediestøtten og samtidig undersøge mulige modeller for en fremtidig mediestøtte. Desuden skal der indgå analyser af modellernes fordele og ulemper set fra de forskellige parters side.

Udvalget, som mødtes første gang den 11. januar 2011, kommer med sin rapport senest 1. oktober 2011. Jeg er således enig med forslagsstillerne i, at der som følge af udviklingen på mediemarkedet bør ses på den offentlige mediestøtte, men jeg finder det hensigtsmæssigt, at vi afventer udvalgets rapport, således at mediestøtten i sin helhed kan anskues i et mere sammenhængende perspektiv, før nye initiativer tages på dette område, altså ikke stykvis og delt, men helt.

Jeg vil gerne sige, at regeringen er villig til at medvirke til at afgive en udvalgsberetning, da vi jo principielt ikke på forhånd er afvisende over for forslagets intentioner.

Jeg skal nævne, at jeg er orienteret om, at Mediestøtteudvalget på det første møde ikke fandt anledning til en særlig fremskyndelse af en udvalgsdebat om støtte til onlinemedier.

Så vil jeg i øvrigt henvise til den kronik af formanden for udvalget, Henning Dyremose, der blev bragt i Berlingske Tidende den 17. januar. Kronikken belyser baggrunden for den nødvendige drøftelse af mediestøtten i et fremadrettet perspektiv, samtidig med at den skitserer de opgaver og udfordringer, som udvalget skal løfte og komme med forskellige løsningsmodeller til, så vi således får et godt grundlag for den videre politiske drøftelse.

Det fremgår også af denne kronik, at udvalget har besluttet at gennemføre arbejdet med stor åbenhed og har inviteret offentligheden til at indgå i debatten, hvad jeg finder er væsentligt. Også af den grund finder jeg det forkert at forcere dele af udvalgets arbejde. Hvis beslutningsforslaget skulle nyde fremme, ville man jo først kunne komme med lovforslag til efteråret, hvor Mediestøtteudvalget i forvejen har barslet.

Derfor kan regeringen ikke støtte det fremsatte forslag.

Kl. 16:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger. Den første er fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 16:21

Mogens Jensen (S):

Tak. Nu kan det jo ikke undre, at kulturministeren kan gå op og sige, at der er nedsat et udvalg, der skal analysere det her. Jeg tror, kulturministeren har rekord i nedsættelse af udvalg på kortest tid om alt, hvad der kunne optræde som lidt vanskeligt i den politiske debat. Men jeg vil da også sige, at jeg er helt tilfreds med, at der er et udvalg, som kigger på den langsigtede omlægning af mediestøtten, og det kan vi også fuldt ud bakke op om fra socialdemokratisk side.

Det, vi bare påpeger, og det, som der har været en bred politisk enighed om, i hvert fald mellem Socialdemokraterne, de øvrige oppositionspartier og Venstre, er jo, at der var ting, vi godt kunne gøre her og nu. Den store omlægning af mediestøtten skal afvente udvalgsarbejdet, men noget, som man kunne gøre nu og her, og som der faktisk er behov for, er det, som vi foreslår i det her beslutningsforslag.

Jeg vil godt spørge ministeren, hvorfor ministeren ikke mener, at man kan dele tingene op og sige: Vi gør noget nu og her, og så venter vi med den mere langsigtede omlægning af støtten.

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren. Netop, fordi det er sportens minister, har jeg sørget for, at der bliver lidt ekstra motion.

Kl. 16:23

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Det er dejligt, det er godt. Det er godt for knæene.

Jeg er glad for, at hr. Mogens Jensen er tilfreds med udvalget, der ser på det langsigtede. Derfor synes jeg altså også, at det er forkert, at det eneste, hr. Mogens Jensen kan få ud af at forcere noget nu, er, at noget, der kunne blive vedtaget i efteråret, så bliver vedtaget i maj måned. Det er altså ikke den store politiske gevinst. Så ved at forcere

et delelement i stedet for at se på helheden risikerer man at få lagt brikken forkert, så man må lægge den om igen til efteråret, hvis det viser sig, at den ikke passer præcis på den måde i helheden. Derfor synes jeg det er ubetids og en sådan løben efter vinden – jeg ved godt, at lobbyisterne har været hos hr. Mogens Jensen – men det er altså at løbe lidt efter lobbyisterne at fremsætte det nu, når man i forvejen ved, at det kan komme til efteråret.

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 16:24

Mogens Jensen (S):

Jeg vil bare sige til kulturministeren, at vi som sagt har haft et bredt flertal i Folketinget, der sådan set har været enigt i, at der var ting, vi godt kunne gøre nu og her, og som ikke krævede en lang udvalgsrapportering. Man må også sige, at selv om vi nu får en udvalgsrapportering til efteråret, kan man jo ikke være sikker på, at man lige er klar til at lave lovgivning og til at lave reglerne om. Der kan gå ganske lang tid, før vi overhovedet når ind til sagens kerne, nemlig hvornår der bliver mulighed for også at give mediestøtte til internetbaserede medier, hvornår der bliver mulighed for, at de kan få driftsstøtte og etableringsstøtte, og hvornår der bliver mulighed for, at vi kan støtte den undersøgende, kritiske journalistik. Vi mener, at vi ville kunne lave en lille ordning for det nu og her, og jeg forstår ikke, hvorfor ministeren ikke mener, at det kunne være muligt.

Jeg vil så godt spørge ministeren, hvordan ministeren forholder sig til det konkrete indhold. Er det ikke rigtigt, at internetmedier i fremtiden også skal kunne opnå mediestøtte? Er det ikke rigtigt, at det ville være en god idé at sikre, at den fremtidige mediestøtte understøtter den kritiske, undersøgende journalistik? Kan ministeren svare på det her i dag?

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:25

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jeg kan naturligvis svare på det hele, og jeg har også læst det der fra lobbyisterne. De har jo skrevet alle de spørgsmål, og dem har jeg også set.

Det, man skal være opmærksom på, er, at der altså er en lov, som betyder, at man kun kan give til dagbladene i dag. Det er den, hr. Mogens Jensen vil have lavet om, så man også kan give til netaviserne. Det er en ærlig sag. Man skal bare være opmærksom på, at man hermed flytter fra papir til net, og at der er nogle, der mister penge. Det skal man altså gøre velovervejet, så man ikke laver skader, som det viser sig man ikke havde behøvet at lave. Det synes jeg kræver en ordentlig gennemgang, også af avissituationen.

Det er rigtigt, og der er vi enige, at internetmedierne også skal kunne få støtte, men det kræver altså den lovændring, som jeg gerne vil forberede ordentligt. Det er da vigtigt, det er meget vigtigt, og der er vi enige, at internetmedierne bliver seriøse, bliver ordentlige og har mulighed for at udvikle sig, for mange unge læser ikke aviser, men læser på nettet. Derfor er vi fuldstændig enige i intentionen. Jeg synes bare, det er lidt ubetids, før det er undersøgt ordentligt.

Til det med, om vi skal støtte en kritisk, undersøgende journalistik: Ja, men der skal vi da også overveje meget nøje, hvem der egentlig skal afgøre, hvad der er kritisk, undersøgende journalist? Meget af det gravearbejde, nogle af aviserne roser sig af bliver sat i gang nu – gravere troede jeg i øvrigt hørte til kirkegårdene, men de hører nu til aviserne – er jo ikke særlig avanceret og dygtig, undersøgende journalistik. Så hvem skal egentlig sidde og afgøre det? Det

skal vi så også have ordentlig fod på. Hvad er det så for et udvalg, der skal sidde og vurdere, hvad der er rigtig, ordentlig, undersøgende journalistik? Der er meget langt imellem, at man oplever ordentlig, undersøgende journalistik, men det vil jeg da meget, meget gerne have mere af – det ordentlige, altså.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 16:26

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg synes, det er meget dejligt, at ministeren er enig i, at der er et behov for, at man ikke kun er bundet til at støtte ting på tryk, og at han er enig i, at det er indholdet, der tæller. Men så kan jeg ærlig talt ikke forstå, hvorfor vi skal vente på nye udredninger. Jeg synes, man kan sige meget om det her område, men man kan i hvert fald ikke sige, at det ikke er udredt. Det er jo trods alt så lille et hjørne af støtten i det samlede billede, så jeg synes, at det er noget, vi kan gøre her og nu, for tiden er løbet helt fra det.

Kl. 16:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:27

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jeg lyttede til det som en ordførertale, men det blev indlagt som et spørgsmål til ministeren, og der var ikke noget spørgsmål. Men jeg skal gerne prøve at svare på det, der ikke var noget spørgsmål – og det har jeg også svaret hr. Mogens Jensen.

Hvorfor vente på nye udredninger? Fordi det skal ses i en sammenhæng. Vi tager noget fra aviserne, og det vil aviserne ikke blive lykkelige for. Jeg tror såmænd ærlig talt, at der vil komme en kolossal voldsom kritik af det i pressen, hvis vi kaster os ud i det nu, og det kan vi også tage den dag, vi laver beslutningen. Men man kan da ikke bare uden videre tage noget fra folk for at give det til nogle andre uden at have tænkt nøje over konsekvenserne.

Det er rigtigt, at der foreligger undersøgelser, men ikke undersøgelser, hvis konklusioner jeg er tryg ved, og hvor jeg som demokrat ikke helt synes, at den måde, pengene skal fordeles på i de forslag, der foreligger, er demokratisk i orden i mine øjne, fordi det bliver nogle eksperter, der kommer til at sidde og afgøre, hvem der skal leve, og hvem der skal dø. Jeg kan godt lide, at befolkningen kan stemme med fødderne, om jeg så må sige, ved, hvad man køber og ikke køber, og det er jo sådan, avisstøtten virker i dag med portostøtte og distributionsstøtte. Det virker jo ved, at borgerne får det, de gerne vil have; det er ikke et lille udvalg, der afgør, hvad borgerne skal have. Derfor er jeg ikke tilfreds med de forslag, der ligger nu, og det må være en ærlig sag, at man, når man ikke er tilfreds med de konklusioner, der ligger på bordet nu, så siger, at vi må have set nøjere på det. Og det er det, jeg vil.

Kl. 16:29

$\textbf{Fjerde næstformand} \; (Helge \; Adam \; M \\ \emptyset ller):$

Så er det hr. Jørgen Poulsen, ikke nødvendigvis for et spørgsmål, men for det, der hedder en kort bemærkning. Den behøver ikke indeholde et spørgsmål, og det vil sige, at ministeren sådan set heller ikke behøver at svare, hvis ministeren ikke mener, at der er noget svare på.

Så er det hr. Jørgen Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:29

Jørgen Poulsen (RV):

Han kan jo eventuelt lukke for mikrofonen.

Nu får ministeren det til at lyde, som om det her er en revolution, en fuldstændig omkalfatring af støtten. Det, der er tale om, er at tage en lille bid af den støtte på 400 mio. kr., som i dag gives til de trykte medier. Nu lød det jo, som om dagbladene ville gå under i morgen, hvis det skete. Nej, dagbladene kan jo også søge støtte under den her vinkel, så vi ikke cementerer dem i den nuværende situation, men således at de kan få støtte til at føre over fra det trykte til det digitale.

Så jeg synes ikke, det er noget at vente på, men jeg bliver jo nødt til at have respekt for, at ministeren vil have endnu en udredning. Jeg synes, det her er udredt, og vi behøver ikke at nøle.

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:30

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Selv om der igen ikke var noget spørgsmål, vil jeg gerne kommentere kommentaren.

Det er meget, meget enkelt at stå her og sige, at nogle skal have penge, men så skal man sige, hvem man tager dem fra. Og selv om der er 400 mio. kr., vil der altså blive flyttet noget over til nogle, der ikke fik før. De skal så tages fra dem, der fik de 400 mio. kr. Vil hr. Jørgen Poulsen tage fra Information? Vil hr. Jørgen Poulsen tage fra Kristeligt Dagblad? Jamen kom dog op og sig det. Sig det dog lige ud i stedet for at putte under sådan en anonymitet. Det er så det, der kan være konsekvensen, og det skal man gøre med åbne øjne, hvis det er der, man ender. Men det skal stadig væk gøres fornuftigt og grundigt, så man ikke skader aviserne, samtidig med at der laves udvikling, og der siger hr. Jørgen Poulsen noget rigtig: Vi skal også give dagbladene mulighed for at udvikle sig over i net, for det er der, de unge er.

Derfor er vi fuldstændig enige i intentionerne, men skadevirkningerne for dem, der er vant til at få noget, skal man have tænkt meget nøje over, og man skal formentlig også have forhandlet med dem, så man får et system, som alle kan være glade for er fremadrettet. Og det ligger ikke på bordet ved at lave en delbeslutning.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så har hr. Holger K. Nielsen bedt om en kort bemærkning.

Kl. 16:31

Holger K. Nielsen (SF):

Ministeren sagde sådan lidt hånligt, at vi bare løber efter lobbyisterne. Det synes jeg ikke er nogen rimelig betragtning. Det, som ligger bag det her forslag, er jo en virkelig interesse for og en bekymring for, at den danske mediestøtte ligesom får samme funktion som værftsstøtten havde i sin tid. Altså, man støtter nogle industrier, nogle erhverv, nogle aktiviteter, der måske på sigt ikke er levedygtige, hvorimod man så undgår at støtte det, der er fremtid i.

Det er jo det, som er vores interesse for det her, og det forstod jeg også var ministerens tilgang til det, og derfor må han også kunne forstå, at de her meget, meget begrænsede forslag, der ligger her – det er jo ikke en fuldstændig gennemgribende forandring af hele mediestøtteområdet – jo ligesom lægger op til, at vi kommer i gang med det her. Vi ønsker sådan set at sige, at vi ikke vil afvente nye rapporter, før vi går i gang med det her, fordi vi godt kender og har erfaringer for, at der bliver lavet en rapport, som kommer på et senere tidspunkt, og så kommer der nye rapporter, og så kommer det ikke i gang. Vi vil godt i gang med det her. Det er baggrunden for, at vi fremsætter det her forslag.

Kl. 16:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:33

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Det er jo en lidt absurd situation, for vi er alle sammen enige om, at der skal ske noget. Jeg synes, at billedet er meget rigtigt. Mediestøtten skal ikke vise sige at være værftsstøtte, hvor det ender med, at man står med nogle tomme værfter. Man kan også tage de gamle bilproducenter og så tage Amerika, hvor de pludselig står med de nedlagte bilbyer, fordi de ikke fulgte med tiden. Det er fuldstændig rigtigt, og derfor er vi jo enige i, at der skal ske noget.

Det, jeg har ønsket, er, at det sker, således at det er velovervejet, og at alle virkningerne og følgevirkningerne er kendt og set i øjnene. Ja, man skal støtte fremtiden, man skal jo ikke for tidligt lægge noget eksisterende, der fungerer, i graven. Det er rigtigt, at det gør man jo ikke, hvis man tager den her enkle bid. Men den her enkle bid vil jo være en del af den helhed, jeg går efter at få sat rigtigt sammen.

Det er jo derfor vi har nedsat udvalget, så man ikke får lavet nogen delbeslutninger, som viser sig måske nok skulle have været noget anderledes, når man når til helhedsbeslutningen. Vi skal jo ikke lægge aviser i graven for tidligt, men man skal heller ikke forhindre netaviserne i at udvikle sig. Det er den balance, vi skal finde.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 16:34

Holger K. Nielsen (SF):

Vi er fuldstændig enige i, at man ikke skal lægge aviserne i graven, og det skal jeg også nok vende tilbage til i min ordførertale. En væsentlig del af det her forslag går jo på, at man ligesom stimulerer dagbladene til i højere grad at bruge internetplatformen, at bruge de elektroniske platforme i stedet for print. Det kan man sige er en eller anden form for erhvervsstøttepolitik, hvor vi tager hensyn til, at der er en fremtidig udvikling, som man er nødt til at støtte frem for printmediet. Det er mange år siden, Gutenberg opfandt bogtrykkerkunsten, og det er jo i høj grad stadig væk det, som man bygger mediestøtten på, hvorimod der sker en rivende udvikling på hele det elektroniske område.

Jeg er helt enig i, at det skal ske med respekt for journalistikken, respekt for, at man har journalistiske muskler forskellige steder, og det er i høj grad dagbladene, der kan levere det, men det her er altså bare et meget, meget begrænset skridt, hvor vi ligesom kommer i gang, hvor Dagbladsnævnet får mulighed for at give støtte på nogle lidt mere fleksible præmisser, end tilfældet er i øjeblikket. Det er altså ikke ret meget, må jeg sige til ministeren.

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ministeren har ingen kommentarer. Nu skal jeg være sikker, for vi har ikke det elektroniske system: Er der flere, der har bedt om en kort bemærkning? Det er ikke tilfældet. Så går vi til ordførerne, og den første ordfører er Venstres ordfører, det er fru Ellen Trane Nørby

Kl. 16:35

(Ordfører)

Ellen Trane Nørby (V):

Det beslutningsforslag, B 46, som vi behandler her i salen i dag, minder i ekstrem grad om nogle af de forslag, som vi også fremsatte i Venstres mediepolitiske oplæg fra november 2009. Derfor er vi i

det store og hele også meget enige i de forslag og de problemstillinger, som skitseres i B 46, og det glæder os i Venstre i høj grad, at oppositionen åbenbart har læst vores oplæg og også er så enige med os, at de i dag fremlægger eget beslutningsforslag om noget, som vi også foreslog for 1½ år siden. Det gælder støtten til de fritstående internetnyhedsmedier, en omlægning af Dagbladsnævnet så vel som en pulje til at støtte den dybdeborende journalistik.

Jeg tror, vi alle sammen kan genkende billedet af et dansk mediemarked, der har været under ekstrem forandring. For 25 år siden var det danske mediemarked markant anderledes, end det er i dag. Husstandens eneste tv stod i stuen, og her samledes alle om de samme programmer. Den eneste tv-kanal, danskerne kunne se og modtage, var DR1, og her startede programmerne sidst på eftermiddagen, og når programmerne sluttede, var man heldig, hvis der var pausefisk på skærmen, ellers var der ikke meget andet at vælge imellem. Mobiltelefonerne var på størrelse med en kuffert, og de fleste husstande havde et avisabonnement.

Medierne har gennemgået en eksplosiv udvikling de forgangne årtier, og den måde, som vi bruger medierne på i dag, er også væsentlig anderledes, end den var tidligere. I dag har hver dansker i gennemsnit fem en halv FM-radio, to fjernsyn, minimum én computer. Det er meget få danskere, der i dag holder avis. Flere danskere har flere mobiltelefoner, MP3-afspillere, spilkonsoller og alle mulige andre elektroniske gadgets. Antallet af kanaler er samtidig eksploderet, og det har klart ledt til en segmentering og en delvis fragmentering af medieforbruget. De fælles samtaleemner i kantinen er ikke længere det, man så på tv. I dag er det Google, Facebook, eBay, der optager mange af de reklamekroner, der tidligere lå hos de danske dagblade.

Skal vi være ærlige, er det nok aviserne, der ligner sig selv mest til trods for gratisaviskrig, til trods for elektroniske aviser og aktører, hvis produkter i dag udelukkende udkommer i elektroniske udgaver. En avis på papir er i dag stadig væk en avis, og selv om der er færre aviser, der trykkes på papir og distribueres ud til danskerne, er der fortsat mange. Men oplagstallet og antallet af abonnenter er styrtdykket, og særlig de unge får i dag deres nyhedsforbrug dækket på internettet og ikke fra trykte aviser. Måske er det også netop derfor, det er aviserne, der i de her år er markant hårdest under pres for at genopfinde sig selv og genopfinde deres eksistensberettigelse. Netop derfor er der også i høj grad behov for en omlægning af hele mediestøtten, så vi fremover kan støtte op om nyhedsdækningen i Danmark uden at tage hensyn til, om aviserne udkommer på papir eller de udkommer på nettet.

Det er også på den baggrund, at regeringen har nedsat et mediestøtteudvalg, som skal følge op på den dybdeborende udredning, som professor Anker Brink Lund og Preben Sepstrup afleverede i efteråret 2009. Medieudvalget skal senest 1. oktober i år komme med forslag til helt konkrete ændringer i mediestøtten. Derfor ønsker vi fra Venstres side også at afvente udvalgets arbejde, selv om vi i princippet er enige i de forslag, der stilles i B 46, og selv om de i princippet minder meget om nogle forslag, vi selv har foreslået i november 2009. Vi synes, det er vigtigt, vi ser omlægningerne i en sammenhæng og dermed sikrer grundlag for en reel og omfattende omlægning af den danske mediestøtte, sådan at vi kan fremtidssikre mediestøtten i en digital verden.

Vi kan også konstatere, at Europa-Kommissionen så sent som i dag har været ude med en melding om, at Europa-Kommissionen ønsker, at papiraviser og elektroniske aviser fremover momsstøttes på samme måde. Det er jo selvfølgelig også noget, som vi forventer skal indgå i de drøftelser, som foregår, vedrørende mediestøttens omlægning.

Vi håber, at vi i forbindelse med udvalgsarbejdet kan skrive en fælles beretning omkring B 46, hvor vi alle sammen peger på behovet for en omlægning og reform af mediestøtten i Danmark, således at vi kan fremtidssikre den publicistiske nyhedstradition. Men som sådan kan Venstre ikke støtte B 46, som det foreligger. Vi ønsker at afvente udvalgets arbejde, og vi ønsker at se tingene i en sammenhæng.

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Henrik Brodersen.

Kl. 16:40

(Ordfører)

Henrik Brodersen (DF):

Jeg skal starte med at sige, at vores kulturordfører ikke kan være til stede, i og med at hun har andre gøremål, men dog i det kulturelles navn. Derfor er det mig, der hermed læser hendes tale op.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at der igennem de seneste år er sket en stor ændring i medielandskabet, og især på platforme ser man forandringer fra år til år. Derfor er det også meget vigtigt, at der i forbindelse med en ændring af mediestøtten skal være et meget klart budskab om, hvorledes den fremadrettet skal se ud, så man kan være sikker på, at den vil kunne holde i mange år frem.

Det er interessant, at der er lavet en mediestøtteudredning, og denne skal også langt hen ad vejen fungere som et godt udgangspunkt for de beslutninger, der skal træffes. For at nå det bedste beslutningsgrundlag ser Dansk Folkeparti det som en udmærket arbejdsgang, at kulturministeren har nedsat et udvalg, der skal undersøge, hvordan omlægningen konkret kan foregå; et arbejde, som forventes færdigt til oktober. Det er vigtigt, at der er klart overblik over, hvordan alle interessenter vil blive stillet efter en omlægning. Det må ikke glemmes, at hvis der tilføres nye medieplatforme midler, skal de tages fra andre. Derfor er det vigtigt, at der er mange gode begrundelser. Der er mange dele, der skal omlægges, og dem skal der være klarhed over, før der tages endelige beslutninger.

Dansk Folkeparti ser frem til de meldinger, der vil komme fra det udvalg, der nu arbejder, og vi vil indgå i en konstruktiv forhandling om mediestøtten. At mediestøtten ikke er en del af medieaftalen, som blev indgået sidste år, finder vi tilfredsstillende. Begge områder er så omfattende og involverer så meget, at for at blive belyst og tilgodeset er det vigtigt, at der er taget højde for alle faktorer. Rent tidsmæssigt vil det ikke være en fordel at vedtage dette beslutningsforslag på nuværende tidspunkt. Det er bedre at tage emnet op, når udvalgsarbejdet er færdigt. Men vi anerkender, at der er behov for ændringer.

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Holger K. Nielsen som ordfører for SF.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Man kan jo ikke påstå at mediestrømmen er blevet mindre de senere år. Faktisk bombarderes vi med medier, bombarderes med nyheder døgnet rundt, mange af dem fuldstændig gratis. Det flow af nyheder, der er, er fuldstændig enormt i øjeblikket. Det sker på alle de nye platforme, der er kommet som en del af den rivende teknologiske udvikling, som vi har oplevet de sidste mange år.

I hele dette kaos af medier, medieflow, mediestrøm, nyheder – jeg ved ikke hvad – er det jo rimelig vigtigt, at vi ser på den måde, som vi støtter medierne på. Der er jo enighed om, og det synes jeg er positivt, at det er nødvendigt at have en offentlig støtte af medierne af hensyn til vores demokrati. Hvis vi ikke havde det, ville det udelukkende være kommercielle aktører, som skulle tjene penge på at

Kl. 16:49

bringe nyheder, tjene penge på at have medier, og som udelukkende havde kommercielle interesser, som styrede hele nyheds- og mediestrømmen. Over for det har vi en publicistisk tradition, hvor man, om jeg så må sige, tjener penge for at lave nyheder og ikke laver nyheder for at tjene penge, som de kommercielle gør, men hvor det, der er målet med ens aktivitet, er at sikre den demokratiske samtale. Det er vigtigt, at vi holder fast i det, og at vi giver en offentlig støtte til det.

Det er også vigtigt, at vi holder fast i alle de her forskellige nye platforme, der er – frie internetmedier, aviser, tidsskrifter, radio, tv, internet, you name it – og at vi holder fast i, at det, der er det centrale, er journalistikken. Hvordan kan vi holde fast i en seriøs og dybdeborende og god journalistik, der kan have kontrol med magthaverne, hvilket er en del af den demokratiske proces, en uvurderlig del af ethvert demokrati? Hvordan kan vi fastholde journalistikken som det centrale, helt uafhængigt af hvilke platforme, hvilke medieformer man nu arbejder inden for? Det synes jeg er det meget centrale. Der vil jeg godt advare imod, at man kommer ind i et kæmpe slagsmål mellem de forskellige medieformer. Der er store økonomiske interesser på spil, men jeg vil godt opfordre til, at vi her i Folketinget holder os fri af at skulle tage parti for det ene og det andet, fordi vi nu har nogle gode venner her og nogle gode venner der, men at vi holder fast i, at det, der er det afgørende, er journalistikken; det er, at vi har medier, der kan blive en central del af den demokratiske proces og den demokratiske samtale. Det synes jeg er det helt centrale i det her.

Jeg vil så godt sige vedrørende dagbladene, som jeg ved er meget bekymrede for det, der kan ske, at de naturligvis også godt ved et eller andet sted, at de printmedier, de har opereret på, ikke vil forsvinde fuldstændig, men de vil blive – det bliver de i øjeblikket – svækket i forhold til nye platforme. Jeg vil godt sige, at jeg tror, at dagbladene stadig væk er helt, helt centrale aktører i det danske mediebillede. Det er der, man har de journalistiske muskler, det er der, der er mulighed for at lave virkelig dybdeborende journalistik, det er der, hvor der er tradition for at gøre det, og hvis man ser på fødekæden for nyheder, ser man, at det er der, de fleste nyheder starter, og det ved vi også godt som politikere – det er i høj grad dagbladene, som sætter dagsordenerne. Derfor vil det være en kæmpestor fejl, hvis vi smider barnet ud med badevandet i den forstand, at dagbladene forsvinder i den omkalfatring, der finder sted i hele mediebilledet. Det vil være en meget stor fejl, og vi skal være sindssygt forsigtige med og opmærksomme på, at det ikke sker.

Men vi må så også sige, at dagbladene jo er nødt til at gå over på de nye platforme, og det, som det her forslag lægger op til, er i høj grad at tilskynde til, at man i højere grad udvikler sig på internettet, at man udvikler sig på de nye elektroniske platforme, som der er, og som man jo ser i mange andre lande, hvor det tilsvarende sker – i USA er der en kæmpe udvikling på hele det område. Derfor synes jeg sådan set, det er meget relevant, som vi gør her, at den måde, man giver støtte på, bliver en smule målrettet i forhold til fremtidens udvikling i stedet for i forhold til fortidens. Begrundelsen for, at vi har fremsat det her beslutningsforslag – det har jeg været inde på i de korte bemærkninger, det skal jeg ikke gentage – er, at vi godt vil have gang i det her, vi mener, det godt kan gøres, og derfor håber jeg på, at vi kan få en ordentlig behandling af det.

Kl. 16:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre med den næste, som er den konservative ordfører. Det er hr. Rasmus Jarlov.

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Vi må være blevet et stort parti, siden vi kommer til allerede. Jeg undskylder, at jeg var lidt lang tid om at komme herop.

Jeg er fuldstændig enig i mange af de hensigter, der har ligget hos de forrige ordførere, og også i forslagsstillernes intentioner med forslaget. For det er selvfølgelig vigtigt, at vi hele tiden følger med tiden, og at vi får moderniseret vores mediestøtte.

Helt grundlæggende skærer det jo i mit borgerlige hjerte at give offentlig støtte til en hel masse ting, men her må vi sige, at hvis ikke vi gør det, får vi ikke en ordentlig presse i Danmark, og det er vigtigt for vores samfund. Det er ikke kun vigtigt for os, der sidder herinde; det er også vigtigt for den demokratiske debat og for samfundet som helhed. Så mediestøtten er vigtig, og det er selvfølgelig vigtigt, at den bliver moderniseret og givet hensigtsmæssigt.

Derfor synes jeg også, at det er rigtig fornuftigt, at der er blevet nedsat et udvalg, som ser tingene i sammenhæng. Og jeg kan ikke rigtig se, at der er nogen grund til, at vi skal forhaste de her beslutninger og fremrykke det ½ år, hvis det overhovedet kan nå at blive så meget, man kan fremrykke det, i forhold til det udvalg, som barsler med noget omkring den 1. oktober.

Vi kan jo ikke selv trykke pengene, selv om vi gerne ville, og derfor er vi nødt til, som ministeren også sagde, at finde nogle penge et andet sted, og det vil blive inde for den samme ramme. Det vil sige, at der vil være nogle medier, som vil skulle have mindre, hvis der er nogle andre, der skal have mere. Og derfor er det rigtigt at afvente det her udvalgs arbejde, og det gør vi med sindsro.

Kl. 16:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørgen Poulsen som ordfører, og det er som radikal ordfører.

Kl. 16:51

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Tanken med det her forslag er jo egentlig bare så småt at åbne op for, at mediestøtten også kan gives til internetmedier, til kritisk journalistik og til dagblade, som ønsker at flytte til en digital distribution. Hele formålet med at støtte medier er jo at støtte den nytteværdi, som medierne skønnes at have i samfundet i form af almindelig folkeoplysning, i form af udvikling af den demokratiske debat og i form af kritisk undersøgende journalistik. Der er jo ingen tvivl om, at dagbladene har spillet og fortsat også spiller en nøglerolle, men verden har ændret sig, og det trykte ord, den kritisk undersøgende journalistik er jo ikke længere bare forbeholdt dagbladenes papirudgaver. Vi har jo set, hvordan f.eks. mobiltelefoner og internet spiller en stadig stigende rolle som leverandører af både nyheder og den demokratiske dialog. Vi har også set, hvordan fritstående internetmedier ikke mindst lokalt i stigende grad har overtaget rollen som samfundets vagthund.

Men det afspejles ikke i de støtteordninger, vi har i dag. Faktisk er det sådan, at undersøgende journalistik slet ikke er et af de kriterier, der indgår for at få støtte, og det vil vi meget, meget gerne ændre på med det her forslag. Vi synes, det er vigtigt, at det er utrolig vigtigt, at aviserne overlever, men vi synes også, det er vigtigt, at de mange netaviser, som uden at få en øre i støtte, de mange netaviser, som går frem i disse år, og som mere og mere overtager den rolle, som dagbladene har og har haft, også får støtte. De kan jo ikke overleve på ingenting. Hvis de skal fastholde den kvalitet, er det nødvendigt, at vi også bruger støtten til at hjælpe dem og holde dem til, så de kan opretholde den høje kvalitet.

Så vi forstår fuldstændig den situation, som dagbladene befinder sig i. Vi forstår fuldstændig, at ministeren viger tilbage for at rokke alt for meget med båden. Det skal man ikke i den situation. Det er også derfor, vi siger, at vi bare vil have taget hul på det, for jeg synes, det er en af de her sager, hvorom man kan sige, at her står det bedste. Hvis det nu er det bedste at sende det i udvalg og kommissioner, så begynder det bedste at stå i vejen for det gode, og det er virkelig noget, som er udredt og udredt. Vi kan gå i gang nu med det her meget sparsomme forslag, og jeg er selvfølgelig glad for, at alle synes, at det er indholdet, som tæller, at vi er mere interesseret i indholdet, end vi er i papiret, altså i formen. Altså, vi er mere interesseret i journalistikken end i papiret.

Så jeg håber virkelig, at det kan sættes i gang, uden at de udredninger varer alt for længe.

Kl. 16:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:54

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Når man ser på den fantastiske udvikling, der har været i medierne i de senere år, og det tempo, som de forandringer sker med, synes jeg i grunden, at man må konstatere, at det her beslutningsforslag ikke er udtryk for sådan unødigt hastværk, men måske et udtryk for, at også oppositionen bevæger sig forsigtigt fremad.

Det gør man selvfølgelig af gode grunde, fordi der er ting, vi ikke ønsker at slå ned ved at lave nogle forandringer. På den anden side må jeg jo sige, at når ministeren siger, at han forventer, at der kan ske noget på området til efteråret, og der er nogle grænser for, hvor meget hurtigere det kunne gå, hvis man vedtog det her beslutningsforslag, så er det vel bedst sådan set at sige, at det er rigtig godt, at der er enighed om, at der nu skal ske noget på det her område, at der er enighed om, at hvis vi skal have kritiske, kvalitetsorienterede dansksprogede medier, ja, så er det nødvendigt med statsstøtte, og det er nødvendigt, at den statsstøtte fokuserer på, om jeg så må sige, kvaliteten og indholdet og substansen mindre end på formen og den måde, man formidler det på.

Den enighed synes jeg jo er vigtig, og så kan vi måske godt vente nogle måneder ekstra på, at det kommer på plads, selv om jeg da godt kan forstå, at de mennesker, som lever af og lever i den verden, som handler om de elektroniske medier eller it-orienterede medier, synes, at der er gået alt, alt for lang tid. På den anden side må man jo også sige, at det, at der så er gået den tid, jo også har gjort, at vi om den gamle diskussion, hvor man uden at ryste på hånden kunne sige: Jamen støtten går til det område, hvor historierne produceres og skabes, og nyudviklingen sådan indholdsmæssigt sker, nemlig aviserne, jo i dag må konstatere, at selv om det er rigtigt, at aviserne stadig væk spiller en vigtig rolle i forhold til at lave baggrund og også at være dagsordensættende, så sættes der jo dagsordener hele tiden hver dag. Tv-kanaler med et forholdsvis begrænset seertal er i stand til at sætte dagsordener, internetmedier sætter også dagsordener, og selv er jeg blevet belært af klogere og yngre mennesker end mig selv, når jeg er lidt småsur over kun at kunne komme på internettet, men ikke i den skrevne avis, at det kan jeg godt holde op med, fordi sandsynligheden for, at der er flere, der læser det, måske oven i købet af dem, som det er vigtigt at påvirke, måske er større, hvis det er

Nu har vi også en rigtig god, synes jeg, saglig begrundelse for at sige: Jamen vi er nødt til at lave et skift, hvis det er indholdet, vi følger efter, både fordi en række af de dagblade, som er på internettet, faktisk i dag jo også prioriterer at lave en del af det, der er de nye historier, det, der er de dagsordensættende ting, på nettet, og fordi vi

har set en række aktører, som jo har internetformidling af nyheder og debat osv. som deres vigtigste måde at agere på, og det ville være forkert at henvise til Altinget og Modkraft osv. og sige, at her sker der ingen ny udvikling, at der findes der ingen selvstændig journalistik, for det gør der jo. Og derfor er det selvfølgelig nødvendigt og rigtigt og rimeligt, at vi ændrer på støtteordningerne.

Det synes jeg sådan set er den vigtige konklusion i dag. Den anden vigtige konklusion er jo også at sige, at vi så får det problem, kulturministeren var inde på i sin tale, nemlig det med at distributionstiden var så dejlig, for så havde folk også mulighed for at vælge med fødderne, og at det gik til dem, som solgte flest aviser og sådan noget. Og hvis man nu synes, at det er rigtig godt, så har det selvfølgelig sin fordel, men vi kommer ikke uden om, når vi snakker om internetbaserede nyheder osv., at vi kommer ind i at skulle foretage en eller anden vurdering af kvalitet. Jeg er sådan set enig i, at det bliver en vigtig opgave at fastlægge det på en måde, sådan at man sikrer, at det ikke bliver sådan et slags idébaseret kontrolorgan, der kommer ind, men at det bliver noget, som handler om, at man sikrer de nyudviklinger og de elementer i journalistikken, som man gerne vil sikre.

Ellers er jeg jo glad for, når vi nu har den her debat i dag, at jeg, når vi kigger rundt på ordførerne og ministeren, kan konstatere, at der er andre til stede end mig, der kan huske, dengang mediebilledet var sådan forholdsvis langsomt og det, man skulle tage stilling til, når man skulle have en nyhed ud, var, om man skulle sende en pressemeddelelse med posten, om man skulle cykle ud med den, eller om det var breaking news, så man skulle forsøge at ringe og komme igennem til journalisten. Jeg tænker somme tider tilbage på den tid som en glædens stund, for der havde man jo tid til at tænke sig om, inden man sagde noget og mente noget. Den tid er jo forbi, og det er der selvfølgelig nogle, der håndterer bedre end andre.

Men uanset det synes jeg, det er rigtig godt, at vi i dag er enige om, at vi går videre med det her. Så bliver det vel først til efteråret, og så er det tygget en gang mere i et udvalg, og det gør måske heller ingen skade, bare vi kommer videre og kommer til at handle.

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 17:00

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er helt fornøjeligt at være til en debat i Folketingssalen, hvor enigheden er så stor, som den øjensynlig har været i dag, og det er jo rart, at vi er kommet dertil, hvor vi kan blive enige om, at vi faktisk gerne vil sørge for, at der kan blive lavet kvalitetsjournalistik på nettet. Det er der jo sådan set enighed om i Folketinget. Spørgsmålet er så hastigheden, og på hvilken baggrund man vil gøre det.

Jeg vil sige, at umiddelbart synes jeg sådan set, det er et glimrende forslag, og havde det ikke været, fordi der er en proces i gang, og at vi kan forstå på kulturministeren, at det vil munde ud i forslag til lovgivning allerede til efteråret, så havde vi da sikkert også kunnet forholde os endnu mere positivt til forslaget og måske ligefrem have stemt for, men vi er faktisk meget tilfredse med den proces, der er i gang.

Jeg forstår godt den utålmodighed, der kan være fra forslagsstillernes side, det er jo en, vi alle kan besidde, og jeg tror, jeg skal være den første til at indrømme, at også Liberal Alliance på en række områder på det politiske felt besidder den samme utålmodighed, som forslagsstillerne viser med det her forslag; vi ønsker også tit, at regeringen skulle gøre nogle ting lidt hurtigere, end det sker, men det kan man jo ikke altid få.

Jeg forstod på Venstres ordfører, fru Ellen Trane Nørby, at man kunne lægge op til, at vi kunne lave en form for fælles beretning, som kunne føre frem mod den lovgivning, der kommer til efteråret. Og det synes jeg sådan set ville være ganske fint, det vil vi i hvert fald gerne være med til, hvis der er et ønske om at prøve at finde fælles fodslag i Folketinget omkring det her. Og vi kan jo sådan set lige så godt gøre det, eftersom vi er enige.

Om det så skulle være et lovforslag, der skal komme til april eller til oktober, synes jeg ikke kan være så afgørende. Lige meget hvad kan ikrafttrædelsestidspunktet jo blive det samme. Hvis regeringen blev pålagt at lave noget til april, kunne regeringen jo bare komme med et forslag, der sagde, at det skal træde i kraft den 1. juli 2012; det kan man også gøre til oktober, og derfor ender man jo nogenlunde ens, lige meget hvordan og hvorledes det bliver.

Når det er sagt, synes jeg, vi skal glæde os over, at vi kan få større diversitet, vi kan få kvalitet, vi kan sørge for, at der bliver uafhængighed i forhold til den måde, vi støtter på, alt efter hvilke platforme der er, og det er jo sådan set det, der er det afgørende. Jeg tror ikke, vi har set de værste tider for papiraviserne endnu – det tror jeg ikke engang udgiverne af papiraviser tror – så vi kan jo lige så godt vænne os til det, der bliver fremtiden og indrette os på det, der ikke alene bliver fremtiden, men til dels også er nutiden på en række medier allerede i dag: Avisen.dk, Altinget.dk, 180grader.dk – der findes allerede en række forskellige netmedier, som man kan bruge, og som bringer glimrende historier fuldstændig på lige fod med de mere etablerede medier.

Men jeg håber, forslagsstillerne tager imod forslaget om, at vi laver en fælles beretning, sådan at vi kan komme videre med sagen på bedste vis.

Kl. 17:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Mogens Jensen.

Kl. 17:03

(Ordfører for forslagstillerne)

Mogens Jensen (S):

Jeg vil gerne have lov til på forslagsstillernes vegne – og vi er jo mange – at sige tak for debatten her i dag. Også tak for de positive tilsagn, der jo er, om støtte og opbakning til det, der er indholdet og det vigtigste i selve beslutningsforslaget, nemlig at vi laver en omlægning og skal lave en omlægning af mediestøtten, der sikrer, at den i højere grad bliver platformsneutral, så det altså ikke kun er medier på print, de gamle aviser, som i fremtiden skal have mulighed for at opnå støtte.

Jeg vil også gerne sige, at jeg selvfølgelig synes, det er positivt, at vi kan nå frem til eventuelt at lave en udvalgsberetning om forslaget. Det vil for mig at se være udmærket, for så kan vi jo allerede nu og her få sendt et klart signal også til det udvalg, som nu er nedsat og sidder og arbejder med problemstillingen, om, at vi faktisk har den her enighed blandt Folketingets partier. Så tak for det.

Jeg står her med en lille ting, ja, det er jo en publikation, for den er da trykt på papir. Den er sådan i smartphone-størrelse og omdelt i alle vores bokse i dag af avisen.dk, som jo er et af de internetdagblade, der udkommer med 100 nyheder, reportager, analyser og blogindlæg på nettet hver eneste dag, og de er jo et godt eksempel på, hvad det er, der er problemet i dag. De kunne opnå støtte, hvis de udkom i printudgave, men de udkommer altså på nettet med deres 100 historier om dagen og har ikke mulighed for at opnå støtte.

Jeg har fået mange henvendelser også fra andre aktører, Svendborgs NetAvis, Altinget, som vi alle sammen kender, og andre, som står i den samme situation. Det understreger jo kun, at vi her står over for en udfordring, som vi skal have løst. Jeg må sige, at jeg synes, det kunne have været fint, og jeg synes også, det ville have været rigtigt, at vi havde taget fat på et lille område, og så kunne vi have lavet ordningerne om inden for det beskedne område. Det er jo det, vi har lagt op til med beslutningsforslaget her, nemlig at vi tager det, der hedder Dagbladsnævnets område, som altså rummer 10 pct. af de midler, der bliver givet i distributionsstøtte eller omstillingsstøtte inden for printmedieområdet. Det kunne også have givet os nogle erfaringer, som kunne bruges, når vi nu skal til at lave den store omlægning af mediestøtten, som udvalget forhåbentlig kommer med nogle forslag til her til efteråret.

Jeg er nødt til at sige omkring det tidsperspektiv, at det jo er fint nok, at et udvalg kommer med en rapport til efteråret, men før det udvalgs anbefalinger eventuelt kunne være omskrevet til lovforslag og ændringer, ved vi jo godt, at der kan gå endnu længere tid. Jeg må jo minde om, at den rapport, som vi bestilte, da vi lavede et medieforlig i 2006, som fru Ellen Trane Nørby også henviste til i sit indlæg, skrevet af to medieforskere, altså har været 4 år undervejs, og nu 4 år efter er vi ikke klar til at skride til handling, for så skulle der lige nedsættes et nyt udvalg, og så kan der altså gå en meget lang periode igen. Så jeg havde altså foretrukket, at vi var kommet i gang, som det også er sagt af flere af mine kolleger heroppefra, så vi kunne have gjort os nogle erfaringer, som kunne bruges, når vi nu skulle lave den store omlægning.

Det er altså 10 pct. af støttemidlerne, vores forslag her omhandler. Det var til at overskue, og vi ville ikke vælte noget stort læs eller rive tæppet væk under nogen som helst af de etablerede medieinstitutioner ved at tage fat der. Det er vigtigt at fastholde, at det, hvis vi laver den her omlægning, hvor vi gør det mere platformsneutralt, jo også vil betyde, at de store dagblade vil kunne få andel i støtten. Det er jo det, hele vores forslag går ud på, nemlig at de også kan få del i støtten i forhold til at omstille deres produktion fra print til digital distribution – noget, som specielt mange lokale dagblade måske har behov for.

Kl. 17:08

Så vil jeg sige – og det kan ikke understreges for ofte – at det her, som hr. Holger K. Nielsen også var inde på, jo i bund og grund handler om, at vi ønsker at styrke den demokratiske debat i samfundet. Det er ikke platformene, det handler om, det er indholdet, det handler om. Det er journalistikken, det handler om, og det er det helt afgørende her. Jeg tror også, at man, når man kommer til at skulle lave nye måder, hvorpå man skal fordele støtten efter, bliver nødt til at vurdere for hvert enkelt medie, hvor stor journalistisk kraft der er i det enkelte medie. Det tror jeg uafvendeligt må blive et af kriterierne, der skal uddeles støtte efter.

Hr. Per Clausen var inde på, at selv vi i oppositionen er bagefter den teknologiske udvikling, og det er jo også rigtigt, for den her udvikling har været i gang længe. Selvfølgelig skal vi tage de hensyn her i Folketinget, at vi er nødt til at gøre noget, som altså ikke trækker tæppet væk under vores medielandskab, men vi må altså også handle i tide i forhold til at komme i gang med at skabe de nye muligheder og resultater, og det er derfor, vi synes, vi godt kan starte på det her, som vi har foreslået, nu og her.

Det vigtigste her i dag, er, synes jeg, at alle har tilkendegivet, at indholdet i det her er vi enige om. Så er der et spørgsmål om tidsperspektivet. Der kommer så til at gå lidt længere tid, men det betyder jo, at de medier, som har forventninger til os på det her område, dvs. faktisk hele medieverdenen, altså nu allerede ud fra det her kan se, at vi har et enigt Folketing, som faktisk har den holdning, at mediestøtten skal omlægges på en sådan måde, at også fritstående internetmedier i fremtiden skal have mulighed for at få støtte, og at den kritiskundersøgende journalistik skal have en særlig rolle og skal støttes på en særlig måde, når vi endelig får etableret en ny mediestøtteordning. Det synes jeg sådan set er det vigtigste.

For at tilføje endnu et element til den store enighed skal jeg meddele, at hr. Christian H. Hansen fra Fokus også støtter beslutningsforslaget.

Kl. 17:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 17:11

Ellen Trane Nørby (V):

Nu troede jeg sådan set ikke, at man måtte bruge rekvisitter på Folketingets talerstol, for så kunne jeg jo også have taget min iPad med herop for ligesom at symbolisere den digitale udvikling, der har betydet, at vi læser vores aviser elektronisk.

Men nu fremgår det jo, at vi alle sammen er så langsomme i det, og derfor vil jeg blot spørge hr. Mogens Jensen, om forslagsstillerne er sådan fuldstændig afklarede, i forhold til hvad der skal støttes, og hvordan det skal støttes. For jeg må sige, at fra Venstres side er vi ikke enige i, at alt skal støttes – altså, mode, glamour og glitter skal ikke støttes. Derfor er der jo også et arbejde i udvalget, som handler om afgrænsningen, altså om at kvalificere det her grundlag og også undgå, at vi kommer ud i en situation, hvor vi får skabt et smagsdommeri, hvor der skal sidde nogen og vurdere, om det enkelte medie nu er støtteberettiget eller ej. Men vi skal få lavet – ligesom vi har det i dag – nogle objektive kriterier for det. Så jeg vil blot høre hr. Mogens Jensen, om han så ikke her i dag vil løfte sløret for de her helt konkrete afgrænsninger for, hvordan den fremtidige mediestøtte skal se ud.

Så vil jeg også høre hr. Mogens Jensen, om det ikke er korrekt, at når vi kigger på, hvor der er de mest ulige vilkår mellem de fritstående internetmedier og de trykte aviser i dag, fremgår det, at det i høj grad skyldes momsen henholdsvis nulmomsen, og at det vel derfor er væsentligt, at vi tager Europa-Kommissionens melding fra i dag om at kigge på det forhold med i det arbejde, der ligger fremadrettet.

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Mogens Jensen.

Kl. 17:13

Mogens Jensen (S):

Til det der med glitter og glamour, der ikke skal støttes, vil jeg sige, at jeg synes, vi skal vente med det til det næste dagsordenspunkt, hvor vi jo kommer til at høre, hvorfor Venstre så gerne vil give licenskroner til TV3 og Kanal 4, 5 og 6 og alt deres glitter og glamour. Men det venter vi med.

Jeg er jo enig i, at vi selvfølgelig skal definere, hvilke medier der skal have, og hvilke medier der ikke skal have. Det er der også nogen der skal sætte sig ned og lave en definition af, men vi behøver altså ikke at vente et år på, at det kommer i gang, det kan vi gøre nu og her. Og så vanskeligt bliver det altså heller ikke. Vi har jo i dag en vurdering af dagbladenes indhold i forhold til samfundsrelevans, kulturstof og samfundsstof, og at der kun må være en vis mængde annoncer osv. osv. Det indgår i vurderingen af støtten til dagbladene. Så vi har jo nogle kriterier, som vi allerede kan køre efter, og det vil for mig at se ikke være vanskeligt at få udarbejdet et sæt kriterier. Det er i hvert fald bedre, at vi kommer i gang med det nu, end at vi skal vente et år.

Dernæst vil jeg sige, at jeg med hensyn til momsfritagelsen er enig i, at vi jo dér er under pres, og vi kommer selvfølgelig til at skulle tage stilling til, hvad vi gør, hvis der bliver harmoniserede momssatser i EU, der gør, at vi ikke kan fastholde en nulmoms – og det tror jeg ikke er godt at gøre – men det overlader jeg fint til udvalget at komme med nogle bud på.

Kl. 17:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Ellen Trane Nørby for yderligere en kort bemærkning. Kl. 17:14

Ellen Trane Nørby (V):

Jo tak, men det er jo interessant, at hr. Mogens Jensen nu siger, at han trygt venter på, at udvalget kommer med en udmelding i forhold til momsen, for vi har lige været vidne til, at hr. Mogens Jensen stod og sagde, at vi bare kunne køre nu, og at det hele var klar. Og jeg forsøger sådan set bare at spørge ind til, om vi så ikke i dag kan få at vide, hvad de her helt klare kriterier er, for dem må hr. Mogens Jensen jo kende, siden vi bare kan køre i dag. Jeg anfægter ikke noget af det indhold, der ligger der, jeg siger bare, at hvis vi skal få skabt en ordentlig omlægning af mediestøtten, er det også nødt til at ske på et kvalificeret grundlag, og så er vi nødt til at have nogle andre end de mediepolitikere, der sidder her i salen, med til at kvalificere, hvad det er for nogle objektive kriterier, hvad det er for nogle kvalitetskriterier, hvad det er for nogle kriterier, der fremover skal gives mediestøtte efter.

Jeg må også bare anfægte, at man siger, der går et år, for der er altså ikke et år til den 1. oktober 2011 – så skal man i hvert fald have sine skolepenge tilbage, hvis man kan gøre det op til et år.

Så er jeg også nødt til igen at spørge hr. Mogens Jensen om momsen og distributionen: Er det ikke korrekt, at den største forskel mellem de fritstående internetmedier og de trykte aviser er den momsfritagelse, der er for de trykte aviser, og at det jo er gratis at distribuere digitalt, sådan at det vel er der, den store forskel er?

Kl. 17:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Mogens Jensen.

Kl. 17:16

Mogens Jensen (S):

Jamen jeg finder det lidt mærkeligt, at lige præcis fru Ellen Trane Nørby står heroppe og siger, at det med, at vi ikke vil afvente udvalgets indstilling, er problematisk, da jeg jo på flere debatmøder har hørt fru Ellen Trane Nørby sige, at lige præcis det, vi har foreslået her, kunne man sagtens sætte i gang nu, og så kunne den langsigtede omlægning afvente udvalgets indstilling. Det er åbenbart ikke Venstres politik mere, men det har det så været, kan jeg da i hvert fald konstatere.

Jeg er helt enig i, at momsproblematikken og forskellen på aviserne, der har en nulmoms, og internetmedierne, der skal betale almindelig moms, skal der ses på, og det kommer vi jo til alene af den grund, at EU har bebudet, at der skal ske en harmonisering på det her område. Men det er altså noget, der berører langt, langt mere end blot det, vi foreslår her, så det må man selvfølgelig komme med forslag til i det langsigtede udvalgsarbejde. Men der er intet til hinder for, at man nu og her kunne gennemføre det, som vi har foreslået, nemlig at omlægge Dagbladsnævnets bevillinger, sådan at de allerede kunne begynde at støtte internetmedier i det små.

Kl. 17:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kulturudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om krav til overholdelse af dansk lovgivning og reklamefrie udsendelser for at opnå støtte fra public service-puljen.

Af Mogens Jensen (S), Holger K. Nielsen (SF), Jørgen Poulsen (RV) og Per Clausen (EL).

(Fremsættelse 17.12.2010).

Kl. 17:17

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er kulturministe-

Kl. 17:18

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Beslutningsforslaget har til formål, som formanden allerede har læst op, at udelukke tv-stationer, der ikke følger dansk lovgivning, fra at få støtte fra public service-puljen. Hvad ville det reelt medføre? Det ville reelt medføre, at det kun var TV 2, der ville få fornøjelse af støtten, og det ville være i modstrid med den regel, der siger, at ingen enkelt tv-station kan modtage mere end 50 pct. af de samlede puljemidler; de ville få dem alle, så der ville man bryde den regel. De øvrige tv-stationer, der kan ses af mindst 50 pct. af de danske husstande, er nemlig næsten alle sammen etableret i Storbritannien, der som bekendt er SBS- og Viasatstationer. De skal derfor følge britisk lovgivning, da det er i Storbritannien, og de tillader reklameafbrydelser i programmerne.

Lad mig minde om, hvad der i sin tid var formålet med puljen, som alle forslagsstillerne var med til at vedtage. Formålet var at give dansk drama og danske dokumentarprogrammer større udbredelse, end de får gennem DR og TV 2. Derfor støtter puljen kommercielle tv-stationer, som har stor udbredelse, men som ikke nødvendigvis vil investere i programmer, der ikke er kommercielt attraktive, som f.eks. drama og dokumentarprogrammer. Derfor var det klogt, at Socialdemokraterne, SF, Det Radikale Venstre, regeringen og Dansk Folkeparti vedtog, at public service-puljen også kunne gives til kommercielle stationer, fordi man derved også fik drama og dokumentarprogrammer af høj kvalitet ind i dem. Og det har jo også været en succes; det kan jeg rose Socialdemokraterne, SF, Det Radikale Venstre, regeringen og DF for. Både tv-stationerne og de uafhængige producenter, som producerer programmerne, er glade for ordningen, skulle jeg hilse og sige, og den har skabt større mangfoldighed på det danske mediemarked.

Beslutningsforslaget indeholder to forslag. Det ene er at undersøge muligheden for at udelukke tv-stationer, som ikke overholder dansk lovgivning generelt – og det var altså det, man tillod før. Det andet er at forbyde reklameafbrydelser i støttede programmer – det vidste man godt at man havde.

Med hensyn til det første forslag har Europa-Kommissionen uformelt oplyst, at den skønner, at det ikke vil være muligt at stille som betingelse for støtte, at en tv-station overholder dansk lovgivning i hele sin sendeflade, og det er da klart, hvis den sender fra London. Det vil sige, at vi så skulle vende tilbage til gamle tiders jamming, hvor vi jammer fra London eller fra udlandet, men det gør vi ikke.

Med hensyn til det andet forslag mener Kommissionen, at det formentlig kan lade sig gøre at stille som betingelse, at et støttet program ikke må afbrydes af reklamer. Men hvis vi indfører en sådan betingelse, risikerer vi jo netop at afskrække de tv-stationer, som er relevante i public service-pulje-sammenhæng, fra at søge, og det er jo altså så – om man kan lide det eller ej – de stationer, der har hjemsted i Storbritannien, og det havde de også, dengang Socialdemokratiet, SF, Det Radikale Venstre, regeringen og Dansk Folkeparti vedtog puljen.

Støtte fra public service-puljen er ikke en fuld finansiering, men beløber sig efter reglerne til maksimalt 50 pct. I sin evalueringsrapport fra februar sidste år oplyste Det Danske Filminstitut, at støtteprocenten reelt havde været 35, altså havde tv-stationerne selv lagt resten til, og det skal vi jo kun rose dem for. Jeg tror ikke, at de penge nødvendigvis var blevet brugt til dansk drama og danske dokumentarprogrammer, hvis ikke vi havde haft public service-puljen.

Forslagsstillerne ser en modsætning mellem på den ene side mediepolitikkens formål – at sikre pluralisme, demokratisk medleven, tilgængelighed, oplysning, kritisk journalistik og kvalitet i bredeste forstand – og på den anden side støtte til tv-stationer, der ikke følger dansk lovgivning. Men det er jo ikke korrekt. Vi bidrager med public service-puljen netop til at opfylde dette formål ved at øge udbredelsen af public service-programmer, sådan som Socialdemokratiet, SF, Det Radikale Venstre, regeringen og Dansk Folkeparti klogt besluttede for nogle år siden. Det vil man så lave om nu, men derfor kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 17:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 17:21

Mogens Jensen (S):

Jeg vil godt spørge kulturministeren, om han ikke mener, det er vigtigt, at de penge, som licensbetalerne indbetaler i licens, primært går til at støtte udsendelser, som langt de fleste mennesker ser eller har en mulighed for at se. Ser ministeren slet ikke noget problem i, at de udsendelser nu bliver bragt på en række internationale kanaler, som i forvejen tjener hundredvis af millioner kroner i Danmark og egentlig selv måske burde betale for deres tv-produktioner, når de nu tjener penge på dem? De bliver sendt på kanaler, der har så få seere, at man oven i købet har oplevet, at en af de mest støttede produktioner, nemlig »Lulu & Leon«, som er blevet støttet med 15 mio. kr., alligevel så må overlades til Danmarks Radio, for at den kan få et nogenlunde seertal.

Kl. 17:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det kulturministeren.

Kl. 17:22

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jamen det er jo en succeshistorie, som hr. Mogens Jensen skulle være stolt af han har været med til at lave, nemlig at »Lulu & Leon« er produceret på public service-midler til en kommerciel station. Ellers var den jo ikke blevet produceret. Og den er så god, at vores public service-virksomhed overtager den og køber den. Det skulle hr. Mogens Jensen da være stolt af han har været fadder til i stedet for at stå at være ked af det. Det viser jo kun, at licens skal støtte udsendelser af kvalitet og med bredde osv., og det er kun fint. Licensen er jo ikke kun Danmarks Radios, det er en medielicens. Det er kun fint, at den licens også bruges til, at de kommercielle medier også bringer public service som f.eks. »Lulu & Leon«, som er en dramaserie af høj kvalitet. Det er da kun dejligt, ellers var den jo ikke blevet lavet. Lad nu

være med at være så ked af det, vil jeg sige til hr. Mogens Jensen. Det drejer sig om at have mange platforme.

Kl. 17:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg tror, der smuttede et enkelt lille bandeord med. Det stryger vi af rapporten. (*Kulturministeren*: Nej, jeg sagde »skulle«). Så var det formandens hørelse, der ikke var god nok. (*Kulturministeren*: Ja, det må jeg nok have lov at sige). Formandens bemærkning bliver strøget.

Så er det hr. Mogens Jensen. Værsgo.

Kl. 17:24

Mogens Jensen (S):

Jeg kan forstå, at kulturministeren synes, det er smart, at man giver masser af penge til at udvikle en tv-serie til en kanal, som så vælger ikke at videreføre serien, hvorefter den må sælges tilbage til en kanal, som i forvejen får licensmidler, og som så kan vise den til et tilstrækkelig stort publikum. Jeg synes simpelt hen, det er et meget, meget bøvlet system, og det viser, at den her pulje nok skal være der, men skal være der til at støtte de rigtige ting og ikke støtte programmer, der ligger mellem »Dating in the dark«, »Shop Amok«, »Min mand kan« og »Fra skrot til slot«, og hvad de programmer, der sendes på de kanaler, ellers hedder.

Mener ministeren ikke, at det er vigtigt, at licensbetalernes penge bliver brugt til at udvikle public service primært på de stationer, som har seerne, og modtager public service-midler i forvejen, frem for at bruge dem til at putte i bugnende kasser hos internationale mediekoncerner, der tjener hundredvis af millioner i forvejen i Danmark, som de selv kunne bruge på produktion frem for at hive penge ud af licensbetalernes kasse?

Kl. 17:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det kulturministeren.

Kl. 17:25

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Det er en uhyggelig forudsigelig diskussion, vi har her, men tiden skal jo gå med noget. Selvfølgelig skal puljen støtte de rigtige ting, men det kan man jo godt gøre på forskellige platforme. At sige, at de kun må være på en platform, hvilket er konsekvensen af Socialdemokraterne og SF's forslag, ville jo betyde, at man kun kunne sende dem på TV 2, for det er de eneste, der opfylder de kriterier, som hr. Mogens Jensen stiller op her i sit forslag.

Det vil sige, at hr. Mogens Jensen vil overføre alle public service-pengene til TV 2. Men meningen med de public service-penge var jo, at man kunne producere til både Danmarks Radio og disse andre kanaler, som derved får gode produkter ind, og det er jo kun fint, at man får lidt mere af den slags stof ind på de kommercielle kanaler. Det skal vi kun være glade for. Det vil sige, at vi har mange platforme, at vi har mange indgange. I stedet for på gammeldags demokratisk vis at prøve at styre det og forenkle det så lad os da være glade for mangfoldigheden.

Kl. 17:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Ellen Trane Nørby som ordfører for Venstre.

Kl. 17:26

(Ordfører)

Ellen Trane Nørby (V):

B 47, som vi behandler i dag, er jo en gammel traver; det er bestemt ikke første gang, vi har den her diskussion om public service-puljen, og det er bestemt heller ikke første gang, oppositionen har foreslået,

at public service-puljen enten skulle nedlægges, begrænses, reduceres eller omfatte langt færre kanaler.

I Venstre og i medieforligskredsen har vi i modsætning til det, oppositionen foreslår, valgt at udvide public service-puljen til også at omfatte radio. Det har vi gjort, fordi vi synes, det er vigtigt at støtte et danskproduceret indhold, hvad enten det er drama eller det er dokumentar. Vi synes også, det er vigtigt, at vi sikrer, at danskproduceret indhold af høj kvalitet kommer ud til alle danskere, ligegyldigt hvad det er for nogle platforme, og hvad det er for nogle mediekanaler, de får deres nyheder og deres indhold fra.

B 47 er jo i høj grad udtryk for, at oppositionen ønsker, at licensmidlerne i højere grad reserveres til Danmarks Radio og ikke bruges på at fremme dansk producerede drama- og dokumentarprogrammer på andre danske tv-kanaler. Men public service-puljen blev jo netop oprettet for at støtte produktioner af tv-drama og tv-dokumentar, som bliver sendt på danske tv-kanaler, og puljen er hvert år med til at styrke de danske film- og tv-producenter og er med til at sikre, at dansksproget og danskproduceret indhold også kommer ud til de mange danskere, som ikke nødvendigvis har Danmarks Radio som deres favoritkanal, men som derimod bruger deres tid på eksempelvis SBS-kanalerne, 4'eren, 5'eren og 6'eren, på TV3's kanaler eller på dk4 eller på TV 2. Hvorfor er det, at de danskere, der vælger at se tv på de kanaler, ikke også skal præsenteres for dansksprogede programmer, der skildrer en dansk virkelighed, frem for udelukkende at være overladt til amerikanske eller andre udenlandske dokumentarprogrammer og dramaserier?

Vores fokus i Venstre er at sikre, at alle danskere, ligegyldigt hvilke kanaler de ser tv på, får et indhold, der er af en høj kvalitet, og som er dansksproget, og det er jo også en måde, hvorpå vi kan sikre, at danske filmproducenter får nogle bedre udstillingsvinduer for de programmer, som de laver. Konkurrencen om de gode danske drama- og dokumentarprogrammer er også med til at styrke kvaliteten og skabe bedre tv til gavn for alle danskerne. Det er jo ikke sådan, at DR's programmer bliver dårligere af, at der også er andre, der producerer drama, og andre, der producerer tv-dokumentarprogrammer. Det gør jo sådan set bare, at vores producenter i det hele taget bliver styrket, fordi der er flere steder at gå hen: Der er flere steder, hvor man kan afprøve sine kreative ideer, og der er flere steder, hvor man kan afsætte gode danske kvalitetsprogrammer.

Evalueringen af public service-puljen viser jo også tydeligt, at puljen står bag nogle af de mest originale, nye og alsidige tv-produktioner, der er blevet produceret i de seneste par år. Jeg kan bare nævne »Vores Krig«, dokumentarserien om de danske tropper i Afghanistan, den historiske dramaserie »Blekingegadebanden«, for ikke at tale om TV3's dramasatsning, »Lulu & Leon«, programmer, der alle henvender sig til en bred gruppe af tv-seere, og hvis kvalitet er høj. Evalueringen af public service-puljen viser også, at tv-stationerne selv bidrager med langt over halvdelen af programbudgettet, helt præcis 65 pct., og dermed er public service-puljen jo med til at geare endnu flere penge til danske indholdsproducenter, til dansk film, til dansk drama, til dansk dokumentar.

Der er ingen tvivl om, at DR står bag nogle rigtig gode dramaproduktioner i Danmark, nogle af de bedste, der ugentligt samler danskere i alle aldersgrupper foran skærmen. Men det skal vel ikke forhindre andre tv-kanaler i at få mulighed for at gøre DR kunsten efter, og det er netop det, public service-puljen bidrager til. Vi ved også, at DR har haft et helt specifikt program med at tiltrække unge tv-seere, og der synes vi det er vigtigt at man også sikrer noget danskproduceret indhold på de platforme, hvor rigtig mange unge ser deres tv.

På den baggrund kan vi ikke støtte B 47. Det vil såvel svække public service-puljen, hvilket vil gøre det mindre attraktivt for andre kanaler end DR at investere i danske drama- og dokumentarproduktioner, som at det vil være med til at overlade rigtig mange af de

danskere, der ikke har DR som deres favoritkanal, til udelukkende at se programmer produceret i udlandet, og det kan vel ikke være ønsket, hvis ønsket er at fremme dansk kultur.

Derfor kan vi fra Venstres side ikke støtte B 47, og jeg skal på vegne af den konservative ordfører, hr. Rasmus Jarlov, meddele, at De Konservative heller ikke kan støtte B 47.

Kl. 17:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 17:31

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg synes, det er interessant at høre en erklæret liberalist som fru Ellen Trane Nørby i den grad holde et lidenskabeligt forsvar for offentlig støtte, altså for statsstøtte til de private virksomheder. Hun har en argumentation om, at hvis de ikke får statsstøtte, vil de ikke lave noget seriøst. Og hvis vi ikke vil give statsstøtten til de her kommercielle stationer, så har vi ansvaret for, at man bare ser useriøse programmer

Jeg synes virkelig, at det er et stort omsving i forhold til, hvordan fru Ellen Trane Nørby normalt betragter offentlig støtte til private virksomheder, og en manglende tro på dem, altså at disse kommercielle virksomheder absolut skal have bundet penge i rumpen, for at de overhovedet vil lave noget seriøst.

Kl. 17:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 17:32

Ellen Trane Nørby (V):

Hr. Holger K. Nielsen er jo meget galt afmarcheret, for det her handler netop om at skabe et incitament til, at man også producerer dansk; at man køber danske programmer fra danske indholdsproducenter. Det er jo sådan, at det at producere et tv-drama eller producere en dokumentarfilm i Danmark er langt dyrere, end det er i udlandet, fordi den danske befolkning er langt mindre, og dermed er vores sprogområde mindre markedsorienteret, kan man sige, i forhold til at kunne løfte produktioner. Derfor vil vi gerne kulturelt være med til at fremme dansk produceret indhold. Det gør man ved at skabe støttesystemer, der kan skabe incitamenter. Men det ønsker oppositionen ikke, og det er jo netop det, det forslag, der ligger i dag, i høj grad viser, nemlig at det ønsker oppositionen ikke. For oppositionen ønsker at støtte Danmarks Radio - og det gør vi også via licensmidlerne – men vi anerkender også, at der er nogle danskere, der ikke ser Danmarks Radio. Og der ønsker vi, at vi kan være med til at understøtte danskproduceret drama og dokumentar, også på de kanaler.

Kl. 17:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 17:33

Holger K. Nielsen (SF):

Hele tænkningen er vi meget åbne over for. Det er jo også den form for tænkning, der ligger bag vores nye erhvervspolitiske udspil, hvor vi vil skabe nogle vækstområder. Det var det, som hr. Brian Mikkelsen kaldte kommunistisk planøkonomi osv. Så tanken om, at man ligesom finder nogle områder, som man vil prioritere, og at staten skal støtte nogle bestemte områder, er vi bestemt meget åbne over for. Men spørgsmålet er jo, om man skal gøre det i forhold til virksomheder, der ikke overholder dansk lovgivning. Det synes jeg da i og for sig er et rimeligt krav, må man sige. Det mindste, de pågældende kan gøre, er at overholde dansk lovgivning. Det er jo ikke, fordi det

ikke er Danmarks Radio, eller at det ikke er TV2. Det er, fordi de ligesom kører friløb i forhold til, hvad lovgivningen er her i Danmark. Her siger vi så: O.k., det med at give offentlig støtte har vi også liberalisterne med på her. Det er fint nok, men det mindste, man kan forlange, er vel, at de opfører sig ordentligt.

Kl. 17:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 17:34

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg må jo kunne forstå på det, hr. Holger K. Nielsen siger, at SF ikke anerkender, at vi er en del af et europæisk samarbejde. Vi er en del af et EU, hvor vi har nogle fælles regler. Vi har også nogle fælles regler, når det kommer til tv uden grænser. Det er jo ikke sådan, at vi i Danmark kun kan se danske programmer. Vi ser jo også engelske programmer. Danskerne kan tage kanaler ned fra alle lande. Jeg kan så forstå på hr. Holger K. Nielsen, at han ikke har tiltro til de regler, man laver i de øvrige EU-lande. De er dårlige, kan jeg forstå.

Det er jo sådan, at de kanaler, vi taler om her, bl.a. Viasats kanaler, TV3 og SBS' kanaler – 4'eren og 5'eren og 6'eren – udsendes fra London. Derfor er de kanaler underlagt engelsk reklamelovgivning, ligesom kanaler, der udsendes fra Danmark og måske sendes i andre lande, til hver en tid vil være underlagt danske reklameregler. Det er der nogle fordele ved, men det er der så sandelig også nogle ulemper ved. De engelske reklameregler er f.eks. meget strammere, når det kommer til beskyttelse af børn og indhold rettet mod børn. Det betyder jo, at de her kanaler ikke må udsende film kl. 20.00, men kun kl. 21.00, i modsætning til danske kanaler, der er underlagt danske reklameregler, og de kan jo udsende film allerede fra kl. 20.00.

Der er nogle forskelle. Vi må bare sige, at vi lever i en global verden. Det accepterer vi, og det kan jeg forstå at hr. Holger K. Nielsen og SF ikke gør.

Kl. 17:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 17:35

$\textbf{Mogens Jensen} \ (S):$

Jeg vil da gerne spørge fru Ellen Trane Nørby, om der er noget som helst til hinder for, at MTG, TV3, SBS TV og deres kanaler bosætter sig i Danmark, altså etablerer deres virksomhed her i Danmark. Når de nu gerne vil tjene penge i Danmark, så kan de også betale skat i Danmark, og de kan jo så overholde dansk lovgivning. Er der noget til hinder for det? For så synes jeg også, at det er i orden, at de selvfølgelig kan få licensbetalernes penge eller mulighed for at bruge dem, selv om jeg må sige, at nogle af de programmer, jeg oplever man sender på TV3 og SBS TV, går lidt ud over min forstand, og jeg vil da gerne bare lige læse en af programbeskrivelserne op her fra SBS TV. Det drejer sig om programmet »Min mand kan«:

»Har din mand evner ud over det sædvanlige? Kan han på rekordtid slubre vandet fra et konservesglas med pølser i sig? Eller er du overbevist om, at han er den, der kan spytte længst med en golfkugle eller gennemføre en forhindringsbane iført 11 cm høje stiletter på tid? Opgaverne er uforudsigelige, og gamblingen er ubarmhjertig i Kanal 5's store underholdningsshow – »Min mand kan««.

Det er jo altså i det selskab, vi må finde de her public serviceproduktioner, som de her personer åbenbart kun kan gennemføre, hvis de får penge fra licensbetalerne. Synes fru Ellen Trane Nørby, at det er rimeligt? Kl. 17:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:37

Ellen Trane Nørby (V):

Nu har jeg hverken taget TV 2's eller Danmarks Radios sendeprogram med herop, men man kunne jo nævne Dagens mand, man kunne nævne X-Factor, man kunne nævne meget af det indhold, der er på P3, og så tror jeg, at man kunne finde nogle af de samme tendenser til konkurrencer og underholdning som det, hr. Mogens Jensen læser op.

Jeg synes ikke, at vi skal stå her og diskutere kvaliteten på kanalerne. Jeg synes, vi skal konstatere, at vi lever i en global verden. Der er heldigvis i dag flere kanaler end kun Danmarks Radio. Danskerne kan frit vælge de kanaler, de ønsker at se, og vi må konstatere, at der er nogle unge, som ikke føler sig særlig tilknyttet til Danmarks Radio, som ser tv på andre kanaler, og der ønsker vi sådan set at være med til at støtte danske dramaproduktioner, danske dokumentarprogrammer, som også kommer de danskere til glæde. Vi laver nemlig ikke noget korstog mod kanaler. Vi laver sådan set mediepolitik for at sikre, at der kommer noget ordentligt indhold ud til danskerne, hvad enten de ser DR, eller de ser andre kanaler.

Kl. 17:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 17:38

Mogens Jensen (S):

Nu svarede fru Ellen Trane Nørby jo ikke på mit spørgsmål overhovedet. Altså: Kan de kanaler, der gerne vil have dansk mediestøtte, ikke etablere sig i Danmark og overholde danske regler, så de kan få andel i mediestøtten? Det kan de, men det vil de ikke, fordi de vil have fordelene af at være placeret i London, og så vil de ikke bidrage i øvrigt og rette sig efter de regler, som vi har i Danmark på reklameområdet. Jeg synes, at det er uacceptabelt.

Må jeg ikke også spørge fru Ellen Trane Nørby: Går fru Ellen Trane Nørby ind for, at vi skal have reklameafbrydelser i Danmark i udsendelserne, for hvis fru Ellen Trane Nørby ikke gør det, hvorfor er det så, at hun ikke vil være med til at sikre, at de udsendelser, der så bliver lavet med licensstøttemidler i det her land, i det mindste overholder dansk lovgivning, for det har vi mulighed for at pålægge de her personer? Hvorfor vil fru Ellen Trane Nørby ikke det? Er det ikke rimeligt, at vi slipper for reklameafbrydelser, når det er vores licensmidler, der går til at producere de pågældende programmer.

Kl. 17:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:39

Ellen Trane Nørby (V):

I modsætning til hr. Mogens Jensen lever vi i Venstre i en global verden, og det betyder også, at landegrænser ikke er det, der er med til at stoppe alting. Vi er også en del af et EU, hvor vi har nogle fællesregler, vi har nogle regler, der også gælder på tværs af landegrænser, og det kan jeg forstå at hr. Mogens Jensen ikke anerkender. Det synes jeg jo egentlig siger rigtig meget om, hvad det er for en politik, hr. Mogens Jensen og oppositionen står for.

SBS, MTG kunne da nemt bosætte sig i Danmark, men de er nu engang oprettet i en tid, hvor de ikke måtte bosætte sig i Danmark. De er jo oprettet i den tid, hvor vi havde monopol, hvor vi havde piratskibe, der sendte radio ude fra Øresund, fordi der i Danmark var

en holdning om, at man kun måtte have en tv-kanal, for det var bedst for danskerne, at der var en radiokanal og en tv-kanal. Det er jo oprettet historisk uden for landets grænser, og det, hr. Mogens Jensen vil i en global verden, er at tvinge dem til at flytte tilbage til Danmark.

Jeg vil egentlig også gerne høre hr. Mogens Jensen, om det også betyder, at de øvrige danske virksomheder skal flytte tilbage til Danmark? For det må jo være konsekvensen, hvis man ikke længere må have lov til at lave filialer eller have dele af virksomhederne i andre lande

Ja, man kan begrænse de enkelte programmer i forhold til, at der ikke sker afbrydelser, men det vil jo betyde, at programmerne bliver dyrere og dermed vil der være mere træk på public service-puljen og mindre mulighed for at kunne støtte lige så mange programmer, som man har i dag, og vi vil hellere støtte så meget som muligt end så lidt som muligt. Det er forskellen på oppositionen og os i det her tilfælde.

Kl. 17:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det hr. Henrik Brodersen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 17:41

(Ordfører)

Henrik Brodersen (DF):

Jeg skal starte med at sige, at da vores ordfører ikke kan være til stede, er det mig, der læser hendes tale op, og hun har skrevet følgende om B 47:

Først og fremmest er det vigtigt at slå fast, at indførelsen af public service-puljen er et godt tiltag, som på mange måder har været medvirkende årsag til, at der er kommet et supplement til tv-udbyderne, både hvad angår kvalitet, alsidighed og mangfoldighed. Indførelse af public service-puljen var jo en bred politisk beslutning, hvor alle – med få undtagelser – var med.

I 2006, da den forrige medieaftale blev forhandlet, blev der truffet en beslutning om at anvende det overskydende provenu på licensen til denne pulje. Der skulle være en mulighed for at støtte andre former for produktioner af andre producenter, og der skulle være mulighed for at udbrede danske drama- og dokumentarudsendelser.

Der har i de foregående år været opmærksomhed på, at tv-stationer, som sender fra England og dermed er underlagt engelsk lovgivning og ikke dansk lovgivning, skal modtage penge fra puljen. Det må siges, at det kan synes mærkeligt, selv om de danske kanaler er underlagt engelsk lovgivning, fordi de sender fra London og har hovedsæde der. Set i forhold til reklamereglerne, som det er nævnt i forslaget, kan det formentlig ikke blive vanskeligt, hvis der indføres forbud mod at sende reklamer. Det vil naturligvis afholde andre selskaber og markeder fra at lægge billet ind på puljen, og så er den oprindelige intention med public service-puljen ikke længere til stede. Så bliver det en ren TV 2-pulje, og det ønsker vi ikke.

Det er vigtigt, at der er konkurrence på tv-markedet, selvfølgelig på rimelig ens vilkår, men det synes vanskeligt at ændre det fuldstændig som foreslået i forslaget. Det vil betyde, at det kun vil være TV 2, der kan søge puljen, og reglerne er jo, at en tv-station ikke må få mere end 50 pct. af puljen. Dansk Folkeparti finder, at der er mange faktorer, der vil betyde, at intentionerne med public service ikke kan følges, hvis dette forslag vedtages. Skal der ske ændringer, må det ske i forbindelse med det kommende medieforlig.

Derfor støtter Dansk Folkeparti ikke dette forslag.

K1 17:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er SF's ordfører, og det er hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 17:43 Kl. 17:47

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg må tilstå, at jeg sådan set har forståelse for nogle af de argumenter, der bliver brugt, bl.a. fra kulturministeren og fru Ellen Trane Nørby. Jeg har selv to døtre på 13 og 18 år, og i denne tid underholder de sig med »Paradise Hotel« på TV3, og jeg får somme tider lov til at se med. Jeg må indrømme, at når man har set det, er fascinationskraften stor i forhold til de unge mennesker, men jeg kunne da godt ønske mig et godt danskproduceret dokumentarprogram, som ikke bare er reality, men et seriøst dokumentarprogram frem for »Paradise Hotel«.

Sagen er jo bare den, at jeg synes – som jeg har sagt tidligere – at dem, som vi giver offentlig støtte, skal opføre sig ordentligt. Jeg synes, det er fint nok, at man, når man nu har besluttet sig for, at man skal have den her public service-pulje, så også målretter den til, om jeg så må sige, seriøse programmer. Det kan der være en vis ræson i. Men jeg synes ikke, at det er rimeligt, at virksomheder, tv-stationer, der bevidst overtræder dansk reklamelovgivning og i det hele taget ikke vil overholde dansk lovgivning, kan få støtten.

Det er klart, at vi ikke kan regulere, vi kan ikke jamme. Det er der ingen der siger vi skal. Vi ved jo godt, at vi lever i en global verden, hvor tv-signalerne går over grænserne. Selvfølgelig gør de det, og hele tv-mediet er blevet langt mere internationaliseret, end det var, da jeg var ung for mange år siden. Men det, vi kan gøre for at regulere så meget som muligt, synes jeg da, vi skal overveje, bl.a. med hensyn til at man skal overholde de reklameregler, vi har her i landet. Der er public service-reglerne da bare ét sted, man kunne sætte ind i forhold til det. Det betyder jo ikke, at vi af den grund stopper dem, det er jeg godt klar over, at vi ikke gør. Men vi har trods alt en mulighed for at genere dem og sørge for, at de public service-midler, vi så har afsat, bliver brugt til tv-stationer, der overholder dansk lovgivning.

Helt ærligt, jeg synes, der er tale om almindelig snusfornuft, der er tale om ærlighed i forhold til, hvem man giver støtte. Jeg synes ikke, det er rimeligt, at vi giver støtte til folk, der overtræder lovgivningen.

Kl. 17:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:46

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er sådan set mere to faktuelle spørgsmål, og måske besvarede hr. Holger K. Nielsen det ene allerede i løbet af ordførertalen.

Der står i beslutningsforslaget:

»Folketinget pålægger regeringen at undersøge mulighederne for at udelukke medievirksomheder, der ikke overholder dansk lovgivning, fra at få støtte fra public service-puljen.«

Så skal jeg bare være helt sikker på, om det kun gælder reklamelovgivningen, eller om det er bredere lovgivning. Altså, der kan være mange ting. Og skal der være tale om en dom for ikke at overtræde lovgivningen, eller er det bare sådan mere på fornemmelsen, man synes, at de ikke lige overholder lovgivningen?

Altså, skal der være en dom, eller er det ikke afgørende?

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen Radio- og tv-nævnet træffer jo afgørelser om overtrædelse af lovgivning, uden at der nødvendigvis er en dom. Så kan der komme en dom efter bl.a. en retssag, men det er da ikke et kriterium for, at man træffer en beslutning om, at lovgivningen skal overholdes sådan og sådan, at der skal være en dom, før man kan træffe beslutning om det. Selvfølgelig er det ikke det. Der er tale om dansk lovgivning i det hele taget, selvfølgelig er der det.

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:47

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Problemet er bare, at hvis vi skal tolke det på den måde, er der jo slet ingen, der kan modtage fra public service-puljen, måske dk4.

Jeg står her med en artikel fra Berlingske den 23. juni 2009: »TV2 dømt for reklamemisbrug«. Det vil sige, at de har overtrådt lovgivningen, de er dømt, de har endda overtrådt den del af lovgivningen, som man specifikt har interesseret sig for, nemlig reklamelovgivningen.

Skal det være sådan, at det kun er, hvis det er kommercielle, privatejede tv-stationer, der er dømt, at de ikke kan få, eller er det sådan, at når nu TV 2 f.eks. bliver dømt ved en dansk domstol, Østre Landsret, for at overtræde konkurrencelovgivningen og reklamelovgivningen, skal de så også miste muligheden for at kunne modtage fra public service-puljen?

Kl. 17:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:48

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen fordelen ved, at man kan forholde sig til TV 2, er, at der er der tale om et statsligt aktieselskab, og vi har mulighed for at påvirke den måde, de håndterer de her ting på. Derfor bliver det jo noget, man skal tage op konkret.

Det er da klart, at hvis TV 2 vedvarende overtræder den danske reklamelovgivning, ligger der selvfølgelig i det her, at de så ikke kan få støtte fra public service-puljen, det er indlysende. Det er da ikke sådan, at vi siger, at TV 2 er udelukket fra de formuleringer, som vi har her.

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 17:49

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg synes jo egentlig, det her er meget interessant, for betyder det så, at TV 2, som jo ikke kun har den her dom, men også har fået yderligere påtaler for overtrædelse af reklamereglerne, i oppositionens optik ikke længere er berettiget til at søge fra public service-puljen?

I så fald er public service-puljen jo på vej til at blive nedlagt, og det var egentlig ikke det, jeg sådan havde forstået på det, hr. Holger K. Nielsen sagde heroppefra, i forhold til at det var godt at støtte danskproducerede programmer.

Så jeg synes bare, der sådan er behov for klarhed om, hvad det egentlig er, der er formålet med det beslutningsforslag, som vi behandler i dag. Kl. 17:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:50

Holger K. Nielsen (SF):

Baggrunden er, og det ved fru Ellen Trane Nørby udmærket, naturligvis de i udlandet beliggende tv-stationer, der har breaks bl.a., og det er ikke mindst TV3. Det er dem, som vi i første række tænker på.

Men det er da klart, at man ikke kan lave en lovgivning, som udelukkende er målrettet en bestemt virksomhed, og det ved fru Ellen Trane Nørby også udmærket, og derfor ligger der jo i det, at i det omfang TV 2 også overtræder den danske lovgivning, vil det også få konsekvenser for dem. Men det er jo en helt anden problemstilling end den, som vi har inde i det her beslutningsforslag.

Kl. 17:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 17:51

Ellen Trane Nørby (V):

Jo, men det er jo ret interessant at høre, at oppositionen altså så mener, at de danske aktører, der har overtrådt reklamelovgivningen, skal undtages, for så er der ikke nogen til at søge fra public servicepuljen, og så er der ikke noget indhold.

Men jeg vil sådan set gerne tilbage til det her, for nu siger hr. Holger K. Nielsen også, at det helt specifikt er breaks, at det lige præcis er det, der er problemet. Jeg vil blot spørge hr. Holger K. Nielsen, om det ikke er korrekt, at vi lever i en global verden, hvor vi har nogle fælles EU-regler på det her område, som gør, at medmindre man overtræder reglerne i de lande, man sender fra, har man ret til at sende.

Jeg vil også spørge hr. Holger K. Nielsen, om det ikke netop er baggrunden for, at bl.a. SF har været så optaget af en anden sag, som netop også handler om tv hen over grænserne, nemlig sagen om Roj TV i Danmark. Derfor vil jeg blot spørge hr. Holger K. Nielsen: Hvis vi overfører det, som hr. Holger K. Nielsen fremfører her, skulle det så ikke også betyde, at man fra SF's side var lidt konsistent, og at det derfor også ville betyde, at når en tv-station som f.eks. Roj TV sender fra Danmark, skulle de i stedet for være underlagt tyrkiske regler?

Gælder det her kun et specifikt område, fordi hr. Holger K. Nielsen har set sig sur på nogle danske kanaler, der sender fra London, eller er der konsistens i det, man mener?

Kl. 17:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:52

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen Roj TV er jo et anliggende for det tyrkiske parlament, så at det skal blandes ind i det her, er da fuldstændig latterligt. Om de har søgt om støtte i Tyrkiet, aner jeg da ikke noget som helst om – det aner jeg virkelig ikke. Så jeg kan ikke svare på, om de skal have støtte. De har ikke søgt om public service-støtte i Danmark, mig bekendt i hvert fald. Så jeg forstår slet ikke det spørgsmål, det er virkelig helt ude i hampen.

Men jeg synes, vi er nødt til at se på, at man i mediebilledet har nogle stationer, der er placeret i London, og som helt målbevidst overtræder de danske reklamelove, og derfor synes jeg ikke, det er rimeligt, de får public service-støtte. I det omfang der er andre, der gør det samme, må vi jo se på det, det er da indlysende. Det har vi også tænkt os at gøre med det her.

Kl. 17:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det den radikale ordfører. Det er hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 17:53

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg skal ikke forlænge den her debat mere end nødvendigt.

Formålet med public service-puljen er at støtte tv-produktionen af dansk drama og dokumentarprogrammer til udsendelse på andre kanaler end de licensbetalte kanaler, Danmarks Radio og TV 2-regionerne. På den måde ønsker man, og det er jo hele ideen, at animere andre tv-stationer til at turde satse lidt mere på de her snævre kvalitetsprogrammer. Det synes jeg falder fuldstændig i tråd med den helt overordnede danske mediepolitik.

Til gengæld synes jeg ikke, at det er i tråd med den overordnede danske mediepolitik, at penge fra public service-puljen – det er offentlige penge; det er danske licensbetalere, som betaler det her – skal gå til at støtte programmer og dermed tv-stationer, som ikke overholder den danske lovgivning. Jeg synes, det er stødende. Der ligger jo kun det i forslaget, at det vil vi gerne have undersøgt. Vi synes, at der bør kunne stilles krav til, at disse stationer, som får den støtte, også overholder dansk lovgivning og ikke afbryder de programmer, der er støttet, med f.eks. reklamer.

Kl. 17:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:55

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Man skal altid passe på sit sprogbrug. Når hr. Jørgen Poulsen siger, at det ligefrem er stødende, at man kan få støtte fra public servicepuljen til programmer, som bliver afbrudt af reklamer, så er jeg nødt til at spørge: Hvordan hænger det sammen med, at et flertal af hr. Jørgen Poulsens gruppemedlemmer har været medlemmer af den radikale folketingsgruppe, dengang Det Radikale Venstre gik ind for at tillade, at der skulle være breaks på de kommercielle tv-stationer i Danmark? Er det stødende? Har flertallet af hr. Jørgen Poulsens gruppefæller med den nuværende partiledelse i spidsen stemt for et forslag, der er stødende? Det viser, at man måske lige skal dæmpe retorikken en smule. Men nok om det.

Jeg er egentlig mere interesseret i baggrunden. Hvad er baggrunden for, at Det Radikale Venstre er gået væk fra det sunde princip, at markedet kan være med til at regulere de her kanaler, og at man selvfølgelig også kan have breaks på kommercielle kanaler? Hvorfor er man gået væk fra det? vil jeg gerne spørge hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:56

Jørgen Poulsen (RV):

Nu er det jo nok sådan, at hr. Simon Emil Ammitzbøll har langt mere erfaring med og langt mere personlig hukommelse for, hvad der er baggrunden for, hvilken stillingtagen Det Radikale Venstre gennem tiderne har måttet have. Vi er jo et parti, som udvikler os med tiden. At man kan nedsætte sig i London og bruge støttemidler til den slags produktioner, synes vi er stødende og synes jeg er stødende.

Kl. 17:57

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:57

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det var dog det største ikkesvar, der er præsenteret i denne sal, i hvert fald under dette beslutningsforslag. Til hr. Jørgen Poulsen: Reglerne var fuldstændig de samme i 2006. Sendetilladelserne var fuldstændig de samme i 2006. Det var fuldstændig de samme virksomheder, som havde sendetilladelserne. Det var fuldstændig de samme virksomheder, som kunne søge public service-puljen, og de gjorde det. Den public service-pulje, der blev vedtaget ved det forrige medieforlig tilbage i 2006, blev indgået med radikale stemmer, og Det Radikale Venstre havde da et ønske om, at man i større grad kunne tillade breaks på kommercielle tv-stationer i Danmark.

Så er jeg meget beæret over de smukke ord om, at min hukommelse som radikal politiker er større end hr. Jørgen Poulsens. Men fedteriet hjælper jo ikke på det manglende svar. Hvorfor har man skiftet holdning, når intet af det faktuelle grundlag er ændret?

Kl. 17:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:58

Jørgen Poulsen (RV):

Jamen så mener jeg ikke, hr. Simon Emil Ammitzbøll hørte, hvad jeg sagde. Jeg sagde, at Det Radikale Venstre er et parti, som udvikler sig, et parti, som bliver klogere med tiden. Det Radikale Venstre er blevet meget klogere, siden hr. Simon Emil Ammitzbøll var der. Det er den holdning, som Det Radikale Venstre indtager. Vi finder, at det er stødende, at disse selskaber kan bryde dansk lovgivning. Vi mener faktisk, at vi har den opgave at varetage licensbetalernes interesser. Derfor synes vi, det er stødende, at danske støttemidler skal gå til at omgå dansk lovgivning.

Kl. 17:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 18:00

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg må forstå hr. Jørgen Poulsen sådan, at hr. Jørgen Poulsen finder det stødende, at der er stationer, der ikke overholder dansk lovgivning. Jeg tror, at det var ordet anstødeligt, der blev brugt, da talen handlede om, at der var faldet dom i sager mod nogle stationer, og jeg vil blot høre, om det også gælder Danmarks Radio. Hr. Jørgen Poulsen sagde, det her handler om licensbetalerne – det er så den pligt, som hr. Jørgen Poulsen og Det Radikale Venstre har til at varetage licensbetalernes penge – så jeg vil spørge, om det også er stødende over for licensbetalerne, når der igennem tiden er blevet afsagt adskillige domme over Danmarks Radio, som altså er en licensbetalt station.

Kl. 18:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:00

Jørgen Poulsen (RV):

Jamen jeg synes jo, man kan klæde det i så forfærdelig mange klædninger, og vil sige: Selvfølgelig skal Danmarks Radio overholde dansk lovgivning. Det er da stødende, hvis de bryder dansk lovgiv-

ning, selvfølgelig er det det. Det eneste, jeg siger her, er, at her har vi at gøre med nogle stationer, som får støtte fra denne public service-pulje, det er danske penge, det er danske licensbetaleres penge, som går til det. De ville ikke overholde dansk lovgivning. Jeg synes godt, man kan stille det lille, enkle krav til dem og sige: Hør her! Vi vil ikke have, at I bryder disse programmer med reklamer. Jeg synes bare, det er sund fornuft.

Kl. 18:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 18:01

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen hvis det her handler om licensbetalernes penge og om, at hr. Jørgen Poulsen finder det stødende, at der er stationer, der bryder dansk lovgivning, og hr. Jørgen Poulsen så siger, at de ikke skal have ret til at modtage licensmidler af danske penge, vil jeg blot spørge hr. Jørgen Poulsen om, hvorvidt det næste forslag, som Det Radikale Venstre vil fremsætte her i salen, vil gå på at fratage Danmarks Radio nogle licensmidler. Jeg kan bare nævne et eksempel. Danmarks Radio er jo blevet dømt til at tilbagebetale 1,2 mio. kr. til de danske skønlitterære forfattere, fordi Danmarks Radio havde misbrugt deres rettigheder. Det er bare en af de mange domme, der gennem tiden er blevet afsagt over Danmarks Radio.

Derfor vil jeg blot spørge hr. Jørgen Poulsen om, hvorfor det er stødende, at der er kanaler, der modtager licenspenge og bryder dansk lovgivning, når det så ikke gælder Danmarks Radio. Og så kan man i samme ombæring sige, at vi i public service-puljen i det mindste har haft den anstændighed at sikre, at hvis man ikke lever op til de helt konkrete regler, der er for public service-puljen, så kan man blive tvunget til at tilbagebetale pengene, og det er også det varsel, som SBS TV har fået i forhold til det konkrete program, der hedder »Cellen«, men jeg kan forstå, at der gælder to former for moral, når det handler om Det Radikale Venstre, nemlig en moral for Danmarks Radio og en anden moral for alle andre kommercielle, private tv-foretagende.

Kl. 18:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:03

Jørgen Poulsen (RV):

Det falder jo fuldstændig på egen urimelighed. At sammenligne Danmarks Radios udsendelser i Danmark med det, at man får støtte fra public service-puljen til at lave nogle programmer, som sendes fra London og andre skattefrie steder, falder jo fuldstændig uden for det, vi snakker om her.

Vi beder regeringen om at undersøge, hvilke muligheder der er for at knytte disse krav til den her støttepulje, altså hvilke muligheder der er for at få de stationer til at opføre sig efter de regler, vi har i Danmark, når det nu er penge fra Danmark, de har fået, til at producere programmerne for.

Kl. 18:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken med Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 18:04

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Man kan jo sige, at den udbredte sport med at vandre fra det ene parti til det andet og til det tredje jo giver mulighed for, at vi kan få en

langt større indsigt i, hvad der er foregået i de enkelte grupper og under deres møder, end vi indtil nu har kunnet få. Det er jo oplysende, spændende og interessant, og jeg har ikke meget at bidrage til diskussionen med, med hensyn til hvorvidt det kunne tænkes, at Det Radikale Venstre ville komme med forslag, der både var stødende og anstødelige, men vil i hvert fald sige, at på trods af at hr. Simon Emil Ammitzbøll ikke længere er medlem af Det Radikale Venstre, kan de da stadig væk have synspunkter, som er rigtig, rigtig ufornuftige, dumme og uforståelige. Så hr. Simon Emil Ammitzbøll har ikke taget det hele med sig, han har ikke taget alle fejlene med sig, og der er alligevel grænser for, hvor meget klogere Det Radikale Venstre er blevet af, at hr. Simon Emil Ammitzbøll har forladt partiet. Men lad nu det ligge.

Det her konkrete forslag, som Enhedslisten jo er med til at fremsætte, handler om to ting. Vi siger for det første, at de tv-stationer, som ikke overholder de danske reklameregler, ikke skal kunne få adgang til de her penge. Og så siger vi for det andet, at de tv-stationer, som har breaks i deres programmer, heller ikke kan få adgang til de her penge. Man kan sige, at det er to sider af samme sag; men det er så de to ting, der er.

Hvorfor er det så sådan, at vi lægger vægt på det? Ja, en af grundene er, at vi i tide og utide har besøg af TV 2's ledelse, hvor de fortæller os, at nu vil de holde op med at bringe reklamen om film uden afbrydelser. Og det er, fordi de konkurrencemæssigt udsættes for et massivt pres fra de tv-kanaler, der, fordi de har placeret sig i et andet land, er i stand til at sende med reklamer, og det undergraver TV 2's økonomi.

Det har vi indtil nu – i enighed, troede jeg, indtil jeg blev informeret om, hvad der foregik i Det Radikale Venstres gruppe – afvist, og det har vi gjort, fordi vi sagde, at vi faktisk syntes, at det var meget vigtigt for den måde, programmerne produceres på, og den måde, de afvikles på, at man ikke har reklameafbrydelser.

Men hvis man fastholder det synspunkt over for TV 2 og så ikke alene accepterer i internationaliseringens, EU-reglernes, globaliseringens hellige navn, at det er muligt at placere tv-stationer i England, som udelukkende har det formål at sende til Danmark, men samtidig accepterer, at de så har mulighed for at udsætte TV 2 for en unfair konkurrence – det står i sådan nogle lærebøger om liberalisme, at unfair konkurrence er en rigtig skidt ting – og så oven i købet, oven i det, siger, at vi bruger statsmidler til at løfte kvaliteten af de produkter, der bliver sendt fra disse tv-stationer, så udsætter man jo yderligere TV 2 for en urimelig konkurrence.

Derfor kan jeg sige, at når vi i Enhedslisten har bevæget os ud i at være med til at støtte det her forslag, er det ikke mindst, fordi vi i hvert fald så kan sige til TV 2, at vi har forsøgt ikke at gøre deres vanskeligheder værre. Vi har forsøgt at være fair, ved at vi siger til dem, at vi ikke vil acceptere reklameafbrydelser i deres programmer, men at vi også godt vil medvirke til at understøtte, at de ikke får nogen voldsom konkurrence, som er direkte statssubsidieret på et urimeligt grundlag. Det er det, som er baggrunden for, at vi støtter det her forslag.

Så skal jeg bare for god ordens skyld sige, at den public servicepulje, som vi taler om her, har Enhedslisten aldrig støttet. Vi har benyttet enhver lejlighed til at forsøge at gøre den så lille som muligt, fordi vi synes, at midlerne kunne bruges bedre til at skabe mere kvalitet, til at skabe mere public service-radio og -tv, hvis man anvendte dem til de ikkekommercielle medier i det her land, som omfatter andet end Danmarks Radio. Så det er sådan vores grundholdning.

Så man kan sige, at det ikke gør os fortvivlede, hvis konsekvensen af at stramme op på reglerne ville være, at vi var nødt til at nedlægge puljen. Men vi har forståelse for, at det jo ikke er det, der har båret, at Socialdemokraterne, SF og Det Radikale Venstre har fremsat det her forslag. Og der tror jeg sådan set at vi står fuldstændig fælles om, at det, vi ligesom siger, er, at vi ikke vil bruge statsmidler

til at udsætte TV 2 for en urimelig, unfair konkurrence, som betyder, at TV 2 bliver ved med at forsøge at presse os til at acceptere reklameafbrydelser i programmerne, og det er uden at bruge ord som anstødeligt, stødende eller på nogen som helst anden måde, fordi at det, at privatkapitalistiske virksomheder opfører sig på en for mig at se stødende måde, og at de støttes i det af en borgerlig regering og et borgerligt flertal i Folketinget, i hvert fald ikke er så overraskende, at det kan få mig til at bruge stærke ord.

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Liberal Alliances ordfører, og det er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 18:09

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det forslag, vi ser her, er et meget ideologisk, stærkt venstreorienteret forslag, der handler om, at man kun vil støtte public service-programmer, hvis de er på statsejede tv-stationer og ikke på privatejede stationer, og samtidig er det jo også en løben væk fra synspunkter, man tidligere har stået for, i hvert fald for tre af de fire partiers vedkommende, nemlig da man ved det forrige medieforligs indgåelse i 2006 var med til at etablere public service-puljen på nøjagtig de samme betingelser, som der er i dag.

Public service-puljen er heldigvis blevet større med det seneste medieforlig. Vi har fået givet flere penge til public service-puljen, så vi kan give mere konkurrence til Danmarks Radio, sådan at vi på områderne kvalitetsdrama og kvalitetsdokumentarudsendelser kan øge konkurrencen. Vi har også fået radioområdet med. Mange gode ting er sket med det medieforlig, som Liberal Alliance har indgået sammen med regeringen og Dansk Folkeparti.

Så har der været noget snak om: Er kvaliteten af det, der kommer ud af public service-puljen, god nok? Og vi har hørt lidt om, at uha, der bliver da også lavet nogle ting, som måske ikke er helt så meget public service, som man kunne ønske sig. Igen har hulheden været tydelig fra nogle af forslagsstillernes side, for der har ikke været den samme kritik, når Danmarks Radio, der får over 3 mia. kr. om året i public service-penge fra den danske befolkning, laver udsendelser som X Factor og Talent 2000 og hvad som helst – og hvad ved jeg. Der gælder to forskellige regelsæt for oppositionen: et, når det handler om offentligt ejede virksomheder, og et andet, når det handler om privatejede virksomheder.

Lad os så se nærmere på det konkrete forslag. Der er to punkter i forslaget. Det ene handler om, at man skal udelukke medievirksomheder, der ikke overholder dansk lovgivning, fra at få støtte fra public service-puljen. Men hvordan skal det afgøres, om man overholder dansk lovgivning? Hvis man nu har sin sendetilladelse i Storbritannien og ikke overholder dansk lovgivning, ryger man så med blandt dem, der ikke kan modtage støtte? Hvad så hvis man ikke overholder britisk lovgivning? er jeg lige ved at spørge om. Hvad med dem, der bliver dømt? TV 2, som jeg selv nævnte i et eksempel tidligere, er blevet dømt for netop at overtræde reklamereglerne, som jeg har forstået ellers interesserer de fire partier rigtig meget. Det betød ikke så meget, kunne man forstå, for man havde ligesom et andet forhold til TV 2; jeg forstår, at det igen er ejerforholdet, der er det afgørende, eftersom det er staten, der også ejer TV 2. Jamen TV 2 har såmænd også fået påtaler fra Radio- og tv-nævnet, men igen skulle det ikke have den store betydning, fik vi at vide, da vi spurgte SF's ordfører, hr. Holger K. Nielsen.

Det var ikke kun SF, der afslørede hykleriet, det var også Det Radikale Venstre, hvis ordfører, hr. Jørgen Poulsen, den ene gang efter den anden nægtede at give en begrundelse for Det Radikale Venstres politikskift, og nægtede at give en fornuftig forklaring på, hvorfor man vil gå efter disse private tv-stationer. Jeg troede, vi havde et

fælles ønske, der handlede om at øge kvaliteten og øge mangfoldigheden, og det er jo netop det, public service-puljen gør. Og hvis man udelukker alle dem, som ikke er ejet af staten – DR er udelukket, for de får deres 3 mia. kr. på forhånd – alle andre end TV 2, så er der jo ingen konkurrence, ingen mangfoldighed, og så får man jo ikke det, der er formålet med public service-puljen, så får man det, man egentlig gerne vil have, nemlig licens til TV 2 ad bagvejen, for det er jo i virkeligheden det, det her forslag handler om. Liberal Alliance kan af åbenlyse grunde ikke støtte forslaget.

Så siges det i anden del af forslaget, at regeringen skal sikre, at medievirksomheder, der modtager licensmidler fra public servicepuljen, ikke bringer reklamer i de udsendelser, som er produceret for licensmidler. Der kommer lidt forklaringer om, at det også er for at skabe lige konkurrence for TV 2; igen er det de statsejede virksomheder, der skal have gode forhold. Men for vores skyld kan man da lade TV 2 sende reklamer i hvert fald i første omgang inde i udsendelserne i TV 2 Zulu, TV 2 Charlie, TV 2 Film og hvad der ellers findes af nichekanaler fra TV 2, som konkurrerer på fuldt ud kommercielle vilkår. For vores skyld må de kommercielle TV 2-stationer, der altså ikke er public service-stationer, gerne få samme gode forhold, som de andre kanaler har.

Kl. 18:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det var tiden. (Simon Emil Ammitzbøll (LA): Den er ikke udløbet). Den er 26 sekunder over. (Simon Emil Ammitzbøll (LA): Nu er den udløbet).

Tak for ordførertalen fra Liberal Alliance. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Mogens Jensen.

Kl. 18:14

(Ordfører for forslagstillerne)

Mogens Jensen (S):

Jeg vil på forslagsstillernes vegne sige tak for debatten, og man kan jo sige, at det i hvert fald var det diametralt modsatte af, hvad vi oplevede under B 46, som vi så oplevede under B 47. Her skiller vandene i Folketingssalen, og det handler grundlæggende om, hvad det er vi vil bruge vores licensmidler til her i landet.

Den borgerlige side af salen – det er jo også manifesteret med det nye medieforlig, der er lavet – vil hive penge ud af Danmarks Radio, hive penge ud af TV 2-regionerne, og så vil man nu give penge til et radio Møller-projekt, som jo flere og flere aktører løber skrigende bort fra, og også til den såkaldte public service-pulje, som er blevet fordoblet med det seneste medieforlig til nu at være på 150 mio. kr. Det er penge, som jo altså kunne være brugt på ikke at forringe programkvaliteten i Danmarks Radio, og som kunne give TV 2-regionerne muligheder for at sende langt bedre og flere programmer.

Vi er også med på at fastholde public service-puljen. Det bliver jo fremstillet, som om vi ikke vil have, at public service-puljen skal fortsætte. Jo, det har vi på ingen måde sagt noget om at den ikke skal. Den skal bare have et realistisk niveau, og det, at man nu har fordoblet public service-puljen er efter vores opfattelse fuldstændig uacceptabelt i forhold til, at det jo rent faktisk går ud over bl.a. Danmarks Radio og TV 2-regionerne.

Hvad er det så, vi vil? Vi vil det helt logiske, som jeg tror de flest danskere også synes er rimeligt, nemlig have det sådan, at når man modtager danske licensmidler, som jo 98 pct. af danskerne betaler til, er det vel også rimeligt, at man sørger for at overholde de almindelige lovregler, som alle mulige andre skal overholde, i hvert fald de øvrige medieinstitutioner i det her land, som altså modtager offentlig støtte via licensmidlerne.

Hvorfor skulle man ikke det? Der er blevet sat spørgsmålstegn ved, hvordan det skal fortolkes. Betyder det så, at TV 2, hvis de ikke overholder loven, så ikke skal have muligheder for at få andel i public service-puljens midler? Jamen det er da klart: Du skal sætte et re-

gelsæt op for, hvad det vil sige, at man ikke overholder lovgivningen. Det skal man selvfølgelig etablere et regelsæt for, og det kan sagtens gøres. Og det kan overlades til Radio- og tv-nævnet at fortolke, hvad der skal til, og i hvor mange omgange det skal til, før støtten altså stopper.

Jeg tror bare ikke, at det vil hjælpe noget i forhold til de stationer, der med vilje har placeret sig i London med henblik på at ville undgå at høre ind under dansk lovgivning.

Det er der måske slet ikke grund til at bruge så meget krudt på, fordi vi nu klart har hørt, at det forholder sig sådan, at Europa-Kommissionen har tilkendegivet, at vi ikke kan forhindre, at Londonbaserede tv-kanaler får støtte fra public service-puljen. Men det, vi kan forhindre – og det er det, jeg ikke forstår, at hverken kulturministeren eller de øvrige forligspartier kan finde ud af – er, at man med støtte fra public service-puljen producerer udsendelser, som har reklameafbrydelser i sig.

Hvis man ikke ønsker at støtte det, og det forstår jeg jo at de borgerlige partier ikke ønsker – de ønsker ikke, at vi generelt skal have reklameafbrydelser i det her land ind i reklamelovgivningen – hvorfor kan vi så ikke være enige om at sige, at de udsendelser, der får støtte i form af danske licensmidler, heller ikke skal have reklameafbrydelser? Det har vi mulighed for lovgivningsmæssigt at bestemme, men det vil man altså åbenbart ikke være med til.

Det er jo forkert at sige, at vi kun vil en public service-pulje, hvor TV 2 kan få støtte. Det er fint, at TV 2 kan få støtte fra public service-puljen. Der er blevet lavet masser af fremragende programmer på TV 2 med støtte fra public service-puljen. De er glimrende, og fru Ellen Trane Nørby nævnte dem jo heroppe. dk4 kan også få støtte fra public service-puljen. De overholder også dansk lovgivning. Og alle de stationer, vi har talt om – kanal 3, 4, 5, 6 osv. – vil også kunne få støtte fra public service-puljen efter vores model, hvis de etablerer sig i Danmark og overholder dansk lovgivning. Det kan de jo bare gøre. Jeg har også fra flere af aktørerne hørt, at der slet ikke er noget problem i, at de gør det. Men så henvises der til en historik, altså at det var der bare ikke muligheder for for 15-20 år siden, da de for første gang etablerede sig. Det er der nu. De kan jo sådan set bare se at komme i gang.

Så vil jeg sige til sidst, at det, der er lagt frem her, af hr. Simon Emil Ammitzbøll bliver betegnet som et stærkt ideologisk venstreorienteret synspunkt eller forslag. Og det skal man jo sige fra Liberal Alliances side. Det er klart. Jeg ved ikke, om hr. Simon Emil Ammitzbøll som medlem af Det Radikale Venstre kunne have sagt det, bop bop bop. Men det er sådan set sagen uvedkommende. For hvis det er et stærkt ideologisk venstreorienteret synspunkt, at man beder virksomheder, der skal modtage offentlig støtte, om at overholde dansk lovgivning, så tror jeg da, at der er mange, også i Det Konservative Folkeparti, som må betragte sig selv som stærk ideologisk venstreorienterede. Jeg synes, det er sund fornuft, at vi siger til medievirksomheder, der vil have licensmidler: I skal overholde dansk lovgivning.

Jeg synes, det er sund fornuft, at vi siger, at de udsendelser, der bliver produceret med dansk licensstøtte, ikke skal indeholde reklameafbrydelser, for det er jo sådan, vi manifesterer det i øvrigt i vores egen lovgivning i Danmark, som bl.a. TV 2 skal overholde, hvor udsendelser altså ikke kan afbrydes af reklamer. Jeg skal love tilhørerne for, at langt de fleste danskere er dødtrætte af reklameafbrydelse. De vil have så få reklameafbrydelser som overhovedet muligt, så alene af den grund kunne der være grundlag for, at også de borgerlige partier i den her sal støttede det her glimrende beslutningsforslag.

Så skal jeg i øvrigt på vegne af hr. Christian H. Hansen sige, at det gør han også.

Kl. 18:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget.

Kl. 18:22

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 11. februar 2011, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. $\,$

: Mødet er hævet. (Kl. 18:22).